

SARDELE

E-zin internetového deníku o fantastice, sci-fi a hororu...

3 / 2007

T o n e j l e p š í z a r c h í v u s a r d e n u

Jonathan Strange
pan Norrell
Susan Clarkové

Františka Vrberová
Lov na křišťálové esky

Františka Vrberová
chňý stále rubriky
víčkaření

E-zin sci-fi rubriky Neviditelného psa.

ročník 1.
číslo 3/2007

šéfredaktor
Jan Pechanec

zástupce šéfredaktora
Petr Holan

grafická úprava
Jan Pechanec

kontakt
sarden@pagiserver.cz

obálka
Mirko Kolárek © 2004

OBSAH

OBSAH	2
ÚVODNÍK	3
LITERATURA	4
RECENZE	4
Josef Pecinovský, <i>Plástev jedu</i>	4
Steph Swainstonová, <i>Čas jako dar</i>	4
Peter F. Hamilton - <i>trilogie Úsvit noci</i>	5
Ondřej Neff, <i>Jádro pudla</i>	6
Ondřej Neff, <i>Pán modrého meče</i>	7
Simon R. Green, <i>Kouzlo města</i>	7
Jaroslav Mostecký, <i>Pištec na bráně k západu</i>	8
<i>Prsten Niebelungů 1 - Legenda o Siegfriedovi, jak ji</i>	
<i>převyprávěl Otakar Chaloupka</i>	9
Neal Stephenson – <i>aneb co (možná) čeká české čtenáře</i>	9
<i>Fantasy & Science Fiction 1/2007</i>	11
<i>Jak se dělá - nebo může dělat - PR o SFFH</i>	12
RETRORECENZE	14
15.6.2000 - <i>Dračí princ</i>	14
13.6.2000 - <i>Kosmický Vor</i>	14
POVÍDKY	15
<i>Bramboráři v Čechách</i>	15
<i>Chuť borůvek</i>	17
<i>Noční příběh</i>	19
<i>Lov na křišťálové blesky</i>	20
UKÁZKY	36
Jonathan Strange a pan Norrell	36
Ludvík Souček, <i>Runa Rider</i>	40
Richard A. Knaak, <i>Legenda o Humovi</i>	43
Ondřej Neff, <i>Jádro pudla</i>	45
Nathan Long, <i>Zabíječ orků</i>	46
Petr Vyhlídka, <i>Meč z Flatlandu</i>	49
FILMY	51
300: <i>Bitva u Thermopyl</i>	51
<i>Krvavá hostina</i>	52
George Méliés, <i>Cesta na Měsíc - Le Voyage dans la</i>	
<i>Lune</i>	52
<i>Ghost Rider</i>	53
<i>Pro pamětníky - Kingsajz</i>	54
FANDOM	56
LITERÁRNÍ SOUTĚŽE	56
<i>Vyhlášení literární soutěže Trifid 2007</i>	56
<i>Čtenářská cena Einsteinův mozek pro nejlepší povídku a</i>	
<i>román roku 2006</i>	56
OCENĚNÍ	57
<i>Dvakrát Spectrum - art and gay awards</i>	57
<i>Gaylactic Spectrum Awards - nominace</i>	57
<i>Akademie SFFH - nominace po prvním kole</i>	58
<i>Nominace na cenu Akademie SFFH v kategorii Česká a</i>	
<i>slovenská povídka</i>	59
<i>Bram Stoker a James Tiptree, Jr. Awards</i>	59
<i>James Tiptree, Jr. Award</i>	60
CHYSTÁ SE	60
30.4.2007 <i>Vidoucí 2007</i>	60
30.4.2007 <i>Můstek je Váš 2007</i>	61
30.4.2007 <i>Uzávěrka čtvrtého ročníku soutěže Trifid</i>	61

5.5.2007 <i>Vyhlášení cen ASFFH</i>	61
REPORTÁŽE	62
<i>Z autogramiády J. Červenáka</i>	62
<i>Michal Hvorecký, Plyš v Praze - a hned dvakrát!</i>	62
<i>Eroticon 2007</i>	62
<i>Scon 2007 - reportáž z literárního bloku</i>	63
LIDÉ	65
<i>Interview s Richardem A. Knaakem</i>	65
17.4.2000 - <i>Sloužit Člověku odešel Damon Knight</i>	66
22.2.2000 - <i>Cordwainer Smith</i>	66
SLOVÍČKAŘENÍ	68
2.6.2000 - <i>Dýmná jizba</i>	68
5.6.2000 - <i>Žena (muž) v domácnosti</i>	68
14.6.2000 - <i>Naši</i>	68
<i>Poslední pomoc při pádu do černé díry</i>	69

ÚVODNÍK

Po mdlé a nevýrazné zimě tu máme krásy slunečného počasí, které nejspíše přinese nemálo nočních můr našim zemědělcům, ale na program se tato záležitost, související se změnami klimatu, dostane až bude aktuální - tedy se začátkem prázdnin.

Osobně opět musím řešit své osobní a existenční problémy, což mohu odbýt jednou větou: Alespoň se nemám čas nudit. Zjistil jsem tak jednu věc. Sarden a fandom vůbec se mi staly dlouhodobým partnerem a to už od konce slasti provázející bezstarostnost povinné školní docházky a navazující střední školy. Sedmileté budování tohoto svazku se stalo prioritním závazkem, který není jednoduché opustit, snad ani kdybych sám chtěl.

S delší odmlkou se alespoň můžete potěšit dubnovým e-zinem, který přináší to nejlepší z březnových vydání, klasickou sondu do historie, aneb co jsem vydoloval z archivu. Jako zpestření a překvapení si můžete připomenout dlouhou povídku Františky Vrbenské Lov na křišťálové blesky, která se po částech poprvé objevila na SciFiWorldu. Kombinace čiré fantasy, Conana a cestování časem je téma hodně pozornosti také po letech. Ostatně obálka tohoto čísla využívá jedné krátké spolupráce s Mirkem Kolárikem, který stihl nakreslit a namalovat čtyři obrázky právě pro tuto novelu.

Když se denně dívám na svůj pracovní stůl, vyčítám si, jak mi neutěšeně narůstá hromádka přečtených knih, které se těší na zrecenzování, jeden z restů, o nichž vím (jak jsem napsal, tak jeden - z mnoha). Raději zaměříme svůj zrak do blízké budoucnosti, ať se můžete těšit na to, co vás (a vlastně také mě) čeká.

V brzké budoucnosti to bude zejména recenze několika špalků od pana Feista, vedle těchto románů z plodné kariéry tohoto fantasy spisovatele se povalují takoví jako Carroll, Martin, McDevitt nebo Steele, přesto se před ně nejspíš nasune antologie nové space opery Plameny hvězd a snad pár dojmů z filmů letošního roku, řekněme, že Korytnačky Ninja se v digitální podobě více než povedly. Tento týden se můžete těšit na několik informací o chystaném románu "par excellence" od S. Clarkeové, jak již určitě tušíte, bude to právě cenami ověřený Jonathan Strange a pan Norrell. E-mailování a domlouvání dalších projektů (o jednom jste nedávno hlasovali) bude muset nějaký ten čas trochu počkat, vždyť se blíží hezké a nekulaté výročí. Ano, příští měsíc touto dobou bude Sardenu sedm let.

Dříve než se s vámi rozloučím, pak bych si dovolil poděkovat Magdě Dědkové za její skvělý seriál a úvahu o žánru science fiction. V hodnocení uplynulého období jednoho roku jsem naznačoval, že se chceme více zabývat právě delšími články o žánru a právě paní Magda Dědková naši výzvu vyslyšela a předčila všechna má očekávání. Pravda, někteří mladší z vás možná neznají všechna díla, o kterých se v cyklu zmiňuje, ale na druhou stranu tak artikel plní funkci vzdělávací a třeba v přehršli nových tváří fantastiky najdete dávné klasiky žánru nebo s trochou nostalgie smetete prach ze svazků zapomenutých v hloubi vaší knihovny.

Přichází jaro, přátelé, takže nám buďte stále věrni, ale nezapomeňte se občas odpoutat od monitoru a udělat si menší výlet se svými blízkými (a tím nemyslím stále častější exkurze do hypermarketů).

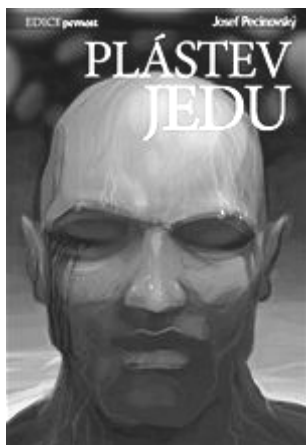
LITERATURA

Recenze

Josef Pecinovský, Plástev jedu

Wolf Publishing 2007, ISBN: 978-80-239-8560-3, stran 212, cena 99 Kč

Jméno Josefa Pecinovského by rozhodně nemělo být neznámé žádnému čtenáři fantastické literatury. Jeho dílo čítá desítky románů a povídek, případně odborné a populární naučné softwarové literatury. V posledních letech se však na pultech knihkupectví neobjevuje, což se rozhodlo napravit nakladatelství Wolf Publishing a po sedmnácti letech vydalo jeho dystopický román *Plástev jedu* inspirovaný původní povídkou *Její veličenstvo*.

Budoucnost ztracená kdesi za mlhou pro nás v *Plástvi jedu* nevypadá příliš pozitivně, stejně tak obyvatelé, kdysi modré planety, si přes hustou mlhu minulost nedokáží ani vybavit. Přísně diferenciovanou a specializovanou společnost ovládá několik tisíc vyvolených, na které drou miliardy trubců - autor nám vypráví příběh politováníhodné nehody a aktérů tohoto omylu.

Jeden z úzce specializovaných trubců kategorie D 12, identifikačního znaku 536 367 RD 72 Mayo se jednoho rána (nebo času, který bychom za ráno mohli považovat) probudí a vydá se do jednotvárné a mechanické otročiny, bohužel si však zapomene svůj identifikační karnet a ze strachu před trestem se zmocní fialového karnetu inspektora Mona Lestera. Rozjízdí se řetěz událostí, které v konečném důsledku ovlivní život jedné plástve. Mayo s pomocí polointeligentní počítačky - karnetu, pozná nový svět vyvolených, vnučku Mona Lestera Ellu, všemocný centrální počítač Durham, a diktátorského, mocichtivého Zwady.

V první části může čtenář pouze žasnout nad ohromnou mašinerií, jejíž zastavení by způsobilo smrt miliard drogami otupených tvorů, jejichž DNA se shoduje s lidským, daleko větší dopad však má zjištění, že podobných sektorů jsou po celé planetě stovky (alespoň čtenářovo prozíření), ne-li tisíce, každý samostatný a separovaný - autor nám zlomyslně a zároveň dobořivě poodhaluje neveselou budoucnost. Následující části opouští osudy Maya, jehož klíčové rozhodnutí spustilo sled událostí, a věnují se osudům Mona Lestera, považovaného (neboť přišel o svůj karnet) za trubce kategorie D 12. Jemu se, po delším dopravním výpadku, opět vrátí schopnost svobodného a logického uvažování (kvůli nedodané dávce otupujících látek) a všemi dostupnými možnostmi (a znalostí kolosu plástve) se snaží dostat se několik stovek pater k povrchu a své ztracené funkci, brzy se

domýšlí, že jeho protivník ctihodný Zwada rozehrál hru, ohrožující osud megapole.

Josef Pecinovský čtenáře nezaujme pouze pečlivě vypracovaným světem a skvěle vypointovaným příběhem, plným logických překvapení a gradujičho napětí. Za zmínku stojí také osobitý styl románu. Běžné vyprávění se pojí s přímou řečí, zčistajasna bývá nahrazováno myšlenkami hrdinů, jejich dialogy a pak opět, bez varování, autor přejde k vyprávěcí třetí osobě, kterou často kombinuje popisem všeobecných skutečností s popisy myšlenkových stavů jednajících osob. Nepřipravený čtenář si na to musí chvilku zvykat, odměnou mu však je větší dynamičnost a zaujetí, protože takovéto texty vyžadují plnou pozornost a soustředění.

Po správné antiutopii nemůžeme chtít nikterak velký happyend, vzpomeňte Orwela, Wyndhama či další. Přesto tato kniha dokáže udivovat technologickými vizemi i po letech. Miniaturní elektronická občanka v podobě karnetu je pouhou špičkou ledovce, stejně jako bezútěšná hrozba přelidnění a degradace našich společenských systémů (z pohledu vůdců naprostá dokonalost, lidskosti však nikoli).

Kdo neměl dostatek štěstí, aby si knihu zakoupil společně s únorovou Pevností, může tak učinit nyní. *Plástev jedu* patří k nikdy nestárnoucím klasikám, ostatně, posoudit to můžete sami.

Jan Pechanec

Steph Swainstonová, Čas jako dar

Čas jako dar (No Present Like Time), překlad: Milan Žáček, obálka: Edward Miller, medailon autorky: Martin Šust, Laser books, 2007, 339 stran, 279 Kč, brožované ISBN 80-7193-222-1

Jante, Námořnice Mlha Ata, Blesk a Střízlík, nový mistr šermíř, vedou výpravu, která nalezne pozoruhodný ostrov - či spíše pozoruhodnou civilizaci, která se na něm vyvinula. Přes půldruhého tisíciletí se tam vyvíjelo něco, co připomíná platónský ideální stát - demokracie, která nezná násilí a ze zlata, přebytkového kovu, dělají nočníky. Zato železo a meče jsou u nich neznámé. A trpí značnou nechutí navazovat jakékoliv kontakty. Ostatně velmi brzy jim výprava dokáže, že jejich nedůvěra je více než oprávněná. Zápletka se zkomplikuje, protože sesazený (a nesmrtelnosti zbavený) šermíř Gio organizuje spiknutí proti císaři. A aby se Jante nenudil, jeho žena Alka ho opouští kvůli jeho drogové závislosti.

Druhý díl příběhů světa Roku naší války se tentokrát věnuje vnitřnímu uspořádání Císařství a jeho historii. Neboť onen ostrov založila skupinka exulantů, kteří utekli před Hmyzem a vlastně také před Císařem. Sun je vůbec prazvláštní postava - díky své nesmrtelnosti nasbíral tolik zkušeností, že to vypadá, jako když Karpov hostuje na okresním přeboru.

Čas jako dar - tak vnímá nesmrtelnost, propůjčovanou Sanem, sám Jante. Jenže netuší, jak se mýlí - nebo vlastně tuší, ale nechce si to přiznat. Protože dar - to je něco, co se dává a nechává se na obdarovaném, aby s tím hospodařil podle sebe. Nesmrtelnost však San jen propůjčuje, vytvořil si Kruh proto, že ho potřebuje pro boj s Hmyzem - jakmile najde lepší prostředek, přestane Kruh podporovat.

Nové prostředí a Janteho boj sama se sebou, jeho dozrávání, to jsou hlavní témata tohoto dílu. I když se tu neválčí na oně papírové frontě vytvořené Hmyzem, je tu akce a soubojů dostatek. Střízlík přinesl do šermířských soubojů nový prvek - ostatně proto jej San přijal do Kruhu místo Gia, a v Janteho boji s jeho závislostí je možná skryt nový prvek v boji se Hmyzem. Jeho výlety do paralelního světa, které přinesou nečekané výsledky, vnášejí do příběhu fantaskní prostředí tak surrealistické, že by ho měl co namalovat i Dalí.

Pestrý příběh je zajímavě vystavěný a dobře se čte, opět lepší dílo z kategorie vlakového čítiva.

pagi

Peter F. Hamilton - trilogie Úsvit noci

Tak jsem se konečně prokousal tímto gigantickým sedmisvazkovým cyklem, v článku najdete mé čerstvé pocity.

Nakladatelství Triton si pro nás nedávno připravilo rozsáhlou new space operu od uznávaného anglického spisovatele a přestože jsou na internetu dohledatelné nejružnější recenze na všechny díly (včetně perfektního rozboru povídkové sbírky *Druhá šance v ráji* od Pechyho na Sardenu) – pokusím se celou sérii znova shrnout a to hlavně ve vzájemném kontextu. Věřím totiž, že je ještě dostatek čtenářů, kteří nad tímto monumentálním dílem váhají a pochybují o jeho kvalitách. Snad se mi podaří jim trochu pomoci v rozhodování, zda ušetřené peníze za knihy P. F. Hamiltona stojí.

Anotace – Porucha reality:

"Dvacáté sedmé století. Lidé obývají stovky světů, do své Konfederace už zapojili i dva mimozemské druhy a samo lidstvo se rozdělilo na dvě kultury. Mladý pilot Jozue Calvert má podezřelé štěstí u žen i v podnikání. Emigranti ze zničené Země s nadšením osidluji nový svět. Sotva dospělá šlechtična se ujímá vlády nad biotechnologickým habitatem. Odsouzený satanista začíná budovat svou říši zla. A do naší galaxie přiletí nenápadný, ale zvědavý tvoreček... Nikdo ještě netuší, že všechny osudy zvrátí prokletí, s jakým se lidstvo dosud nesetkalo."

Celá trilogie začíná obsáhlým románem *Porucha reality*. Nakladatel ji kvůli rozsahu rozdělil na dvě poloviny a vzhledem k tomu, že i tak je každá z knih pěkně macatá – nemohu mu to mít za zlé. Hamilton v úvodu představuje svět, který je komplexně propracovaný, má svoje uspořádání, dějiny a historické milníky. Autor tak přistupuje k látce s velikou pečlivostí a v první chvíli vás napadne analogie s fantasy ságami. Ano – Hamilton použil postupy budování románu, které známe právě z tohoto literárního žánru.

Hlavní hrdina Jozue Calvert vystupuje jako bezvýznamný hledač čehokoliv, co by mohl zpeněžit, přičemž jeho teritoriem je mračno odpadků po dávno zmizelé civilizaci. Bokem pak můžeme sledovat osídlování primitivní planety Lalonde, na kterou přilétají rovným dílem, jak naivní obyvatelé dávno přelidněné země, tak deportovaní zločinci, kteří si na primitivní planetě mají odpykat trest. Hamilton nenuceně střídá rychle ubíhající dobrodružství a popisné pasáže. Střídavě se zaměřuje na jednotlivé dějové linie a pečlivě připravuje půdu pro rozmáchlé dějové zvraty, kde bude v sázce osud celého světa.

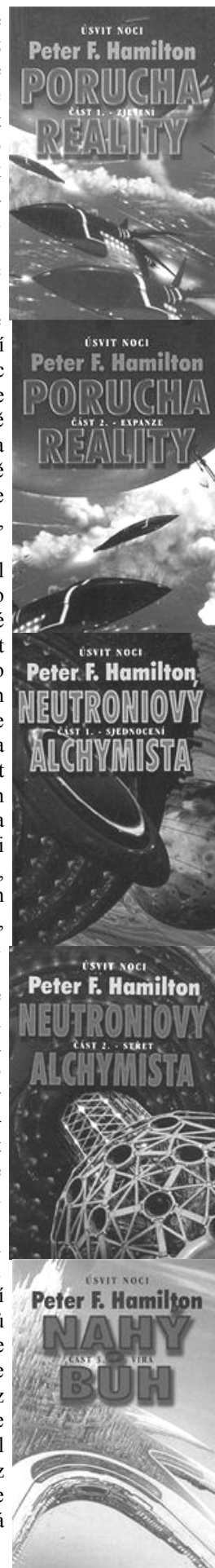
Přímá podobnost s fantasy je očividná. Hrdina, který je víc než okázalým dobrodruhem spíše podprůměrný člen společnosti a své místo na slunci si bude muset vydobýt až v průběhu samotného děje. Svět, který je natolik propracovaný, že jeho osud se stává samostatnou dějovou linií. Ohrožení všeho dobrého Zlem s velkým Z, který se někde na pomezí hranic chystá rozbit všední dny na padrt'.

Takhle to zní spíše negativně, ale Hamiltonův přístup a využívání těchto klíšé nepůsobí vůbec nepatřičně. Prostor moderní space opery příběhu velmi svědčí, stejně jako výměna magických mečů za neutroniové pumy. Samozřejmě budete cítit ukrytou fantasy, ale pokud na ni nemáte vyloženě alergii, tak vám vadit nebude.

Zajímavé je, jak se autor vypořádal s protihráčem našeho hrdiny: Do technicky sterilního světa vzdálené budoucnosti totiž nechal vtrhnout okultní zlo. V tomto případě už zmíněné spojení přece jen vypadá trochu křečovitěji a je pravdou, že tak občas působí, ale na druhé straně musíme ocenit originální přístup. Hamilton rozehrává, zvláště pak na kolonizované planetě Lalonde, velmi působivou hru, kdy vzbouření vězni, vedení pološíleným vyznavačem satanské sekty Quinnem Dexterem, chystají svoji vlastní verzi budoucnosti lidstva.

Hlavní rys Hamiltonovy trilogie představuje široký záběr - na scénu přicházejí další a další hrdinové a vznikají další dějové linie. Často se stane, že než je autor všechny vystřídá a vrátí se na začátek řady – uteče třeba i dvě stě stran. Dějovost je tak sebevědomě rozmáchlá, že se staví po bok nejednomu zásadnímu dílu z historie žánru.

První díl disponuje nadměrnou čtivostí, hlavně díky mísení okultního hororu, akce, dobrodružství i takřka básnický vznosných popisů dálav vesmíru. Tempo vyprávění se rovnoměrně střídá, charakterizace postav je podrobná a charizma z jednotlivých hrdinů přímo číší. Ke konci se navíc blíží první střet sil dobra a zla, který vyvrcholí v jednu z nejlépe popsanych bitev, za níž by se nemusela stydět žádná špičková military sci-fi. Ale vše má háček.

Anotace – Neutroniový alchymista:

"Konfederace bojuje na všech frontách, ale nejurputnější bitvy svádějí tajné služby. Zapojuje se do nich i Jozue Calvert, jemuž osud chystá jednu ránu za druhou. Neumírají však jen jeho blízcí. Temný mesiáš Quinn Dexter chce dobýt Norfolk, sestry Kavanaghovy míří do ještě většího nebezpečí. Ze záhrobní se vrací geniální mafián rozhodnutý pokořit celou galaxii. Je čas získávat spojence i tam, kde by je nikdo nehledal. A kdesi ve vesmíru se skrývá ztracená zbraň schopná ničit slunce..."

V druhém románu s názvem Neutroniový alchymista je velmi patrné, že román vznikl pod rukama autora takřka samovolně, proto se Hamilton nejednou dostal do svízelné situace – nevěda, jak dál. Občas se vkrádá nepříjemný pocit, že některé dějové linie vlivem spontánnosti zaběhly na slepou kolej a autor, ve snaze vše logicky vysvětlit, začíná zmateně klikkovat.

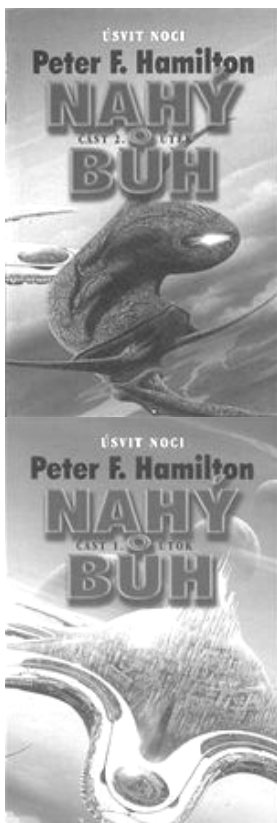
Za největší nevýhodu druhého dílu považuji právě snahu autora vše vysvětlit. Jako kdyby nechápal, že ono tajemství je hnacím motorem, které nás nutí otáčet stránky (diváci seriálu Lost vědí o čem mluvím). Ve chvíli, kdy veškeré záhady vysvětlí, kniha hodně ztratí na atraktivnosti. Samozřejmě – stále tady máme sympatické hrdiny, na kterých nám záleží a chceme o nich číst dál. Propracovanost světa patří k hlavním devizám knihy, takže chceme vědět, zda se nastolená laťka podaří udržet. Nechci spoilerovat a tak nemůžu popisovat množství jednotlivých dějových zvratů.

Celý příběh se každopádně více posouvá na úroveň galaktickou, konflikty už nepatří k lokálním sporům mezi uzavřenou skupinkou hrdinů. Začíná se hrát o víc. Myslím, že je to logické a málo koho to překvapí. Absence záhad a tajemství se jeví citelnější. Hamilton si totiž připravuje půdu pro závěrečnou část, což se odráží na kvalitě Úsvitu noci.

Zachovány zůstávají některé klady. Děj občas vybuchne v neutuchající a dech beroucí akci, kdy najednou prolétnete padesát stran, aniž víte jak. Hamilton se jednoznačně nebrání sexu a koření jím svůj příběh v míře větší než malé (byť jím popisované scény jsou zpravidla násilného charakteru – co by na to řekl Freud?). Román se tak udržuje v kvalitativním středu, ale příjemnou chuť, která vám zůstane na jazyku po prvním dílu, v něm nehledejte. Zručně odvedené pokračování, které na známé dějové linie nabaluje další, čímž celý projekt nabírá značně barokních obrysů.

Anotace – Nahý Bůh:

"Pátá kniha galaktické epeje v sedmi svazcích. Ohrožený habitat Tranquillity se přemísť do bezpečí k Jupiteru. Jay Hiltonové pomáhá kamarádka Haile k útěku a malá Jay objevuje nový, báječný svět na planetě Kiintů. Quinn Dexter se blíží k Zemi a Louise Kavanaghová se snaží varovat před nesmírným nebezpečím. Její vyprávění je ovšem natolik nepravděpodobné, že mu lze těžko uvěřit..."

Možná právě proto jsem byl zvědavý, jak si se zakončením celé této veliké šachové partie poradí v posledním románu, který má okolo 1500 stran, a proto musel být rozdělen na tři knihy. V předchozím díle bylo možno najít zárodky řešení po vzoru Deus ex Machina a musím říct, že jsem se ho velmi obával. Silný pocit, že autor rozmáchlý děj neukočíruje a jediné možné vyústění bude zásah z hůry, mne naprosto děsil.

Román Nahý Bůh má obecně větší spád než předchozí díl, vpřed nás žene touha vědět, jak to všechno Hamilton na konci zaonačí. Určitě bych řekl, že nadprůměrná délka románu neovlivnila jeho stejně nadprůměrnou kvalitu, přestože je záhodno poznamenat: na první díl stále nedosahuje. Hamilton těží ze svého vesmíru maximum, perfektně zpracované reálie mu dávají možnost rozehrávat děj na vysoké úrovni. Naneštěstí mu některé dějové linky uniknou do ztracena a jiné přímo bagatelizuje (to se týká hlavně našeho známého kněze z Lalonde). Následkem toho jsem už ani nedoufal v nějaké logické vyústění. Díky bohu z toho Hamilton vyšel se ctí. Ano, více než jemnou příchut' Deus ex Machina nalezneme – nebudu to před vámi skrývat – ale i tak si s ní autor dokázal profesionálně poradit a posledních sto stran znamenají skutečně příjemné zakončení celé mnohasetstránkové odyssey. Žádné šokující odhalení, ale dobře zvládnuté řemeslo, které přece jen dokázalo důstojně uzavřít monumentální dobrodružství.

Celá série není ani zdaleka tak sofistikovaná jako například Herbertova Duna, ani není tak bravurně dějově vykonstruovaná jako Zelaznyho Amber. Je to prostě scifistický ekvivalent fantasy ságy, která je krmná – ale výživná. Nelituju těch hodin, co jsem s ní strávil, ale mrzí mne, že veliký potenciál prvního dílu autor nedokázal plně využít. Měl šanci stvořit něco skutečně mimořádného, takhle je to "jen" dobrá space opera.

Článek převzat se svolením autora z <http://petr.bloguje.cz/>.

Petr Čáslava

Ondřej Neff, Jádru pudla

Nakladatel: Wolf Publishing, obálka: Grigory Vyatkin, Redakce: Jiří Vlček, Zuzana Kupková, Rok vydání: 2006, počet stran: 256, Rozměr: 110 x 165, provedení: paperback, cena 99.00 Kč

Po třiaadvaceti letech vyšel Neffův sci-fi debut Jádru pudla. Hlavní hrdina divoch Rad Haager se, shodou okolností, dostane do prohnitého města Romy, kam nikdo ze Svobodných lovců doposud nevtrhl. Pro bystrého a čestného Rada, doprovázeného, evolučním skokem postiženým, daimonem Terrem (původně pudl velký) je to výzva, kterou neodmítne. Ve městě Roma jejich příchod uvede do pohybu události, které navždy změní budoucnost svobodného, přesto vojenskou diktaturou ovládaného, Marsu. Generál Sulir se snaží uhájit pokoj a

neměnnost života obyvatel, pod tíhou návykové supervize, však nemá situaci plně pod kontrolou, proti němu pak stojí agresivní a mocichtivý plukovník Vagy, jenž chce neopodstatněnou hrozbu Země eliminovat za použití překvapivého a zdrcujícího přepadu. V této situaci se jedinými Radovými přáteli stávají Rena, dcera generála, ignorující tradiční pohodu, ve svém mládí ji naopak bezostyšně porušuje, a starý morous a správce Cirkusu Maximu Vlado Kovar.

Neff prvním sci-fi úplně nezúročil své dosavadní beletristické zkušenosti, ale spíše novinářskou praxi. Celek tak působí trochu nevyváženě, vždyť vlastnosti a vnitřní život hrdinů vytváří ryze běčkový a nerealistický dojem, což Neff vykompenzoval množstvím skvělých a neuvěřitelných nápadů, kterých možná bylo až příliš. Textu chybí špetka humorného nadhledu, proto působí suše, jaksi mentorsky, přesto jasně a srozumitelně. Tím se dostáváme k tomu, že tento dobrodružný román má blíže k mladší věkové kategorii čtenářů a skoro bych řekl, že se podobá Astonově velkému vzoru - verneovkám. Zsvěcený čtenář se určitě může pobavit skrytými narážkami a volbou jmen. Profesor Souk už popisem vzhledu evokuje vzpomínku na spisovatele Součka, Vlado Kovar zase připomene Vlada Říšu (v mládí boxoval), profesor Klark může připomenout A. C. Clarkea. Skryté plány kromě těchto narážek snad v knize netřeba hledat, poněvadž nám Ondřej Neff veškeré společenské neduhy naservíruje přímo, případně je také dostatečně objasní díky konfrontaci Radova neposkvrněného myšlení se zkaženým a pletichářským podhoubím romské společnosti.

Románová "prvotina" trpí vším, co může nabídnout "mladý, nevypsaný" autor fantastiky, novodobého čtenáře však asi příliš neohromí. Mnoho nápadů, svižný děj a zajímavý svět trátí na relativně černobílých postavách, neomezených možnostech, připomínajících mnohdy autorskou deus ex machinu, didaktičnosti a lehké naivitě. Na druhou stranu, z hlediska historie české sf, patří Jádro pudla ke klasice, na kterou se nazapomíná a v dospělosti se k ní rádi, s nostalgickým úsměvem, vrátíte. Pro mládež je to zase skvělá volba, stejně jako výše zmíněné verneovky. Zbytek příběhů tetralogie Pán modrého meče na nás teprve čeká (dokonce by měl vzniknout díl pátý) a věřte tomu, že mají hodně co nabídnout.

Jan Pechanec

Ondřej Neff, Pán modrého meče

Nové vydání - nakladatel: Wolf Publishing, obálka: Grigory Vyatkin, 152 stran; paperback; 110 x 165, 99 Kč, plánováno na květen 2007

Pán modrého meče spadá do stejnojmenné Neffovy tetralogie, poprvé však spatřil světlo světa v samostatném svazku až nyní, vždyť koncem osmdesátých let vycházel na pokračování v Sedmičce pionýrů s rozsáhlou

sérii ilustrací Miroslava Schönberga, odchovance Saudkovy kresby, který samotného Saudka v dané době v mnohém předčil a přesto si zachoval svou osobistost. Rozsahem sto čtyřiceti stran se vlastně jedná o novelu, jakousi mezihru, předcházející následujícím plnohodnotným dílům, určenou předně mladému čtenáři, čemuž také odpovídá výběr nového hlavního hrdiny, rozsah a styl.

Se čtenáři dobře známým Radem Haagerem a jeho věrným druhem Terrem se setkáváme na začátku knihy, v okamžiku, kdy poklidně vyslechne žádost Bahyla Salinase z opraveného města Romy, jemuž jako bodyguard asistuje android Fren Masten. Rada znepokojí nejenom podezřelé mlčení jeho přítele Terra, ale hlavně podivný požadavek Bahyla. Roma totiž vstoupila do vesmírného společenství (Kruh inteligentních civilizací) a po diktatuře generála Sulira je veta, stejně jako po jeho sličné dceři, Radově lásce, která se vydala ke hvězdám. Před svým odchodem a vyhlášením autonomie pro všechny klany Tyrkysových hor však generál v horách ukryl několik bojových androidů. Rad Salinasovi odmítne pomoc při hledání nevyzpytatelných lidí nelidí.

Bahyl spolupracuje s inženýrem Easym na výrobě vylepšených a rychlejších androidů, proti kterým by ti zapomenutí byli pouhá ořezávátka. Co však nutí komplotátora Salinase k porušování pravidel Kruhu? Motorem jednání je tajemný cizinec, vystupující jako Hlas, za který skrývá svou pravou identitu. Samotnou zápletku notně zamotá sám Aston různými taktickými odbočkami, ve kterých potkáme tři kamarády kmene Volných Lovců (vůdce party Žlutý Vlas, věrný Ostrý Dráp a nemotorný dobroděj Mámrád), poznáme život klanu Kajmanů, odkryjeme roušku báji o hrůzostrašných Kamenných mužích a než se Rad opět objeví na scéně, prožijeme jednu krvavou bitvu. Sotva se nadějete, stojíte před koncem knihy a jednoduchým rozpletením celého příběhu, pokud nebudete číst tak rychle, aby jste nestihli přemýšlet a leccos si tak mohli domyslet.

Čtivý, dobrodružný příběh přečtete na jeden zátah, ať už jste jakéhokoli věku, autor mohl příběhu věnovat více, trochu vyšperkovat jednotlivé postavy, natáhnout délku vyprávění a domyslet samotnou zápletku s pointou, ale bylo by to zbytečné. Jádro pudla bodovalo a tento odskok vyznívá jako profesionálně zvládnutá zakázka pro mládežnický časopis. Jedná se o zručně napsaný příběh, bez větší autorské invence a nápadů, který nepřesahuje hranice průměru, ale svůj cíl pobavit a odkrýt roušku toho, co se dělo po první knize splňuje na výbornou. Pamětníci znají původního vydání v Sedmičce pionýrů budou určitě zklamáni absencí původních kreseb pana Schönberga, jejich malou ukázkou vám nabízíme ve Fotogalerii.

Jan Pechanec

Simon R. Green, Kouzlo města

/Hex and the City/, nakladatel: Polarit, překladatel: Josef Hořejší, obálka: Jonathan Barkat, rok vydání: 2006, počet stran: 240, Rozměr: 105 x 175, provedení: paperback, čtvrtá kniha série Noční strana.

Jmenuji se John Taylor. Pracuji na Noční straně. Jedině tady, v prohnílém srdci Londýna, kde jsou vždycky tři hodiny po půlnoci a kde lidé i jiné bytosti mohou naplnit svoje nejtemnější tužby, se cítím jako doma. Nejspíš proto, že jsem se tu narodil. Moje práce je nacházet věci - lidi, různé předměty - a v tomto případě hledám pravdu o původu Noční strany. Najala si mě na to paní Štěstěna. Ale čím hlouběji do toho pronikám, tím více se toho dozvídám nikoliv o Noční straně, ale o největší záhadě svého života: kdo vlastně - a co - byla moje matka. Člověk by neměl zatahovat svoje osobní problémy do práce. Kromě toho se mi dostalo jasného varování, že když se budu příliš šourat ve své minulosti a záležitostech své drahé mamky, ohrozím tím nejenom Noční stranu, ale i samotnou realitu. Stejně toho ale nemůžu nechat... jsem přece John Taylor. Nalézání věcí je moje práce. Moje existence. Bez ohledu na následky... (anotace)

U čtvrtého dílu dobře rozjeté série nemá podrobná recenze asi příliš význam. Sami už nejspíše tušíte, zda právě cyklus o Noční straně spisovatele Simona R. Greena je pro vás to pravé ořechové čtivo a jediná informace, která připadá v úvahu je, zda se další díl do rozrůstající se rodiny nezpronevěřil kvalitám předchozích. No tak alespoň na to vám odpovím.

Ale pojďme to vzít trochu oklikou, aby to zase nebylo až tak strohé. John Taylor na začátku knihy získává další nový případ, tentokrát je to něco mnohem většího, než posledně - musí pro paní Štěstěnu vypátrat samotný původ existence Noční strany. No a vzhledem k tomu, že vše nasvědčuje tomu, že se vznikem odvrácené strany Londýna má co dočinění i tajemná Taylorova matka - pustí se do pátrání s vervou sobě vlastní.

Již čtvrtou knížku z cyklu o Noční straně jsem si přečetl proto, abych si odpočinul od monumentální, ale také poměrně náročné trilogie Úsvit noci od Hamiltona. To je také přesně její určení. Je to odpočinkové dobrodružství, které vám může vyplnit čas mezi velkými majstrštychy či ukrátit jinak zdoluhavou cestu vlakem. Green se tím netají a naopak se snaží stavět příběh právě podle šablon pulpového čtiva.

Hrdinu opět čeká cesta po přesně vyznačených bodech, které nafukují příběh, jež by se jinak smrknul do průměrné povídky. Společnost mu dělají, tentokrát dokonce, tři individua, která jsou v příběhu opět pouze proto, aby si měl s kým povídat a ne proto, že by byli důležití pro konstrukci děje. V sérii se začíná projevovat určitý stereotyp a Greenova snaha vše udělat náležitě "makabrozní", kdy s prominutím ani toaletní mísa nemůže být na Noční straně jen obyčejným kusem keramiky, je občas až křečovitě okatá.

Na druhou stranu ale kniha obsahuje všechny potřebné ingredience, aby se čtenářům dosavadních dílů zalíbila. Hrdina stále hláskuje lépe než Bruce Willis ze Smrtonosné pasti, děj je okořeněn dostatkem bizarních nápadů a stále má čím udivovat. Taylor pádí noční stranou a čelí různým nebezpečnostem a pokud vypnete mozek - budete se bavit.

Trochu mne mrzí ztráta sevřenosti a noirové atmosféry starých detektivek, kterou dokázal navodit předchozí román. Kouzlo města je o poznání rozplizlejší, ale na druhou stranu se autor začíná více věnovat minulosti samotného hlavního hrdiny a tak se dozvíme i nějakou tu perličku z jeho dětství.

Ve finále musím říct, že co jsem od knihy očekával - to jsem dostal. Prostě jednoduché a přímočaré dobrodružné čtivo, které mne příjemně, na dva tři večery, dokázalo zabavit. Hodnotím mírně hůře než předchozí díl. Průměrně dobrá knížka, která fanoušky cyklu zřejmě nezklame, ale ani nenadchne.

Petr Čáslava

Jaroslav Mostecký, Pištec na bráně k západu

Nakladatel: Wolf Publishing, obálka: Grigory Vyatkin, rok vydání: 2006, počet stran: 332, Cena: 99 Kč, Trináctá kniha z Edice Pevnost.

Dvanáctá kniha z Edice pevnost přináší další z řady napínavých příběhů z pera českého autora.

Ve vesmíru ztroskotá pozemská loď s kolonisty. I přes nepříznivé podmínky se snaží udržet civilizaci, ale po několika generacích lidé žijí na úrovni pozemského středověku. A boj s přírodou a nemocemi je krutý a lidstvo zřejmě nevyhraje... Tolik ke stručnému obsahu knihy, která mě zpočátku příliš nezaujala, protože jsem si říkala, že podobných příběhů už byla napsána spousta.

Mýlila jsem se.

Na okraji rozpálené hliněné pouště jediného světa Algotu je rozseto množství „Měst malomocných“ - samostatných osad, do nichž jsou z hlavního města co chvíli přiváženi další a další nemocní, aby se za zvuku libivé melodie stali kořistí dravých dračích ptáků - pteronů. Pišci ve svých strážních věžích ve dne v noci hlídají města a svolávají ptáky k lidské hostině. Na prostranství tak čekají ženy, muži, i děti na to, až budou sežráni zaživa. Lék na nemoc chrání obrovití, nejen člověku, nebezpeční hadi žijící v pralesním moři, do něž je to z Města jen kousek.

Pouze málokdy se stane, že by se had přiblížil až k lidskému sídlu, ale když k tomu dojde, dokáže taková návštěva narušit nejenom noční klid. Když se mezi nemocnými objeví sestra jednoho z Pišců, musí se nutně stát něco, co změní životy všech lidí. Stopa Naji - obrovitého hada, je ještě čerstvá a přímo láká k pronásledování. Pralesní moře - zdánlivě nekonečná studnice smrtících překvapení, neskrývá jen jedno tajemství. Dva potomci dávných kolonistů posádky "Zlaté laně" (pištec Marek a sestra jedné z malomocných Jolana), se vydávají na cestu, aniž si uvědomují, do čeho se to vlastně pouští.

* Jaroslav Mostecký opět ukázal, že umí čtenáře zaujmout a vytvořit spojitý a uvěřitelný svět s vlastní mytologií, historií a tajemstvími. Čtenář nezalý příběhů o Pišcích se tak musí

oddát proudu vyprávění a přijímat autorovu vůli, obdivovat se plastickým vizím prostředí, přivírat oči při četbě brutálních soubojů s tvory uprostřed nebezpečné džungle a stejně tak je rozšiřovat úžasem nad podivným mixem technologií upadající civilizace původních kolonistů (souboje balónů se vzducholoděmi jsou úžasné). Přes všechny klady by knize slušelo mírné zeštíhlení a lepší kompozice některých příliš naivních dialogů. Závěr však patří k těm, na něž se nezapomíná.

Vy, kdo jste tuto knihu již přečetli jistě tušíte, že ne všechno bylo napsáno a prozrazeno. Musím říct, že na mne tento příběh dost zapůsobil. A právě z toho důvodu nebudu obsáhle rozpitvát to, co vám radím si přečíst.

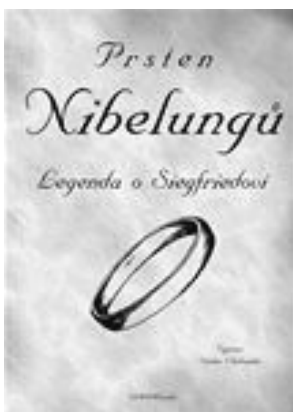
** Text byl redakčně upraven a obohacen.*

Jana Dvořáčková

Prsten Niebelungů 1 - Legenda o Siegfriedovi, jak ji převyprávěl Otakar Chaloupka

Prsten Niebelungů 1 - Legenda o Siegfriedovi, převyprávěl Otakar Chaloupka, obálka: Lucie Jančovičová, CZ Books, 2007, 161 stran, 299 Kč, vázané, ISBN 80-86947-46-7

Prsten Niebelungů je synonymum pro operní cyklus, kterým vrcholí operní tvorba Richarda Wagnera. Jeho literárním předchůdcem je starogermánská sága, která patří k základním kamenům německé kultury, inspiračnímu zdroji obdivovanému i proklínanému. Deset let po překladu německého textu Roberta Krafta (nakladatelství Návrat) vychází jeho nová česká verze, o kterou se převyprávěním zasloužil Otakar Chaloupka.

Nizozemský princ a spolukrál Siegfried se vypraví na burgundský královský dvůr, aby tu dobyl ruku a srdce krásné Kriemhildy. Jen tak mimochodem cestou do Burgund zabije draka, vybojuje souboj se zakletými vládci Niebelungů a získá jejich prsten, poklad a vazalství jejich leníků - a také pár kouzelných gadgets, které se mu časem budou hodit. Zachrání Burgundsko před invazí spojených armád nepřátel, pomůže svému příteli k manželství s krásnou islandskou královnou Brunhildou. Jenže spleť jsou cesty osudu, a to, co je provedeno v dobré víře, může být pomluvou přeměněno ve zlý úskok. A tak Siegfried nakonec ztratí vše.

Doba vzniku se podepisuje na věcech hmotných i nehmotných - a o literárních textech to platí velmi důsledně. Slovník doby jejich vzniku je možné překlénout překladem nebo redakční úpravou, ale dnešní doba vyžaduje úplně jiný spád příběhu, mnohé epizody a odbočky již ztratily své kouzlo a staly se balastem, a především staré romantické texty nevyhovují spádu a rychlosti moderní doby.

Otakar Chaloupka se ujal transformace až neskutečně dlouhého a složitého textu tak, aby vyhovoval současnému - a především současnému mladšímu - čtenáři. Jeho velmi

specifický styl jsem na prvních stránkách skousával velmi obtížně, nakonec jsem se však s ním sžil. Samozřejmě zestručnění příběhu pomohlo, Otakar Chaloupka navíc velmi obratně pracuje s možnostmi jazyka, přizpůsobuje jeho polohu osobě, která hovoří (nebo o které hovoří on jako vypravěč), používá archaismy (dokonce archaismy ještě starší, než to, co za archaismy označujeme - královny leníky označuje jako drabanty, když běžnější je slovo trabant; možná se chtěl vyhnout nezbytné konotaci s jistým - také německým - výrobkem z trsátek...) i moderní polohy hovorové řeči, kterou vkládá do úst především skřetovi Alberichovi.

Prsten Niebelungů je zásadním dílem, mnohdy nezbytným pro pochopení konotací v německé literatuře a v některých případech i pro pochopení samotné německé historie. Je to přechodový můstek mezi starogermánskými mýty a křesťanskou tradicí v Německu, a leckteré umělecké dílo z této jazykové oblasti - nejenom onen divácky velmi náročný Wagnerův cyklus - si z něho bralo inspiraci. (Výrazně zapůsobilo například také na Hitlera, a některá jeho rozhodnutí byla ovlivněna jeho obdivem ke germánským ságám, k Prstenu Niebelungů a k Wagnerovi.) Znalost tohoto příběhu je tak důležitá i pro ne-Němce, pokud chce pochopit německou kulturu a do jisté míry i politiku a historii.

Deset let po překladu původního německého zpracování této ságy se nakladatelství CZ Books rozhodlo uvést Niebelungy opět na knižní pulty, tentokrát v moderní přepracované podobě. Převyprávění Otakara Chaloupky zpřístupňuje toto dílo současným čtenářům, předkládá jim ho ve stravitelné podobě a doplňuje tak repertoár pramenných příběhů, které se následně promítají i do současných uměleckých děl.

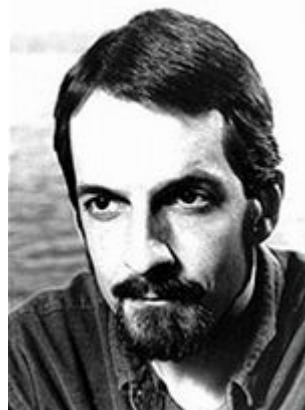
pagi

Neal Stephenson – aneb co (možná) čeká české čtenáře

Úvodem tohoto článku bych rád poznamenal, že není mým úmyslem recenzovat život a dosavadní dílo známého amerického autora (to již mnohokrát, i v češtině, učinili jiní). Mým cílem je pokusit se na základě osobní zkušenosti obeznámit čtenáře s tou částí tvorby pana Stephensona, s kterou se zatím není možné v českém překladu setkat.

Neal Stephenson je v současné době na našem knižním trhu velmi dobře etablovaným a prodejným autorem (to mi sdělil můj knihkupec) a český čtenář má momentálně k dispozici tato jeho díla *Snow Crash* (1992, č. Snih, Talpress 2000), *The Diamond Age* (1995, č. Diamantový věk, Talpress 2001), *The Big U* (1984, č. Velké U, Talpress 2003) a *Cryptonomicon* (1999, č. Kryptonomikon, Talpress 2006).

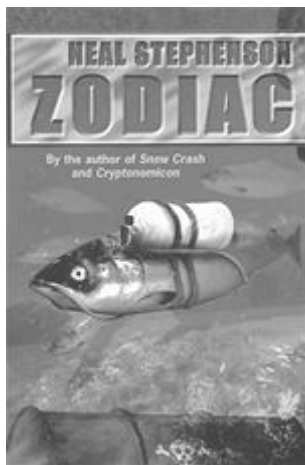
Autor těchto řádek zakoupil a přečetl první tři výše zmíněná Stephensonova díla ihned po jejich českém vydání a velmi se mu zalíbila – a to včetně *The Big U*, které je jako prvotina obvykle shledáváno nepříliš populárním.

Tehdejší čtenářský zážitek podnítl můj zájem, a proto jsem neváhal a postupně zakoupil a přečetl, kromě jednoho, všechna hlavní Stephensonova fiction díla v originále. Pro možnost porovnání s již česky vydanými knihami přidávám své osobní orientační hodnocení ve stupnici do deseti: Snih (9/10), Diamantový věk (8/10), Velké U (5/10), Kryptonomikon (angl. originál 10/10)

Pokud originální knihy seřadím chronologicky, bude seznam následující:

Zodiac (1988, nemá nic společného s krimifilmem *Zodiac*, který by měl mít premiéru v českých kinech v dubnu 2007) - ekologický thriller odehrávající se v současnosti, hlavním hrdinou je ekologický aktivista Sangamon Taylor, který řeší komplikovanou situaci toxického znečišťování životního prostředí a vod v USA, jedná se velice čtivý a akční román se zajímavou a výborně vykreslenou zápletkou, s mnoha popkulturními odkazy, jedná se o pěkný příspěvek k paranoidnímu vnímání světa ovládaného korporacemi. Obávám se, že díky minimálnímu podílu sci-fi či jiných fantastických prvků se jeho vydání v češtině spíše nedočkáme. Mimochodem, slovo *zodiac* se jistě do češtiny překládá jako *zodiak* (zvěrokruh), v daném případě se však jedná o existující značku výrobce nafukovacích člunů s přívěsným motorem - typu, který i suchozemci znají z filmů jako tradiční vybavení ekologů, speciálních jednotek či zločinců. (8/10)

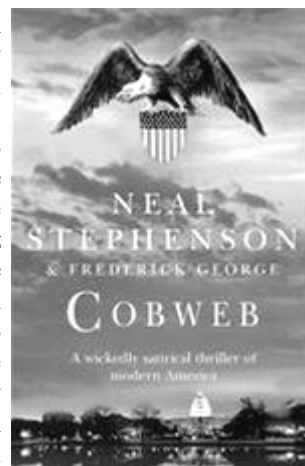
Interface (1994, spolu s J. F. Georgem, v prvním vydání pod pseudonymem Stephen Bury) - o politický thriller zabývající se zákulisním politickým bojem a možností ovlivnění výsledku voleb v USA za pomoci technologie. Jedná se o napínavý román, zabývající se patriotismem, politickou a osobní svobodou i etikou lékařských zásahů do mozku člověka. Na knižním trhu jsou desítky autorů různých kvalit, které podobná témata bez problémů živí. (4/10)

The Cobweb (1996 - opět spolu s J. F. Georgem) - podle anotací se jedná o politický thriller z doby války v Zálivu, paralelní linie děje se odehrává v USA a oblasti Perského zálivu (nehodnoceno, zatím jsem nečetl).

The Baroque Cycle (2003-2004) - trojdílný historický opus, který brilantně mixuje skutečné historické postavy a události s fiktivními (pro čtenáře *Kryptonomikonu* budou známá jména Waterhouse, Shaftoe či Qwghlm překvapením), postihuje celosvětový historický vývoj v období přibližně od poloviny 17. století do druhého desetiletí století osmnáctého. V tomto období dějin, v době válek, revolucí, kvasu rozvíjející se vědy, technologie a alchymie, i počátků globální ekonomiky, jsou hlavní hrdinové hybateli jednotlivých událostí a podílí se na

vzestupech a pádech vládnoucích rodů, osudech bitev a válek i na nové distribuci bohatství v tehdejší svět. Stephensonův dar pro vybudování komplikované zápletky a využití zdánlivě nevýznamných událostí z průběhu děje pro závěrečné rozuzlení dostupuje v Barokním cyklu vrcholu. (trilogie jako celek „jen“ 8/10 protože autorova záliba v mnohastránkových detailních popisech podružných situací i dějových linií je v některých případech i pro velmi trpělivého čtenáře jen obtížně stravitelná, ostatně cyklus se sestává ze tří devítisetstránkových „fošen“ s opravdu malým fontem)

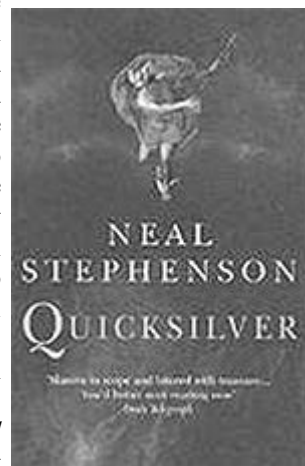

Jednotlivé díly *The Baroque Cycle*:

Quicksilver (2003) - děj prvního dílu se odehrává převážně v Anglii a na starém kontinentu a v rámci sledování politických, náboženských i osobních intrik se lze setkat s osudy skutečných postav jako byli např. Newton, Hooke, Leibnitz či Wren, jejichž dopad do celého příběhu je srovnatelný s vlivem hlavních fiktivních hrdinů, i s dějinami evropských královských a šlechtických rodů. Již od počátku je zřejmé, že kniha a celý cyklus bude veden v několika dějových osách, které se navzájem ovlivňují a dotýkají v mnoha styčných bodech. V případě prvního dílu jde zejména o linii „vědeckou“, reprezentovanou představitelem puritánské rodiny Waterhousů - začínajícím učencem Danielem a vznikem Královské vědecké společnosti, a o linii „dobrodružnou“, jejímž lídrem je Jack Shaftoe, dítě londýnské periferie, který se jako obratný vagabond (válečný vysloužilce, pobuda, nájemný ozbrojenec - kterých byla v té době Evropa plná) protlouká Evropou, zdevastovanou třicetiletou válkou. (7/10)

The Confusion (2004) - jednoznačně nejčtivější a nejzábavnější svazek celé trilogie. „Klidnější“ dějová linka je komtesou Elizou de la Zeur (z Qwghlmu) vedena prostředím dvorských a ekonomických intrik, dotýká se životů králů (zejména Ludvíka XIV. a Viléma III. Oranžského) i jejich šlechty a nechybí v ní ani skutečné válečné šarvátky či vražedná spiknutí - přesto jsou tato dobrodružství jen stínem dech beroucích zážitků Jacka Shaftoe, nyní již nekorunovaného krále vagabondů. Ten se na své pouti ze zajetí u alžírských pirátů stává v čele skupiny dobrodruhů aktérem „zločinu století“, drzé krádeže Šalamounova zlata, a po mnoha eskapádách doputuje přes dramatické návštěvy Egypta, Indie, Japonska i Latinské Ameriky zpět do Evropy, kde dojde k velmi překvapivému dějovému zvratu. (11/10, ano není to překlep, dal jsem 11 z deseti!)

The System of the World (2004) - zatímco první dva díly

zabíraly každý období několika let, tato kniha skokem přenesla čtenáře z roku 1702 (konec *The Confusion*) do roku 1714, a ten také neopustí. Závěrečný opus trilogie překvapivě postrádá výraznou dualitu předchozích dílů, jedná se spíše o propletenec mnoho dějových linek, jehož se účastní všechny významné postavy, které dokázaly přežít dosavadní děj. Nejvíce jednotícím prvkem je postava Daniela Waterhouse, jenž se jako takřka 70letý vrací do Evropy z kolonie Massachusetts a na pozadí boje o anglický trůn sleduje politický, ekonomický a technologický pokrok ve společnosti. Jako s významným hráčem na mocenské scéně počátku 18. století se setkáváme také s Ruskem a jeho carem Petrem Velikým. Děj čtenáře zavede, mimo jiné, na okamžik, stejně jako v *Quicksilver*, na území jakési Bohemie. Ze zklidněného závěru vyrůstá začátek nového technologického věku – píše se rok 1714 a pan Newcomen (ano, Thomas Newcomen, v učebnicích předchůdce Jamese Watta) začíná za pomoci parního stroje, který je také pokládán za podmínku pro vznik mechanického počítačového stroje, úspěšně odčerpávat vodu ze zatopených anglických dolů. (8/10).

Snad vás předchozích pár stručných odstavců alespoň částečně inspirovalo k zájmu o další tvorbu Neala Stephensona a k podpoře nakladatelů, aby tato díla mohli zařadit do svých edičních plánů.

Na závěr přece jen stručná biografická data N.S.: narozen 1959 ve Fort Meade, Maryland, vystudoval geografii a fyziku na Bostonské univerzitě, jeho bibliografie v současné čítá cca 20 hlavních románů, novel, povídek a esejí – zhruba třetina jeho díla spadá do kategorie non-fiction.

Dalmatin

Fantasy & Science Fiction 1/2007

Původně na prosinec avizované předvánoční číslo magazínu *Fantasy & Science Fiction* se do prodeje dostalo teprve koncem minulého měsíce (k nám do redakce ještě trochu později) a věřte tomu, že bylo skutečně laděné na poklidnou sváteční atmosféru. Pěkné povídky nejsou nikterak akční a svým plynulým a vesměs "nedějevovým" (ono se v nich cosi děje, ale jakýmsi pomalým způsobem se vypráví o všedních životech) vývojem si plynou čtenářovou myslí, občas trochu uspávají nebo děsí, ale rozhodně jsou dimenzované na klídek a příjemné posezení nad šálkem dobrého a horkého nápoje.

Novelety

Delší útvary v podobě novelet připravil časopis hnedka tři. *Labyrint stromů* (Claudia O'Keefeová) vypráví metafyzický příběh jedné ženy, která se posedle usadila kdesi uprostřed amerických lesů, živoucího organismu, který své panenské místo na Zemi chrání všemi dostupnými způsoby. Hrdinka Carla popisuje svůj postoj k tomuto lidmi zapomenutému kraji a svůj vztah k tomu, proč tomu tak je. V jednom z

maloměstských barů, na hranicích území lesa, se seznámí se sympatickým Landrym, který je pro ni poslední možností, jak si udržovat své lidství, zároveň ji však poskytuje netušené pochopení a porozumění až do dramatického (na poměry tohoto čísla) finále. Průměrná záležitost dokáže oslovit zejména jedince s vyvinutým smyslem empatie a souznění s přírodou.

Michael Libling vykřesal jiskru napětí a mrazivé zábavy na (dnes už) klasické zápletky typických Američanů ztracených kdesi na samotě u dálnice (oblíbené téma současných hororů). Zvláštní skadinávská rodina působící mormonským dojmem a pozvolné budování zápletky, společně s neobjasněným napětím, člověka dráždí až do překvapivého, možná poněkud morbidního, závěru povídky *Vánoce na horách*, který povídačku o jednom *Štědrém večeru* vyšvihne o stupínek výše.

Zato *Vandoise a netvor* Alexe Irvineho potěší milovníky příběhů v příbězích jiných příběhů. Kousek od dálnice I 25 se nachází podivné skalní město, které bylo svědkem bezpočtu krveprolití, mimojiné bylo, kdysi dávno, bohatým nalezištěm prehistorických pozůstatků dinosaurů. Mladý pár, Jeff a Cindy, se ocitne v této plotem uzavřené oblasti a seznámí se s hlídačem Jarrettem Bigelowem, který je zasvětil do pohnuté historie tohoto kousku půdy, stejně jako do příběhu muže, kterého zabil - na jeho přání. Samotná noveleta poskytuje tři příběhy. První z nich - kostra vyprávění - povídá o mladých lidech, poslouchajících Jarrettův osud, jehož součástí je příběh muže, jenž si přál zemřít kvůli neviditelnému kostěnému monstru. Nesmějte se, dostatečně duchařská záležitost, která osvětluje tradici povídek hodících se k plamenům táborových ohňů.

Povídky

V povídkách mírně zaujmou dvě SF záležitosti, které jsou vědeckofantastické spíše z pohledu časového umístění a velmi pěkně nadhozené tematiky, zbytek tvoří nudná paralela Swiftova *Gulivera* s "přízviskem" cesta tam a zase tam. Zpestřením, ačkoli průměrným (přesto úsměvným) je Morressyho *Kendrigern*. Mezižánrově působící, Nebulou oceněná, povídka *Tvor* Carol Emshwillerové nebyla lehká záležitost a nejspíš ji, stejně jako já, nedoceníte po prvním přečtení, přesto si nemyslím, že by tato sonda do problematiky důvěry a vztahů mezi odlišností hlavních aktérů (s jasným přesahem k varování nad zneužitím vědy, lidské nadřazenosti a neprozřetelnosti) získala být jen nepatrnou šanci, kdyby ji měla hodnotit česká veřejnost. Poslední *Opálová koule* (SF) Roberta Reeda zapůsobí odlišnou formou, čistou třetí osobou s občasnými dialogy.

Matthew Corradi s prací *Na cestě do Obrova* zaujme příběhem dívky, která přerostla své okolí (fyzicky) a vydala se hledat bájnou zemi obrů. Během své cesty se sama stává větší a větší, aby poznala lidskou podstatu a prohnitou povahu ve vztahu k odlišnosti. Postupem času, když je stále dále od své domoviny se prostředí mění a zvětšuje, nebo dívka zmenšuje. Potkávají ji však podobné problémy, snad odlišné pouze tím, že jako malá je mezi giganty bezmocná. Paralela s *Guliverem*, v druhé části s *Alenkou*, může být na snadě. Konec příběhu si může dovolit odhadnout každý ze čtenářů předem, nebude se mýlit.

Dale Bailey a jeho *Konec světa*, který jsme znali, temně a se sarkastickým nadhledem, zároveň však s jasnou úctou k dystopistům, paroduje různé vize konce světa, ať už si vzpomenete na *Den trifidů*, *Konec civilizace*, *Chvalo zpěv* na

Leibowitze či Posledního člověka (a mnoho dalších postkatastrofických vizí). Skvěle napsaná povídka přináší nový, satirický pohled na přeživšího jedince. Autor se nebál použít netradiční formu vyprávění s otevřenými komentáři ke čtenářovi, stejně otevřeně cituje z krvavé lidské minulosti a utrpením prodchnuté dějiny, případně se odvolává na samotného Wyndhama. Snad v každém díle se zbytek civilizace (či jedinec) snaží jít dál a bojovat s nepřízní osudu. Bailey po nejlepším vzoru svých předchůdců nešetří bezútěšností, ale překvapuje cynismem a hrdinovým flegmatickým, laxním a nehrdinským přístupem. V pojetí Baileyho se stává dopad katastrofy definitivním a konečným - rezignace na budoucnost a totální nezájem jedince - to tu ještě nebylo. Asi nejlepší práce magazínu.

Dlouhý, krátký a vysoký od Morressyho na scénu opět přivádí Kedrigerna a jeho Princeznu. Kedrigern, mocný a uznávaný čaroděj, tentokrát však schovaný před světem a vychutnávající si klid svých dní, přijme neobvyklou cestou podanou nabídku krále trpaslíků. Vtip a morální poselství Morressymu nedošel, takže s chutí za vyřešením obvykle neobvyklého případu.

Poslední dvě záležitosti jsem už uvedl. Řekněme, že *Tvor* Emshillerové ze začátku působí dojmem ryzí fantasy, až později se dopracuje k děsivější a lidštější vizi vědecké fantastiky, záleží na úhlu pohledu, který nám dovolí autorka vnímat. *Opálová koule* Reeda zase bodují děsivou vizí budoucnosti založené na sázkařském šílenství, které ovlivňuje osudy lidí podle odhadů sázkové kanceláře zvané lidstvo. Vždyť není lepší se o nejlepším konání poradit s davem lačným sázení?

Publicistika

Jiří Popiolek se zamyslí nad géniem Gaimanových děl, jejich nadčasovostí a podrobně probere také Duitsova Ptah Hotepa. Překladatelka Dana Krejčová zavzpomíná na "nedávno" zesnulého Davida Gemmella. V posledním článku se Petr Kotrle zabývá Legendami české fantasy (ed. Ondřej Jireš) a povídkovou sbírkou Petry Neomillnerové *Vlastní krev*. Petra mile překvapila nejenom vysoká úroveň české fantasy, srovnatelná s anglo-americkou, ale také celková pečlivost a láska, s jakou byly Legendy české fantasy zpracovány.

Magazín F&SF 1/2007 přinesl rozličnou směs kvalitního počteníčka, směs složenou z odlišných přístupů, různorodých žánrů, přesto vyváženou a vhodně naladěnou na Svátky. Bohužel jsme si minulé Vánoce museli obohatit jinými literárními volbami. Na své si tak přijde zejména čtenář upřednostňující inteligentní a literárně vyspělou četbu, ti, kteří chtějí několik kapek krve navíc, se snad dočkají v dalším čísle, které by tu mělo být, než se nadějeme.

Jan Pechanec

Jak se dělá - nebo může dělat - PR o SFFH

Autoři SFFH ve svých dílech prozkoumávají hranice možného i nemožného a posouvají je dál. Je tedy pochopitelné, že mnozí z nich tak činí i ve svém osobním a profesionálním životě, při marketingu svých knih.

Mnozí z nich rychle přijali nové a netradiční metody marketingu, jiní - a není jich málo - nové metody vymýšlejí a

uvádějí je do života. Jednou z takových metod je ke svým tištěným textům nabízet na internetu on-line doplňky. Jeff VanderMeer provozuje blog, který navštěvují nakladatelé a díky němuž Jeff již získal několik kontraktů, a je považován za jedničku v tomto oboru. Mluví o „organickém PR“ - PR, které již samo o sobě je tvůrčím prostředím, byť nemá přímé inspirační dopady do jeho tvorby. Přesto si to pochvaluje, je to pro něj stejná zábava jako pro ty jeho čtenáře, kteří jeho blog navštěvují. Vytvořil například desetiminutový filmeček, inspirovaný prací na knize, a umístěný na webu k volnému stažení. Nebyl to čistý trailer, nedozvěděli jste se v něm, o co půjde, byla to prostě poutavá podívaná. Jeho pozice v této oblasti je tak silná, že jeho nakladatel Bantam umísťuje bannery na své novinky na jeho stránkách raději a více, než na svých vlastních.

Kanaďanka Maggie Woodová, která píše „young adult“ fantasy, má dokonce celé souhvězdí webů zaměřených na dospívající dívky, včetně knižního klubu a do celé akce zapojila i své ručně dělané panenky. Každý měsíc vyhlašuje vítěze soutěže pro členky svého knižního klubu, první cenou je právě panenka a druhou kniha. Zároveň nabízí i knihy jiných autorů určené pro tuto věkovou skupinu, zveřejňuje recenze na knihy, které četla, zveřejňuje příspěvky členek svého klubu - recenze, básně či jiné texty.

John Scalzi se s návštěvností svého webu pracoval z půl stovky (v roce 1998) na nějaký dvanáct až dvacet tisíc denně. Říká, že blogy přitáhnou návštěvníka zájmem o názory autora blogu, ale o setrvání spíše rozhoduje možnost zapojovat se do různých diskusních vláken. Autor blogu se stává úspěšným, když dokáže zaujmout širší témata, která do blogu zavádí. Jiná významná postava v této oblasti, Cory Doctorow, který často zveřejňuje obálky pro své knihy, které namalovali fanové, poznamenává, že blog lze těžko nahradit v jeho úloze osobního vztahu, vytvářeného s miliony lidí. (Rarášek ve mně doplňuje - když sečtete stovky nebo tisíce blogů, pak se k tomu šestcifernému číslu dostanete...)

Kdysi fungovaly „vzorky bez ceny“ - ne že by byly bezcenné, ale pošta tento druh zásilek měla deklarovaný se speciální sazbou. Pošlete dneska tištěný rukopis do nakladatelství a nic moc se nestane. Ale už tu byla zmínka o tom, jak Jeff VanderMeer prodal několik knih díky internetu, podobnou zkušenost má i John Scalzi, kterému se ozvali nakladatelé poté, co si na jeho webu přečetli ukázkové kapitoly, a podobně uspěla i Cherrie Priestová - jeden její blogger jí nabídl malotirážní vydání „Living in Chatanooga, Tennessee“, a následně z toho byl kontrakt na reprint u Tor Books.

I nakladatelé se učí žít s internetem. Průkopníkem v tomto oboru je Baen Books, který na netu udržuje volně přístupnou knihovnu svých tištěných vydání. Přestože zpočátku na tenhle tah hleděli ostatní nakladatelé velmi skepticky, další významné nakladatelství - Tor - již ohlásilo, že také zavede podobný systém. Je velmi paradoxní, že v SFFH funguje ke spokojenosti nakladatelů - tedy těch, kteří by měli mít zájem vyždímat z jakékoliv kopie knihy co nejvíce, zatímco v hudebním průmyslu je něco takového nemyslitelné. A jak to funguje? Nechme promluvit opět Coryho Doctorowa: Moje prvotina vyšla v roce 2003 a týž den, kdy ji Tor uvedl do knihkupectví, zveřejnil jsem ji na netu pod „Creative Commons license“ (ta umožňuje stažení a libovolnou distribuci bez zásahu do vlastního textu); od té doby je počet jejích stažení asi šestsetpadesát tisíc a kdovíkolikrát byla stažena z jiných

serverů. Kniha sama vyšla tiskem již šestkrát - a to vše dohromady považuji za úspěch.

On-line propagace je ještě ve svých dětských letech, a stále se výrazně rozvíjí. Diane Duane používá postup, zavedený Lawrencem Watt-Evansem: uveřejňuje na webu své dílo po částech, čtenáři posílají své finanční příspěvky - a když přesáhnou určitou hranici, zveřejní další část své knihy. Tohle ovšem funguje jen tehdy, když autor má vybudovanou čtenářskou a hlavně fanovskou základnu. Holly Lisle zase pro změnu nabízí jakousi obdobu multilevel marketingu pro ty své čtenáře, kteří zveřejňují reklamu na její knihy. Platí procentem z prodeje, a pochvaluje si, že na její stránky to přitahuje další nové návštěvníky.

Nejoblíbenější blogy jsou ty, které jsou denně doplňovány, upozorňuje John Scalzi. A režim denní aktualizace je pekelně velký kus práce (to potvrzují z vlastní zkušenosti). Je to něco jako dlouhodobý autorský projekt, který je sám o sobě velmi specifický a přitom vůbec nemáte zaručeno, že to někdy přinese vůbec nějaké peníze. Je to jen jiný způsob, jak si vytvořit obecenstvo, nic víc ani nic méně. Cory Doctorow ale věří, že texty ke stažení a on-line doplňky jsou klíčové pro povzbuzení zákazníků digitálního věku. Za co chtějí lidé platit? ptá se a odpovídá si - něco jim dejte, místo abyste jim říkali, že mají morální povinnost něco udělat. Můžete stát na plázi a říkat jim, že nemají chodit do vody půl hodiny po jídle, nebo jim můžete prodávat ručníky.

Tohle povídání je volným překladem článku Rose Fox Innovative PR in SF/Fantasy, publikovaném - jak jinak - online na serveru Publishers Weekly téměř přesně před rokem. Kdyby Rose psala o situaci u nás, asi by její článek byl mnohem a mnohem kratší. Už jenom získávání ukázek nových knih pro Sarden je práce, při které s Pechym závidíme Sysifovi. Pravda, leckterý český text na webu ke stažení najdete - ale pokud se jedná o text publikovaný tiskem, jde téměř bez výjimky o neautorizovanou verzi umístěnou ke stažení bez souhlasu autora (myslím, že nejvíc tím trpí Jiří Kulhánek, dotisky a nová vydání jeho knih se za zájmem čtenářů, mírně řečeno, poněkud opoždují). A on-line komunikace autora se čtenáři? Je to jen o fousek lepší. Pokud autoři mají své vlastní webové stránky, jsou (ty stránky, samozřejmě) statické a obnovované jen občas, a neoficiální stránky vedené fany na tom jsou jen o chlup lépe. Jsou výjimky - samozřejmě, jinak by pravidlo nebylo pravidlem, ale přírodním zákonem.

Mirek Žamboch měl už před několika lety vlastní webové stránky, které byly orientovány na jeho čtenáře, Jiří Vlček zase ve svém nakladatelství Wolf Publishing zúročil zkušenosti z práce na serveru PalmKnihy. Průsečíkem obou se stal server série JFK. Specifickou záležitostí je pak Neviditelný pes Ondřeje Neffa - tedy webový prostor, na kterém se právě nacházíte, a kde najdete jak Ondřejův osobní blog zvaný Hyena, tak i Neviditelného psa, Sarden, Zvířetník a tak podobně. Na okraji SFFH se ještě pohybuje Ivan Straka-Gentleman se svým blogem. Možná jsem něco na webu přehlédl, možná na někoho zapomněl - pokud ano, omlouvám se, v diskusi je prostor pro případné doplnění.

„Přestože jsem si po celý život nesmírně přál vidět magii na vlastní oči, značně se mi ulevilo, když ty sochy zmlkly. Spolu se svými druhy jsem odcházel z katedrály pevně přesvědčen, že jsem se stal svědkem magie, již nebylo od dob MARTINA PALEA, RALPHA STOKESYHO a KRÁLE HAVRANA rovno.

Rád bych teď ještě pojednal o samotném panu NORRELOVI. Uvědomuji si, že jeho osoba nyní musí vzbuzovat značnou zvědavost. Onoho historického pátku do yorské katedrály ani nezavítal. Taková byla jeho sebedůvěra ve vlastní schopnosti, že zůstal doma, jen poslal svého sluhu jako svědka. Veškeré moje informace o něm se vejdou do následujících pár řádků: je mu zhruba padesát, celý život prožil v Yorkshiru, je vlastníkem impozantního domu a panství, chová se rozvážně a věcně a na jeho zjevu není nic pozoruhodného.

Na závěr bych se chtěl obrátit k těm čtenářům, kteří se pokládají za PŘÁTELE ANGLICKÉ MAGIE. Dozajista musí velebit onu lásku k životu v naprostém ústraní, již se pan NORRELL vyznačuje – neb napomohla jeho bádání a nakonec přinesla plody v podobě úchvatné magie v yorské katedrále. Obrácím se na ně, aby tak jako já apelovali na pana NORRELLA, aby se nenavracel k samotářskému studiu, ale zaujal místo na širší scéně záležitosti celostátního významu a započal tak novou kapitolu v dějinách anglické magie.

*Váš nejoddanější služebník veřejnosti JOHN SEGUNDUS
Lady Peckitt's Yard Pavement, York“*

Retrorecenze

15.6.2000 - Dračí princ

Když se vám dostane do ruky tato kniha, nebudete určitě na pochybách, že jde o fantasy román. Na obálce hrdina objímající nepříliš oblečenou dívku, v pozadí dva draci. Navíc kniha nápadně připomíná špalek, vzhledem k tomu, že má víc než pět set padesát stran.

Máte pravdu, jde o fantasy román, ale tak trochu jiný, než jsme zvyklí. Draci tu, alespoň v prvním dílu, hrají vcelku malou roli. Nevzniká tu skupina hrdinů, která se vydává zachránit svět. Je to prostě trochu jinak.

Pán a vládce Pouště Zehava je válečník. Miluje zabíjení velkých draků, ale desátý se mu stane osudem. Následníkem se stává jeho syn Rohan, který je Zehavovým opakem, miluje knihy, studium, zabíjení draků si oškliví. Tím, že musí převzít otcovo postavení tak náhle, se dostává do velmi nevýhodné pozice. Navíc je tu nebezpečí, že mu Velký kníže Roelstra bude chtít vnutit jednu ze svých sedmnácti dcer. Je mu jasné, že po narození syna by mu nezbyvalo mnoho života. Velký kníže by převzal jeho državy. Ale další nevěsta se blíží také z druhé strany. Sestra Rohanovy matky je velekněžkou a přivádí sem vybranou Slunoběžkyni Sioned, které sama bohyně ukázala, že se stane Rohanovou ženou.

Rohanovi se dívka líbí, jenže je mu jasné, že kdyby si ji vzal, Roelstra by mu nepodepsal smlouvy, na nichž závisí svoboda a život nejen jeho samotného, ale i jeho vazalů. Chce zajistit klid a trvalý mír ve světě rozdělených království a nechce to zajistit pomocí války. Hrají tedy se Sioned hru na schovávanou. Jenže nic není tak jednoduché, jak si člověk naplánuje. Rohan si nakonec Sioned vezme, ale dostane se s Rolestrou do války. Děj samozřejmě pokračuje jak v lásce, tak nenávisti, v boji i ústupech a rozuzlení je sice očekávané, ale přece jen dost originální.

Autorka splekla děj románu opravdu umně, až na to, že se projevila příliš jako žena. Její princ Rohan je leckdy víc ženou, co se týče myšlení a jednání, než samotná Sioned. Někdy jsou intriky tak průhledné, že to poněkud shazuje příběh, jiné by zase muž opravdu nevymyslel. Nicméně jde opravdu o fantasy, splétají se tu osudy lidí, draků, Slunoběžců, o kouzla tu není nouze.

Nicméně je možné říct, že kniha si své čtenáře najde, určitě to však nebudou příznivci svalnatého bojovníka Conana nebo páně Kulhánkových spisů.

(Melanie Rawn: *Dračí princ*. Přel. D. Habětínek. Obálka M. Whelan. Plzeň, Laser-books 2000. 554 s. 189 Kč)

hodnocení: ***

Vlado Ríša

13.6.2000 - Kosmický Vor

Za Mléčnou dráhou, několika černými dírami, pár parseků napravo leží neleží podivná mlhovina s atmosférou a jádrem, které má několikanásobně vyšší g_e než Země, a kdesi okolo něj obíhají trosky kosmické lodi, předělané potomky trosečníků na Vor. Uvnitř mlhoviny také žijí oddělené lidské komunity, těžící z jádra železnou rudu, kterou vyměňují s lidmi z Voru za potraviny.

Dospívající chlapec Rees, vyrůstající na těžebním Pásu, je na rozdíl od svých hornických přátel mnohem více zvědavý, a protože ví, že vědci působí pouze na palubě Voru, rozhodne se tam vypravit jako černý pasažér při jedné výměně surovin za jídlo. Z Voru ho sice chtějí nejdříve poslat zpátky, ale jeho inteligence a hlavně nový pohled na vědu mu zde získají stálé místo. Hlavním problémem obyvatel mlhoviny je její konečná fáze stárnutí, způsobená nedostatkem vodíku. Vědci a vůbec všichni nedobrovolní lidští kolonisté jsou postaveni před problém, jak zachránit vlastní kůži, než mlhovina definitivně zemře. Uprostřed mnohých společenských změn, probíhajících v rámci všech komunit v mlhovině, se Rees po neuvěřitelných dobrodružstvích dostane k vyřešení klíčového problému: jak zachránit alespoň část populace před nutnou zkázou.

Tento sci-fi román se, pravda, nevyznačuje nijak originálními dílčími nápady, celková zápleтка připomíná Nonstop či Sirotky oblohy, zhroucení společenského systému je popsáno v každém druhém katastrofickém románu a zvědavého hrdinského rebela také najdeme leckde, ale jejich celkové skloubení má něco do sebe a navíc rozhodně tato kombinace nápadů nepůsobí kostrbatým dojmem. Nicméně celkové vyřešení ústřední zápletky mi přišlo poněkud podivné (pravda, nejsem žádný fyzik, možná to bude tím) a nemohl jsem se zbavit dojmu, že nezachráněná část lidí by se vztekala daleko víc, než jak nám autor popsal. Alespoň já bych se tedy vztekal. Navíc podivný ekosystém mlhoviny mi přišel jaksi nedomyslený (je fakt, že se v něm moc neorientovali ani sami kolonisté), bez potřebných mezičlánků a postrádající potřebnou rozmanitost, nutnou k evolučnímu růstu. Každý článek je zde totiž zastoupen pouze jedním druhem, kořist i predátoři. V závěru příběhu jsem se navíc nemohl zbavit dojmu, že po tomto románu by měl následovat ještě další díl, což na celkovém dojmu příliš nepřidá.

Román Vor je zjednodušeně řečeno sbírkou starších nápadů, oděných do nového hávu. Celkem příjemně si počtete, ale téměř určitě se k téhle knize nikdy nevrátíte.

(Stephen Baxter: *Vor*. Přel. Zdeněk Milata. Obálka Oliviero Berni. Plzeň, Laser 2000. 264 s. 149 Kč)

hodnocení: ***

Heinrich Storch

Povídky

Bramboráři v Čechách

2. března 2007

"Jede traktor, je to Zetor aneb zemědělské technologie v jiných vesmírech", tak znělo zadání minulého ročníku Zlaté zebry. Vítěznou povídku vám nabízíme pro zlepšení nálady.

Když jsem se v osmnácti rozhodoval, co dál po střední, bramborárna pro mě byla jasná volba. Byl bych váhal mezi bramborářskou akademií a vyšší odbornou pro piloty traktorů, ale psychotesty u maturity rozhodly za mě. Vždycky jsem obdivoval ty chlapy ostrý jak břitva, který nasazují každý den na poli životy pro existenci a přežití nás ostatních. Kdykoli jsem dostal v jídelně na talíř bramborovou kaši, vzpomněl jsem si na ně a uznale pokýval hlavou. Můj dávný dětský sen se tak přiblížil na dosah. Bude ze mě ten nejtvrdší bramborář v Čechách. Jeden z těch, o kterých si kluci za školou vypráví legendy, jako je třeba Ďábel Ferguson nebo Kápo Grimalski.

„Ty na to máš,“ podpořil mě náš třídní, když jsem podával přihlášku. „Jestli se tam někdo z vašeho ročníku dostane, pak to budeš právě ty. Uvidíš, jednou se budu chlubit, že jsem tě učil, a moji studenti mi to nebudou věřit.“ Při těch slovech na mě významně mrknul.

Rozhodně nebyl důvod mu nevěřit. Fyzička mi nechyběla a vyrostl jsem v nehostinném pouštním podnebí kolem městské aglomerace Chebústí nad Labem i bez podpůrných implantátů.

Doma moje rozhodnutí příliš radosti nevyvolalo. Matka plakala, že si zkazím život. A otec? Byl na mě hodně pyšný, i když se mu oči leskly a slzy měl na krajíčku. Ale udržel se. On nikdy neplakal, v tom jsme byli my dva stejní. Když jsem byl malý, často jsem se ho ptal proč. Říkal mi, že všechny slzy nechal v oblacích. Věděl jsem, kam tím míří. Pamatoval třetí světovou válku a měl v pracovně na stěně zarámovanou fotku své letky bombardéru BO-14. Takový ten umaštěný a osahaný plochý obrázek z doby, kdy ještě nebyly běžné holoreálné 3D videofoťáky. Většina z těch chlapů se z oblak domů nikdy nevrátila.

Ale zpátky k mému studiu. Na akademii mě přijali do týdne s nástupem až na podzim, a já tak mohl své poslední prázdniny proležet v plážových bunkrech u moře. Chebústí není se svými pěti milióny obyvatel nijak velké město. Jeho velkou část tvoří přístavní čtvrť v místě, kde se Labe vlévá do Německého moře. Kotví tu obrovské zaoceánské nákladní lodě. Není to zrovna to nejkrásnější místo na zemi, ale jen pár mil za městem jsou písčité pláže s krytými bunkry. I v létě, kdy teplota ve stínu nespadne pod pětáctýřicet, se tu dá příjemně relaxovat pod zemí a dvakrát, třikrát denně se na pár minut můžete odvážit i do moře. Voda je tu chemicky nejčistší v celé Evropě.

Léto uteklo a v září jsem konečně nastoupil na akademii. Hned první den nám při hodině dějepisu jednooký kantor, bramborářský veterán, vyprávěl neuvěřitelný příběh. Kdysi dávno prý byla doba, kdy obilí v lánech líně zlátko, řepa se ze země musela pracně vyorávat a brambory? O těch ani nemluví! Bylo to ještě před tou genetickou revolucí v roce 2102. O tehdejším zemědělství vyprávěl jako o odvětví, kde se mrtví za rok dali spočítat na prstech jedné ruky. Jenže pak to přišlo. Nějaký chytrák s dvanácti dioptriemi našrouboval do brambor geny teplomilných plazů, snad pouštní zmijs.

Nemyslel to špatně. Chtěl dosáhnout toho, že se budou brambory samy loupát a hlavně snesou velká vedra a sucha, která v poušti kolem Chebústí panovala. Ještě stihnul převzít s velkou slávou Nobelovu cenu, poděkovat matce za to, že ho porodila, a pak se to zvrtilo. U některých brambor se totiž kromě všech těch plánovaných změn vyvinuly i jedové žlázy v nadzemních natích, a aby toho nebylo málo, tak samotné hlízy začaly jevit známky života. A to, upozorňuji, života pěkně agresivního. Objevily se náznaky odporu a brambory se nechtěly nechat sklízet. No a tak přišli první bramboráři. Lidé, kteří se specializují na sklizeň brambor. Doprovázejí kombajny na jejich cestě za úrodou a eliminují všechny případné problémy.

Další dva roky naplnily má očekávání. Dlouhé hodiny každý den na cvičišti a těch několik málo okamžiků, které nám zbývaly, jsme proseděli v učebně. Anatomie brambor, údržba zbraní, základy první pomoci a další potřebné informace. Nevěřili byste, jak těžké je poznat obyčejnou bramboru od nebezpečného nepřítele. V klidu vypadají úplně stejně, jenže stačí zlomek vteřiny a chyba může být osudná. Čas plynul a já jsem vykazoval velmi dobré výsledky. Možná ne tak výjimečné v teorii, ale o to prokazatelnější v boji. Zvláště v práci s motykou na mě nikdo neměl.

Výcvik jsem zakončil na výbornou právě včas. Ani jsem se nepodíval domů. Podzimní vedra začínala být snesitelná, a tak nadešel čas pro bramboráře nejdůležitější, čas sklizně. Hned na druhý den jsem měl být převelen ke své jednotce. Zůstal jsem v opuštěných kasárnách a užíval si první volné odpoledne za poslední dva roky. Zvláštní pocit, být zvyklý na svůj denní řád a najednou o ten stereotyp přijít. Chybělo mi cvičiště a vlastně jsem se dost nudil. Jen tak bezcílně jsem po obědě ležel na posteli, když mě vyrušily blížící se kroky. Zastavily se před naší ubikací, dveře se otevřely a dovnitř vešli dva vojáci. Všiml jsem si šarží, vyskočil jsem do pozoru a srazil paty k sobě tak razantně, až mě zabrněly kotníky.

„Vojín Pánek, pane! Po základním výcviku.“

Oba vojáci dlouho mlčeli. Ten vyšší si mě důkladně prohlížel. V jeho tváři se zračila nedůvěra. Poznal jsem ho prakticky hned a zachvěl jsem se nadšením. Takže mým velitelem nebude nakonec nikdo jiný než slavný Kápo Grimalski! Neubránil jsem se a sklouzl pohledem k jeho zbraní. Co jiného se dalo čekat než takový bramborářský skvost. Celokovový rýč, poloautomat z té nejušlechtlejší švédské oceli. Protiskluzové pryžové chyty a pevný 7mm oboustranně ostřený břit. Legenda, které žádný kluk z Chebústí neřekl jinak než „tichá smrt“. Tenhle drsný chlápek měl doma medaili za tragickou sklizeň ve čtyřicátém pátém a na hlavě hned za levým uchem velkou jizvu. Místo, kde ho zasáhl nepřítel jedem a vlasy už mu nikdy nenarostly.

„Jsem Grimalski, tvůj velitel, mozek a bůh až do odvolání,“ konstatoval suše, „a tohle je můj zástupce Zebra,“ představil druhého vojáka. „Sbal si věci, vyrážíme za deset minut z garáže K9.“

„Ano, pane!“

A to bylo vše, stručné a věcné. Oba zmizeli stejně rychle jako se objevili. Očekával jsem to, ale stejně by mě asi potěšilo nějaké to poplácání po ramenech a přátelský šťouchanec do žeber se slovy: „Tak tě mezi nás vítám, tady Zebra ti vysvětlí, kdy se berou prémie a podobně.“ Ale oddíl bramborářů, to není spolek přátel v důchodovém věku hrající o nedělním odpoledni Bingo! Raděj si pospiším a už dost úvah, nerad bych, aby na mě Grimalského chlapci čekali v garáži K9.

Byl jsem tam včas, stejně jako všichni ostatní. Po deseti jsme naskákali na pancéřové korby dvou kombajnů a jelo se. Zetory se vznášely nad písčítými dunami, elektromotory předly svou dunivou píseň, vzduch se tetelil horkem a Grimalski vpředu navigoval. Nikdy bych nevěřil, že takovouhle mašinu dokáže řídit ženská. Naše pilotka poručík Boková mě z toho omylu vyvedla hned v první zatáčce, kterou vzala v plný rychlosti přes ručku, až jsme všichni na korbě popadali.

Zaujal jsem strategické místo hned vedle Zebry. Koneckonců nikoho jiného jsem neznal. Hned mi došlo, proč tenhle chlapík dostal tak podivné jméno. Grimalského zástupce vyrážel do akce zmalovaný maskovacím krémem od hlavy až k patě a svými pruhy opravdu připomínal zebra. Mezi stonky bramborové natě se jistě musel doslova ztrácet před očima. Zaregistroval, že si ho se zájmem prohlížím. Naše pohledy se setkaly a já pocítil potřebu zavést hovor.

„Jak dlouho pojedeme?“ zeptal jsem se.

„Maximálně půl hodiny. Sklizeň začíná vždycky na polích hned za městem a postupně se jezdí dál,“ odpověděl a podal mi láhev s vodou. Na kovové korbě kombajnu teplota rychle stoupala.

„Díky,“ napil jsem se a vrátil mu ji. „Budou tam bramboráci?“ Prostě jsem se musel zeptat. Zebra se usmál a já při pohledu na jeho obrovský chrup podruhé pochopil, proč ta přezdívka. Když se smál a byl pruhovaný, byl bezchybná zebra.

„To víš, že budou, a ne všem se bude chtít na korbu. Proto jsme tady. Víš, Mladej, možná ses toho o bramborách naučil hodně, ale i kdybys věděl všechno, stejně tě zaskočí, až budeš stát tváří v tvář jednomu z nich. Na to tě nikdo připravit nemůže,“ zvážněl a jeho smích se ztratil, jako když utne.

„Jsem připraven,“ zašeptal jsem a neznělo to moc věrohodně.

„To já taky. Nakonec nás všechny dostanou, ale dnes ještě ne,“ zase se usmál, ale mě spíš zamrazilo.

„Jsme na místě,“ ozval se Grimalského hlas z reproduktoru nad mojí hlavou. Vystoupili jsme z kombajnů na okraji obrovského bramborového pole. Nať byla doslova rozprášena a to málo, co z ní zbylo, spálilo slunce během několika hodin na uhel. Všude kolem byl klid, ticho před bouří.

„Dělostřelectvo odvedlo dobrou práci,“ pochválil si Grimalski, když se sehnul a promnul prach z bramborových stonků mezi prsty.

„Tam hluboko pod povrchem se však nepřítel skrývá v plné síle,“ usklíbl se na mě, odhodil zbytek doutníku a přišlápl ho gumovkou s titanovým plátováním a dvojitou MM podrážkou. Pak se obrátil k mužstvu, které se seřadilo před oběma sklízecími stroji.

„Takže, vážení, máme dva kombajny a do večera málo času. Chci vidět dva týmy jako obvykle. Rozdělíme se. Svý lidi vedu já, svý Zebra. Tady Mladej,“ kývnul bradou svým

směrem, „půjde se mnou a bude se mi držet za prdeli jako za sukní své matky. Dotazy žádný?“

Pochopil jsem, že až na mě je to pro všechny ostatní rutina. Nikdo se na nic neptal.

„Takže vyrazíme, ať to máme na korbě a v knajpě nám nezteplá pivo,“ dodal kapitán.

Držel jsem se v rojnici napravo od našeho Zetoru. Stroj se rychlostí raněného tuleně pozvolna posunoval kupředu a geneticky upravené brambory naskakovaly vzorně na jeho korbu. Nebytí toho děsného vedra, prohlásil bych tuhle práci za nudnou. Počáteční ostražitost mě rychle opustila, a to se ukázalo být osudným.

Jedna z brambor, stejná jako stovky jiných, náhle zcela nečekaně změnila směr letu a v nestřeženém okamžiku si to namířila přímo na mou hlavu. Nestihl jsem ani mrknout okem. Moje válečná motyka v tu chvíli klidně odpočívala na propoceném rameni. Už už jsem se loučil se životem, když mě před jistou smrtí zachránil kapitán Grimalski. V posledním zlomku vteřiny chytil letící bramboru těsně před mým obličejem holou rukou a rozmáčkl ji.

„Buď ve střehu, Mladej,“ pokáral mě, utřel si ruku do mé armádní chladicí vesty a odplivl si. Nezmoohl jsem se na slovo. Zůstal jsem stát a tupě zíral na bramborový trhanec u svých nohou. Ještě sebou trochu škubal. V tu chvíli se z druhé strany kombajnu přihnál náš radista. Vysílačka burácela naléhavým hlasem Zebry:

„Posily na D1, posily na D1. Slyšíš, kurva, Grimalski, pohni zadkem, je to tu hotové peklo! Ááá, jen pojd'te vy naškrobený parchanti!“ hlas vysílačky utichl.

„Bourač a Mladej se mnou. Ostatní dokončí sklizeň, velení tu přebírá Gregory,“ rozhodl bez váhání kapitán, a už jsme všichni tři běželi směrem k sektoru D1.

Sprint rozpálenou pouští v padesátistupňovém vedru byl sám o sobě peklem. Navíc se už po pár metrech objevili první nepřátelé. Čekali na nás, ukryti v písku. Prvního z nich dostal Grimalski svým rýčem. „Tichá smrt“ byla ve svém živlu a švédská ocel jen lačně zahučela v touze po dalším škrobu. Bourač, běžící přede mnou, tasil své krátké kopáky a roztančil je ve zběsilém tempu. Sehnul jsem se před bramborákem útočícím zprava a dalšího srazil motykou k zemi. Nezastavovali jsme a v plné rychlosti odráželi nápor dalších nepřátel. Valili se nám v patách, doháněli nás a bylo jich pořád víc. Sektor D1 se blížil.

Postřehl jsem, že Grimalski si vyměnil krátký pohled s Bouračem. Byli to staří veteráni. Nemuseli promluvit, stačil jim jeden takový pohled, který vydal za desítky slov. Pak se Bourač nečekaně zastavil.

„Poběž a neohlížej se,“ křičel na mě Grimalski, když jsem také zpomalil. Neposlechl jsem ho a ohlédl se. Dodnes toho lituji pokaždé, když se v noci probudím při vzpomínce na tu hrůznou scénérii.

Díky Bouračovi jsme je alespoň na chvíli setřáslí. GPSka na mém zápěstí nás vedla neomylně. Dorazili jsme příliš pozdě. D1 byla jen pár desítek metrů velký sektor mezi dvěma písečnými dunami. Od toho dne mu nikdo neřekne jinak než Rudé údolí. Bramboráři z oddílu, který vedl Zebra, tu padli do jednoho. Na jejich zubožená těla byl děsivý pohled. Modré podlitiny, velké mokvající jedové puchýře, rozdrčené kosti. Korba převráceného kombajnu zela prázdnotou. Bylo dobojováno a bramboráři tu zjevně svedli tuhý, leč marný boj s obrovskou přesilou. Grimalski zarazil svůj rýč hluboko do země a sklonil se nad tím, co zbylo ze Zebry. Sklopil jsem zrak a postřehl nepatrný pohyb v písku nedaleko.

Byly tři, snad větší než lidská hlava a sakramentsky rychlí. Grimalski o nich nevěděl. Přišel čas, abych splatil svůj dluh. Motyka je možná lehká a chybí jí pádnost, ovšem v rychlosti se jí žádná zbraň nevyrovná.

Provedl jsem učebnicový Malenděvův trojsek s obratem a když jsem doklekl na pravé koleno se zbraní za zády, všichni tři bramboráci leželi bez hnutí na zemi.

„Bud’ ve střehu, Grimalski,“ neodpustil jsem si, ale odplivnout se mi nepodařilo. Měl jsem v krku sucho a písku víc, než je v přesýpacích hodinách.

Zem kolem se začala chvět. Pronásledovatelé šli najisto po naší stopě, mohly jich být stovky, možná tisíce. Museli se sem stáhnout z celého pole. Písek na horizontu ožil a schylovalo se k poslednímu boji.

„Možná není ta pravá chvíle, ale chtěl bych tě jmenovat svým zástupcem,“ pronesl Grimalski, když jsme se k sobě postavili zády.

„Nakonec nás všechny dostanou, ale dnes ještě ne,“ odpovídal jsem při vzpomínce na Zebru. Pevně jsem sevřel

svou motyku a pak zaslechl ten nejkrásnější zvuk na světě – rychle se blížící dunění elektromotorů pancéřovaného kombajnu Zetor. Na ten letmý úsměv pilotky Bokový nikdy nezapomenu. Kovovou radlicí hladce rozčísila vrcholek nejbližší písečné duny a ve vzduchu zavoněly pečené škubánky. V dalším okamžiku už jsme byli já i Grimalski na korbě spolu s ostatními a vzdalovali se plnou rychlostí od sektoru D1 a hordy nabroušených nepřátel. Zamířili jsme domů. Korba Zetoru byla plná sklizených brambor a na nás čekalo ještě hodně takových sklizní.

Pojem Rudé údolí se zapsal do historie bramborářů krvavým písmem jednou provždy a den, kdy k téhle události došlo, je nesmazatelným milníkem v dějinách celého světa.

Tak skončil věk lidí a přišla doba brambor.

Milan Březina

Chut’ borůvek

7. března 2007

Vítězná povídka prózy v Dřevěném Turkovi, tak to je přesně mysticky laděná fantasy jedné z našich dvorních povídkárek Jany Beranové. Určitě jste už někdy, ač neradi, pomysleli na to, co nás čeká na druhém břehu, možná v této kratší povídce naleznete nejenom mrazení, ale také jednu z uspokojivých a přijatelných odpovědí

Bolest rvala Borenovo tělo na cáry. Nevěděl, kolik hodin či dokonce dní uplynulo od chvíle, kdy jako hadrový panák dopadl na dno rokle. Všechno se to seběhlo velmi rychle a nečekaně. Dětmarovi muži, mezi něž Boren patřil, neměli téměř žádnou šanci pozvednout zbraně a bránit se. Ti, kteří drželi noční hlídku, zemřeli jako první. Spící vojáky nestačil nikdo varovat.

Od nešťastné bitvy u Reynského mostu, v níž se střetly oddíly vévody nelitánského s vojskem Přímořské ligy, uplynuly téměř dva týdny. Když se zbytky poražených Nelitanců, včetně Dětmarova oddílu, po strastiplném ústupu či spíše úprku dostaly na území náležející rokašské svatyni, jež požívala zvláštní ochrany samotného císaře, věřily, že to nejhorší už mají za sebou. Nikoho z nich by ani ve snu nenapadlo, že se vojáci Ligy odváží překročit rokašské hranice, vstoupit na neutrální půdu a dokonce zaútočit na přeživší Nelitance.

Boren za těch dvacet let, kdy se živil jako žoldnér, poznal na vlastní kůži službu ve vojsku téměř všech zemí a státek v tomto koutě světa. Velela mu celá řada více či méně úspěšných velitelů, ale žádný z nich by si netroufl porušit rokašské hranice a dokonce poblíž svatyně zmasakrovat, ano, to je to správné slovo, nebyla to bitva, ale masakr, několik desítek spících mužů.

Jediné, co si z té noci pamatoval, byl nepředstavitelný zmatek, udivené tváře ubíjených napůl ještě spících mužů a řev těch, kteří včas rozpoznali nebezpečí a zoufale se snažili probít se z nepřátelského sevření a dostat se do bezpečí svatyně, jejíž vysoká mramorová věž se nad obzorem tyčila jako maják.

Šestámu smyslu a po léta sbíraným zkušenostem vděčil Boren za to, že jej noční útok nezastihl zcela bezbranného. Sekal a bodal na všechny strany. Srážel útočníky k zemi a kryl se před jejich rány. Toužil tábor měnící se v krvavou lázeň co nejrychleji opustit. Ačkoliv utřil několik ran, útek do bezpečí se mu téměř vydařil. Řev bojujících mužů, lomoz zbraní a řičení poděšených koní za jeho zády pomalu slábl.

Měsíc vyplul z mraků. Noční krajina náhle tonula v záplavě jeho stříbrného světla. Světla, jež pronásledovaným přinášelo smrt. Měsíční paprsky Borena prozradily jedné z hlídek, čekajících v záloze na prchající Nelitance, z nichž nesměl dle rozkazu nikdo přežít. Běžel úzkou pěšinou, lemovanou z levé strany hustým smrčím. Vpravo rostlo několik keřů, které byly rozesety i po příkrém srázu, jenž určoval šířku stezky. Neměl se kam ukrýt. Slyšel jen zadrmčení tětiny a svistot letících stříel. První jej zasáhla pod pravou lopatku, druhá do levého ramene. Třetí již svůj cíl nenašla. Boren rozpažil ruce a klesl na kolena. Ztratil rovnováhu a přepadl přes okraj srázu. Jeho tělo stříelcům zmizelo kdesi v temnotě pod nimi.

Hlava mu třeštila, jako by se mu lebka měla každou chvíli rozskočit na tisíc kousků. Kdysi slyšel kázat jednoho kněze o pekelných mukách, která jsou připravena pro hříšné duše. Žádné mučení však nemohlo způsobovat takovou bolest, která nyní prostupovala každou částí jeho těla. Místo úst měl rozpálenou výheň. Zdřevěnělým jazykem drhl o vyschlé patro. Všechny poklady světa by vyměnil za doušek vody.

Ležel v tlejícím listí, obklopen spleť mladých doubků, osik a jilmů. Zatál zuby a z posledních sil, nedbaje na bolest

zlomených žeber, se připlazil k padlému kmeni, jenž čněl z moře listů jako ostrov necelých pět stop před ním. Překulil se na záda. a opřel si hlavu o jeho zvrásnělou kůru.

Rány už téměř nekrvácely. Jedna šipka zasáhla naštěstí pouze sval a při krkolomném pádu z rány vypadla. Druhá dosud vězela zlomená pod lopatkou. Zaklonil hlavu a podíval se vzhůru. Skrz listový nad jeho hlavou probleskovaly sluneční paprsky. Vysoko na obloze podobná přízračným plachetnicím plula bílá oblaka.

Věděl, že, pokud ho někdo brzy nenajde, zemře a o jeho kosti se porvou vlci. Svůj konec si tedy představoval úplně jinak. Přál si zemřít v boji tak, jak se zpívá v hrdinských ságách, ale teď tu pojde v houští jako zatoulaný prašivý pes.

Neměl už sílu ani volat o pomoc. Odevzdal se osudu a doufal, že mu bude milostiv tak jako doposud. Boha o záchranu neprosil, už dávno v něj nevěřil. Nechával se uspávat šuměním listů. Náhle zpozorněl. Uslyšel cosi, co ke zvukům lesa zcela jistě nepatřilo. Byl to zpěv. Hlásek, broukající si písničku, patřil dítěti a zněl stále zřetelněji. I když měla píseň dětský nádech, působila poněkud pochmurně.

Ovečka běloučká,
strachy v lese beká.
Sama je, ztracená,
i stínů se léká.

Dítě kráčelo přímo jeho směrem, jako kdyby vědělo, že tam v houští leží a potřebuje pomoc. Slyšel, jak kráčí šustícím listím. Vzápětí se objevilo mezi stromy. Malým zpěvákem bylo bosé děvčátko v bílé košilce. Hádal mu tak pět, šest let. Za oušky mělo zastrčené prameny světlých vlásků. Skráně mu zdobil věneček, spletený z květů pampelišek.

Dívku pohled na zakrváceného muže zjevně vůbec nevyděsil. Bez zaváhání přistoupila až k Borenovi a začala si ho zvědavě prohlížet. Pocítil podivnou závrať. Ty oči barvy šedi snad ani nepatřily dítěti.

Boren se přinutil do úsměvu a dívku oslovil: „Kdepak ses tady vzalo, ty písle?“

„Já nejsem žádný písle, už jsem velká holka,“ odvětila. Přidřepala si k Borenovi a d'oublala do něj ukazováčkem modrým od borůvek. Jeho zranění si snad vůbec nevšimla.

„Můžu ti říkat Huňáči?“ se zachichotáním ho zatahala za vousy. Modré měla i zuby.

„Jmenuju se Boren.“

„Ale jsi huňatý jak medvěd,“ zasmála se, „proto jsi Huňáč.“

Nebránil se. Hlavně, aby neutekla. Doufal, že se každou chvíli objeví někdo z její rodiny, starší sourozenci, babička, nebo děcka z vesnice a pomůžou mu dostat se odsud.

Přikývl na souhlas.

„A jak se jmenuješ ty?“

„Mám škaredý jméno. Vůbec se mi nelíbí. Huňáči, dej mi nový. Ať máme nový hezký jména oba dva.“

„Líbila by se ti Myška?“ maně ho napadlo při pohledu na její drobnou postavu.

„Jé, Myška a Huňáč. To je jak z pohádky,“ potěšeně zatleskala.

„Myško, mám strašnou žízeň. Nemohla bys mi donést trochu vody?“

„Doběhnu ke studánce a pak si zas budeme povídat. Počkej, hned jsem tady. Studánka je kousek.“

Na rozloučenou ho zatahala ještě jednou za vousy a zmizela mezi stromy.

„Když někoho potkáš, tak ho přiveď s sebou, abysme si líp popovídali,“ křiknul za ní. Snad nebude pozdě, pomyslel si.

Z dálky k nim doléhal hukot příboje. Hvězdy nad jejich hlavami začaly ztrácet svůj jas. Milovali se, jako by to měla být jejich poslední noc. Líbal ji na bělostnou šíj a opájel se vůní jejího těla. Přál si, aby jejich objetí nikdy neskončilo. Blíží se sítání jim však přikazovalo rozloučit se. Oblékli se do šatů pohozených v trávě. Dívka si spletla cop a vyklepala z houně, na níž strávili noc, trávu a zrníčka pšeu.

„Erin,“ objal ji, „už musím jít. Za odlivu odplouváme.“

Dívka se mu do očí a v srdci potlačovala pláč: „Těch pět dní, kdy se nevidíme, snad nevydržím. Budu se modlit, aby ses mi šťastně vrátil.“

„Sbohem, má plavovlasá vílo,“ políbil ji na rozloučenou.

Stále cítil její něžné doteky.

„Erin, láska!“

Otevřel oči a pohlédl do vráscité tváře, jež se nad ním skláněla.

„No tak, mládenče, prober se,“ hladila ho po tváři neznámá stařena. Její dlaň byla teplá a hrubá.

„Napij se,“ podávala mu k ústům dřevěnou misku s vodou. Vodou si nejprve svlažil rozpraskané rty a pak její obsah dychtivě vypil. Tak Myška na něj nezapomněla. Stařena bude určitě její babička. Obě měly drobnou postavu a stejně znepokojivé šedé oči.

„Pomozte mi, prosím,“ stiskl ženě ruku.

„Neboj se,“ hleděla mu do očí, „už jsi v bezpečí.“

Ztratil vědomí.

„Huňáči, slyšíš? Už jsem tady!“ tahala ho za vousy.

Otevřel oči. Myška klečela u jeho hlavy.

„Huňáči, nesla jsem ti vodu v dlaních, ale, jak jsem běžela rychle zpátky, tak mi všechna vytekla. Nezlobíš se?“

„To nevadí, Myško. Napít mi dala tvoje babička. Nepotkalas ji?“

„Nelži, Huňáči, já žádnou babičku nemám,“ zlobila se, „já totiž nemám nikoho.“

„Ale před chvílí tady byla. Asi šla do vesnice pro pomoc.“

„Lžeš! Tady žádný lidi nejsou, protože všichni umřeli. Jsem tu jen já!“

„Měla černý šátek a oči jako ty, Myško.“

„Lžeš! Buď si tu sám, když si tak zlý,“ postavila se.

„Počkej, Myško, neodcházej!“ chytil ji za ruku.

Vyšklubla se mu a utíkala pryč.

„Myško, vrať se!“ křičel marně za mizejícím děvčetem, které si zase začalo broukat tu svou písničku.

Ovečka zmatená
cestu domů hledá.
Smečka vlků litá
vyvážnout ji nedá.

Zůstal sám.

Probuď se, láska,“ uslyšel dívčí hlas.

„Erin, miláčku,“ otevřel oči. Tvář, kterou spatřil, však Erinina nebyla.

„Kdo jsi?“ zeptal se Boren náhle zjevivší se dívky.

„Jsem tvá spása,“ usmála se a položila si Borenovu hlavu do klína. Když se sklonila k jeho tváři, její vlasy, volně splývající po ramenech, ho šimraly na kůži. Dívka vonící sluncem hladila Borena po tváři a stále se usmívala. Byla tak podobná Erin a přitom úplně jiná. Nedokázal to vysvětlit. I když ji viděl poprvé v životě, měl pocit, že ji zná, jako by se už kdesi setkali.

Vzpomínka na milovanou Erin mu vehnala slzy do očí. Opět pocítil bolest, kterou dlouhá léta ukrýval hluboko ve svém srdci.

Když se tenkrát vrátil z plavby, vítal jej místo krásné Erin zápach kouře a černý dým. Ještě než loď přirazila ke břehu, vrhl se do vln a hnán těmi nejstrašnějšími obavami utíkal k vesnici. Spáleniště, jenž bylo ještě před pěti dny jeho domovem, páchlo spáleným masem. Vesničané již na navrátilce čekali. Jejich zkrvavená a ohořelá těla byla naházena na jedné hromadě hned vedle studně.

Pozorně si prohlížel skrumáž těl starců, žen i dětí a hledal svou Erin. Doufal však, že se jí podařilo dostat se včas do bezpečí. Vzáyval nebesa, aby vyslyšela jeho modlitby a zachovala Erin při životě. Záhy o svou naději přišel. Ve změti rukou zahlédl tepaný náramek. Píchlo ho u srdce. Takový náramek přeci daroval Erin minulou zimu. Jak šílený začal

mrtvá těla shazovat z hromady, aby našel tělo té, již šperk patřil.

Ta nejčernější předtucha se vyplnila. Vzal Erin do náruče a prosil za odpuštění, že ji tu nechal samotnou. Přisahal, že najde její vrahy a pomstí se. Proto opustil rodný kraj a stal se z něj žoldák.

„Již brzy se shledáte,“ řekla dívka a zadívala se mu do očí. Šed' jejích očí ho zneklidňovala. Když začala tiše zpívat, vůbec ho to nepřekvapilo.

Duše, ty ztracená,
pokojně můžeš spát.
Já, dívka bez jména,
náruč svou chci ti dát.

„Už je čas jít,“ políbila ho na rty. Její ústa chutnala po borůvkách. Pocítil podivnou závrať a pak jeho nitro zaplavil nepopsatelný klid. Posadil se a pohladil dívku po vlasech.

„Už vím, kdo jsi. Nevím, proč jsem se tě bál, vždyť si tak něžná.“

Dívka vstala a podala Borenovi ruku: „Pojď, už musíme jít. Máme před sebou dlouhou cestu.“

Stiskl jí dlaň. Ať už ho čekalo cokoli, neměl proč se bát.

Jana Beranová

Noční příběh

23. března 2007

Netradičně vám předkládáme báseň, která sice v soutěži O dřevěného Turka nezabodovala, přesto má své klady v melancholickém sdělení o síle víry. "A proto vám vzkazuji, věřte klidně jen, v co všechno nemožného budete kdy chtít..." Užijte si nadcházející báseň z pera Kláry Kubičkové, přátelé.

Já povím vám příběh, jenž skutečně se stal,
když bloudil jsem sám jednou v noci lesem.
V okolní temnotě ani jsem se nenadál
a najednou vím, že vlastně nevím, kde jsem.

Svůj příběh začnu, jak většinou to bývá,
hluboko v tajemném, prastarém lese.
Tichou a tesknou tam píseň kdosi zpívá
a jemná hudba se temným hvozdem nese.

Tam hlavy stromů vysokých a ježatých
se do rytmu té písně šelestivě chvějí.
Snad pouhé poryvy větříku ve větvích-
snad jenom ty tu píseň v lese pějí.

Později však zaslechnu slova v písni té.
Co může se asi skrývat v nočních tmách?
Co jen přede mnou halí keře trnité?
Nic, říkám si. Je to jen vítr v houštinách.

Ne, já opravdu rozeznávám ženský hlas.
Nejsem tu sám, někde tu člověk musí být.
Ale kdopak to zpívá v lese v tento čas?

A nebo skutečně jen vítr nemá klid?

Tak pomalu a s rozvahou se plížím blíž
přes černočernou nocí halenou krajinu.
A nacházím přírodou ukrytou zde skrýš-
měsícem prosvětlenou lesní mýtinu.

Možná lehký vánek jen tancem vábivým
přede mnou v světle luny jitřil noční les.
Tehdy nevěřil jsem znaveným očím svým,
Však o tom, co viděl jsem, povyprávím dnes.

Tančila lehounce jak ten noční vánek,
halena v stříbřitý měsíční byla svit.
V hloubi noci ještě nedostih' ji spánek,
ten tanec kouzelný nedal se zastavit.

Zelenavou plyne bělostná nožka travou,
však stébla se neohnou pod stvořením tím.
Já nevěřicně sledoval tu dívku hravou
a protíral si zrak, neb myslel jsem, že sním.

Vodopádem řeky jsou její bílé vlasy,

dík dotykům luny stříbřitě jasně září.
Já nespátřil jsem do té doby tolik krásy
soustředěné pouze v jedné ženské tváři.

Partnerem jí v tanci jen tichý vítr byl,
já sledoval jsem ji, skryt za tlustý kmen.
Však náhle se čarovný tanec zastavil
a já viděl jsem vílu sedat na kamen.

Pod bradu si pak své štíhlé ruce dala
a hleděla, kde já skryt byl v houštinách.
V tu chvíli najednou smutně vypadala
a já uzřel jsem perlu stékat po řasách.

„Pročpak zapomnělo na nás tolik lidí?“
ozval se její jemný hlas do temnoty.
„Protože věří jen věcem, které vidí.
Vidí jen, co chtějí vidět. A to nejsi ty!“

Já přemýšlel jsem, odkud přichází ten hlas,
vždyť nebylo tu nikde žádných jiných vil.
Pak pochopil jsem náhle, v očích němý žas.
To vanoucí větřík jí druhem v řeči byl.

„Dávno už je tomu, co přestali věřit,“
pověděl vánek jemně tančíc kolem ní.
„Není, kdo chtěl by v myšlenkách vás střežit,
ty na světě ses stala vilou poslední.“

„Pročpak tu už z mých přátel nikdo není?“
zeptala se větru, usazená v jehličí.
„Neboť všichni jsou ztraceni v zapomnění,“

v odpověď jí vánek korunami zafčí.

„Kde jsou všichni skřítki, obři nebo draci?
Proč musím pořád pociťovat samotu?“
„Neboť lidé mají své povinnosti, práci
a ty nehodíš se k přizemnímu životu.“

Je tak těžké něčemu věřit v tento čas,
je těžké vůbec v něco doufat v těchto dnech.
Však já věřím, že všichni zrodíte se zas,
až lidé začnou opět doufat ve svých snech.“

„A jaký člověk to nyní dělá pro mě?
Kdo dnes ještě našel si ke snění sílu?“
„Kdo ví, třeba teď někde v jednom domě
někdo touží po tom potkat v lese vílu.“

A mně tehdy hned před očima vyvstala
vidina děvčátka jdoucího večer spát.
A jak se tak do své postele chystala,
o nádherné víle chtěla si nechat zdát.

Tak to jsem spatřil a teď přeji si jen, kéž
bych tak tenkrát skutečně pravdu slyšel.
Neb tím, že já v tom lese uvěřil jsem též,
by další krásný tvor na tento svět přišel.

A proto vám vzkazuji, věřte klidně jen
v co všechno nemožného budete kdy chtít,
neboť pak každá vaše směšná víra, sen,
může jednou skutečně čistou pravdou být.

Klára Kubičková

Lov na křišťálové blesky

Františka Vrbenská

Milí čtenáři, dovolujeme si vám nabídnout delší povídku známé české autorky fantastiky Františky Vrbenské nesoucí tajemný název Lov na křišťálové blesky. Trochu netradiční "conanovka" skloubila dohromady fantasy s klasickým SF motivem cestování časem. Několik dávných obrazů pro tuto novelu nakreslil a namaloval Mirko Kolárik. Přejeme vám příjemnou četbu.

"Je to moc riskantní. Cesty do minulosti jsou čerstvě zakázaný, jestli to nevíš."

"Vím, jak se platí nekontaminované genetické vzorky. Ty imbecilní, překonané strachy z chronoklasmu! Dobře, tak zbývá paralelní vesmír - ono jich pravděpodobně bude víc. Komické... možná je alternativní ten náš svět. Počítám, že do toho jdeš se mnou?"

"Magore! Kde seženeš vybavení? Mezdímenzionální skoky! Co když narazíme na úchylný lidojedy nebo netvory?"

"Vychladni, dal jsem si záležet na přípravě. Časovou kóji mám vypůjčenou, když teď přestaly kšefty, je za dobré slovo. Vydáme se do pusté oblasti v mírném pásmu, bez lidí a velkých šelem. Základní výzbroj postačí. Koho myslíš, že tam potkáme? Leda nějaké barbarý... A vezmu svoje genodroidy. Kdyby něco, v momentě odstartujeme. Už jsi klidný?"

"Sejřež mě tvý úchylný nápady! Do řiti, podle jakýho programu chceš navigovat? "

"Tahle staříčká knížka zaklínacích formulí... Sousto pro umělou inteligenci rychlejší než světlo. Nejsem první, koho napadlo nakrmit počítač magií - ostatně, jaké pak čáry, nic než přírodní zákonitosti, které ještě nejsou obecně zmapované... Jenom je využijeme, ne?"

"Poslyš, aspoň něco je nutný podle pravidel dodržet! Žádný člověčí mrtvoly."

"Jistě. Leda bychom našli čerstvé. Nemrač se... já nevtipkuju. Za ty by byl tučný příplatek."

I. Utíkej!

Cválající vraník prudce oddechoval, srst mu slepil pot. Ozbrojenec v jeho sedle se zakymácel, mezi lopatkami mu

čnělo opeření dlouhého šípů. Vzápětí se muž zřítíl do vysoké svěží trávy, jež se vlnila pod nárazy vichru z hor.

Zbytek jízdní družiny pádil dál zelenou plání, jako by jej pohánělo divoké deštivé povětří. Kotlinu překrýval modrošedý koberec mračen, napjatý přes oblá lesnatá úbočí, z nichž stoupaly praporce par. První osamělé stromy se tyčily už docela blízko - právě tak malý úsek dělil poražené od jejich mnohem četnějších pronásledovatelů. Vzduch nesl dusot kopyt, supění koní, křik stíhatelů.

Několik přechajících jezdců otočilo koně ke spásnému hvozdu, zatímco desítka ostatních s tasenými zbraněmi, za válečného jekotu vyrazila vstříc nepříteli. I jeho řady se rozdělily, část oddílu zachytila sebevražedný výpad své kořisti. Další ukázněně pokračovali v honu.

Mohutný jezdec v čele unikající trojice se ohlédl po šarvátce, tvář zkrivenou vztekem a hořem. Zpod lícnic špičaté zlacené přílby se širokým nánosníkem se dral bohatý temně ryšavý vous, jehož prameny měl muž obtočený kolem krku, aby mu nepřekážely v boji. Bitvu proti přesile však dnešního rána prohrál. Osud a nepřátelé jej neúprosně dohánějí...

Koně klopýtali a chrčeli vyčerpáním, ale štvanci dosáhli pevnosti stromoví. Rozložitý válečník přitáhl oště a ještě než jeho ryzák zastavil, seskočil na zem. Nádherná zbroj velmože zmatněla usychající krví a stříkanci bláta. Vznešený bojovník své rány nevnímal. Přetrhl řemínky přílby a mrštil jí na zem, serval okruží. Potřásl velikou těžkou hlavou s hřívou ohnivých vlasů nad masivním, důstojným obličejem, zploštělým dávnou jizvou přes kořen nosu. Světlé oči pod hustým obočím zablýskaly odhodláním.

"Oběť statečných nepomohla," zaburácel hlubokým hlasem, který se rozlehl pod kolísající klenbou větví a přehlušil hlučící vítr. "Belsther, Pán Západní marky, zamíří k bohům."

Oba jeho společníci už stáli vedle něj. Prošedivělého muže s ostrými rysy ve zbrzděné tváři odíval šupinový pancíř, poškozený čepelemi nepřátel. Druhý z jezdců byl drobnější, štíhlý a pružný - knížete Západní Brythunie kromě věrných družiníků provázela na útěku jeho nejmilejší konkubína. Tichá a pokorná, prsty zaklesnuté do sebe a přitíštěné k hrudi v gestu oddanosti, očekávala rozkazy svého pána.

V příšeří starých stromů se půvabná mladá žena podobala víle. Modrý hedvábný šat vyšívaný fénixy zdůrazňoval její úbělovou pleť a jemnou tvář se zlatým popraškem pih. Zbytky pudru z pravého zlata se dosud třeptily v kaštanových kadeřích a blyštivou vrstvičkou povlékaly ženiny pěstěné nehty. Belsther Rudovous na svých souložnicích nešetřil výdaji.

"Můj pane..." rytíř stěží ovládl hlas. Ale nepromrhá váháním ždíbec času, vykoupení života Belstherových vojinů. Zabráni nepřítelům, aby jeho vládce zneuctili a uloupili mu duši.

Rudovousovu hlavu nevystaví potupně v Dagesu na tržišti. Weylla, velmožův soupeř a nástupce ve správě Západní marky, nebude pít víno z Belstherovy lebky, neobejme jeho konkubínu. Neprospěje mu, že soka připravil o vrtkavou přízeň brythunského krále Alazida, že svrženého vladaře porazil na bojišti, ba ani, že osobně vede štvanci až na území Hraničního království.

Belstherův první družiník zaťal rty a vytasil meč, ostří odrazilo šedé světlo hvozdu.

Rudovous spokojeně kývl. "Udeř jistě, Godwingu." Poklekl do mokřých travin a poručil vlídně své ženě: "Dívej se mi do očí, děvče!"

S obrazem její krásy se mu bude lehce odcházet... Belsther se usmál. Nespouštěl zrak z překrásné, tesklivé tváře své konkubíny, z jejích široce rozevřených, medově zbarvených očí. Mladá žena nedala jediným slovem, nejmenším pohybem najevo své pocity.

Zasykl vzduch, blýskavé mihnutí, jako by prolétla velká vázka, Belstherovou šíjí projelo trhnutí. Jeho rudá lví hlava odskočila do řídké lesní trávy a obrátila se obličejem do měkké prsti. Z přeřatého krku tryskala dvě zřídla jasné krve, krůpěje odstříkávaly na modrý šat knížecí milostnice. Tělo velmože, dosud vzpřímené, se zvolna zřítílo do jezírka z šarlatu.

Godwing hlasitě vydechl. Nejtěžší z povinností splnil. Teď pohrbí hlavu svého vládce na skrytém místě, dříve však zabije knížecí milostnici a válečného oře, aby nepadli do rukou Weyllovi. Rytíř otočil potřísněnou čepel k mladé ženě. Nepokusila se odmítnout svůj úděl.

Zato Rudovousův družiník sebou škubl. Klusající koně, řinčící zbroj - Weylla a jeho vojáci. Dopadli je nad očekávání rychle...

"Zachraň čest knížete!" zařval Godwing, plesknutím odehnal svého a ženina koně, rozběhl se proti jezdcům. Stromy a podrost mu pomohou, aby uhájil děvčeti alespoň kratičký náskok, než sám padne.

S kočičí hbitostí se mladá žena vrhla k hlavě svého pána, ovinula ji cípem roucha a svírajíc ji v náručí, vyšvihla se do sedla Rudovousova ryzáka. Štvala unavené zvíře nazdařbůh vzhůru po stráních do nitra hvozdu. Bez váhání projížděla hustým stromovím a zátarasy houštin, větve proti ní vyrazely jako zbraně a trhaly oděv i jemnou pleť. Děsila se, až ji vojáci polapí a odvedou Weyllovi: raději by vypila pohár jedu. Žel, místo výtažku z dračího kořene, který usmrcuje rychle, měla konkubína u sebe pouze jídelní nožik s achátovou střenkou.

Co se má stát, stane se... a nejdříve musí spasit Belstherovu duši. Ryzák vyčerpával poslední síly, běžel statečně, ale stále namáhavěji. Nepotřebovala se ohlížet, i tak vnímala, že se pronásledovatelé blíží. I kdyby stihla ukrýt hlavu, už nezahladí stopy, které vojáky přivedou na správné místo. A zoufalství jí spalovalo slzy.

Les prořídil v údolní louku. Stříbrolisté olše se skláněly nad širokým potokem: s temným hukotem se valil v zákrutách podél úbočí kopce, vystoupil až po lem nízkých rozeklaných břehů, zkalený a rozvodněný dlouhými dešti. Ryzák se s frkáním blížil k bystřině. Zvolnila do kroku a přiměla zvíře vstoupit do proudu. A ve zlomku okamžiku postřehla, jak si vlny potoka podávají kus utrženého břehu, spleť naplavených větví, na nichž se uchytily trsy rostlin.

V bleskovém vnuknutí uchopila své břímě a hodila je na vor stvořený přírodou, ne větší, než sedlo. Belstherova hlava nedůstojně, ale bezpečně přistála na zelené podušce, a bledá, s otevřenými nevidoucima očima, vládčející rudý vous v temné

vodě, houpána neposednými vlnami a omývána stínem olší, vzdalovala se za nejbližší ohyb břehu.

Konkubína vyrazila s novým úsilím, divoce pobízela uštváného koně ve snaze dostat se co nejdále od potoka, snad i uniknout... K čemu? Uvázla by osamělá v divočině, vystavená nesčetným ohrožením. Osud řeší naše starosti za nás - nadejeli jí.

Ocitla se obklopena jezdci. Belstherův ryzák kopal a ržal, když se po nich začaly sápat cizí ruce. Omámená strachem uchopila achátový nožik a bodala kolem sebe. Se smíchem ji ho vzali a stáhli ji ze sedla. Bylo jich osm či devět a očividně se bavili, rozjaření dnešním úspěšným bojem a honičkou za Rudovousovou krasavicí.

"Hej, chlapi, píchla mě!" křikl jeden z nich a sál si hluboký šrám na dlani.

"Vrať jí to," doporučil suše voják v přilbici ozdobené chocholem. "Weyllovi by to nemuselo vadit, není panna."

"Pracuj šetrně," upozornil podsaditý vousáč. "Weylla se chce taky ptát na Zrzkovu hlavu."

"Určitě ji měla," tvrdil znovu ozbrojenec s chocholem. "Jen se podívejte na její šaty!"

Temnicí skvrny krve překryly pestré výšivky fénixů. Muž zacloumal oděvem na pleci své zajatkyň. Byla tak vyděšená, že ani nevykřikla, když lehká tkanina poškozená za zběsilé jízdy povolila a roztrhla se, odhalující útlu šiji a rameno jak číši vykrouženou ze slonoviny.

"Možná Zrzkovu palici schovává ještě u sebe," uchechtl se někdo a ostatní vybuchli řehotem. Vojenské tažení skýtá málo pobídek k zábavě: škoda některou nevyužít. Nechtěli Belstherově ženině ublížit, dokud Weylla nerozhodne o jejím údělu, ale šprým se jim zalíbil.

V sevření všech těch drsných rukou byla dokonale bezmocná. Dovolili jí křičet a proklínat - nikdo by neočekával od křehké dvorní dámy nadávky tak hrubozrné. A jejich žerty, jimiž provázeli rozzkubávání ženina roucha a odnímání drahocenných ozdob, břitce odrážely průběh velmi podrobného pátrání po Rudovousově posmrtné schránce.

Zalýkali se smíchy, když skončili. Studený vítr pohazoval mezi stromy cáry modrého hedvábí, cuchal ženině kaštanové kadeře a hladil vysoké prsy, jemné paže až k zápěstí ovinuté vytetovanými úponky květín, úzký dívčí klín, štíhlé nohy tanečnice. Ale veškerý její půvab jí nepřivoloval slitování.

"To chce hledat důkladněj," vyprskl nejrozpálenější ze vtípalků.

"Zkus to," zavrčel někdo za ním.

Chlapík vytřeštil oči a otevřel ústa. Místo potměšilé odpovědi mu z úst vyhrkl proud krve. Zřítel se na zem, mezi lopatkami vlastní dýky. Muž vedle něj zavrával a upadl, trup rozčleněný mocným sekem od šije až do půli zad. Další voják se zvrtil vstříc útočníku co nejsvižněji, tasiv meč - přesto pohyb nedokončil, střelhitý výpad mu protal břicho. Ostatní s výkřiky uskočili dozadu, spěšně dobývali zbraně.

V tom zmatku kdosi mladou ženu hrubě odmrštil stranou. Pád jí otřásl, zůstala ležet stočená do klubka. Zadoufala, že se vrátili někteří Belstherovi ozbrojenci, ale voják s chocholem zvolal: "Chlapi, je sám, berte ho!" Godwing, prolétlo jí myslí, a úpěnlivě si přála, aby všechno skončilo co nejdříve. Vyhledky Rudovousova prvního rytíře byly proti šestici zkušených zabijáků skromné.

Slyšela hluk rychlé šarvátky, třesk zbraní, zuřivé a bolestné výkřiky, supění zápasníků mužů, žalostné sténání a crčení tryskající tekutiny. A ticho, promísené jen šumotem

rozhoupaných větví a frkáním těch koní, které rozrušil boj, a přesto neutekli.

Donutila se předem smířit s beznadějí, pokud by byl Godwing vsutku zabit. Pozvedla hlavu, stále přikrčená strachem a studem.

V té chvíli porozuměla, že Godwing je nejspíše navždy vyřazen z válek. S taseným mečem, leskle rudým prolitou krví, stál proti ní neznámý bojovník, vysoký a širokoplecí, husté černé vlasy mu poletovaly ve větru. Mrtví byli ti ostatní.

S překvapením zjistila, že je příliš mladý, pouhý výrostek... Krátká ovčí kazajka bez rukávů a bederní zástěrka z rezného sukna málo zakrývaly vytáhlou, šlachovitou chlapeckou postavou. Tuhé svaly se zdály být spletené z řemení, silné kosti hrozně napovídaly, že výšky nabere ještě víc a při vydatné stravě zmohutní. Ale hnědá pokožka si dosud podržela hebký lesk, velké ruce jemnost a pružnost.

Vážná, hladká snědá tvář, jen s temným stínem nad horním rtem, měla pravidelné, výrazné rysy a široké lící kosti. Působila znepokojivě, jak se v ní stopy dětství mísily s válečnými šrámy: jizvami u pravého spánku a podél čelisti. Dlouhé brvy stínily zářivě modré oči - muži, kterým patřívali, jsou schopni vykonat cokoli si usmyslí, buď si by to bylo sebevíc šílené, v chladném odhodlání podstupují zběsilé podniky a s bujarým srdcem se vrhnou do rvaček.

Cizinec vládným pohybem zabodl zbraň do hlíny, sehnul se a strhl z ramen zabitého vlněný vojenský plášť. Blížil se k mladé ženě a bezostyšně neodvracel pohled. Přesto se neulekla, ani neurazila: vycítila mírné pobavení, i mužský obdiv, ne však hrozbu.

"Obleč se," vybídl ji bez okolků a hodil jí k nohám plášť.

Pod pachem koňského potu, který jí ulpěl na kůži, cítil sladkou vůni cizokrajných květů a pižma. Podobná voňavka se rozlévala z drobné lahvičky, která se v dobyté aquilonské pevnosti roztříštila pod nohama bojujících horalů. Na hladkém povrchu těch stříbřitě smetanových střepů se odrážely kapky krve, právě tak, jako na její pleti.

Rychle se zamotala do hrubé látky. Škrábance ji pálily, připadala si ponížená a pošpiněná, ale to teď nebylo důležité... Cizinec pečlivě otíral svůj dlouhý meč do pláště jiné z mrtvol. Přejel prsty po matné čepeli a zamračil se, když narazil nehtem na drobný vryp, jenž na ostří zanechala zbraň některého z poražených. Sáhl do váčku u pasu, vylovil nevelký šedý oblázek, dřep si do trávy a začal obratně zahlazovat vrub. Mladé ženy si víc nevsímal.

"Musíš pryč," řekla chvatně. "Je jich tu ještě mnoho... Budou sledovat mě, a teď i tebe, když ses zapletl do cizích záležitostí."

Ani nevzhlédl. Obávala se, že jí nerozumí, ale odpověděl jazykem Brythunie, plyně, třebaže s nehorázným přízvukem severanů, který krátce seká samohlásky. Hrdelní, drsný hlas zvýraznila znělost dospívání.

"Řekli si o smrt," odsekl. "Hovada beze cti! Nemám je za žádné válečníky. Až potkám další, bude to moje věc."

"Potřebuji najít hlavu," pokusila se znovu.

Pomalů k ní obrátil pohled a mírně zamrkal.

"Hlavu mého pána, Belsthera Rudovouse, vladaře Západní marky," pokračovala statečně. "Hodila jsem ji do potoka, aby ji nedostali jeho nepřátelé."

Zaujatě vstal, meč a kámen dosud svíral v dlaních. "Tyhle sviní tlamy k nim patříly?" ujistil se. "Kolik se jich tu ještě potlouká?"

Přikývla, a odpověděla se zoufalstvím v srdci: "Možná třicet -"

V zamyšlení uklidil brusný kámen. V lebce bojovníka se skrývá jeho duše: kdo ji potupí, zbaví jej posmrtně cti. Nebylo to ani čtvrt roku, co si v kouřících zříceninách Venária hráli cimмерští bojovníci s lebkami zabitých Aquiloňanů jako s míči. "Půjdem hledat hlavu," rozhodl. "Jestli byl tvůj pán statečný muž, zaslouží si, aby ho nikdo po smrti neurážel."

Několikrát zkusmo máchl obnoveným ostřím, oči mu náhle zchladly ostražitým, nepřístupným výrazem, plným bojové pýchy a jistoty. Obrátil se a spokojně zastrčil zbraň do oděné pochvy.

"Neprozdáds mi, kdo jsi," nadhodila opatrně.

"Conan z klanu Canach," utrousil napůl úst, zatímco se jal prohledávat nebožtíky rozeseté kolem, " - z Cimмерie."

"To sis zašel daleko od domova," podivila se.

Mladíkův skromný oděv a lehké opánky budily dojem, že si jen odskočil na krátký výlet za rodnou ves. Neviděla u něj plášť ani brašnu se zásobami. Za jediný sporný přepych se daly považovat pruhy vlčí kůže ovinuté kolem lýtek, kožené náramky na zápěstích, na krku zavěšený řemínek s dravčími tesáky a třemi hlazenými terčíky z bělostného vápence. A samozřejmě, široký nůž a meč, jež působily spolehlivě a trochu omšele jako staří služebníci.

"Budu v Asgardu válčit proti Vanaheimským. Co padlo Venarium, tak se u nás doma nic pořádného neděje." Ohrnul rty. "Stejní lidé, stejné řeči, stejné příhody, stejné dny." S příšerným úšklebkem doplnil: "Stejná kaše z ovsu a řídké pivo. Ale ve sklepích Venária leželo poitanské víno - jako bys pil sluneční paprsky."

S klidem obíral vojáky, které nedlouho před tím zbavil dechu. Shromažďoval jídlo, sousta požitelná bez přípravy žvýkal plnými ústy za chůze. Někdy sebral cennější drobnůstku, která se mu svým třípitem zalíbila, mezi jiným i její klenoty. Náhrdelník a náušnice jí hodil, prsteny a sponu zastrčil do torby u pasu - netroufla si nic namítat.

Avšak zbroj a jiné užitečné předměty nechával bez povšimnutí, protože věci na pochodu překáží. Neopomněl obhlédnout také sedlové brašny koní. Třebaže byla tahle zvířata v Cimмерii vzácná, každý hlupák ví alespoň z doslechu, jak se přiblížit ke koni a jak ho uklidnit. A mladý horal získal dostatek zkušeností s dobyt看em i divokou zvěří.

Ještě víc Belstherovu konkubínu vyděsilo, když mladík dokončil probírku a znenadání vyrazil do lesních houštin - jen tušila, že směřem, jímž přibyla sama. Poněkud povýšeně předpokládal, že ho bude následovat.

"Co koně!" vykřikla.

"K čemu," zahučel přes rameno. "Naše nohy jsou spolehlivější."

Klopýtala za ním ve vysokých stěviciích z měkké kozinky, určených k jízdě. Conan proklouzával hustým podrostem hbitě jako ještěrka. Stačila mu jen s vypětím všech sil.

"Nečekala bych, že mluvíš naší řečí," zkusila jej nenápadně zpomalit poněkud udýchaným hovorem.

"Bud' zticha," řekl příkře. "Potřebuju slyšet les." Nicméně pokrčil širokými rameny a objasnil: "Hodí se mi to - meč má ostrý jazyk, ale nedomluvíš se jím dobře ani s kupcem, ani se ženou." Zkoumavě na ni shlédl ze své výšky a prohodil: "Ty taky nebudeš z Brythunie."

Zavrtěla hlavou. Než mohla odpovědět, už jí mizel mezi stromy.

Ulevilo se jí, když dorazili k místu, kde svěčila vodám bystřiny Belstherovu hlavu. Conan bystře obhlédl křivolaké břehy s chapadly obnažených kořenů a vkročil doprostřed

potoka. Ponořil ruce pod hladinu, jako by ohmatával směr a sílu proudů. Věčně mlžnatá Cimмерie oplývala drobnými toky, na úkor jiných přírodních bohatství: kdo tu žil, ovládal i řeč vody.

"Třeba spočívá hlava mého pána někde na dně," vypravila mladá žena s obavami.

Odmítavě nakrčil nos. Vyhoupl se zpátky na pevnou zem a vyrazil ještě rychleji za nepochybným cílem. Když ho po nějakých osmdesáti krocích dohonila, stál se založenými rukama nad ostrůvkem z propletených větví, zachyceném na mělčině pod ohybem břehu. Sletovaly se na něj celé družiny much a čistily zbytky tmavých skvrn.

Vykřikla žalostně, oči se jí zalily slzami.

"Jak moc ti záleží na duši tvého pána?" zeptal se Conan zběžně.

"Vděčím mu za laskavost, i když mne nikdy neoslovil jménem," odvětila. "A chtěla jsem splatit den, kdy si mne vybral ze stáda palácových dam, aby mne zachránil před prázdnotou a hádkami. Ted však má jeho hlavu Weylla, nebo vlci, což je méně zlé."

"Neodnesla ji zvěř ani vojáci," přerušil ji. "Byl tu velký muž, který odešel a znovu se pro ni vrátil, cizinec v těžkých botách s tlustou rozpraskanou podešví. Bude se mi snadno sledovat. Ještě mi ale pověz o Wyllovi - a taky," podmračenou zjizvenou tváří nečekaně přelétl chlapecký úsměv, "jak ti vlastně říkají."

II. . Ten, kdo krade duše tvorů

"Jmenuji se Carmina, ale jen zřídka mne tak volají," vyprávěla trpce. "Uhodls, narodila jsem se v Zamoře. Matku živila její sličnost, tanec a přízeň, kterou prodávala boháčům. Můj otec, brythunský obchodník s koňmi, se často vracel do zlatého Shadizaru, a jednou si mě odvezl s sebou. Dal mě vychovat a naučit vybraným uměním. Sotva jsem dospěla, nabídl mě v Dagesu knížeti Západní marky. Měla jsem štěstí... Mohl mě koupit Weylla."

"Jaký je?" zeptal se Conan věčně.

Carmina na okamžik zavřela oči, tvář se jí stáhla odpořem, když se v jejích vzpomínkách objevil Rudoudovusův úhlavní nepřítel...

"Nepřála bych ti, abys ho potkal! Nikdo se nevyzná v jeho mysli. Ze svých souložnic si tropí zlé šprýmy. Je krutý, nelitostný a drtí ty, kteří mu vstoupí do cesty. Stoupá ke slávě jako šíp - srazil i hvězdu mého pána. Ale málokdo uvěří, že Belsther je mrtev. Knížecí stoupence v Západní marce a brythunské vyhnance v Nemedii, Corynthii či Hyperboreji neopustí naděje, že se jejich skvělý vládce vrátí. Chtějí svrhnout Weyllu a vymanit západní Brythunii z moci záludného krále Alazida. I po smrti je Rudoudovus nebezpečný... Weylla musí získat hlavu mého pána jako nevýratný důkaz, nenašel by podobnou, aby ji podstrčil králi," dokončila smutně. "Nezbavíme se ho... má příliš mnoho vojáků!"

"To se teprv uvidí," řekl Conan a zašklebil se.

Líbezná Carmina osaměla v pečlivě zbudovaném úkrytu z hlozin a lísek. Mladý horal na cestě od potoka zmatl stopy a dbal, aby v širokém okruhu jejího útočiště nezůstal nejlehčí otisk: našli by je, leda by si vzali psy. "Mám hlad," hlesla nešťastně, než ji opustil.

V severozápadní Cimmerici na tohle odsekli: "Včera's přece snídal, počkej si do zítřka," a nemínili to žertem, pokud udeřilo období nouze - přicházelo nezdídko. Následkem výcviku v odřikání by se Conan dokázal cpát chutnou stravou od rána do večera bez nejmenší úhony. Právě tak snadno vydržel bez drobků jídla dvanáct dní, aniž by jeho výkonnost utrpěla.

Lovec před výpravou potřebuje mít břicho prázdné: mlčky podal Carmině vak s naloupenými potravinami a zmizel v pralese, jako by ho odnesl závan studeného vzduchu.

Otisky cizích kroků ukazovaly cestu spolehlivě, i kdyby se mladík nevyučil na skalnatých svazích Cimmericie stopařskému mistrovství. Muž, který ukradl Rudovousovu lebku, dupal hvozdem jako sebevědomý, neobratný hlupák, který nezažil válečný čas a nepoznal zákony zálesáctví. Často scházel z cesty, zastavoval se a znovu se vracel do původního směru. Přesto zřetelně nebylo jeho úmyslem zmást stopu nebo se snažit zahladit své šlépěje.

Conanova zvědavost kypěla každým okamžikem, neobjevil však jediný přirozený důvod cizincových odboček. Cvičený Cimmericanův zrak pouze odhalil na stromech, u kterých se neznámý pozdržel, čerstvě oloupanou kůru - pokaždé plošky ne větší než nehet mužského palce. Několikrát si všiml rozmačkaného hmyzu a larev, ne však v otisku chodidla, ale na padlém kmeni nebo kamenech, které cizinec mýjel.

"Buď je blázen on, nebo se jím stávám já," bručel Conan. Nezdálo se pravděpodobné, že by neznámý odnášel Rudovousovu lebku Weyllovi - a cizí hlavy se nesbírají jako houby. Lebka získaná jako trofej musí patřit poraženému soupeři, někomu ze nepřáteleného rodu či kmene... Pro chování neznámého našel jedině vysvětlení: ten potrhý statný muž je čaroděj.

Cizincovy zastávky mu zřejmě zabíraly vždy nějakou chvíli, protože navzdory prodlevám pátrání hbitý Conan zkracoval náskok. Klusal po stopách, pro horala nepřehlédnutelných, rychle jako vlk. Mršinu tetřívka postřehl už zpovzdálí. Přiklekl k mrtvolce a zlehka na ni položil prsty.

Byla teplá a měkká, pootevřený zobák ještě rosil krví. Jiné čerstvé otisky než cizincovy kolem neviděl: pak musel ptáka ulovit nějaký vzdušný dravec, nebo spíše stíhaný muž, vždyť stopy prozradily, že neznámý se u tetřívka pozdržel. Země kolem byla hustě, rudě potřísněná, a Conan tedy obrátil úlovek na druhý bok. Tělo ptáka se na odvrácené straně proměnilo v jedinou změť rozteklých útrob, potrhane svaloviny a rozdrcených kostiček.

"U Croma!" Mládenec tiše hvízdal. Všechny jeho dosavadní zkušenosti, na jejichž bohatství si zakládal, mu nepomohly vysvětlit, co ukončilo ptačí život. Ani ostří, ani bodec, ani mlat, ani tesáky, ani spáry nemohly způsobit tak děsivou ránu. Podrobně prozkoumal tetřívčí tělo, jež ztratilo tuhost bytosti z masa a kostí, jako by se uvnitř proměnilo v rosol.

Až po chvíli objevil mezi peřím nepoškozené poloviny trupu před křídlem nenápadný vpich, jako by pták narazil na silný trn. A proč si lovec svoji kořist neodnesl? Conanovo

srdce sevřela neurčitá úzkost z kouzel. S odporem otřel ruce do mokrého mechu, vyrazil s novým úsilím za mužem v těžkých botách. Pokud vskutku čaruje, tím spíše nesmí Belstherova hlava skončit v jeho vlastnictví - mohl by získat moc i nad celým Rudovousovým rodem.

Už se nezdržoval odbočkami, vnímal přesně čáru cizincovy pouti, vedl jej vrozený cit stopaře. Dal se do běhu, a třicet sáhů před sebou spatřil uprostřed světliny nevelkou chýši. Řídkým stromovým u dolního okraje paseky přecházel nahrbeně urostlý mladík s modře zbarvenou kšticí, přistříženou a vyčesanou do dvou hřebenů. Podobně se označují čarodějové, nebo bojovníci na válečném tažení.

Muže halil tkaný oděv s volnými nohavicemi, jaké nosívali někteří Asgardští, jakoby sešitý z listů podzimu, zelených, plavých, hnědých. Svalnatá předloktí zdobilo nádherné tetování v podobě zápasících draků, levé zápěstí obepínal široký vykládaný náramek. Z pochvy u pasu vyčníval jílec dýky, do nějž byl zasazen velký rubín. Přes rameno si cizinec zavěsil koženou skřinku, úzkou a na loket vysokou, a také kyj s plochou, hranatou hlavicí.

Pravička třímala dlouhou tyč s jemnou sítkou. V levici svíral cizinec držadlo křišťálového věderka, zakrytého stříbrným víkem. V průzračné nazlátlé tekutině, jež naplňovala nádobu, se vznášely prameny rudých vousů a vlasů jako vodní řasy před Belstherovu bílou lící, přitíštěnou k hladce vybroušené stěně.

Poslední Conanovy pochyby se rozplynuly, když kouzelník odložil vědro s knížecí hlavou k patě nejbližšího stromu, načež se bleskurychle vrhl po čemsi v trávě. Mávl sítkou, učinil přískok, druhý a další. Vzprávil se, třímaje za nohu hnědého skokánka. Uhodil žabkou o zem, přidupl ji těžkou, vysoko vyšněrovanou botou. Pak odklopil víko skřínky, vyňal žlutočerveně nabarvenou tyčku a nožik s krátkým třeptivým ostřím. Sehnul se a pronikl do svého úlovku drobnou čepelí, přiložil konec dřívka. Nepochybně odsával duši... Nikdo jiný než mág nečiní krutosti, jež jsou účelné jen pro jeho temné záměry.

V té chvíli už stál Conan poblíž křišťálové nádoby.

"Ta hlava ti nepatří," zvolal v nářečí východního Gunderlandu, které zhruba ovládal. Často je v Hraničním království užívali, takže bláznivý mág mu mohl rozumět. "Čeká ji slušný pohřeb. Tobě za ni dám několik jiných." Zdálo se mu, že pro černokněžníka to není špatný obchod, i když vojenské hlavy na výměnu už nejspíš budou trochu okousané liškami.

Cizinec se čiperně vztyčil, tvář staženou podrážděním. Stříbrné ozdoby v boltecích a chřípí se zlověstně zablýžely. O čarodějích vyprávěli u cimberských ohnišť spoustu příběhů, které budily u posluchačů děs či obezřetnou úctu. Třebaže na Conana tenhle kouzelník dojem neudělal, nebyl si jist, jak se k němu chovat, zvláště, když mu černokněžník nedal odpověď.

Popadnu vědro s lebkou a ztratím se! - rozhodl se mladík, shýbl se k nádobě. Modrovlasý s rozhodným výrazem a výmluvným gestem strhl z ramene kyj. Boj skýtal cimberským horalům opojnou zábavu: nikdy ho nebylo příliš. Conan tasil meč a připravil se k zápasu plyným a mrštným pohybem jak útočící šelma. Mág napřáhl zbraň užší částí před sebe a ucouvl. Překvapený Conan zaváhal... a znovu sáhl po průzračném válcí.

V jediném okamžiku se ozvalo suché klapnutí, postřehl nepatrný zášleh před protáhlým koncem kyje, cosi škublo jeho pravou paží, otočilo jím a srazilo ho tváří k zemi. A padaje,

náhle slyšel svist neviditelného blesku, který udeřil do štíhlého buku za jeho zády a rozmetl peň do gejzíru třísek.

Napůl omráčený zůstal Conan ležet. Jílec meče vyklouzl z Cimmeranovy bezvládné pravice. Conanovi připadalo, že máguv blesk mu ji utřhl. Levička byla sice v pořádku, ale v pokrčené poloze dlaní vedle jeho ramene. Když se pohne, aby vytáhl nůž, cizincova magická zbraň jej zahubí. Zpod sklopených řas sledoval čaroděje, jak se k němu zprava blíží, rukojeť kyje v dlani a hlavicí opřenou v ohbí lokte. Myslí mu prolétly obrazy rozmělněného tetřívka a pomalované tyčky, která se noří do Conanova masa, aby odebrala jeho duši.

Zašátral prsty levé ruky v omezeném dosahu, jenž připouštěl, že mág jeho pokus nepostřehne. Když bude mít Conan štěstí, nahnátne kus větve, klacek, kámen, podobný tomu, na který upadl a který ho tlačil do prsní kosti. Bříškem prostředníku zavadil o tlustou haluz... Pozdě. Muž s kyjem dorazil příliš blízko. Vtom čtyři kroky před mladíkem zastavil, levici s náramkem pozvedl v magickém gestu, předloktí natažené před hrudí, prsty ohnuté k zemi. Sklonil hlavu, nepochybně hodlaje pronést zaklínadlo.

Conan sebou smýkl jako útočící zmije. Mechovitý pahýl větve nabral mágovy holeně a rozlomil se v drti trouchnivého dřeva. Čaroděj zavrával, upadl na bok vedle Conana a hekl při dvojím nárazu: tom, jímž ho uvítala země, a tom, který žebrům uštědřila hlavice jeho vlastního kyje. Okamžitě se znovu chopil zbraně, stáčeje metač blesků proti Conanovi.

Cimmeranova levice vylétla, chňapla muže za předloktí. Drtivým stiskem mu ochromil ruku, a kouzelník upustil kyj. Teď na tom byli skoro stejně. Žádný z nich neměl čas užít poboční zbraně. Váleli se podrostem v tichém, zarputilém souboji. Mág nepřevyšoval postavou Conana, zato byl těžší, pod jeho pestrým šatem se vzdouvalo mohutné svalstvo, a dovedně ovládal zápasnické hamaty. Mládenci zaplňoval chřípí čarodějův chladný, ostrý pach, vůně komory, kde v temnotě dýchají desítky koření.

Conan se vzepjal v náporu své houževnaté, zběsilé síly, divokosti, která mu umožnila zabít nožem levharta, zlomit vaz divokému býku, pobít Weyllovy muže... Přimáchl čaroděje pravým ramenem k zemi, a máje levé zápěstí v sevření jeho pěsti, prudce šukl ne proti, ale po směru soupeřova tlaku. Jeho loketní kloub uhodil do mágova žaludku. Čaroděj lapl po vzduchu, stisk povolil a Conanova ruka stočená do kladiva zaduněla o modrou hlavu.

Mládenec se s říznou kletbou posadil na břiše kouzelníka, kterého poslal do propasti bezvědomí, nebo možná - na úhozu si dal záležet - k vratům podsvětí. Natáhl pravici a obhlédl zranění, způsobené bleskem. V úšklebku vycenil zuby: vypadalo to šeredně. Od nadloktí přes dvouhlavý sval se táhl zpočátku tenký řez, jako by jej zasadila doběla rozpálená břitva. Rýha nabývala na hloubce a šíři, přecházela do pásu rozškubaného, sežehnutého masa.

"Aspoň se nemusí vypalovat," zavrčel s černým vtípem. Rána už příliš nekrvácela a paže se zvolna rozhýbávala, mohl se tedy věnovat důležitějším záležitostem. Se zájmem, který překonal všechny obavy, zvedl čarodějův metač blesků.

Byl překvapivě lehký, při bližším pozorování podivně členitý. Krátká hlavice, kterou si mág v okamžiku použití tiskl k boku, byla obrobena z kusu plavé tvrdé hmoty, zdrsňelá, ale jednolitá jako sklo. V místech, kde se zužovala a přecházela do protáhlé tyčovitě části, čnělo shora několik malých výstupků podobných sukům a nádorkům na větvi. Zdola trčelo píd' dlouhé, několik prstů široké pouzdro, podobné podstaty, jako byla hlavice: tvarem Conanovi připomnělo malý, plochý

toulelec na šipky do foukací trubice, jakou někdy používají Piktové.

To, co předtím pokládal za rukojeť kyje, se ukázalo být dutou tyčí, šedivou, s jemně zrnitým povrchem, jejíž konec obaloval tlustý prstenec. Po celé délce - stěží nějaké dvě stopy - lemovalo tyč krátké silné žebrovi, jakoby vpečené do podkladu. Třebaže trubice připomínala ocel, Conanovy citlivé prsty nevnímaly železo ani jiný kov, spíš... jako by ohmatávaly předmět z dobře pálené hrnčířské hlíny. Hmota zůstávala chladná, nepřejímajíc lidské teplo.

Conan, syn kováře a sám tovaryš černého řemesla, byť se jím nehodlal v budoucnu živit, měl vytříbený smysl pro věci vyrobené člověkem. Z metače blesků vyzařovala promyšlená dokonalost a smrtonosná síla. Mládenec jej obdivně pohlídal, a předmět sám mu nabídl, aby dlaně i prsty bezděčně vklouzly na místa, která předtím objímaly mágovy ruce. Tedy, téměř na táž místa, protože Conanovy ruce byly o trochu větší.

Výstupky a prohlubinky na těle zbraně byly jakoby přímo vytvořeny pro jediný, jednoznačný účel, a pro předem určeného majitele. Conan trochu upravil držení levičky na tyči, polohu prstů a dlaně na dřívku metače. Palec se opřel o nízký, proláklý výstupek nahore, ukazovák zachytil o nenápadný trn na spodní straně, tlustý a mírně pružící.

Do kůže mu vystřelilo teplé mravenčení, jako by zbraň ožila. Na rozeklaném suku za hlavicí se otevřelo zelené hmyzí očko a zablikalo. Mládenec vyrazil výkřik, prst na lučiku zbraně sebou šukl, z ústí trubice šlehl tichý horký výdech... Objemná práchnivá větev, již Conan před chvílí srazil mága, vylétla do vzduchu v mračnu bělavého troudného prachu.

Conan mrštil zbraní o zem. Zhluboka oddechoval, jako ten, kdo právě bez úrazu zvládl skok do řeky z vysokého útesu. Před nečistou magií se měl na pozoru, i když všední život v Cimmerii byl prostoupen drobnými, obyčejnými čarami, které přinášely úspěch bojovníkům na válečné výpravě, chránily dobytek, zajišťovaly ženám plodnost - amulety, zařikání a léčivé byliny, sbírané v příznivou hodinu na místech střežených duchy. Uvažoval, jaký druh kouzel oživuje metač blesků: pokud patří mezi ta obvyklejší a užitečná, mohl by s Belstherovou lebkou odnést i metač.

Maně se ohlédl po staré haluzi, zasažené bleskem. Stoupal z ní jemný, vytrvaný pramínek dýmu, jak výšleh metače zažehl vyprahlou dřevní hmotu. V zajetí zvědavé představivosti, jež mu byla vlastní, si Conan došel pro doutnající pahýl a podrobil jej rychlému, ale důkladnému šetření. Zapomněl na všechno. Válečníka převážil odborník, uchvácený zbrojářskou záhadou, a dítě, za nějž by podle jiných měřítek měl být dosud pokládán, pátralo v lákavém tajemnu.

Rozpoltil klát nožem, hrotem prohrábl jeho zteřelé nitro... Protáhla lesklá krůpěj, maličká jak semeno borovice, se třpytila uprostřed žhoucího troudu. Jako by se ještě chvěla nesmírnou mocí, na jejichž křídlech byla vymrštna z ústí metače.

Conan mlaskl. Žádná zvláštní magie - zbraň jako jiné, něco, co účinkuje na způsob balist, jimiž se obránci Venária pokoušeli zastavit rozběsněné horaly. Jestli k jejímu užítí nepotřebuje ovládat magické znalosti, pak mu nepochopitelný mechanismus jejího působení může být lhotejný.

Vstal a s pocitem zadostiučinění uklidil nůž. Vzápětí jeho jemná snědá pleť zrudla studem. S hanbou si uvědomil, že on, který už podstoupil nejednu válečnou šarvátku, se zachoval jako hloupý usmrkanec. Místo aby prověřil okolí a stáhl se z místa srážky, hraje si s čarodějnickou vymyšleností. Sice by za uplynulou dobu ani nezhltl homolku, ovšem v boji platí

každý okamžik. Nedivil by se, kdyby ho za tu pitomost velký Crom zatratil.

Mág se zatím nevzpamatoval, na světlině ani v domku se nic nehýbalo. V lesních houštinách švitořila pěnice. Vykročil, už potřetí, k Belstherově hlavě v průzračném vědru. Cestou zvedl svůj meč a vrátil jej do pochvy. Od čarodějova nehybného těla se ozval stříbrný, přerušovaný tón, v náramku na jeho levici zablýskal zelený drahokam. Špatné znamení!

Conan se chvatně rozběhl, aby sebral také metač blesků, který nechal ležet poblíž jeho původního majitele. S lítostí zjistil, že ho nejspíš hrubým odhozením poškodil, protože hlavice trčela v ostrém úhlu k trubici. Než podrobněji ověřil škodu, Cimmeřan podvědomě sklouzl pohledem k pasece, ještě před jediným tepem srdce prázdné.

Tyčil se tam vzrostlý muž, jak vejce vejci podobný mágovi, u kterého Conan právě přiklekl, až na tmavošedý oděv a krátce sestřížené vlasy. Vynořil se ze země, nebo vylétl z chýše, ale jak to dokázal, Conan netušil. Stál se založenými rukama jako temný, výstražný sloup a zíral k mládenci. V dalším bliknutí času se přemetem přenesl na okraj paseky.

Nový skok, přiblížil se neskutečně prudce jak přízrak ve snu. Neměl viditelnou zbraň, ale Conan nehodlal čekat. Bleskově tasil. Temná postava kmitala rychleji než myšlenka. Stěží Cimmeřan stihl napráhnout čepel, ocitl se u něj mágův dvojník. Oči se mu leskly jako rybí šupiny. Nepostřehnutelně vyrazil dlouhými pažemi, aby sevřel mladíka v pase.

Conan nebyl pomalejší. Ostří meče šlehlo jak ještěřčí jazyk a projelo mužovou pravici, načež narazilo s kovovým zaskřipěním, jako by ho zastavila jiná čepel. Jinému by ruku hladce usekl. Krvácející předloktí, byť podivně pokřivené, neodpadlo, a čarodějnické dvojče trhaně dokončilo pohyb.

Bylo to, jako by mládenec uvázl v rozštěpu staletého kmene. Nelidská síla z něj vymáčkla dech a zvedla ho vysoko do povětří, mrštila jím mezi stromy. V posledním mžiknutí zahlédl stín šedého muže, jak se sklání nad svou modrovlasou podobou.

Conan v střemhlavém letu prorazil osikové houští, uhořel o peň dubu a zarytě se pokusil rozložit pád. Kořeny tam dole ho uvítaly. Téměř bezprostředně se začal po loktech soukat pryč, chraptivě lapaje po vzduchu, před očima mlhu. Skutálel se přes měkký mech do prázdna. A střepy popelavého nebe mezi houpačkou větví se zatměly.

III. Světlušky v lískoví

Šeřilo se. Nejlehčí šramot se Carmině proměnil v dupot honců, slabé zachvění listů v namířenou zbraň. Její čekání, bázeň a nejistota trvaly po nekonečné věky.

Ten, jemuž patřily ženiny myšlenky, se objevil bezhlesně, jako umějí přicházet kočky.

"Nezbylo něco k jídlu?" zeptal se Conan. "Měl jsem těžký den."

To postřehla i navzdory slábnoucímu šedivému svitu.

Jal se důkladně vyklízet brašnu se zásobami. Ani ho nenapadlo líčit Carmině střetnutí s mágy, jak z posledních sil zapadl do koryta napůl vyschlého pramene, které mu poskytlou úkryt, kolik usílí ho stálo, aby se vzpamatoval, vyškrábal se ven a plazil se mezi podrostem na místě srážky, dokud nenašel svůj drahocenný, nenahraditelný starý meč... V Cimmerii se o bitvách zbytečně nehovoří, dokonce i když jsou vítězné. Tahle nebyla.

"Tvoje zranění..." zašeptala, pohlížeje vyděšeně na brázdu v jeho paži.

Ledabyle zašilhal přes pravé rameno. "To zaschne," zahuhlal s ústy přecpanými tuhým sušeným masem.

"A Belstherova hlava," připomněla ještě tišeji.

"Zůstala tam," přiznal. "Ale zítra ji přinesu," slíbil sebejistě. Utkání, které podstoupil, nezanechalo jediný šrám na jeho bojovném duchu.

Bzuket komárů zněl, jako by se drobné prsty dotýkaly stříbrných strun. Se soumrakem zesílil chlad a pronikal přes vojenský plášť, který Carmině sloužil jako jediný oděv i pokrývka zároven. Nemohli rozdělat oheň, aby neupozornili nepřátele. Ostatně, ohniště by se jen stěží vešlo do malého prostoru pod klenbou větví, kde mlčky seděli těsně vedle sebe.

Zamračený Cimmeřan pokrčil nohy, a zabrán v přemítání, podepřel bradu pěstmi. Lokty zapřel o dlouhá, svalovitá stehna, porostlá černou srstí; mohutná kolena připomínala bronzové pěstní štíty. Celým srdcem toužil po metači blesků. To nebyla obyčejná, nedůstojná zbraň slabých, jakou je luk, ale smrtící nástroj bohů, mocný jako čarovný meč z legend.

Carmina semkla víčka, jemná jak průsvitné lastury. Třásla se zimou, únavou a duševním vypětím. Mladá žena byla až doposud uvyklá dostatku a pohodlí. Nevykupovala ty výhody poslušnosti, neboť její pokora byla pouhou tvrdou podmínkou přežití. A přepych, jehož se jí od dětství dostávalo, také neznamenal víc, než péče, kterou majitel poskytuje ušlechtilému koni. Ale co znamenají nesnáze těla proti strádání duše?

Její pán, jediná záštita a jistota, byl mrtev. Belstherova čest nepřestala být ohrožena, jeho duše uvázla v cizí moci. Kolem se potloukali vojáci, o dravé zvěři nemluvě. Stačilo letmé pomyšlení na Weyllu a žaludek se jí zvedal strachem a odporem. Oči krásné konkubíny se zalily slzami: osud ji zavedl na okraji propasti, z níž vane černá smrt.

Na plecích mladé ženy spočinula široká hřejivá dlaň a drsný, svěží hlas zahučel: "Nefňukej. Tu zatracenou hlavu ti vybojuju."

Rozvzlykala se hořce, zatímco ji popadly mocné paže, přitáhly k hrudi, jež byla cítit mužským potem a lesní prstí, a Cimmeřanovy štíhlé prsty ji nešikovně a jemně hladily po vlasech. "Kššš... Přivoláváš vojáky," bručel útěšně.

Přejel hřbetem prstů po něžné lici knížecí milostnice. "Ženy u nás nevoní, tak jako ty," prohodil drze. Laskající dotečky se přesunuly k její půvabně sklenuté šíji, sestupovaly níž.... a znejistěly. Nerad by jí ublížil - ale kdyby nechtěla, jistě by ho odstrčila, nebo vyslovila odmítnutí... Tehdy položila tvář na jeho rameno. Přitiskl Carminu k sobě ještě pevněji a dlouze ji políbil.

"Nejsem tvá první," podotkla znale, když nabrala dech.

"Její otec o mě přerazil oštěp," zasmál se Conan.

"Není ti líto opuštěné dívky? Kde bylo tehdy tvoje srdce?" zeptala se napůl vážně.

"V mém žaludku," zašklebil se do tmy. "A v mé zbrani. Ale teď zůstává v tvých očích."

Ačkoliv se mu nepovedlo zastřít nedostatek zkušeností, vzdor mládí, které obvykle nebývá nesobecké, a navzdory vzhledu i povaze tvrdého bijce, byl Cimmeřan pozorný a ohleduplný. Pochopila, že ho bohové obdařili jistotou ducha a vyrovnanou silou myslí, které nezávisí na věku. Teď, když se přechodně nehnal do střemhlavé šarvátky ani neuvázl ve sporu, cítila Carmina v jeho náruči poklid a teplé bezpečí.

"Mohla bys být poslední, navždycky," řekl potom toužebně.

"Mladého muže jako ty," odvětila s úsměvem a s něžnou péčí přetáhla přes jeho hladká ramena cíp svého pláště, "čeká příliš mnoho bojů a nadpočet spanilých žen."

"Když budu chtít," pronesl rozhodným tónem, "nepůjdu do Asgardu, aspoň ne nadlouho. Tam u vás na jihu prý mají města zlaté střechy a paláce jsou plné pokladů. Opatřím ti jídlo, pití, krásné šaty, dům se sloupy, šperky, co září jak slunce, uvidíš!"

"Až unikneme Weyllovi," zasnila se mimovolně, "doprovodím tě do skvělého Shadizaru a do Arejunu, kde se každý potká se svým osudem. Pak ať se náš úděl naplní. Ale i kdybys mne teď opustil, nebudu litovat."

A světlušky, které za té studené, vlhké noci časného léta tančily svůj svatební rej v lískoví, ztracené konkubíně a bojovníku bez domova ani v nejmenším nevadily.

Conan vstal před úsvitem, donesl Carmině v kožené lahvičce vodu z potoka, aby nemusela opouštět úkryt a nevystavila je tak prozrazení, a vypravil se znovu na paseku obývanou čaroději. Jako včera se nevinul nad střechou dým, nic se nehýbalo a nebylo slyšet.

Mladý horal nemínil podstupovat střet s podivnými mágy - do chvíle, kdy o nich bude vědět dost, aby je mohl porazit. Čas ztratil význam. Nebe světlalo a znovu zešedlo dešťovými mraky, o listí ťukaly drobné kapky přepršek. Cimmeřan ležel nehybně, utajen v trsech kapradí. Na chatrč uprostřed světliny měl dobrý výhled, a Conanovu pronikavému zraku, schopnému spatřit ve Velkém Medvědu osmou hvězdu, vzdálenost čtyřiceti kroků stačila.

Postřehl, že obě malá okna v přední stěně nejsou ani kryta okenicemi, ani do tenka oškrabanou kůží, ale čímsi temným a lesklým. Tráva kolem chýše nebyla ušlapaná, jen od vchodu se táhl chodniček z ohnutých stébel. Korovitá hnědá tyčkovina, z níž byly složeny stěny, nepocházela ze žádného ze stromů, co rostou v širokém okolí, a nenesla známky nepříznivé povětrnosti, jako by byla postavena před krátkou dobou.

Vyrostla ze země, řekl si ponuře, nebo spadla z oblak. A to ne dřív, než před dvěma dny. Naposledy z ní někdo vyšel včera odpoledne. Dobře, nevaří a jedí své zásoby - kam je v té mrňavé salaši směstnají? - a třeba načerpali i vodu, ale při Cromovi, to se nepotřebují venčit? Používají vědro jako chromí starci? Nebo snad zanechali domek prázdný?

Zvažoval, zda se má přiblížit až ke dveřím a pečlivě prozkoumat otisky, když se dveře otevřely, ne však dovnitř chýše, jak předpokládal podle stop, ale nehlučně se vsunuly do stěny. První z dvojice mužů, kteří vystoupili ven, měl menší postavu, kulatý rozmrzelý obličej a světlé kučery po ramena. Nesl magickou zbraň a koženou skřínku, do níž mágové ukládali uloupené duše bytostí. Provázeli ho silák v šedém, odlitek černokněžníka, kterému se Cimmeřan pokusil useknout ruku. Jenže jeho předloktí s vykasanými rukávy nepoznamenal žádný šrám, ani čerstvý, ani starý.

Vyhojily ho čáry, usoudil Conan. Ten s modrými pačesy dřepí uvnitř. Jsou tři, tak je musím zvládnout všechny, nejlíp jednoho po druhém. Crome! Dveře se zavřely dočista samy... Vykopnu je? Jakpak se dostanu do té pastoušky?

Šťěstí, jež občas popřává bojovníkům zdar, mu vyšlo vstříc. Světlovlasý se náhle zastavil a na cosi se šedého zeptal. Odpověď ho neuspokojila, protože ve svém jazyce nepochybně zaklel, otočil se a zamířil nazpět k chýši. Vytáhl od pasu dýku s rudým kamenem hrušky, takovou, jakou nesl modrovlasý: stejně byl ozbrojen i muž v šedém. Pokud mohl Conan sledovat, mág přiložil zbraň jílcem ke spáře mezi kmínky tvořícími stěnu, hned vedle dveří. A vchod se opět roztoupil.

Čaroděj se světlými vlasy vběhl dovnitř. Brzy se ozval halas prudké výměny názorů. Cimmeřan zaujatě zbystřil pozornost. Je zábavné poslouchat cizí hádku, a krom toho, i když nerozumíme slovům, z tónu hlasu a spádu vět tím spíš vyčteme skrytý význam. Ovšem v domku hovořili tři muži.

Po krátké chvíli světlovlasý mág vystřelil pohněvanou chůzí ven, ukládaje přitom do své skřínky několik válečků z matného kovu. Vyštěkl příkaz k chlapíkovi v šedém a oba zamířili přes světlinu směrem na východ. A jak Conan očekával, chytré dveře poslušně zakryly vstup.

Mládenec zůstal ležet v úkrytu, hlavu plnou překotných úvah. Jestli pochopil správně, pak chýši obývají dva kouzelníci, z nichž muž s modrou kšticí je tím, kdo rozhoduje. Borec v šedém zjevně není jeden, ale dva: služebníci, které stvořil modrovlasý čaroděj k vlastní ostraze. Poslání mágů jistě nepotrvá dlouho. Čarovná chatrč zmizí, jak se objevila, i s Rudovousovou duší a tou úchvatnou zbraní nesmírné síly. A vezme s sebou také Conanovu čest, protože se mu nepodařilo splnit slib.

Kouzla obestírající chýši by jiné muže odpudily, mocní protivníci by je zastrašili. Mladý Cimmeřan s potěšením přijal každé měření chlapeckých sil i proti převaze, ale k opravdovým čarům choval odpor, jako se zvíře vyhýbá ohni. Pokud však není jiná cesta, vrhne se do plamenů.

Mohl bych jim podpálit střechu, dumal mladík. Jenže to by shořela i moje kořist. Co přivést Carminu? Pomohla by je vy lákat ven. Carmina...

Zachvátil ho prudký neklid. Jeho citlivé smysly, předvídavost rozeného bojovníka, vlčí pud, jenž vytuší nebezpečí, byly na poplach. Vyklouzl z kapradí a dal se do běhu lesem.

Vzpomínky na uplynulou noc pomáhaly Carmině zmáhat tíživý čas čekání a samotu. Objímala si kolena, oči zavřené, a usmívala se. A jako když kámen roztříští tichou hladinou...

"Paní! Má paní Carmino!"

Vyskočila, ruce se jí roztřáslly. Ten hlas, byť chraptivý, znetvořený bolestí a vyčerpáním, patřil Godwingovi. Tak přece přežil... Zaváhala.

"Paní! Má paní, při všech bozích, pomoz mi!"

Už se nedokázala přemáhat. Propletla se mřížovým houštin a spatřila ho, vrávorajícího, zkrvaveného, zubožený stín hrdého válečníka, který se směle postavil Weyllovi. Podepřela ho a s námahou Godwinga vlekla do jejich útočiště v křovinách. Obětovala všechnu vodu, která jí zbyla, aby uhasila jeho žízeň a omyla mu rány - ne všechny utřil v ozbrojeném zápase.

"Weylla..." zamumlal Rudovousov družiník. "Hledá... hlavu... Utekl jsem... Ach paní..."

"Ten smradlavý vřed!" A Conan, snědou pleť zrudlou hněvem, se vyřítit na nebohého rytíře, sahaje po zbrani. Jen stěží se Carmině podařilo zadržet Cimmeřanovu paži.

"Pitomé hovado, sprostý zrádce!" běsnil mladý horal a ulevil si alespoň důkladným plivancem k tělu družníka, jenž upadl do mdlob.

"Conane... vždyť on umírá..." zašeptala vyděšeně.

"To my budeme za chvíli taky, a hůř," odsekl dopáleně. "Ta dutá, proradná makovice sem přivleče vojáky, uvidíš!" prorokoval temně. "Weyllova mazaná lest, jak vystavět zvěř v pelechu! Musíme pryč, tady bych se ani nemohl pořádně bránit..."

Chytil mladou ženu za ruku a táhl ji spletitým podrostem nazpátek k bystřině. Tam, kde byl hvozd vysoký a prořídil, utíkali jak zajíci se smečkou v patách. Neurazili ani polovinu cesty: dál už byla zbytečná.

Chvátili jim vstříc brythunští vojáci v přilbách s hřebenem, štíty ozdobené okřídleným levhartem, znakem knížete Weylly, nového pána Západní marky.

"Ztrať se!" houkl na Carminu mladík a s taseným mečem odskočil zády k nejširšímu stromu v okolí.

"Ne!" křikla v odpověď a přitiskla se vedle něj ke strupatému pni staré borovice. Jen pokývl hlavou. Konkubíně i Cimmeřanovi bylo jasné, že daleko by stejně neunikla.

"Nepustím je k tobě - dokud to půjde," slíbil Conan jízlivě.

Vycenil zuby ve vlčím úšklebku, když se na něj vrhli první ozbrojenci. Proti jejich čepelím jeho dobrý meč a neokázalá, ale zběsilá síla divokého zvířete, proti jejich zbroji jeho mrštnost a postřeh, proti jejich počtu jeho nezdolná vytrvalost.

Pohyboval se bleskurychle jako horská lasice, která se dokáže vyhnout náletu orla. Odvažoval se těsně k nepřítelům, takže mizela převaha dlouhých čepelí a drátěných košil, a zasazoval jim bez náprahu strašlivé rány, využívaje moci svých svalů. Nezdržoval se okázalými výpady, dával přednost úspornému bodnutí před sekem a pohrdal pravidly rytířských soubojů, jež do šarvátek nepatří.

Odrážejí útočící meč, nemířil svým ostřím na cizí čepel, ale na paži, která zbraň třímala. Přeskočiv utátný úd, jenž se dosud zachvíval, obrátil se proti dalšímu soupeři. Naznačil výpad na jeho levé ramě, voják se rozmáchl ve vysokém protiúderu. Conan hbitě ukročil napravo a švihl mečem na nekrytý sokův bok, tenčí zbraně zprudka projelo drátěnou zbrojí až do útrobu. A zatímco muž s nářkem odpadl, proměněn ve zřídlo horké krve, něco Cimmeřanovi podtrhlo kotník.

Zavrával, jak jím prudký náraz smýkl vpřed, poklesl v kolenou: přesto neupadl. Mžikl dolů k nohám, levou měl omotanou provazy, zatíženými třemi vrhacími kameny. Ten zlomek času stačil, aby Conan ztratil těžce dobývanou převahu.

Viseli mu na ramenou, kroutili mu paže, bušili do něj, páčili mu meč ze zaťaté pěsti, hulákali nadávky. Bitva se změnila v nepřítelnu rvanici. Pak skončila i ta.

Vlekli ho bez nejmenších ohledů hvozdem: zahlédl mezi vojáky Carminu. Spoutané ruce tiskla k hrudi, tvář byla bílá jako mlha, oči se podobaly světlům srny, která se dusí v tenatech.

Kníže nechal rozbít tábor na okraji lesa, nedaleko od místa, kde zemřel Belsther: kupky odložené výstroje a stádo koní s úvazky, stan s rudozlatou korouhví, korunovanou levhartí lebkou. Vyšel z něj sám Weylla. Přes nevlídné počasí si oblékl hedvábím vyšívanou suknicí s krátkými rukávy;

těžké zlaté náramky na obou pažích byly vytepány do podoby okřídlených šelem. Po boku mu visela široká dýka s čepelí vzácné práce, střenku vykládanou granáty.

Byl kostnatý a vyšší než mladík z Cimmerie, ale křehčí postavy a úzkých ramen. Pohyboval se nedbalou, sebevědomě klátivou chůzí, natahoval hlavu jako pták čekající na potravu, tenké rty stažené do malého úsměvu. Řídké vlasy měl zkrácené po způsobu jižních Brythunů až k lebce, s výhradou dvou copánků za ušima. Velké bledé oči se podobaly zašlým tyrkysům, které po staletí ležely v prachu na slunci, až je omrzelo poznávat příliš mnoho.

Opovrživě se ušklíbl, když mu jeho lidé předvedli svůj úlovek a předali s úklonou i cennosti, zabavené mladému loupežníkovi. Tak přece - Rudovousova děvka. A jeden z těch oprsklých cimberských spratků, kteří se líhnou jak vši z usmolených hadrů, aby se stali hrdlořezy dřív, než je matky přestanou kojít. Ničemu šteněti spočítá své pobité vojáky!

"Vrať Belstherovu lebkou," řekl Weylla mrazivě mladé ženě, odpustiv si jakýkoliv úvod.

"Nemám ji!" vykřikla s upřímným zoufalstvím, že by jí uvěřil i Vševedoucí Kmet. "Dala jsem ji tady tomu, aby ji ukryl - víc nevím." Ukázala pohybem hlavy ke Conanovi.

Mládenci v tu chvíli poklesla čelist.

"Lžeš," zasyčel ostře Weylla, popadl ji za loket a stiskl. Mladá žena vyrazila výkřik a zkroutila se bolestí, sténajíc klesla na kolena, a znovu zaúpěla: "Věř mi přece - při Derketě, při podsvětních příšerách, neznám místo, kde právě hlava leží!"

"Nech ji!" zařval Conan. "Mluví pravdu. Ale ode mě se to nedozvíš."

"To říkáš teď," zazubil se široce Weylla. "Hej, Sindu, podej sem svůj luk! Odměnou dostaneš meč toho mizery."

"Jasný kníže," vyrazila ze sebe Carmina, "jsem připravena ti sloužit. Věnuj mi milost..."

Zkoumavě na ni pohlédl. I tak, rozčuchaná, přepadlá, se stopami špíny a s hrubým pláštěm omotaným kolem těla, nepozbyla půvabu.

"Odved'te ji do stanu, ale nezbavujte ji provazů a hlídejte vchod. A přineste mé cestovní křeslo k tomu velkému dubu," pokynul ozbrojencům svého doprovodu. Pak prohodil k mladé ženě: "Budeš se muset trochu upravit, až přijdu. To později - teď mám jednání."

Dva chlapíci ji šetrně postrkovali k Weyllově příbytku. Zapotácela se a museli ji podepřít. "Je mi zle," zasténala. "Nechtejte mne vydechnout..."

Neměli důvod jí nevyhovět, stála tedy, zhluboka lapala po vzduchu a sledovala koně, poklidně se pasoucí ve vysoké trávě. Zahlédla mezi nimi i svého hnědáka a Belstherova rezavého hřebce. Jemně zapískala a ryzák se cupavě vydal k ní, jak mu v klusu bránilo pouto kolem předních nohou. Oba vojáci zpozorněli, ale Carmina se nepohnula.

"Patřil mému pánovi," podotkla ke svým strážcům. "Má dlouhou šiji a dvě bílé spěnky, znamení skvělého běžce..." A zase zmlkla. Ponořila se hluboko do své mysli, soustředila síly.

Ryzák k ní natáhl hlavu. Upírala palčivý pohled do jeho velkých, temných očí; nozdry se mu rozšířily a kůže zachvívala, jako by mu po ní přebíhal neviditelný hmyz.

"Jestli je ti líp, tak jdem," prohlásil první z vojáků. Pokorně se nechala dopravit do Weyllova stanu - ale věděla, že i tam dolehnou zvuky, které zaznívaly od blízkého dubu...

Zatím stáhli mládenci ovčí kazajku, zbavili ho opánků, z rukou strhli kožené náramky. Přidrželi ho na zemi a

jednoduchou smyčkou mu kolem pravého a pak levého zápěstí ovinuli tětivu mohutného luku, než ji zase zachytili do zářezu lučiště. Svíjel se a pokoušel se je pokousat, a zuřil ještě víc, když mu někdo z nich přerval řemínek náhrdelníku a zastrčil si jeho amulety za opasek.

Na obě ramena luku přivázali provazy, přehodili je přes větve letitého dubu, načež pořádně zatáhli. Lana ukotvili o kmen sousední břízy. S lukem se do výše dostaly i Conanovy ruce, zatímco jeho prsty u nohou se stěží dotýkaly země. Měl pocit, že tenká struna mu prořezává zápěstí až na kost. I kdyby se měl oč lépe opřít a pokusil se tětivu přetrhnout, každé úsilí uvolnit se by jen ponořilo pouto hlouběji do masa. Ostrá bolest ochromovala, převážila utrpení napjatých svalů, šlach a kloubů. Sílila k nesnesení, kdykoliv přenesl váhu na paže, a ovládla jej natolik, že mu v prvním okamžiku ani nevadilo, když ho začali tlouci.

Nebyli školení kati, kteří se vyznají ve vytříbeném umění výsledků. Přistupovali k úkolu buď s mírnou nechutí, nebo zlobnou rozhodností, s níž mstili své poničené druhy. Snědé, pohublé tělo natažené mezi větví dubu a zemí se zdálo být ještě delší - v každém případě se pro většinu trýznitelů Conanova hlava ocitla mimo jejich pohodlný dosah. I tak zbývalo dost cílů pro zásahy.

Conan byl zvyklý nepřipouštět si bolest, ve rvačkách a soubojích ji přestával vnímat. Ale nemožnost se bránit a k tomu Weyllova znechucená pozornost, to jej pokořovalo. Tady cítil uštědřené rány naplno: drtily duši hůř než tělo. Navíc každý z nárazů a otřesů zvýšil muka v rukou. Ne, nebyl tak docela bezmocný. Tohle byl taky boj.

"Ten zmetek ani nerve," postěžoval si v pohoršení jeden z dobrovolných katů, třepaje prsty s odřenými klouby. "A to už jsme si na něho vzali pořádný klacky."

Weylla tedy přistoupil k zajatci a pohlédl do očí, modře žhoucích vztekem.

"Zatím jsme si hráli," upozornil. "Můžeme být o hodně drsnější," dodal významně.

Conan s námahou uvolnil sevřené čelisti a plivl po velmoži rudou slinu. Dotčený Weylla vzápětí odpověděl úderem, který zvrátil mladíkovo hlavu nazad a téměř jej zbavil vědomí. Knížeti zaškubalo tvář, s odporem otřel zkrvavenou dlaň o hedvábnou suknici. Zafuněl rozmrzele, pozoruje Cimmeřana, bezvládně visícího nad potřísněnou sešlapanou trávou. Vypadal, jako by se po něm přehnal stádo splašených koní.

"Hej, hej, ty herky se nám zbláznily!" začali řvát vojáci poblíž zvířat - jejich oří pronikavě řičeli, pokoušeli se vzpínat, vyhazovat, pádit bez ohledu na úvazky.

"Zlámou si nohy!" prskl Weylla. "Dejte pozor na Rudovousova ryzáka a na mého bělouše! Hněte sebou, všichni! Dělejte, oslí syni!"

Zaklel, ale rozhodl se velet záchranným pracím. "Je chladno, takže se budu žhavě ptát - až se vrátím," prohodil ke svému zajatci a spěšně se vydal za vojáky k vřavě na louce.

IV. Modrá tma

Conan osaměl. Několikrát zamžikal, potřásl hlavou a pokusil se otřít krev a pot z rozbitého obličejce o svá ramena, ale s těmi to bylo stejné: právě tak úspěšně by osušil tvář do zrosené trávy. Zrak se mu rozměloval, a to Cimmeřana rozčilovalo. Chtěl vidět jasně všechno, co přijde, aby tomu mohl čelit, jako je zapotřebí nic nepřehlédnout v bitvě. Zvedal

se mu žaludek a šílený halas, doléhající od koňské pastvy, bodal do uší.

"Conane... "

Znělo to jak zašumění listů. Zkroutil krk a úkosem shlédl dolů k patě obrovitého dubu. Carmina se vynořila zpoza jeho záštity, jako by vyrostla z kořenů, a zase opustila mladíkovo zorné pole, když se vrhla k bříze a spoutanýma rukama se snažila rozvázat uzly lan. Tah provazů povolil, vzepjaté paže poklesly, Conanova chodidla zcela dosedla na pevnou zem. Po předchozích chvílích to byla nebeská úleva.

"Ne... nedokážu je uvolnit..." vzlykla za jeho zády. Nehty se zbytkem zlatého laku se lámaly o pevně utažené smyčky.

"Zmiz zpátky," sykl. "Zkus přežít, jakkoliv... přijdu si pro tebe."

Ucítil jemný dotek na líci, a byla pryč. Nejvyšší čas - zmatek u koní začal nabírat nižší tóninu a pomalejší rytmus, zvířata se zvolna uklidňovala. A on stále trčel u stromu jak návnada na krahujce... tak daleko a tak blízko svobodě.

Zaryčel a nedbaje na tětivu, která se mu krutě prohlodávala do masa, natáhl ruce a zašátral co nejvýš do stran, až zavadil o překážku. Bříška prstů se přisála k dřevu, sunula se vlas po vlásku, zaklesla se na oblině lučiště. Silné prsty zatlačily, velké ruce zatáhly, dokud se pěsti nesevěly na ramenech luku. Conan jimi trhl, provazy zaskřípěly a střed lučiště spočinul mladíkovi na šíji. Svaly na plecích a pažích zaprašťely úsilím, tisové dřevo se ohýbalo, vzdychlo - dlouhý luk se přelomil ve dvě.

Conan spustil paže a pomáhaje si zuby, vymanil krvácející zápěstí z tětivy. V příštím okamžiku mu změkly kosti. Dopadl k zemi a trásl se hůř, než můra s připálenými křídly. Byl drtí vysypanou ze žernovů. Svět se houpal, vzduch hořel...

A Conan se zvedl na kolena, paže mu visely z ramen jak mokré pruhy plátna. Vstal, hlava se mu točila, rukama přejížděly křeče. Veškerou vůli nutil své zmrtvělé končetiny, aby se hýbaly, rychle, rychle... Natáhl levici a horečně se zachytil spáry ve kmeni prastarého dubu, hrbolatém a rozprýskaném jak skalní stěna. Větve vyrůstaly hodně vysoko, ani muž stojící na koňském hřbetě by na ně nedosáhl. Ale Conan byl z Cimmerie.

Od chvíle, kdy se splašili koně, až k době, kdy se vojáci vraceli na svá místa, by nestačil podojit ovci - jenže na mohutném stromu našli viset jen přeražený luk a uvolněná lana.

Sveřepý, chmurný bůh Crom, jenž věnuje člověku jediný dar, touhu bojovat až za hranice bytí, se na svém stolci z hory Ben Morgh temně usmál.

Weylla zuřil a dupal a zasypával své muže drsnými kletbami. Zem v ležení i jeho okolí nesla otisky příliš mnoha chodidel, než aby bylo možné sledovat uprchlíka přímo od starého dubu. Vojáci se rozptýlili do lesa jako hrášky

vysypané z mýsy. Pátrali marně až do soumraku, ačkoliv přes tu chvíli padal řídký déšť, jenž kazí stopu. Poslední se neochotně vrátil urostlý, vousatý muž s Cimmeřanovým mečem u pasu.

"Zničil můj luk a kamarádovi usek nohu," běsnil Sinda. "Za to mu vyškubnu živý srdce!" sliboval pomstychtivě.

Nový kníže Západní marky utišil svůj hněv několika poháry horkého kořeněného vína a Belstherovou milostnicí. Zítřek přinese čerstvé příležitosti: stav, v němž se zajatý buřič ocitl, neumožňuje delší chůzi. Ráno ho jistě dopadnou někde poblíž, pomyslel si Weylla usínaje, paži majetnický položenou na hrudi sličné konkubíny.

Děti v Cimmerii vyrůstaly jako lvíčata: s láskou rodiny a pod záštitou klanu, avšak ve stálém ohrožení a nedostatku stravy. Mezi kojenci si vybíralo vysokou daň samo drsné podnebí jejich vlasti, chladné a vlhké. Ženy porodí nový potěr: deset mrňat nemělo cenu jednoho dospělého bojovníka. Pokud udeřila nouze, na drobotinu nevybývaly ani zbytky.

Další ztráty pravidelně přinášely nájezdy za vzájemných válek klanů. Válečníci se nesnížili k úmyslnému zabíjení mláďat, ale nešťastným náhodám a nedopatřením se ve vřavě útoku nedalo zabránit. Na strmých, neschůdných kamenitých stráních cimmerských hor dokázaly přežít pouze odolnější, bystřejší a silnější z dětí, jimž navíc přál osud.

Příznivá hvězda provázela i Conana, jinak by si někdo z Weyllových ozbrojenců lépe prohlédl krvavé stříkance na kůře dubu. Pak by si voják jistě všiml, že některé jsou rozmazány, a dál že se nachové šmouhy vyskytují příliš vysoko, až by s podezřením zaostřil zrak do husté, košaté koruny věkovitého stromu... A kníže by si ušetřil rozčilení.

V rozsoše hlavních větví, jež vytvářela nerovnou, mechem porostlou plošinku o málo větší než kulatý štít, mladý horal přechákal čas. Třásla jím zimnice a rozpalovala jej horečka. V záchvatech obluzení, sužován bolestmi a zraněnou hrdostí, skřípěl zuby a spřádal záštiplné vidiny, v nichž pomalu stahoval z Weylly svrchní vrstvu kůže.

Když se mu občas trochu ulevilo, pátral po zelených schodištích dubu. A pohostinná bytost nabídla listoví, z něhož bylo možné setřást celé dlaně čerstvé dešťové vody, dutiny, v nichž stála hnědá tekutina prosycená léčivými šťávami stromu - vhodná k rychlému hojení ran, larvy hmyzu a ptačí vejce v hnízdě jako malý příspěvek k obnově sil.

Tvrdá průprava, svěžest mládí a Cimmeřanova houževnatost dokázaly za odpoledne a noc zvládnout zotavení, které by jinému trvalo nejméně tři dny. K ránu cítil, že horečka pominula a že okřívá. Spustil se níž, aby průzorem větví mohl pozorovat spící tábor. Byla doba před rozbřeskem, kdy bývá drímoty nejhlubší a stráž nejvíce ospalá.

Weyllův stan se tyčil nad prostranstvím jako světlý útes. Na louce klímalo několik koní, většina snila, odpočívajíc na boku. Lidští nocležníci, zabalení do svých plášťů v přístřešcích z větví nebo koňských houní, tu a tam zvučně chrápali, někdo pokašlával, a zase ztichl. Uprostřed tábora se kroutily plamínky malého strážního ohně, voják pověřený hlídkou loudavě obcházel ležení, a když ohníček zapraskal pod kropenkou dešťového závanu nebo dohasínal, vrátil se hlídač k ohništi, aby se o něj postaral.

Conan sjel ze stromu neslyšně jako přízrak. Tvář se mu stáhla hněvem. V jednom z nouzových příbytků zalehl chlap s kudrnatými vousy, jménem Sinda, který měl drzost sebrat si jeho meč. Ta zbraň byla jeho majetkem, dědictvím

posvěceným krví, s ní se učil bojovat a zabíjet nepřátele. A nezbyvá, než ji tady opustit, stejně jako Carminu.

Strážce zívá, přiložil do plamenů a otočil se, oči ještě oslněné zlatým svitem. Ucítil železný úchop na temeni a pod bradou, ostré lupnutí proniklo až do nitra jeho bytosti a vybuchlo do nekonečné temnoty.

Conan svižně zachytil kopí, které hlídači vypadlo z bezvládné ruky, odepjal jeho tesák. Povytáhl okraj vojákovy košile a odtrhl úzký pruh látky, aby obvazem stáhl zápěstí rozřezaná tětvou. Zaváhal, skousl rty - a začal se plížit pokojným táborem. Možná svůj meč přece zahlédne nebo si všimne jeho zlodějského držitele...

Weyllovi sípělo v nose. Ze snu cosi zamumlal a otočil se na druhý bok. Carmina na něj štitivě pohlédla, sebrala ze země mužskou tuniku, kterou obdržela jako náhradní oděv, oblékla se a vyšla ze stanu. Těsně za vchodem překročila ozbrojence, který měl pečovat o knížecí bezpečí a schrupl si v sedě, opíraje se zády o stanovou stěnu. Chloupky vousu se mu zachvívaly v jeho vlastním hlubokém dechu.

Konkubína probděla noc: s úzkostí myslela na mládence z hor. Společnost knížecího spáče těžko snášela, její strach se změnil v nenávist. Weylla nebyl hrubý a nedělal jiné věci, než Rudovous nebo včerejší noci mladý Cimmeřan. Ale ona, Carmina, její mysl a její srdce, pro něj na lůžku nebyla. Bral si ji, jako by pojídal pečeni. A doteky a pohyby, které společnou vůli a citem zkrásní, se změnily v úkon použití, nepříjemný až do trýzně.

Vzduch hořce voněl úsvitem. Carmina bezděky pohlédla k mocnému dubu na okraji tábora - a spatřila temnou, štihlou postavu velkého Cimmeřana, jak se proplétá mezi přístřešky. Zadržela výkřik, chtěla pozvednout ruku ve znamení, jímž se přeje zdar... Conan zmizel, jako by ho pohltila země. Opatrně couvla do stanu.

"Kam chceš jít?" zamručel nevrle rozespálý Weylla. "Patříš mi, tak se napřed dovol." Natáhl dlouhou paži a strhl Carminu vedle sebe do pokrývek.

Conan spíš vytušil, než koutkem oka postřehl pohyb u Weyllova stanu. Škoda, říkal si, přitíštěn k boku jedné z nouzových budek na vojáky, určitě bych našel Sindu a svůj meč. Jenže když se probudí jeden, vstane i druhý: uhodilo k ústupu! Nicméně se umanule přesunul stínem blíž. Zjistil, že vzduch je zase čistý - ticho. Muž před stanem si odfukoval do vousů, dlaně složené do klína. U vojákovy levého stehna spočívala odřená pochva, z níž vyčníval jilec s jednoduchou kulovitou hlavicí, kterou léta užívání poznamenala rzivými skvrnami...

Odvážit se ke stanu, v němž je nejméně jeden člověk vzhůru? Pěkně šílené - ale celý Conanův krátký život se skládal z řady krkolomných kousků. Vzápětí se krčil před vstupem do knížecího příbytku. Hořce se ušklíbl: uvnitř zaručeně nikdo nespál. Tím méně však hrozilo nebezpečí, že by se Weylla objevil venku.

Cimmeřana nutkalo vrazit do stanu, vytrhnout velmoži Carminu z náručí a s ostřím nasazeným k jeho hubenému krku si vynutit volnost pro ni a pro sebe. Šlo by to, i přes tu třicítku vojáků v patách, kdyby na Conana nečekala ještě Rudovousova hlava.

Spolkl zklamáním kletbu. Odepřel si taky zabít Sindu: na souboj nebyl čas a podříznout ho ve spánku postrádalo oprávnění, pokud Conan nehodlal vniknout k Weyllovi. Zazubil se, když lehounkými hmaty přerzl tesákem řemeny

pochvy, zmocnil se svého meče, aniž by spáček cokoli vnímal, a zapíchl hlídačovu zbraň vysoko mezi Sindova stehna.

O chvilku později uháněl od ležení - donutil tělo hýbat se, jak byl zvyklý, a bolest nic neznamenal. Než vstane slunce, bude číhat u chatrče mágů.

Weyllův tábor vřel rozčilenými hlasy. Zajatec, jehož včera tak důkladně seřezali, utekl, přelstil je, že všemu zlomil vaz jejich druhovi přímo uprostřed ležení, obral chudáka Sindu, zesměšnil ho a ohrožoval samého knížete. Vousáč Sinda, kterého velmož zpohlavkoval, tloukl čelem do hlíny a ryčel studem a vztekem. Weylla osobně se vtělil v ledovou, přetvrdou skálu, jako vždy, když byly ohroženy jeho zájmy.

"Pomohlas mu v noci!" štěkl na vyděšenou konkubínu.

Carmina si jazykem zvlhčila vyschlé rty. "Pane, byla jsem stále..."

"Nezajímají mě tvé výmluvy," sekl kníže. "Nic z toho, co řekneš, si nezaslouží pozornost. Nesnáším neposlušné!" Usmál se, jako by se v kameni pod závějí, o který každý zakopne, otevřela puklina. "Odněsla jsi lebku zrádce Belsthera, tedy splatíš vlastní hlavou." A pokynul svým mužům.

Šlo to rychle, jako úder vzlétajících křídel. Jeden z vojáků chytil za lem výstřihu mladé ženy a strhl ji tuniku přes ramena, současně obnažil šíji a znehybnil paže. Druhý z katů podrazil Carmině nohy, až klesla na kolena, ovinul si její dlouhé kaštanové vlasy kolem pěstí a trhl. Přinutilo ji to bolestně natáhnout krk, ale nevykřikla. Měla bych plakat a prosit Weyllu, prolétlo Carmině myslí. Raději zavřela oči. Černý svist... propast, po jejímž okraji v poslední dny vrávala, se rozestoupila navěky.

"Tělo zahrabte, hlavu narazte na kopí," řekl ostře kníže Weylla. "A co nejdřív mi najděte toho vlčího klazana, nebo palice pěti z vás budou trčet hned vedle."

Ráno se ukázalo po řadě ponurých dní překvapivě jasné. Slunce se dotýkalo kouzelnické chýše a zdůrazňovalo podezřelé podrobnosti - drobné výčnělky v rákosí střechy, kovové záblesky mezi tyčkovinou stěn.

Z důvodů ne zcela průkazných byl Conan přesvědčen, že kdyby mágové odešli, odlétne i dům. Stavba zůstala, pak se musí dřív či později zjevit její pání. Čekal tedy tvrdošíjně, s horalskou trpělivostí, ale přesto vzrušen. Srdce mu vzlétalo k vytoužené zbrani, což ovšem neznamenal, že by pro ni zavrhl svůj starý dobrý meč... Právě se odsunuly dveře.

Světlovlasý čaroděj zamrkal do čiré, blýskavé oblohy: jeho vítězoslavný výraz se rozpadl. Muž vytáhl dvě lesklé černé destičky navlečené na drátu, které si nasadil přes obličej tak, aby mu kryly oči. Kráčel pasekou a okrajem lesa sám, úchvatně bezstarostně. V rukou nesl malou krabičku, matně stříbrnou a černou, a několikrát ji soustředěně pozvedl v pokrčených rukou až k čelu, jak by nabízel obětinu slunci. Obloukem se vracel zpět k chýši.

Doputoval k místům, kde se skrýval Cimmeřan. Zblízka bylo zřejmé, že tenhle mág je mladší než jeho modrovlasý společník, ovšem Conan, který ani nedovršil šestnáct let, si rozdíl ve věku dospělých valně nevšímal. Co neopomněl postřehnout, byla křehce vyhlížející dýka s rudým drahokamem, která zdobila čarodějův pás. Vedle ní visela na kožené smyčce delší tlustá hůlka z uhlové hmoty, podobná velitelskému palčátu bez hlavice, ale s ohnutou rukojetí. Zbraň hodnou toho jména Conan nezahlédl.

Za temnými ploškami, podobnými ohromným zřítelnicím, mág doširoka rozevřel víčka - zjevilo se před ním vysoké strašidlo, téměř nahé a tak vyhublé, že pod hnědou kůží se rýsoval každý sval, napjatý jako lana válečného stroje. Zjevení pokrývala špína, podlitiny, rozmazaná krev. Splená černá hřívá clonila obličej zrůzněný stopami ran, ale oči v něm zářily chladně a jasně jako dva safíry. Čaroděj slyšitelně vtáhl dech. A barbar z hor udeřil.

Conan zasáhl mladého mága zařatou pěstí do hrudi, muž odlétl stranou a bezvládně se rozplácl v ostružinové spleti. V okamžiku, kdy po něm Cimmeřan skočil, se čaroděj zazmítal a pokoušeje se vstát, hmátl po opasku. Conan očekával výpad dýkou a vyrazil pravicí, aby mágovi tu hračku vyškubl - jenže do předloktí ho uhodil konec černé hůlky.

Jako by mu v kůži vzplály tisíce jisker, jako by se na zákmit času celý ponořil do vroucí vody, jeho krev se proměnila v lačné rudé mravence... Div mu to neutrhlo srdce. Téměř omámen zápasil dál, vedl ho bojový pud a vztek. Nechtěl ublížit neozbrojenému, a přitom čaroděj užívá hnusnou, zákeřnou zbraň! Cimmeřanova síla, znásobená hněvem, i v polovědomí zmohla zoufalý kouzelníkův odpor.

Conan levičkou drapl soupeřovo pravé zápěstí, zkroutil ho, mágův výkřik provázel praskot kostí. Vylomil hůlku z ochablých prstů - palčivě mu zadržela v dlani, mrštil s ní daleko za sebe, a bil do hlavy mladého muže pod sebou, až přešla křeč zuřivosti a tělo, na němž klečel, se přestalo škubat. Horalovy pěstí vykázaly účinek kamenného mlatu.

S odporem se ohlédl po černém palčátu: zapadl do trávy. Záhuba udělená bez prolití krve, která smývá vinu a nenávisť, jsouc posvátnou vládou, je smrt potupná, a zbraň, jež zraňuje, aniž by zanechala stopy, je nástrojem nečestným a odpudivým. Magie jen způli, žádná kouzla podle povelu zaklínadla, ani tajemná gesta, která otvírají podsvětí. Vždyť čarodějové nejspíš zkroutil blesky, jako jini ochočují koně, a přinutili je osídlit kus tvrdé hmoty - stejně tak pro ně z jejich metače prskají drobnými smrtícími střelami.

Časi vědí, kolik živlů si tihle černokněžní braši stihli podmanit! Bude líp s jejich mocí počítat. Třeba mají ve svém příbytku předměty oživené ohněm nebo pokryté jedy... Conan vytáhl z mágova opasku ozdobnou dýku, odřízl z jemné, měkké čarodějovy tuniky kusy tkaniny. Dlouhými úzkými proužky si pro jistotu pečlivě ovinul dlaně a prsty.

Zvedl se, dýku v hrsti. Po zásahu černou hůlkou cítil v údech mdlou bolest a podivné vyčerpání, jako po běhu, jenž trval den a noc. A všechny rány, od těch, které mu uštědřili Weyllovi lidé, až ke šrámu po čarovné střeše, na sebe o překot přivolávaly pozornost. Byl sám, jediný. Válečníci Canachů nepřitáhnou na pomoc muži svého klanu, aby porazili Weyllu a přemohli mágy. S mečem odešel z hor a náčelníku předhodil hrdá slova, která nelze vrátit: teď si poradí a splní svůj úkol, nebo zemře.

Se zatajeným dechem se Conan plížil k domku mágů, využíval závanů větru, čeřících podrost, a měnil směr pohybu. Až těsně u dveří chatrče se napřímil, připraven odskočit před nejmenším příznakem ohrožení. S tlukoucím srdcem přešel rudou hlavici dýky podél vstupního otvoru. Nic se nedělo. Nehlasně zaklel a zkusil to znovu, pozorně se přibližoval všem spárám ve stěně, pokaždé na mžik posečkal. Drahokam dýky zářil plamenem. Možná si žádá doprovodné zaklínání - Cosi sykle.

Jako když uniká vzduch z měchu, dveře vydávaly tenký fučivý zvuk, zanořovaly se mezi stěnu z tyčkoviny a něco leslého, co ji zevnitř obepínalo jako podšívka drahý plášť.

Conan se zachmuřil. Vzpomínaje, jak se dveře bez příkazu zavíraly, příkrčen přivalil do vchodu pořádný balvan plavého vápence, plochý a těžký jako býčí hlava.

Zvědavý, i trochu stísněn, nakoukl do černoty za vstupem. Do temné úzké síně se vléval zvenčí bílý denní jas a hrál si se stíny. Cimřeň se rozpačitě podrbal ve vlasech, a ponořil se zpět do změní rostlin na pasece. Dorazil po chvilince; dveře hučely v nízké tónině a smýkaly sebou, v nekončícím sledu narážely do kamenné zábrany.

Mladík zašťáral v prostoru předsínky dlouhým dřínovým prutem. Druhou haluz položil vedle sebe. Prut se opřel o cosi pružného a neprostupného zároveň. Conan na něj zatlačil, a zklamaně ho stáhl. Zajiskření, výšleh, z pahýlu prutu dýmalo. "Crome!" Mladý Cimřeň luskal prsty: tohle čekal. Bedlivě prohlížel síňku, píd' po pídí, ustoupiv ze světla.

U stropu se pod prstem slunečního paprsku ledově zatřpytila křišťálová krupě, jako by na pavučině uvízla rosa. Conanovi připadalo, že ať se pohne kamkoliv, ten blyštivý bod ho sleduje... Zlé oko, které střeží obydlí, pochopil. Sevřel špicí dýky mezi palcem a ukazovákem, zamířil na zřítelnici přízraku, vloživ do vrhu veškerou sílu. Zbraň zprudka kmitla prostorem, ohnivý louč prosvítlil kolem rotující čepele a roztříštil se na stěně do roje zlatých vos. Skoro současně cinkl hrot dýky o drobounký cíl, hlídací oko potměnlo.

Conan vstoupil, tasený meč v pravici, levou rukou oklepával prutem z dřínu stěny a podlahu - hladká jako voda jej studila do bosých chodidel. Neskrývaly past, zmizela neviditelná přepážka. Za ní vězely další zavřené dveře. Cimřeň k nim přiložil dýku, pro niž se vrátil. Neochotně se rozpojily do kusů, které vsály stěny a strop, a odhalily prostor, zalitý modrou polotmou.

V. Střepy v proudu

Conan v ohromení zíral kolem sebe: všechno se ocitalo v oparu tísňe, bylo buď temné, nebo vydávalo modrý přísvit, i jeho vlastní kůže. Místnost ve tvaru nízkého válce ze značné části zabíraly dvě dvojité, široké palandy. Zbylé kouty přepřínaly předměty, z nichž některé znal, byť v odlišné podobě, a další, záhadné, vymyšlené a stvořené bytostmi z neznámých světů. Hřešil na své rukavice z hadříků, když se těch věcí dychtivě dotýkal. Modrá komnata se uprostřed otevírala širokou šachtou, z níž vyčnívaly tenké, lesklé stojiny a příče žebříku.

Co když je Zlé oko i tady, pomyslel si mladík, pokoušeje se pátrat zrakem. Modré světlo nesvětlo, tma netma ho mátlý. Ze šachty se ozval tlumený, panovačný hlas, zazněly kovové duté nárazy, jak někdo stoupal po žebříku. Conan se po dlouhé době vesele zašklebil, a čekal.

Nad úrovní podlahy se vynořila ostříhaná hlava služebníka v šedém, čiperně a ostražitě se otočila, v jediném zlomku času přehlížeje celý kruhový prostor. Oči mu žhnuly jako lovcímu pardálu, ve výši hrdla pohyboval onou černou hůlkou v pěsti. Na konci pomyslné kružnice sjel z výše ocelový hrom - Conanův meč s rozmachem zaťal šediváku do lebky.

Zadrnčelo to. Ve vlně krve, černé v modrém polojasu, se zableskla stříbrná ploška pod strženou kůží, čepel sklouzla a Cimřeň zakolísal v rovnováze. Temný muž se vymrštil ze štolý jak kámen z praku.

Conan divoce zaklel, uvítal strážce ostřím, jež se vbodlo do jeho žaludku, jako uštkne had. Šedý ramenáč, aniž by se jen otřásl či na dechnutí přestal cítit svou hůlkou, pohnul prsty

na zbrani. V též okamžik se Conan skulil na zem, upustil meč a dlouhým přemetem se přenášel za strážcova záda. Matně cítil vlny horké síly, bušící kolem něho. Odrazil se po druhé a hupl na hřbet strážce, který se štelhbitě otáčel.

K mládencovu údivu i šedivec odhodil hůlku, chňapl útočnickovy paže a minil ho švihem směst ze zad. Conan však už stihl ovinout dlouhé nohy kolem strážcova pasu a boků. Stehenní svaly, vycvičené ve šplhání po skalních stěnách a v mnohadenních pochodech po hřebenech hor, schopné rozdrtit hrudní koš hřebci, zkusily vymáčkout z šediváka dech. Vůbec to nezabralo. Ze spodní místnosti štekla zlobný povel, zaduněl žebřík.

Mohutný muž se obrátil a uhodil Conanem o stěnu. Vyrázil z mladíka heknutí, jak mu zapraštila žebra, ale nezabavil se ho. Cimřeň využil příležitost a hbitě podvlékl ruce šedivákovým podpaždím. Spojil prsty na vyholeném temeni a mačkal je směrem dolů veškerou mocí, již byl schopen vyvinout. Stejně by ohýbal tyč z kalené oceli. Conanova tvář rudla a nabíhala, v očích černě mlžilo. Šedivcovy prsty se mu zarývaly do plecí jak železné háky, pod jejich stiskem začínaly chrupat ramenní kosti.

Tu se strážcova páteř s hlučným lupnutím rozčlenila, podléhající neúprosným zákonům, jež určují stavbu kostry a velikost úhlu, v němž ještě přiléhají obratle k sobě. Z mužových úst vystoupila pěna. Conan zašťáral po šedivcových uších, sevřel dlaně na jeho spáncích a co nejudlovněji lebkou zakroutil. Kůže na šíji povolila, protřena stříbřitým obratlem, ze zející rány se kromě krve vyřinuly jiskry, oslnivé v modrém přítmí. Šedý strážce zatřepal pažemi a sesypal se na podlahu.

Conan, nezdržuje se počítáním vlastních úhon a otřesených kostí, neprodleně proskočil šachtou. Cestou dolů zachytil a strhl druhého šediváka, a dopadl, pod sebou jeho tělo, tvrdě jako skála. Vzápětí ho sebrala sněhová lavina, zvedla a nesla a zprudka připlácla na stěnu v rachotu sypoucích se předmětů, znovu hrábla a smýkla jím do prostoru. Veliký Cimřeň proplul místností zase v opačném směru, narazil zády na žebřík a zhroutil se k jeho patě.

Schopnosti pohybu ho nezabavil pocit, že zvedne-li se, vypadnou mu z kůže klouby a útroby, ale to, co viděl kolem, ačkoliv mu zorné pole zalévala krev z roztrženého obočí.

Muž, který se před ním rozkročil v okamžiku čekání na konečný rozkaz, nebyl ten, se kterým se střetl prvního dne, ani koho zahlédl včera. Strážce, kterého řal mečem do předloktí, teď v podstatě bezhlavý ležel nahore: oba šedivci se neuvěřitelně podobali. Conanův nynější protivník byl ještě rozložitější. Svaly na jeho pažích připomínaly špalky na štipání dříví.

Místnost plavala v tlumeném růzovofialovém jasu, jeskyně zrudných zázraků a potřeštěných pokladů... Setmělou prostorou blikaly duhové světlušky, jako by se hvězdy pokoušely mluvit řečí světla. Postřehl nevidaně členitou řadu polic, skleněné nádoby, kovové schrány, kamenné skřínky, truhly pod spleť odumřelých šlahounů, metač blesků na dřevěném stojanu - i věci, které Conan jen s obtížemi ukládal do vědomí, tak zvrácený a ničemu nepodobný byl jejich vzhled. Na jednom z podstavců vězela v křišťálovém válci Belstherova lebka, zdálo se, že mrtvý vladař vykukuje z truhlice.

Uprostřed síně seděl na černé židli modrovlasý čaroděj před zářící, chvějící se zelenavou tabulí, kouzlem zavěšenou ve vzduchu. V hlubokém zaujetí nehleděl na ni, ale do prastaré knihy v omšelé vazbě zhotovené z kůže, jejíž jedinečný lesk prozrazoval lidský původ. Stránky pokrývaly složité obrazce a

pokřivené písmo v magických formulích. Kouzelníkovy prsty tančily po hrací desce s bílými a barevnými kameny, jež nesly jednoduché znaky.

S každým dotekem se proměnila vidina v zrcadlové tabuli, jako vlny větru běží po vodě. A podobny odrazům slunce na hladině, těm ohnivým červíkům, vyskakovali na zelené ploše dráčky písmen a mystické značky, jak je muž s modrými vlasy vybíral a kouzlem přenášel z dávného grimoáru na tabuli - soustředěn jako zlatník, jenž doplňuje drahokamy do klenotu, nebo rybář při opravě potrhane sítě. Zdánlivě si nevšímal ani mladého horala, ani svého služebníka, jemuž prodléval vydat další pokyn. Tepoty srdce se slévaly v nepatrnou chvíli...

Conanem projelo mrazivé tušení. Mágova pozornost je vázána složitými čáry, jimiž řídí návrat do vlastního světa, možná na některé z hvězd, snad v jiném čase a prostoru, v odlišném vesmíru... Cimmeřanovi se zatočila hlava a sevřel žaludek. Proto se světlovlasý čaroděj zdržoval venku tak krátce, proto si lépe nehlídali přístup do svého domu - právě odcházejí.

"Crome..." šeptl mladík, a v té chvíli to znělo jako modlitba.

Vzepřel se o ruce, natočil se v bocích a švihl sounož proti kotníkům svého soka. Podsekl mu nohy: člověka by ten kopanec smetl. Šedivák podivně vyhlupl, zamotal se, zavravoral několik kroků, a neupadl. Conan se však mezitím mrštným skokem přesunul k čaroději.

Modrovlasý upustil hrací desku, se svižností cvičeného válečníka vylétl ze židle a hmátl po opěradle, aby jí srazil vetřelce. Cimmeřanovy rysy pohyby zrychlil děs ze světa za bránou nicoty. Udeřil malíkovou hranou rovně na kořen mágova nosu. Nosní kůstky a lebka mezi očnicemi se zborťily jako sešlápnuté vosí hnízdo. Kouzelníkovu tvář zahalila krev, ve slézově zbarveném polosvětle smaragdová. A Conan se zvrtil zpět, aby přijal smrtící zásah šediváka.

Muž v šedém, s palicemi kovových pěstí a plecemi, které si nezapadly s korbou válečného vozu, stál nehybně a upíral opálově zářící zřítelnice do prázdna. Conan zahlédl podobný výraz u gundermenského vojáka, když zabili jejich velitele, ale tady vnímal víc, změt šedivcových kvapných hnutí myslí a záblesky pocitů. Jakoby v jejich ozvěně se na zelené tabuli náhle třepetal rudý symbol. Odkudsi zaznívalo nutkavé netopýří pískání.

Šedivák obrátil strohý obličej k Cimmeřanovi a v obecně lidském gestu pokrčil rameny. Mžikem se ocitl v černé židli, překročiv nehybné mágovo tělo, zvedl hrací desku a cele se ponořil do temného záměru velikého zaklínadla, návratu, který se rozhodl dokončit.

Conan nemínil prodlévat - bylo mu jako člověku, k němuž se blíží lesní požár. Hbitě strhl ze stojanu metač blesků, jehož hlavici znovu sklopili do polohy, jakou zastávala, když ji Conan viděl poprvé, a sebral Belstherovu hlavu. Ohlédl se po šedivci: Cimmeřan už pro něj nebyl přítomen. Netopýří pípot přestal, zato se odjinud, z míst, kde posedle tančila světlá žhoucí plamen, linulo táhlé vriskání.

Šedý muž ten zvuk přehlížel, i Conan tedy usoudil, že jakot nic neznamená. Bez rozpaků vyšklubl jeden dlouhý šlahoun, aby si s jeho pomocí upevnil válec s Rudovousovou hlavou na záda, trochu to modře zajiskřilo, a vriskot kupodivu utichl. Mladík si přehodil přes rameno metač a co nejspěšněji vyšplhal po žebříku do modré komnaty.

Už od šachty dohlédl předsínkou, jejíž vchod zůstal otevřený, ke vstupním dveřím. Vydávaly chrčivý skřípot a

bily jako vlny bez ustání o kámen ve své dráze. Ze stěny se prodíral odporně, slanohořce čpící kouř. Conan objevil svůj odhozený meč, vrátil jej do pochvy a vyrazil k východu. Kámen ještě jednou poskočil pod úderem dveří, rozpadl se na úlomky a prach, jež deska dveří při své cestě do lůžka rozmetala. Zajela do stěny s prudkostí sekery, která beznadějně uvízne zaseknutá v klátu.

Conan zkameněl. Cit pro věci a podstatu jejich působení mu prozradil, že dveře se nepochybně porouchaly. V zuřivém zoufalství začal mlátit pěstmi do lesklé, studené stěny.

Do ramen se mu opřely mocné ruce, prsty zajely do čerstvých ran, jež před krátkou dobou samy vyhloubily. Cimmeřan sebou s výkřikem škubl, sevřel zápěstí, která ho držela, a vymkl se útočníku. Stěží se stihl otočit - ruce se po něm sáply znovu. Šedivák s rozlomenou páteří chňapal po Conanově hrdle, hlava mu visela šikmo přes plece a nechutně se při každém hnutí natřásala, obličej ústy vzhůru byl sešklebený jako stará kůže.

Mládenci se zatmělo před očima, v mozku vybuchlo půlnoční nebe. Se lvím rykem popadl šediváka za hrud', zvedl ho a vyřítel se s ním ke stěně vedle vchodu. Uhodil zmítajícím se mužem jako beranidlem do kovově matné plochy, cévami mu tloukla krev se zvoněním bronzových gongů. Znovu vrazil těžkou, tvrdou hmotou do stěny, řval a tloukl bublavě sténajícím šedivákem do překážky, která ho dělila od života, od Carminy, od jeho světa...

Zběsile se dobýval z kouzelnické chatrče, prorážel si výstup největším předmětem, který mohl užít, vnitřní stěna chrastila, praskala, loupala se o vyčnívající kovové kosti, do předsínky pronikla první stébla denního svitu. Přeražené kmínky vnější stěny se vylomily, vypáčeny obnaženou pávní, zachyceny mezi oblouky žeberního koše. Conan upustil rozervané zbytky šediváka na podlahu.

Cimmeřana zaléval pot, jako by prošel lijavcem. Trásl se a jeho široký hrudník sípavě vtahoval vzduch, který se zvilnil svěžím závanem - zdálo se mu, že stoupá... Prodral se šarlatově potřísněným otvorem ven. Nevkročil na louku: pod ním bylo prázdno.

Zaječel, ocitaje se v povětří mezi letícími oblaky a skvrnitou tkaninou země hluboko pod sebou. Vězel jako hmyz v krůpěji času a prostoru, a to bylo horší než stěmhlavý pád. Chtěl křičet a proklínat, ale hlas mu vyprahl.

Během střípku doby jitřní slunce žloutlo, zbělelo a stoupalo schodištěm dne. Světlo a stín klouzaly po lesnatých kopcích, po pláni, po skalnatých stěnách, měnily se v kmitání plamene svíce, v míhání svitu mezi listovým, okamžiky pádily dlouhou chodbou plnou zlatých dveří a přebíhaly z jedné jizeb do druhých, prolínaly se, současně jediné a pomnožné.

Bytí se zhroutilo samo do sebe, rozteklo se jako skleněný pohár pod prsty žáru, sevrklo se na oříšek pronikavého třpytu, jenž se roztránil ve stříbrný prach -

Conan přitiskl dlaně na oči, které ho pálily, a prohlédl.

"To ani tak nespěchalo," pravil potěšeně Weylla. "Už nikam nemusíte chodit," dodal ke svým bojovníkům.

Cimmeřan klečel několik kroků před knížecím stanem. Rozkvétalo letní ráno, v trávě se blýskaly kapky nočního deště, granátové skvrny na listech bodláku byly čerstvé a provlhlá zem nestačila vypít sytou krev.

Conan zavrčel divokou nadávkou a vyskočil. Zapátral očima po Carmině - byla tu, stála na vyvýšenině za skupinou vojáků. Rozcuchané vlasy jí poletovaly přes bledý obličej, na němž pohasla i zlatá mlhovina pih. Weylla ji určitě bil,

protože na líbezných lících konkubíny ulpěly stopy krve. Klopila smutně oči a chystala se něco říci, její rty, skoro bílé...

Mládenec uslyšel, jak mu v mozku hučí široká řeka, nese ho s sebou. Tohle znal: tvář mrtvých, přinucených shlížet na své vrahy z hrotu kopí nebo kůlu.

"Hleďme, donesl nám i Rudovouse!" smál se Weylla. "No tak, pohněte, svažte ho!"

"Počkej," zarazil knížete Conan. "Napřed si vezmi tu prokletou lebku." Chráptěl, jak mu slova drásala hrdlo. Sesmykl ze zad křišťálové vědro, jako bezděky sejmul i ten neobvyklý kyj, tak směšný proti třem desítkám čepelí, oštěpům a lukům. Uchopil metač a přitiskl jej k boku. Dobře si pamatoval, kam položit dlaně a prsty, pokožkou mu probíhalo vlahé vlnění, jako by se zbraň stala živým tvorem.

Weylla s radostným úsměškem vykročil k Belstherově ostatku, vojáci napřáhli paže k mladíku z hor a Conan pohnul pravým ukazovákem. Nemohl se minout, i kdyby byl slepý, tak blízko se ocitali. První okamžik jen Cimmeřan postřehl, jak jeden z nich škytl a lehce klopýtl. Klesl, vykašlává krev, a znehybněl. Tehdy se ostatní zarazili. Ve hřbetu jejich druha, chráněného řetízkovou zbrojí, zela miskovitá díra, stopu v průměru. Když padl Sinda s nohou utrženou nad kolenem - to Conanovi ujela ruka, mířil totiž zhruba o loket výš - začali ječet.

A byl požitek sledovat po tom všem, s pohledem na Carmininu tvář, jak padají a utíkají, jak se pokoušejí bojovat a střely maličké jak sedmitečné sluníčko z nich vykusují bochany masa, tříští jim lebky a odnímají údy. Úžasné snadno to šlo, jen ukázat ústím metače na cíl, jemný pohyb - a udržovat si rychlost a postřeh, aby někdo neútočil za jeho zády. Už chápal, proč mágové zbraň neužili proti němu uvnitř své začarované chýše: ty nevinné stříbrné kapky, pokud nestihly svou kořist, odrážely se, měnily netušeně směr letu a na své pouti páchaly dílo děsivého ničení. Tábor se měnil v rozervané trosky, kdo mohl, volil bezhlavý únik, nějaký odvážlivec překotně odvažoval říčící a vzpínající se koně.

Knížete si Conan nechával jako lahůdku naposled. Pohodil metač na zkrvavené, rozryté drny. Ta zbraň byla nesporně a svrchovaně užitečná, ale okouzlení z její moci mizelo. Vlastně... zklamala ho. Bylo to příliš, příliš jednoduché: metač ho ovládal jako svůj přívěsek na spoušti, zatímco mečem vládl on sám. Ztratilo se opojení z boje, hra, v níž může podlehnout, stejně jako zvítězit díky sobě jedinému, své odvaze, bystrosti a síle - a ne kusu čarodějnické hmoty. Takle výhra chutnala pelyňkem.

Ne, metač se k pomstě nehodil. Conan vytasil meč a dlouhými kroky vyšel vstříc Weyllovi. Kníže se nedal na ústup, ani ztřeštěně nepobíhal po bojišti. Čekal, nehybný jako kopí, na němž spala hlava Rudovouseovy konkubíny, opřen o svůj meč.

"Až si přestaneš házet žabky se smrtí a začneš bojovat jako muž," řekl pohrdavě Weylla, "budeš hoden, abych tvou krev osvěžil své ostří."

Conan zrudl hněvem. "Prasečí rypák," odsekl nevybíravě, "který vztáhne pazneht na děvče, co navíc za nic nemůže, zaslouží, aby z něj zaživa nasekali gundermenské uzenky." A připravil se, třímaje zbraň obouřč před hrudí, hrotem vzhůru.

"Chtěl jsem jednu hlavu," odušil Weylla, nahrbil se a začal kroužit kolem Conana jako dravý pták, než se spustí na vyhlédnutý úlovek. "Mám dvě, a dostanu třetí - ale na té tvé, než ji nakonec napíchnou, toho bude spousta scházet."

"Tvoji chybí něco už teď," ušklíbl se Cimmeřan. "Zdravý rozum..."

Weylla se učil u šermířských mistrů a v bojích, které za vnitřních sporů Brythunie často vzplanuly, získal nemálo zkušeností. Usopence z barbarských hor nepovažoval za vážného soupeře - nejvýš bude brát šerm jako zápas, v němž záleží na tom, kdo nejsilněji sekne a nejrychleji uskočí.

Vyrazil tedy v klamném vysokém rozmachu, ale Cimmeřan, místo aby se hnál do krytu, hbitě couvl. Weylla zatočil mečem a změnil střeh s mrštností, kterou by při jeho hranatě, klátivé postavě nikdo nečekal. Svíraje jílec oběma rukama, ťal po Conanově krku. Mládenec odrazil ránu spodním sekem a zaútočil sám. Meče o sebe zazvonily, smekly se a zas rozlétly: kníže vyjel bleskovým výpadem, směřovaným na podbřišek.

Conan se vyhnul o čtvrt prstu. Unikl ze spršky drtivých Weyllových úderů přemetem nazad a šikmým ukročením, které ho zanesly k soupeřovu nekrytému boku, aby zkusil štěstí v přímo vedeném bodu na knížecí hrud'. Weylla střelhitě přídřepl a tenčí zbraně zadržel Conanův meč.

Jestliže Cimmeřan byl čipernější a znatelně silnější, což mu vyneslo výhodu, pokud došlo na odhození nebo přetlačování, nemohl se knížeti rovnat v umění lsti a klamů. Přesto osvědčil menší díl nezralé zbrklosti, než Weylla předpokládal, a veliký dar předvídání v boji. Nedal se vylákat Weyllovými léčkami, důvtipně útočil, čerpaje ze své pohyblivosti a drзости, a pokud se zapomínal krýt, pro ten okamžik si to mohl dovolit.

Bojovali zarputile, bez ohledu na lehké zásahy, které se jim podařilo vzájemně si zasadit, a posouvali se ve střezích, výpadech a krytech zpustošeným táborem mezi padlými. Jakýsi zraněný voják se snažil odplazit, bezúspěšně svíraje paži protřené břicho. Nevhodný prostor pro souboj - Conanova bosá chodidla se na poslední mžik vyhýbala ostřím pohozených zbraní, vysoké boty knížete klouzaly po krvavých tratích. Weyllovi začínal docházet dech.

Pán Západní marky přecházel do obrany, pomalu ustupoval... Conan znásobil úsilí, vrhl se ve smělejší výpadu po knížeti. Nohy mu sjely po něčem oblém, hladkém, slizkém. Pokusil se získat rovnováhu, zamotal se do té věci jako do vodních řas. Bacil sebou na zem o to prudčeji, čím víc se pádu bránil, meč mu vylétl z pěsti. Weylla, který cíleně přivedl svého soka k umírajícímu s otevřenými útroby, pozvedl meč ke konečné ráně.

Conan viděl hrot, jež zprudka jede dolů, mezi jeho žebra. Paže mu vylétly vzhůru, dlaně dosud obalené pruhy mágovy tuniky stiskly plochu čepele. Weyllův meč uvázl. Kníže vztekle trhl zbraní - v té chvíli ho Conan kopl do stehna. Neměl správný úhel úderu a nedal mu dost síly, ale i tak kníže zavrával, noha mu poklesla.

Cimmeřan vyskočil jako kočka, chňapl po svém meči. Kníže se vyřítel do útoku středním sekem. Conanův meč podběhl jeho čepel, zachytil ji, zbraně se zkřížily v ostrém úhlu. Stará cimmerská ocel obkroužila zářivé ostří, pohyb zápěstí ovinutého prosáklým obvazem, a knížecí meč vyletěl do vzduchu. Weylla zařval, dlaně mu sjela k dýce u pasu, kovový záblesk - ruka na zlomek času mdle spočinula na jílci zdoobeném granáty. Z pahýlu Weyllovy paže chlístla krev.

Conan znovu zvedl šarlatovou čepel, chvilíčku vyčkal v ledové nenávisti tak mocné, že potlačí všechny krátkodeché vášně, a dlouhým rozmachem otevřel hrudní koš knížete. Podpatky Weylových jezdeckých bot krátce zabušily do země. Mládenec pohlédl na znehybnělé tělo s chladným uspokojením. Ze žádné podvodné zbraně čarodějů, ale z jeho rukou vyšla smrt, on, Conan, je tím, kdo ji uděluje, za cenu

své životní síly a své krve. Zasmál se krátce, oťel meč do Weyllovy suknice a zasunul ho do pochvy.

Otočil se ke kopí s příznačným bledým břemenem: nohám se nechtělo do chůze.

"Nechvátej," poznamenal chraptivý hlas. "Jak jsem pozoroval, tenhle blesk doletí daleko."

Sinda se doplazil na deset kroků od Cimmeřana. Posadil se, zdravou nohu zkroucenou pod tělem, pahýl stažený řemenem, o bok opřený metač. Pokud mohl Conan posoudit, odkoukal voják zacházení s magickou zbraní bezchybně.

"Když poslouchá tebe, poslouží i mně," sípěl jedovatě Sinda. "Chceš, abych tě zasáhl do hlavy? Břicho bude jistější..."

Conan napjal všechny svaly. Upřeně hleděl vojákovi do očí, lesklých bolestí a nenávistí: až se rozhodne stisknout spoušť, ta vůle se nejdřív mihne v jeho zřítelnicích, a Cimmeřan se vrhne k zemi... snad předstihne blesk. Ale spíš mu neunikne.

Sinda bezděčně mrkl, jeho pravý ukazovák škulbl, Conan sebou hodil vpřed, převálil se...

Mladík z hor se vzepřel na loktech. Necítil zásah, ani neuslyšel tiché zasvištění střely. Sindova tvář se protáhla nejistotou. Vrhл pátravý pohled na zbraň a znovu stiskl, ještě jednou, mířil na Conana, jenž se švihem kutálel k němu. Blesky vylétaly téměř němě, jen s lehkým lupnutím - ale teď Sinda nic nepostřehl, jako by mu zbraň v rukou odumřela. Zelené očičko za kyjovitou hlavicí metače zčervenalo. Sinda zesinal, horečně ohmatával záhadnou zbraň.

To už stál Conan před ním, a bosá noha s rozmachem vyrazila vojákovi metač z rukou. Další pádný kopanec do krku zvrátil chrčícího Sindu naznak. Cimmeřanův starý meč práci dokončil čistým bodnutím. Loukou zívlo těžké ticho, nedaleko v lese pokřikoval zneklidnělý pták. Conan, rozezen na metač, odsunul zbraň prsty u nohou a vydal se ke Carmině.

VI. Zlaté střechy

Mrtvé tkáně kladly odpor, když je vysouval z listu kopí. I ve spánku bezčasi byla Carmina hezká, kadeře, které povadly a zmatněly s dotekem smrti, ještě trochu voněly květy a sladkým pižmem. Neobratně jí upravil prameny vlasů. Nevěděl, jak se rozloučit... Když v horách Cimмерie zemřela nějaká žena, přišly všechny ostatní vesničanky, omyly ji odvarem z vonných travin, oplakávaly ji a stařeny odřikávaly obřady, jimiž se klan rozžehnával s nebožkou. Ale žádná jiná žena ani jakýkoliv obřadník tu nebyli.

Mládenec jemně položil Carmininu hlavu do jámy, kterou vyhloubil pod vysokým jilmem, pohladil ji po tváři, něžné a studené jako alabastr. Na okraj hrobu už přenesl válec s lebkou jejího pána. Belsther na něj přes křišťálovou stěnu ponuře zíral zkalenýma očima. Cimmeřanovi připadalo pohoršující pohřbit knížete v čarodějnickém vědru. Půjčil si pohyzenou válečnou sekuru a jedinou ranou nádobu roztrhl.

Vybuchlo to, střepy se rozlétly po okolí a syčící průsvitná tekutina spalovala podrost: Cimmeřan s těží stačil uhýbat. Belsther sám ztmněl, zčernal, matlavě se menšil a rozpadal jako staré rozmoklé houby. Z pohybující se nafialověle černé hmoty unikal puch bahna a čehosi jako rozpálený kov, tu a tam se vynořovaly ostrůvky kostí, a znovu se propadaly do zmaru. Ve chvíli kratší než k rozdělení ohně zbyla v trávě kouřící kalužina řídké kaše.

Conan ztěžka vydechl. Odevzdaně shrnul ostřím sekery rozteklého vládce do jámy. Přírozený běh věcí se jen trochu předešel v čase - Rudovouse neodvezli jako trofej cizí mágové, ani ho nevystaví na náměstí. A mladík s pocitem splněného úkolu navrhl rov.

Poté probral pár vojenských toren, aby z nich vytáhl použitelnou tuniku a pruh plátna na bederní roušku a nějaké jídlo, které nacpal do vaku, rovněž ukořistěného. Jednomu z mrtvých stáhl sandály, které velikostí dostačovaly, jinému sebral dlouhý, mistrovsky vykováný nůž.

Nic kromě nezbytností jej nezajímalo, ani bílá pálenka z Dagesu a zásoba vína ve Weyllově stanu, protože se pije na radost a pro zábavu: zármutek tiší silnými nápoji jen slabí. Ale svůj náhrdelník se mu nepodařilo vypátrat, ačkoliv celou dobu věřil, že si amulety vybojuje zpátky. Tato poslední úhona, jež ho v ten den zasáhla, Conana nadobro roztrpčila.

Všechny rány, do té doby zapomenuté v peřejích zápasu, překřikovaly jedna druhou. Padla na něj ukrutná ospalost, měl pocit, že se mu kosti proměnily ne v pevný kov jako šedivákům, ale v olovo. Kdyby byl na válečné výpravě doma v Cimмерii, vrátil se do osady Canachů a dovolil ženám, aby ho ošetřily léčivými bylinami. Tady byl sám.

Zaváhal, než zvedl i metač blesků, a se skromným nákladem se vydal k potoku. Shodil své věci na břeh, strhl špinavý hadr, který mu zbyl z bederní zástěrky, a ponořil se do proudu. Zranění ve vodě začala pálit jako oheň, ale chlad vln jej postupně konejšil.

Nevrátím se do vsi, rozhodl se, pohlížeje na hřebeny kopců, které stoupaly k Asgardu, od jaspisové zeleně přes kobaltovou modř až ke kouřové šedi, s níž vplývaly do obzoru. Když jsem přežil tyhle tři dny, přežiju všechno, řekl si s mladistvou lehkovázností. Podívám se do zlatého Shadizaru, jako by mě doprovázela Carmina, a vyloupím největší klenotnici - nebude to nesnadnější, než se dostat do té šílené salaše černokněžníků, a určitě se mnou neuleť.

Vzpomínaje na prožité události, natáhl paži a podal si ze břehu metač blesků. Stál ho dost: a teď byl zbytečný, opravdu nepůsobil, ať Conan mačkal spoušť sebesilněji. Dobře, posloužil, ovšem na lov by si ho Cimmeřan nevzal. I kdyby se nepoškodil, stejně by ho už nechtěl, nepřinášel zadostiučnění z boje. Conanův meč a pěsti byly spolehlivější a lepší.

Chtěl zbraň širokým obloukem odhodit do vrbin, když mu prsty sklouzly po nepatrném výčnělku na dřiku metače, zavadily o pouzderko na spodní straně. Lehce se uvolnilo, mládenec je tak tak zachytil nad hladinou. Bylo prázdné, ale jak vypadlo, odkrylo v trupu metače komůrku jako vyhlodanou červotočem, v níž se lesklo cosi maličkého a stříbřitého.

Conan sraštil husté obočí - a pak se halasně rozesmál. Dokončil pohyb a vyslal metač i zásobník střel co nejdál do křoví na protějším břehu. Jaký byl ťulpas! K luku taky patří toulec se šípy, jenže on na tohle zapomněl, a mizející chatrč mágů mu náhradní střelivo odnesla na vzdychky. Žádná škoda - už nikdy metač nebude potřebovat.

Chechtal se, divoce cákal rukama a kopal dlouhýma nohama do vln, a jako proud bystřiny smýval v hnědavých stuhách krev z Conanových ran, smích milosrdně odpavil hořkost minulých hodin. Slunce prozářilo vodní tříšť rozmetávanou jeho patami, vrhalo stíny jako vztažené ukazováky k Asgardu. Než padne noc, když si pospíší, mohl by dojít až na hranice.

Ukázky

Exkluzivně vám přinášíme krátkou ukázkou z právě chystaného překladu románu *Susanny Clarkeové*. Viktor Janiš této literární události roku 2004 věnoval rok času a není se čemu divit, vždyť má v originálu úctyhodných bezmála tisíc stran. Již brzy si ho budete moci vyzvednout na pultech vašeho knihkupectví.

Jonathan Strange & pan Norrell se umístil v první desítku bestsellerů New York Times a Sunday Times. V roce 2005 získal cenu Hugo za nejlepší román a také World Fantasy Award. Dostal se do užšího výběru na Whitbreadovu cenu v kategorii nejlepší debut, do užšího výběru ceny listu Guardian za nejlepší prvotinu, do širšího výběru na Booker Prize za rok 2004 a rovněž se ocitl v užším výběru na cenu knižního řetězce Waterstones za nejlepší britský román a na cenu Nováček roku, sponzorovanou nakladatelstvím Virgin Books.

Jonathan Strange a pan Norrell

36 - Všechna zrcadla světa

Listopad 1814

Vesnice Hampstead se nachází pět mil na sever od Londýna. Za časů našich dědečků to byl naprosto nezajímavý shluk stavení a chaloupek, ovšem čistý vzduch a svěží zeleň sem z nedalekého Londýna dokázala přitáhnout davy lidí. A aby se Londýňané měli kde bavit, vybudovali tu dostihovou dráhu i trávník na kuželky. Občerstvení tu člověk mohl koupit v pekařství a zahradních restauracích. Bohatí lidé si

tady kupovali letní chalupy a Hampstead se brzy stal tím, čím je dnes: jedním z oblíbených letovisek londýnské smetánky. Zakrátko se z pouhé vesnice úctyhodně rozrostl – skoro na malé městečko.

Dvě hodiny poté, co se sir Walter, podplukovník Grant, plukovník Manningham a Jonathan Strange pohádali s pánem z Nottinghamshiru, vjel do Hampsteadu po silnici od Londýna kočár a odbočil do temné uličky, nad níž se skláněly černé bezy, šerky a hlohy. Kočár projel uličkou až k domu, zastavil a vystoupil z něj pan Drawlight.

Dům byl kdysi statek, ale v posledních letech prošel důkladnou rekonstrukcí. Malá venkovská okénka, která nevpuštěla dovnitř moc světla, ale ani chladu, byla vybourána a na jejich místa přišla velká a pravidelná okna; prostý venkovský vchod nahradilo kryté sloupořadí a tam, kde byl kdysi dvůr, se dnes prostírala květinová zahrada s pěstěnými keři.

Pan Drawlight zaklepal na dveře. Otevřela mu služka a okamžitě ho uvedla do obývacího pokoje. Místnost musela dříve sloužit jako světnice, ale veškeré stopy původního účelu

zmizely pod drahými francouzskými tapetami, perskými koberci a anglickým nábytkem nejnovější výroby a stylu.

Drawlight nemusel čekat dlouho, za pár minut přišla do pokoje mladá dáma. Byla vysoká, krásná, její postavě se nedalo nic vytknout. Na sobě měla šaty z šarlatového sametu a bělost jejího krku podtrhoval bohatý náhrdelník z podlouhlých černých korálků.

Otevřenými dveřmi bylo přes chodbu vidět až do jídelny zařízené stejně luxusně jako obývací pokoj. Z neuklizených talířů na stole se dalo vyčíst, že mladá dáma večerela sama. Červené šaty a černý náhrdelník si vzala čistě pro svou vlastní potěchu.

„Ach, madam!“ zvolal Drawlight a vyskočil. „Daří se vám doufám dobře?“

Mávla rukou. „Asi ano. Tak dobře, jak se člověk může mít, když nemá kolem sebe takřka žádnou společnost ani nic k rozptýlení.“

„Cože?“ zvolal Drawlight ohromeně. „To tu jste naprosto sama?“

„Společnost mi dělá jedině stará teta. Nutí mě do náboženství.“

„Ach, madam!“ zvolal Drawlight. „Neplývejte svou energií na modlitby a kázání. Z toho žádná útěcha nekyne. Místo toho napřete své myšlenky k pomstě.“

„Napřu. Ostatně to již dělám,“ konstatovala prostě. Posadila se na pohovku naproti oknu. „A jak se mají pánové Strange a Norrell?“

„Ti mají spoustu práce, madam! Spoustu, spoustu, spoustu! Přál bych si už kvůli nim samotným, ale i kvůli vám, aby byli méně zaneprázdnění. Zrovna včera se pan Strange na vás obzvláště vyptával. Zajímalo ho, jak se máte. ‚Jde to,‘ odpověděl jsem mu, ‚ale opravdu jen tak tak.‘ Bezcitné chování vašich příbuzných panem Strangem otřásl, madam, hluboce otřásl.“

„Opravdu? Kéž by se tedy jeho rozhořčení projevilo také nějak prakticky,“ odvětila mrazivě. „Zaplatila jsem mu více než sto guinejí a on neudělal nic. Už mě unavují pokusy zařizovat tyto záležitosti přes prostředníka, pane Drawlighte. Vyřídte panu Strangeovi, že se uctivě poroučím. A řekněte mu, že jsem hotova setkat se s ním kdekoli a v jakoukoli denní či noční hodinu. Na čase mi vůbec nesejde. Nemám žádné závazky.“

„Ach, madam! Kéž bych vám mohl vyhovět. Sám pan Strange by si to velice přál! Obávám se ale, že je to zcela vyloučeno.“

„To mi stále tvrdíte, ještě jsem od vás ale neslyšela žádný důvod – tedy nějaký uspokojivý důvod. Pan Strange se nejspíš obává, co si lidé řeknou, pokud nás uvidí spolu. Ale my se přece můžeme setkat v naprostém soukromí. Nikdo se o tom nemusí dozvědět.“

„Ach, madam! Je vidět, že se v povaze pana Strange vůbec nevyznáte! Nic na světě by ho nepotěšilo tak jako příležitost ukázat světu, jak opovrhne vašimi pronásledovateli. Obezřetný je čistě kvůli vám. Obává se...“

Mladá dáma se však již nedozvěděla, čeho se pan Strange obává, neboť v tom okamžiku se Drawlight zničehonic zarazil a velice vyplašeně se kolem sebe rozhlédl. „Co to proboha bylo?“ zeptal se.

Jako by se někde otevřely dveře. Nebo možná řada dveří. Jako by domem zavanul vítr, jenž s sebou přinesl polozapomenuté vůně dětství. I světlo se proměnilo, všechny věci teď vrhaly jiné stíny. Nešlo o nic konkrétnějšího, a přece – jak se často stává, když přijde ke slovu magie – se

Drawlighta i té dámy zmocnil velmi silný pocit, že se na nic ve viditelném světě už nelze spolehnout. Nikoho by nepřekvapilo, kdyby teď natáhl ruku, dotkl se libovolného předmětu v pokoji a zjistil, že tam již není.

Nad pohovkou, kde seděla ona urozená dáma, viselo vysoké zrcadlo. Odrážel se v něm druhý velký bílý měsíc v druhém vysokém temném okně a druhý potmělý zrcadlový pokoj. Jenže Drawlight ani dáma v té druhé místnosti vůbec nebyli. Namísto nich se v něm objevilo cosi nezřetelného, co se zformovalo do jakéhosi stínu a z něj se vyloupila temná postava kohosi, kdo měl namířeno k nim. Ze směru pohybu dotyčné osoby bylo zjevné, že ta zrcadlová místnost se ani v nejmenším nepodobá originálu a že vypadá stejně jen díky optickým klamům a hrátkám s perspektivou, jaké by třeba člověk mohl vidět v divadle. Zrcadlová místnost byla podle všeho dlouhá chodba. Do vlasů a do kabátů se té záhadné postavě opíral vítr, jež v jejich místnosti vůbec nebylo cítit, a ačkoli neznámý rázoval ke sklu oddělujícímu obě místnosti energicky, trvalo mu to dost dlouho. Konečně ale ke sklu dospěl. Jeho temná postava se za ním chvíli tyčila a tvář mu při tom stále skrýval stín.

Potom Strange velice elegantně seskočil ze zrcadla, nasadil svůj typický okouzlující úsměv a pozdravil Drawlighta i dámu: „Dobrý večer.“

Chvíli počkal, jako by ostatním dával prostor k tomu, ať promluví, a když se k tomu nikdo neměl, řekl: „Madam, doufám, že laskavě omluvíte pozdní hodinu mé návštěvy. Cesta se popravdě řečeno klikatila trochu víc, než jsem očekával. Špatně jsem odbočil a málem jsem dorazil... nu, vlastně ani nevím kam.“

Znovu se odmlčel, jako by čekal, až ho vybídnou, ať se posadí. Ale i když se nedočkal, stejně se posadil.

Drawlight i dáma v červených šatech na něj nevěřicně zírali. On se na ně usmál.

„Seznámil jsem se s panem Tantonym,“ obrátil se Strange na Drawlighta. „Velice příjemný gentleman, byť poněkud nemluvný. Ovšem jeho přítel, pan Gatcombe, mi řekl vše, co jsem si přál vědět.“

„Vy jste pan Strange?“ zeptala se dáma v červených šatech.

„Ano, madam.“

„To je ale šťastná náhoda. Pan Drawlight mi zrovna vysvětloval, proč se s vámi nikdy nemohu sejít.“

„Je pravda, madam, že až do dnešního večera okolnosti našemu setkání nepřály. Pane Drawlighte, buďte tak laskav a představte nás.“

Drawlight zamumlal, že ona dáma v červených šatech je paní Bullworthová.

Strange se zvedl, uklonil se paní Bullworthové a znovu se usadil.

„Nemýlím-li se, pan Drawlight vás zpravil o strašných okolnostech situace, ve které se teď nacházím, že ano?“ pronesla paní Bullworthová.

Strange nepatrně pokynul hlavou, což mohlo znamenat jedno nebo druhé nebo taky vůbec nic. „Vyprávění neúčastné osoby se nikdy nevyrovná ličení člověka, který je důkladně obeznán s dotýcnými událostmi. Pan Drawlight mohl z toho či onoho důvodu opomenout některé klíčové detaily. Buďte tak hodná, madam, a dovolte mi, abych si to všechno poslechl od vás.“

„Všechno?“

„Všechno.“

„Tak dobře. Jak víte, jsem dcera šlechtice z Northamptonshiru. Můj otec vlastní rozsáhlý majetek. Jeho

dům i příjmy jsou velké. V hrabství patříme k předním rodinám. Rodina mě ovšem odjakživa vedla k tomu, abych se svou krásou a schopnostmi ve světě dosáhla ještě vyššího postavení. Před dvěma lety jsem se velmi výhodně provdala. Pan Bullworth je bohatý a my se pohybovali mezi společenskou smetánkou. Já ale pořád nebyla šťastná. Loni v létě jsem naneštěstí potkala muže oplývajícího vlastnostmi, kterých se panu Bullworthovi naprosto nedostává: byl hezký, chytrý a zábavný. Již po několika týdnech jsem nabyla přesvědčení, že tento muž se mi líbí víc než všichni ostatní, které jsem kdy potkala.“ Zlehka pokrčila rameny. „Dva dny před Vánoci jsem v jeho společnosti odjela z domu svého manžela. Doufala jsem – či spíše jsem o tom byla pevně přesvědčená –, že se s panem Bullworthem rozvedu a že se vdám za tohoto pána. Jenže to on neměl v úmyslu. Na sklonku ledna jsme se pohádali a můj přítel mě opustil. Vrátil se do svého domu k obvyklým kratochvilím, ale já do svého předchozího života takto vklouznout nemohla. Manžel mne odvrhl. Přátelé mne odmítali přijmout. Byla jsem nucena vydat se svému otci na milost a nemilost. Řekl mi, že mne zajistí do konce života, výměnou za to však musím žít v naprostém ústraní. Neměla jsem se již zúčastnit žádných plesů či večírků, neměla jsem se již stýkat s přáteli. Neměla jsem dělat už vůbec nic.“ Na chvíli se zadívala do dálky, jako by se zhloubala nad vším, oč přišla, rychle však svou trudnomyslnost setřásla a prohlásila: „A teď k věci!“ Přeshla k psacímu stolku, otevřela zásuvku, vytáhla papír a natáhla se s ním ke Strangeovi. „Na vaši radu jsem sepsala seznam všech lidí, kteří mě zradili.“

„A, já vám řekl, ať si uděláte seznam, že?“ řekl Strange a papír si vzal. „Panečku, já jsem ale praktický! To je docela dlouhý seznam.“

„Žádné strachy,“ ujistila ho paní Bullworthová. „Co jméno, to zakázka, a za každou dostanete zvláštní honorář. Dovolila jsem si ke každému jménu připsat trest, který by je měl stihnout. Vy ale znáte magii nesrovnatelně lépe než já, a tak vás možná napadne jiný, příhodnější osud, jenž by měl potkat mé nepřátele. Za každé doporučení vám budu vděčná.“

„Sir James Southwell. Dna,“ četl Strange.

„Můj otec,“ vysvětlila paní Bullworthová. „Málem mě umoril proslovy o mé prohnité povaze a navždy mě vykázal z domova. V mnoha ohledech je právě on strůjcem všeho mého trápení. Kéž bych mohla své srdce zatvrdit a přisoudit mu vážnější chorobu. Ale nemohu. Tomuhle se nejspíš říká ženská slabost.“

„Dna je krajně bolestivá,“ podotkl Strange. „Aspoň co jsem slyšel.“

Paní Bullworthová netrpělivě mávla rukou.

„Slečna Elizabeth Churchová,“ pokračoval Strange. „Ať její snoubenec zruší zasnoubení.“ Kdopak je slečna Elizabeth Churchová?

„Moje sestřenice – nudná fiflenka, co by pořád jenom vyšívala. Dokud jsem si nevzala pana Bullworthe, nikdo jí nevěnoval nejmenší pozornost. Ale teď jsem se doslechla, že si má vzít duchovního, a můj otec jí na zaplacení svatebních šatů a nového nábytku vystavil bankovní směnku. Otec navíc Lizzie a tomu knězi slíbil, že využije svého vlivu a postará se mu o povýšení. Cestičku budou mít úplně umetenou. Mají žít v Yorku, kde budou chodit na bankety, večírky a plesy a těšit se ze všech kratochvilí, jichž jsem si měla užívat já. Pane Strangi,“ zvolala rázně, „musí přece existovat nějaká kouzla, která by tomu duchovnímu Lizzie naprosto znechutila? Aby se otrásl, když ji jenom uslyší?“

„Nevím,“ odpověděl Strange. „Nikdy jsem o tom nepřemýšlel. Nejspíš nějaká existovat musí.“ Vrátil se k seznamu. „Pan Bullworth...“

„Můj manžel,“ objasnila.

„Ať ho pokoušou psi.“

„Má sedm černých rafanů a považuje si jich víc než kteréhokoli člověka.“

„Paní Bullworthová starší – předpokládám, že jde o matku vašeho manžela – ‚Ať se utopí v prádelní kádi. Ať se udusí svou vlastní meruňkovou zavařeninou. Ať se nešťastnou náhodou upeče v pizce na chleba.‘ To jsou hned tři smrti pro jednu ženu. Odpusťte mi, paní Bullworthová, ale ani největší mág všech věků by nedokázal zabít tutéž osobu třemi různými způsoby.“

„Potrapte ji, jak nejvíc umíte,“ trvala paní Bullworthová zatvrzele na svém. „Ta bába je naprosto nesnesitelně pyšná na svou domácnost. Málem mě tím tématem unudila k smrti.“

„Aha. Nu, to je všechno hrozně shakespearovské. A tak přicházíme k poslednímu jménu. ‚Henry Lascelles.‘ Toho pána znám.“ Strange vrhl po Drawlightovi pátravý pohled.

„To je ten člověk, pod jehož ochranou jsem odešla od svého manžela,“ vysvětlila paní Bullworthová.

„Vida! A jaký mu určité osud?“

„Bankrot,“ šeptla prudce. „Šílenství. Oheň. Nemoc, co ho zohyzdí. Kůň, co ho podupe! Padouch, co si na něj počká a pořeže ho v obličejí nožem! Hruzné vidiny, jež ho budou sužovat a nenechají ho noc co noc vyspat!“ Vstala a začala přecházet po pokoji. „Ať se o všech jeho mrzkých a hanebných činech píše v novinách! Ať se ho všichni v Londýně strání! Ať svede nějakou venkovanku, která se do něj bezhlavě zamiluje. Ať ho celé roky stíhá, kam se jen pohne. Ať se kvůli ní stane terčem všeobecného posměchu. Ať ho ta holka nikdy nenechá na pokoji. Ať se nikdy nesmíří se svým údělem a neodejde od něj. Ať nějaký čestný muž udělá chybu a jeho kvůli tomu obviní ze zločinu. Ať se zalyká pokořením, které s sebou nese soud a uvěznění. Ať mu vypálí cejch! Ať ho zbijí! Ať ho zmrskají! A ať ho popraví!“

„Paní Bullworthová,“ řekl Strange, „snažně vás prosím, abyste se uklidnila.“

Paní Bullworthová přestala rázovat po pokoji. Už na hlavu pana Lascellese nesvolávala hrozné osudy, ale jen stěží by se dala označit za klidnou. Dýchala přerývaně, celá se třásla a tvář měla pořád zrůzněnou vzteky. Strange si počkal, až se ovládne a bude s to pochopit jeho výklad. Pak začal: „Je mi líto, paní Bullworthová, ale stala jste se obětí krutého podvodu. Tahle osoba,“ vrhl pohled na Drawlighta, „vám lhala. Ani pan Norrell, ani já jsme nikdy nebrali soukromé zakázky. Rovněž jsme tohoto člověka nikdy nezaměstnávali jako agenta, který by nám měl hledat práci. Já o vás dokonce až do dnešního večera ani neslyšel.“

Paní Bullworthová na něj chvíli zírala a pak se obrátila k Drawlightovi.

„Je to pravda?“

Drawlight nešťastně zaryl pohled do koberce a začal cosi mumlat, rozumět však z toho bylo pouze slovům „madam“ a „mimořádná situace“.

Paní Bullworthová sáhla po táhlu zvonku a zazvonila.

Objevila se služka, jež předtím pustila pana Drawlighta do domu.

„Slečno Haverhillová,“ řekla paní Bullworthová, „ukážte panu Drawlightovi dveře.“

Na rozdíl od většiny služek v domech společenské smetánky, které si zaměstnavatelé vybírají převážně kvůli

hezkým tvářičkám, byla slečna Haverhillová už od pohledu schopná osoba středního věku, se silnými rukama a nelitostným výrazem. Tentokrát toho však neměla moc na práci, protože pan Drawlight se ještě rád chopil příležitosti ukázat jim záda. Popadl špacírku a vystřelil z místnosti, ledva mu slečna Haverhillová otevřela dveře.

Paní Bullworthová se obrátila ke Strangeovi. „Pomůžete mi? Uděláte, oč vás žádám? Pokud ten honorář není adekvátní...“

„Peníze!“ odfrkl si Strange. „Je mi líto, ale jak jsem vám již řekl, zakázky od soukromníků neberu.“

Hleděla na něj a pak užasle pravila: „Je možné, aby s vámi moje utrpení ani nehnulo?“

„Naopak, paní Bullworthová, morálka, která trestá ženu a nechává muže vyklouznout beze stínu viny, mi připadá dost ohavná. Dále však již nezajdu. Nebudu ubližovat nevinným lidem.“

„Nevinným lidem!“ vykřikla. „Nevinným! Kdo je nevinný? Nikdo!“

„Paní Bullworthová, k tomu už nemám co říct. Nic pro vás nemohu udělat. Je mi líto.“

Změřila si ho kyselým pohledem. „Hmm, tak dobře. Alespoň máte dost slušnosti na to, abyste mi nezačal doporučovat pokání, dobročinnost, vyšívání či další činnosti, které hlupáci považují za lék proti prázdnému životu a zlomenému srdci. Přesto se domnívám, že pro nás oba bude nejlepší, když tento rozhovor ukončíme. Dobrou noc, pane Strangi.“

Strange se uklonil. Na odchodu z místnosti se toužebně zadíval na zrcadlo nad pohovkou, jako by ze všeho nejradši odešel tamtudy, ale slečna Haverhillová mu otevřela dveře a obyčejná slušnost si žádala, aby jimi prošel.

Ježto neměl koně ani kočár, šel těch pět mil z Hampsteadu na Soho Square pěšky. Když dorazil ke dveřím svého domu, zjistil, že se všude svítí, ačkoli už táhlo na druhou hodinu ranní. A než stačil vytáhnout z kapsy klíč, dveře rozrazil Colquhoun Grant.

„Proboha! Copak tu děláte?“ vykřikl Strange, Grant se mu však neobtěžoval odpovědět, místo toho se obrátil zpátky do domu a zavolal: „Je tady, madam! Živý a zdravý.“

Arabela vyběhla ze salónu, málem se při tom přerazila a za okamžik se za ní vynořil sir Walter. Pak se v chodbě u kuchyně objevil Jeremy Johns a několik dalších sluhů.

„Stalo se něco? Děje se něco?“ zeptal se jich Strange překvapeně.

„Vy pitomče jeden!“ zasmál se Grant a dal mu přátelský záhlavec. „Měli jsme o vás strach! Kde jste proboha byl?“

„V Hampsteadu.“

„V Hampsteadu!“ zvolal sir Walter. „Nu, moc rádi vás zase vidíme!“ Střelil pohledem po Arabele a nervózně dodal: „Obávám se, že jsme paní Strangeovou bezdůvodně vylekali.“

„Ale!“ obrátil se Strange na svou manželku. „Nebála ses snad, že ne? Vůbec nic mi nehrozilo. Jako vždycky.“

„Vidíte, madam!“ prohlásil podplukovník Grant vesele. „Přesně jak jsem vám říkal. Ve Španělsku se pan Strange často ocitl ve velkém nebezpečí, ale my jsme se o něj nikdy nebáli. Na to, aby se mu něco stalo, je moc chytrý.“

„Musíme stát na chodbě?“ zeptal se Strange. Cestou z Hampsteadu přemýšlel o magii a hodlal v tom doma pokračovat. Místo toho našel dům plný lidí, kteří mluvili jeden přes druhého. Úplně ho to rozladilo.

Zavedl je do salónu a požádal Jeremyho, ať jim přinese víno a něco k snědku. Když se všichni usadili, prohlásil: „Bylo to

přesně tak, jak jsme předpokládali. Drawlight Norrellovým a mým jménem sliboval všemožnou černou magii. Našel jsem ho u velice vznětlivé mladé ženy, která po mně chtěla, abych trýznil její příbuzné.“

„To je hrozné!“ řekl podplukovník Grant.

„A co na to Drawlight?“ zeptal se sir Walter. „Jak to vysvětlil?“

„Cha!“ Strange se nevesele zasmál. „Neřekl nic. Prostě utekl – což je škoda, protože jsem měl sto chutí vyzvat ho na souboj.“

„Och!“ ozvala se zničehonic Arabela. „Takže teď vyzýváš lidi na souboje?“

Sir Walter a Grant se na ni poplašeně zadívali, Strange byl ale příliš zabrán do svého výkladu, než aby si povšiml hněvu v její tváři. „Ne že bych předpokládal, že by tu výzvu přijal, ale býval bych ho rád trochu vystrašil. Bůh ví, že si to zaslouží.“

„Ale ještě jste neřekl nic o tom království, cestě – nebo co to vlastně je – za zrcadlem,“ připomněl mu podplukovník Grant. „Naplnilo vaše očekávání?“

Strange zavrtěl hlavou. „Na to, abych ho popsal, se mi nedostává slov. Všechno, co jsme s Norrellem vykonali, v porovnání s ním bledne! A přece máme tu drzost říkat si mágové! Kéž bych vám mohl nějak přiblížit jeho velkolepost! Jeho velikost a složitost! Velké kamenné chodby, které se táhnou všemi směry! Zpočátku jsem se snažil zjistit, jak jsou asi dlouhé a kolik jich je, brzy jsem to ale vzdal. Vypadalo to, že jich je nespočet. Byla tam kamenná nábreží a kanály se stojatou vodou. Ta voda v šerosvitu vypadala úplně černá. Viděl jsem schodiště zvedající se tak vysoko, že jsem jejich konce nedohlédl, a jiná se zase stáčela do naprosté tmy. Pak jsem prošel pod obloukem a najednou jsem stál na kamenném mostě přes tmavou, prázdnou krajinu. Ten most byl tak ohromný, že jsem nedohlédl na jeho protější stranu. Představte si most spojující Islington s Twickenhamem! Nebo York s Newcastlem! A všude po chodbách i na tom mostě jsem viděl jeho podobizny.“

„Čí podobizny?“ zeptal se sir Walter.

„Muže, kterého jsme Norrell a já očerňovali takřka v každém článku, co jsme napsali. Muže, o kterém se před Norrellem není dobré ani zmiňovat. Muže, jenž vystavěl chodby, kanály, mosty, všechno! Johna Uskglasse, Krále Havrana! Ty stavby jsou po několika staletích přirozeně v havarijním stavu. Nevím, k čemu ty cesty Johnu Uskglassovi sloužily, ale teď už je nepotřebuje. Sochy i zdívo se zřítily. Dovnitř bůhvíodkud proudí světlo. Některé chodby jsou zasypané, jiné zatopené. A řeknu vám ještě něco zvláštního. Kamkoli jsem šel, nacházel jsem velké množství odhozených bot. Nejspíš patřily jiným pocestným. Byly vyložené starobylé a téměř se rozpadaly. Z toho soudím, že v posledních letech tyhle chodby prakticky nikdo nevyužíval. Za celou tu dobu jsem zahlédl jen jednoho člověka.“

„Vy jste zahlédl někoho jiného?“ podivil se sir Walter.

„Ale ano! Aspoň si myslím, že to byl člověk. Viděl jsem, jak se po bílé cestě přes temnou pláň pohybuje stín. Chápejte, já byl tou dobou na mostě a ten byl mnohem vyšší než kterýkoli most, co jsem na tomhle světě do té doby viděl. Země musela být několik tisíc stop pode mnou. Shlédl jsem dolů a někoho zahlédl. Kdybych se tak nesoustředil na to, že musím najít Drawlighta, jistě bych se nějak dostal dolů a vydal se za ním či za ní – připadalo mi totiž, že mág nemůže vůbec využít svého času lépe než v rozhovoru s takovouhle osobou.“

„Ale je takový člověk bezpečný?“ zeptala se Arabela.

„Bezpečný?“ opáčil Strange pohrdlivě. „To ne. To si nemyslím. Jenže já si troufám tvrdit, že stýkat se se mnou taky není nijak bezpečné. Doufám, že jsem svou šanci nepropásl. Doufám, že až se zítra vrátím, najdu nějaké vodítko, kam se ta záhadná osoba vydala.“

„Až se vrátíte!“ zvolal sir Walter. „Určitě ale...?“

„Ach!“ skočila mu do řeči Arabela. „Už vidím, jak to dopadne! Budeš po těch stezkách chodit, kdykoli se pan Norrell bez tebe obejde, zatímco mě tu necháš celou napnutou, ať se trápím, jestli tě ještě někdy uvidím!“

Strange na ni vrhl překvapený pohled. „Arabelo? Děje se něco?“

„Jestli se něco děje?! Ty se chceš vystavit hroznému nebezpečí a očekáváš, že k tomu nic neřeknu!“

Strange zagestikuloval a v tom gestu se snoubila úpěnlivá žádost s bezradností, jako by sira Waltera a Granta vyzýval, ať mu dosvědčí naprostou zpozdilost takového požadavku. „Ale když jsem ti říkal, že pojedu do Španělska,“ namítl, „zůstala jsi naprosto klidná, i když tam tehdy zuřila krutá válka. Tohle je na druhou stranu zase docela...“

„Naprosto klidná? Ujišťuji tě, že jsem nebyla klidná ani za mák! Hrozně jsem se o tebe bála – tak jako se bály všechny manželky a matky a sestry vojáků ve Španělsku. Ale shodli jsme se na tom, že tam musíš jít. A navíc, ve Španělsku s tebou byla celá britská armáda, zatímco tam budeš naprosto sám. Říkám ‚tam‘, ale nikdo z nás neví, kde to vlastně je!“

„Pardon, ale já naprosto přesně vím, kde to je! Jsou to Královny cesty. Arabelo, vážně si myslím, že je trochu pozdě na to, aby sis usmyslela, že se ti moje povolání nezamlouvá!“

„Tak to není spravedlivé! Proti tvé profesi jsem nikdy neřekla ani slovo. Podle mě je jedna z nejušlechtilejších na světě. Na všechno, co jsi spolu s panem Norrellem vykonal, jsem nesmírně pyšná a nikdy jsem nevzesla nejmenší námitky proti tomu, aby ses naučil jakákoli kouzla – ale až dodneška ses spokojil s tím, že je budeš objevovat v knihách.“

„To už neplatí. Omezovat mágovo bádání na knihy v jeho knihovně je jako říct cestovateli, že schvaluješ jeho plán na nalezení pramene nějaké africké řeky pod podmínkou, že nikdy nepůjde dál než za Tunbridge Wells!“

Arabela popuzeně vykřikla: „Myslela jsem, že se chceš stát mágem, ne cestovatelem!“

„To je totéž. Cestovatel nemůže zůstat doma a číst v mapách, které pořídili jiní lidé. Mág zase nemůže zvýšit objem magie čtením knížek od cizích lidí. Pripadá mi zcela očividné, že dříve či později Norrell i já musíme začít hledat i jinde než v knihách!“

„Vážně? To je podle tebe očividné? Popravdě řečeno, Jonathane, velice pochybuji o tom, že to očividné připadá i panu Norrellovi.“

Během této výměny názorů byli sir Walter a podplukovník Grant stejně nesví jako každý dva lidé, kteří se bez vlastního přičinění stanou svědky prudšího projevu manželského nesouladu. Jejich situaci jim rozhodně neulehčilo vědomí, že ani Arabela, ani Jonathan jim v tuto chvíli nebyli nijak zvlášť nakloněni. Již si museli vyslechnout od Arabely pár ostrých slov, když se přiznali, že naváděli Strange k nebezpečné magii. Strange teď po nich vrhal ostré pohledy, jako by se divil, jakým právem zůstávají v jeho domě uprostřed noci a rozladili jeho choť, která je obvykle tak milá. Při první odmlce v hovoru zamumlal podplukovník Grant cosi nesouvislého o tom, jak už je pozdě, jak si jejich laskavou pohostinnost ani nezaslouží a jak jim všem přeje dobrou noc. Jenže vzhledem

k tomu, že jeho proslovu nikdo nevěnoval pozornost, musel zůstat dál na svém místě.

Zato sir Walter byl pevnějšího charakteru. Usoudil, že udělal chybu, když Strange poslal na zrcadlovou cestu, a svoje pochybení chtěl za každou cenu napravit. Jakožto politik se nenechal odradit od vyslovení názoru jen, že na něj lidé nejsou zvědaví. „Četl jste všechny knihy o magii?“ udeřil na Strange.

„Co? Ne, jistěže ne! Moc dobře víte, že ne!“ odpověděl Strange. (Myslel tím knihy v hurtfewske knihovně.)

„A víte, kam vedou všechny ty chodby, které jste dneska viděl?“ pokračoval sir Walter.

„Ne,“ připustil Strange.

„Víte, co je zač ta temná země, přes níž se klene ten most?“

„Ne, ale...“

„V tom případě by jistě bylo lépe zařídít se podle rady paní Strangeové, přečíst si o těchto cestách úplně všechno a teprve pak se vrátit,“ navrhl sir Walter.

„Ale informace v knihách jsou nepřesné a protiřečí si! Říká to i Norrell, a ten o nich přečetl všechno, co se dá. Na to vemte jed.“

Arabela, Strange a sir Walter se hádali další půl hodiny, dokud nebyli všichni popuzení, nešťastní a dokud se všem nechtělo spát. Pouze Strangeovi bylo líčení tajuplných tichých chodeb a rozlehlých temných krajín příjemné. Arabelu to vše skutečně vyděsilo, a dokonce i sira Waltera a podplukovníka Granta to bez nadsázky vyvedlo z rovnováhy. Z magie, která jim ještě před několika hodinami připadala tak důvěrně známá, tak anglická, se zničehonic stalo cosi nelidského, záhadného, jinozemského.

Strange svoje spoléčníky vůbec nechápal; doháněli ho k zuřivosti. Vůbec jim nedocházelo, že se mu povedlo něco výjimečného. Táhl mu hlavou, že tohle byl bez přehánění nejpozoruhodnější úspěch v jeho dosavadní kariéře. Na Králových cestách nestanul žádný anglický mág od dob Martina Palea. Ale místo aby mu blahopřáli a velebili jeho dovednost, jak by to udělal kdokoli jiný, oni si jenom po norrellovsku stěžovali.

Příští ráno se probudil odhodlaný vrátit se na Královu cestu. Vesele pozdravil Arabelu, rozprávěl s ní o neutrálních tématech a vůbec se snažil vzbudit dojem, že tu hádku lze připsat její únavě a nervozitě včerejšího večera. Ještě než však mohl využít těchto pohodlných smyšlenek (a proklouznout k Cestám nejbližším velkým zrcadlem), Arabela mu na rovinu řekla, že se její názor od včerejší noci vůbec nezměnil.

Není vlastně jalové snažit se sledovat vývoj hádky mezi manželem a manželkou? Je jisté, že takový hovor bude odbíhat od tématu víc než kterýkoli jiný. Stahuje k sobě přítoky hádek a křivd z předchozích let – a to vše je naprosto nesrozumitelné všem kolem až na ty dva lidi, kterých se nejhmotatelněji týkají. V takovém případě se žádné straně neprokáže vina, a i kdyby – co to znamená?

Touha žít v harmonii a přátelství se svou drahou polovičkou je velice silná a Jonathan a Arabela se v tomto ohledu od ostatních lidí nijak nelišili. Po dvou dnech sporů Jonathan své choti slíbil, že se na Královu cestu nevydá, dokud od ní nedostane svolení. Na oplátku mu Arabela slíbila toto svolení udělit, jakmile ji přesvědčí, že je to bezpečné.

Susanna Clarková

Jonathan Strange & pan Norrell

Nakladatelství Alman 2007

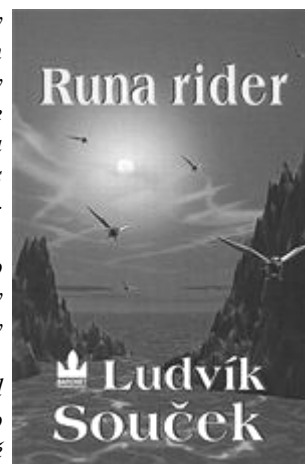
www.alman.cz

Ludvík Souček, Runa Rider

7. března 2007

„...nebo přes hrozná vrchy skalnaté a opálené, z nichž i dým jakési časem vystupoval, až vlasy na hlavách hrůzou vstávaly, jsme jeli, k tomu přes hrozná místa vypálená a pohořelá, též přes velká bahna, k víře téměř nepodobná...“

Daniel Strejc: Islandia anebo Krátké vypsání ostrova Islandu, v němž věci divné a zvláštní, v krajinách těchto našich nevidané, očité spatriny a některé od obyvatelův ostrovu toho hodnověrně slyšány i pravdivě poznamenány.

Lichotivá pozornost, které se dostalo souboru interviewů Cesta slepých ptáků shrnujícímu reportáži o cestě doktora Kameníka, doktora Bjelkeho, Aleny Králové a Leifa Thorgunna skalními bludišti pod Sneffelsem, se nijak nedotkla mého šéfredaktora. Zůstal věrný železné zásadě, že členové redakce nemají být rozmazlováni a že dostatečným důvodem k pochvalě je teprve udělení Nobelovy ceny, což se ostatně v jeho třicetileté redakční praxi dosud nestalo...

Než jsem se nadál, putoval jsem od stop návštěvy nepozemšťanů, od zářících slepých ptáků, podivuhodných soch a dosud nedešifrovaných „programů“ na obrazovkách v jeskyni Viklanů zpátky do vnitřní rubriky, ke svému psacímu stolu a k zemědělské problematice, kterou jsem bohatě zahrnován a v níž platím za odborníka, protože jako jediný redaktor našeho listu spolehlivě rozeznám žito nejen od pšenice a ovsa, ale i – což je zdrojem závidosti kolegů – od ječmene.

Smířil jsem se s tím, že Cestou slepých ptáků byla uzavřena první kapitola průzkumu prostor navazujících na Díru svatého Patrika a že dalším událostem, které zkrátka musely přijít, budu z Prahy jen přihlížet jako nadšený a zčásti zasvěcený, ale přece jenom vzdálený divák. Co bych se nepřiznal – litoval jsem. Nejen proto, že jsem nemohl být i nadále svědkem „dobrodružství století“ – jak nazval objevy pod Sneffelsem New York Herald Tribune, ale stýskalo se mi i trochu po celé slavné čtveřici a také po profesoru Sörensenovi, Bjelkeho mamince – zkrátka po přátelích uprostřed oceánu, na Islandu.

Jednoho dne si mne šéfredaktor zavolal do své pracovny. „Co tu vlastně děláš?“ zahájil nevrlým tónem.

„Připravuju přece tu reportáž, kterou jsi včera...“ namítl jsem udiveně.

„Počkej! Chci vědět, co děláš tady v Praze! Proč nejsi na Islandu, hergot? Copak se z vás, chlapi, nikdy nestanou novináři? Vždycky první na místě! Teď abych přejímal cizí zprávy...“ (Jako bychom někdy dělali něco jiného, myslel jsem si.)

Hodil přede mne na stůl několik deníků. Všechny měly výrazné titulky a všechny říkaly asi toto:

POZORNOST SVĚTA SE OPĚT OBRACÍ KE SNEFFELSU!

Pro zajímavost uvedu některé výňatky. Rudé právo 26. července:

Nálezy na Islandu pokračují?

(ČTK) Účastníci objevů v jeskyních pod Sneffelsem na Islandu, československý vědec dr. Kameník, jeho manželka Alena Kameníková a islandští příslušníci dr. Bjelke a Leif Thorgunn se opět ocitli v popředí zájmu. Po zjištění nepochybných stop návštěvy z cizí planety slibují jeskyně další tajemství atd.

Mladá fronta téhož dne (redakční článek):

DALŠÍ OBRAZOVKY DO VESMÍRU PŘEDE DVEŘMI!

Rozumí se další skalní obrazovky, na nichž náš vědec doktor Kameník a jeho druhové našli záznamy vesmírné návštěvy na Islandu. Ani dnes, po dvou letech od fantastického objevu silikonových soch, oblodné Černé chobotnice zanechané „vesmířany“ a ostatních známek pobytu cizinců na naší planetě, neutichl vědecký rozruch kolem objevu dr. Kameníka a ostatních. Včera došla z Islandu zpráva, že inženýr Borgland, vedoucí technické stránky výzkumů, objevil další systémy jeskyň a nové doklady neodhadnutelné ceny. Zároveň se dovídáme, že další stopy meziplanetární návštěvy určil dr. Bjelke na své nedávné cestě do Jižní Ameriky. Není toho mnoho najednou? -čj-

Poznamenávám, že šifra -čj- nepoužila správně slova „silikonový“ – modely lidí pod Sneffelsem byly z neobyčejně složité křemičité látky, která až na obsah Si neměla se silikonem zhora nic společného. Pozn. red.

A ještě jeden výstřižek, tentokrát Frankfurter Allgemeine Zeitung, polední vydání 27. července.

SNEFFELS OPĚT V ZORNÉM POLI SVĚTA!

(Od našeho zvláštního dopisovatele.) Islandské objevy nemusíme čtenářům našeho listu vysvětlovat. Zúčastnili se jich v cyklu reportáží našeho zvláštního zpravodaje Horsta Hammera. Spolu s lékaři i jejich pomocníky sestoupili Dírou svatého Patrika do hlubin Země, s nimi pátrali po tušené Vernově návštěvě na Islandu a byli, alespoň v duchu, účastni nálezů křemíkových soch, tajemné Černé chobotnice, vrhající radioaktivní paprsky, i obrazovek s nepřetržitým informačním programem z cizí planety. Byli jsme informováni z pera leteckého odborníka prof. dr. Purlitze o létajícím kotouči, vypuštěném nevolky dr. Kameníkem a dr. Bjelkem kamsi do vesmíru jako pravděpodobný signál vzdáleným příjemcům, že lidstvo dosáhlo poměrně vysoké civilizační úrovně a že je možné vejít s ním ve styk.

Zájemce upozorňujeme, že reportáže Horsta Hammera a studie prof. Purlitze vyšly ve zvláštní brožurě s mnoha původními snímky. Několik posledních výtisků je na skladě v administraci našeho časopisu... atd.

...došlé zprávy mobilizovaly nejen vědce, ale i novináře. Včera odletěli dva zvláštní reportéři našeho listu do Reykjavíku. V okamžiku, kdy čtete tuto zprávu, jsou již nepochybně na místě a připravují nový cyklus zpráv o nových senzaciích pro vás. Nepřehlédněte a nezapomeňte... atd.

„Zvláštní dopisovatel Horst Hammer“ i „letecký odborník prof. dr. Purlitz“ jsou, jak jsem již dávno zjistil, sice důvtipným, ale zato naprostým výmyslem nějakého šikovného redaktora. V telefonním seznamu Frankfurtu nad Mohanem po nich není ani stopy a „zvláštní brožura s mnoha původními snímky“ je volným zpracováním Cesty slepých ptáků... Nejprve jsem chtěl rozhořčeně protestovat, ale pak jsem mávl rukou.

Upozorňuji však na tomto místě FAZ velmi důrazně, že v případě podobného osudu Runy rider předám celou záležitost Mezinárodnímu soudu v Haagu. Pozn. red.

Druhý den ráno jsem nasedl do letadla Praha – Kodaň, vybaven dobrými radami šéfredaktora a takovým množstvím islandských aurarů, že bych podle mínění šéfa mohl vést luxusní život, jaký by mi záviděl i emír z Kuvajtu.

Vracel jsem se na Island, do země, kterou jsem si zamiloval, a k lidem, které mám moc rád. Netušil jsem ovšem, že se zároveň vracím k druhému dějství „dobrodružství století“ a že toto dějství bude ještě dramatictější a bohatší na zvraty a překvapení, než bylo první.

Z Islandu jsem přivezl další cyklus interviewů. Shrnutí je pod společným názvem Runa rider. Čtenářům Cesty slepých ptáků ani nemusím opakovat, že výpovědi při-mých účastníků byly zachyceny na magnetofonový pásek a reprodukovány tiskem doslova, pouze s obvyklými redakčními úpravami, přičemž jsem se snažil pečlivě zachovat charakteristický způsob mluvy každé „oběti“. Nezapírám, že rozhovory daly dost práce; doktoři Kameník a Bjelke, ale také Leif a paní Alena mají špatné zkušenosti s popularitou a jen po dlouhém přemlouvání vystoupili ze skořápky skromnosti, aby se propůjčili k další knize. Velmi jim za to děkuji.

Děkuji i přátelům, kteří se podíleli již na knize Cesta slepých ptáků a obětavě spolupracovali i na knižním vydání interviewů, na Runě rider – malíři Kamilu Lhotákovi, jenž knihu doprovodil dokumentárními kresbami a vyzdobil ji, právě tak jako fotografu Vratislavu Tachezemu, jehož dílem je fotografická dokumentace.

Svůj dík docentu Holubovi, přednostovi astrobiologické laboratoře Československé akademie věd, snad ani nemusím zvlášť zdůrazňovat. Čtenáři reportáží – ať již v našem časopise, nebo v knižním souboru – znají jeho neocenitelnou spolupráci.

Únor – prosinec 1964

zahajuje, jak se sluší, senior účastníků doktor Kameník

Tak odkud začneme, redaktore? Já stejně vím, že se vás nezbavím...

Pokud se pamatuji, začal jsem svoje povídání o předloňských příhodách naší party slepým střevem váženého přítele Bjelkeho. No – tak ať je taky nějaký malér na samém začátku i teď: do jeskyní pod Sneffelsem přišel Beetle.

Čte se to „bít!“ a znamená to „brouk“, což by mi jakožto broučkaři mohlo být do jisté míry sympatické, ale Beetle sympatický nebyl. Namouduši ne.

Alena mu od první chvíle říkala „betl“ a pak tenhle mariášnický výraz nenávisně zčeštila na „žebráka“. Víte, že se to ujalo? Všichni laboranti, astronomové, vědci, elektrikáři, cestáři a servírky v menze se toho chytli. Nikdo té potvoře neřekl ve dvaceti světových i nesvětových jazycích jinak.

Beetle čili Žebrák byl, abych se vyjádřil zase jednou jako Alena, „danajským darem“ Usafu, čili US Air Force, amerického vojenského letectva. Když se totiž vědeckým nadšencům zdálo, že už je praktické využití atomové energie v letectví na samém krajičku a že se zítra bude létat kolem ustarané matičky zeměkoule za kosku uranu, rozhodli se zahrát si na grandy. Vývoj a výzkum atomových letadel stál zatím pakatýlek – půl miliardy kulatých a tvrdých dolarů –, proč tedy šklit ještě žebrácké dva miliony na Žebráka? Zůstal, chudáček, sirotečkem. Váží skoro sto tun, má padesátitunovou kabinu, obloženou třiceti centimetry olova a třemi centimetry oceli, sedí na podvozku ze samohybného

děla s motorem pěti set koní a koukají z něho dvě chapadla, schopná pracovat – alespoň podle ujištění šlechtitelských dárců – jako šikovné ruce nebo ještě lépe. Inženýr Borgland jen tak pro cvik odšroubovával železným klepetem jedinou matici tři a půl hodiny a vylezl ze sedmitunových dveří vztekly jako křeček a zpocený jako myš.

Prohlásil, že do té rakve už jaktěživ nevleze. A taky nevlezl. Žebrák se pak ujala parta montérů, takových mládenců-všemělů, jezdila s ním někde na břehu fjordu u Stapi a učila se kočírovat podvozek i ocelové pracky. Za pár týdnů přišla k inženýru Borglandovi tříletá delegace, vedená zrzavým Švédem, bůhví jak se jmenoval, a že prý to už se Žebrákem umějí (jenže tenkrát jsme mu ještě všichni zdvořile říkali Beetle a okukovali jsme ho s úctou, jaká právem náleží největšímu robotu na světě) a že by si ho troufli rozložit a po kusech dopravit Dírou do jeskyň. Byly plné radioaktivity, a proto se zatím musely zazdít. K podobnému účelu byl ostatně Žebrák postaven – měl se rýpat v reaktorech atomových letadel a chránit posádku i před notnou dávkou záření.

Inženýr Borgland chtěl mládence rovnou vyhodit, ale zrzoun se nedal. Vytasil se s nákresem a rozpočty. Proseděli nad nimi celou noc a vypili všechno kafe, které bláhová kantýnská nechala jen tak nezamčené v šupletu. Ráno se inženýr, kruhy pod očima a kravatu na půl žerdi, objevil na pracovišti party upravující pohodlnější vstup od moře a odvedl ji celou na stavbu mohutného kladkostroje. Ve dne v noci se v ústí před síně Díry svatého Patrika blýskalo jak v pekelném přijímacím salonku – to se činili sváře-či. Byli jsme se tam jednou s Alenou a Bjelkem podívat, ale za chvíli se nám z mládenců sedících rozkročmo a bez viditelného zajištění na traverzách nad bezednou propastí zatočila hlava. Raději jsme vyklidili pole.

Díky laskavosti paní Aleny Kameníkové můžeme našim čtenářům ukázat dva zcela unikátní snímky: nástup montérů do před-síně Díry svatého Patrika (v pozadí je zřetelně vidět lešení kladkostroje) a obrázek inženýra Borglanda, vstupujícího Dírou opět do kráteru Sneffelsu. Pozn. red.

Beetle se zatím jako opravdovský brouk s vrčením a hudrováním vyšplhal až na okraj kráteru pod Skartarisem. Odtud ho Borgland pustil na ocelových lanech dolů a par-ta zrzavého Švéda ho rozebrala na všelijaké plechy a tyče a kola a pásy a takové ty věci, co jim vůbec nerozumím, a tahala je s mravenčí náruživostí ke kladkostrojům. Za měsíc to začalo doopravdy.

To víte, redaktore, náš Ústav není žádná školní dílna ani hamr. Celý svět nám poslal nejjemnější a nejcitlivější přístroje, hvězdáři z planetární sekce div že neženou z kráteru každého, kdo hlasitěji zakašle, nebo si dokonce dupne, paleomagnetikové by zase nejraději zahodili každý hřebík a každou přezku od kšand do moře, aby jim nevadily ve výzkumu dávné minulosti zemského magnetismu. Texaská dvojice John Fulton a Irving Davis z Ústavu mikrobiologie v Randolph Fieldu, chodící k nevýslovnému žalu Aleny v bílých pláštích, a ne v sombrerech a v kalhotách s třásněmi, se zabývá pěstováním fazolí, hrachu a mraven-ců v podmínkách, jaké by měly být na blízkých planetách. Měří všechny životní pochody, co se vůbec na fazolích nebo na mravencích dají měřit, a to si pište, že je to pěkná piplačka! Stačí, abych v laboratoři rozcákl zkumavku nebo kádinku, a už je ve dveřích buď John, nebo Irving, zalomí rukama a s vyčítavým výrazem zase zmizí... Možná že to za chvíli uvidíte na vlastní oči. No, ale proč to vlastně všechno povídám: po zahájení „akce

Beetle“ se nám všechny přístroje zbláznily. Stotunová potvora rozkymácela celý Sneffels.

Ono to samozřejmě tak doslova nebylo. Prostými a ošizenými člověčími smysly nebylo možné vůbec nic postřehnout, ale zato ručičky aparátů se třepotaly jako v horečce. Houfy vážných, zčásti i vousatých vědců honily inženýra Borglanda jako ve hře na babu, zuřivě při tom blýskaly brýlemi a dvacet jazyky našeho malého islandského babylonu dokazovaly, že ty nesmysly v podzemí musí, sakra, okamžitě, ale okamžitě přestat! Chudák Borgland! Vysvětloval, že Beetle právě proráží cestu do neprozkoumaných jeskyní, které zřejmě taky hostily vesmírnou návštěvu, a že jde o prostory velmi silně zamořené, kde jsou jistě další útvary radioaktivního bílého kovu. Snažil se je dokonce udobřit fantastickými teoriemi o jakýchsi radioaktivních „lázních“ obyvatel Marsu nebo Jupiterových satelitů – samozřejmě marně. Vy neznáte svaté rozhořčení vědců, když je někdo uprostřed práce vyruší, redaktore! To se musí zažít a vidět! V kantýně, v laboratořích, na chodbách i na terasách hvězdárny, kam jsme se chodili s Alenou dívat na načechrané vlny Breidifjörduru, se o ničem jiném nemluvalo než o zatraceném, mizerném, bídném a vůbec hnusném Žebrákovi a o trestuhodné lhostejnosti vedení Ústavu k nejzávažnějším výzkumům. Že tím ovšem každý myslél zrovna ty svoje, dá rozum.

Nakonec to Borgland vyřešil šalamounsky: prohlásil, že je třeba z jeskyní odstranit radioaktivní materiál, který zatím Žebrák a jeho zrzavý šofér narubali, že prý hrozí rozptýlení zářícího kovu při náhodné havárii dálkově řízeného vrtulníku, odnášejícího na dlouhém laně bedýnky s bílým kovem na bezpečné místo, a že se celý Ústav musí asi na čtrnáct dnů nebo na tři neděle vyklidit. Bez pardonu a bez výjimek.

Vědci začali v tu ránu remcat ještě víc – najednou byli ochotni smířit se i s třaslavými ručičkami, ale rozhodnutí ředitelství bylo jasné a neodvolatelné. Vypukla jakási závodní dovolená. Ve Sneffelsu zůstal jen inženýr Borgland, parta zrzavého Švéda a pár leteckých důstojníků se svými naváděcími mašinkami pro nákladní vrtulník. A dost.

Sesedli jsme se tedy s Alenou a Bjelkem v jeho pracovně, od stropu až k podlaze plné knih, časopisů a výpisků. Nad Sneffelsem byla noc plná hvězd. Oknem jsme viděli obrovskou, čtyřicetimetřovou mísu radioteleskopu, postaveného na okraji kráteru. Okna hvězdárny svítila. Na úzké silnici k ní občas blýsklo reflektory auto ně-ktěho z astronomů, odjíždějících na nedobrovolnou dovolenou.

„Tak co?“ zvedl Bjelke černé oči a koukl se postupně na mne a na Alenu. „Kam se vydáme? Přirozeně že vás srdečně zvou do Hafnarfjörduru, pokud vám postačí moje skromné pohostinství. Jinak se můžete s Leifem Thorgunnem vydat na výlet třeba na Vatnajökull. Stojí za to. A konečně, jestli už máte Islandu zatím dost, rače uvažovat o čtrnácti dnech někde v méně kamenitých končinách.“

Alena si prohlížela nehty, zahnědlé věčným máčením ve vývoje.

„Mně to je fuk, doktore! Kam chce Jirka, tam pojeď taky. Vůbec by mi nevadilo čtrnáct dní u vaší maminky v Hafnarfjörduru. Pořád se koukat na tenhle cedník,“ pohodila hlavou k oknu a k ozářenému radioteleskopu, „je už trochu otravné.“

„A ty, Jyrry?“ obrátil se Bjelke ke mně. „Zřejmě všechno záleží na tobě, ty sobecký páne tvorstva. Že se nestydíš!“

„Co bych se styděl?“ na to já. „Není divu, že se Alena řídí vždy a všude radou svého moudrého manžela. To svědčí jen a

jen o zdravém úsudku. Au! Aleno, nekopej mě! Ale napřed mi laskavě objasni, co míníš tím ‚vydáte‘, ‚vezmete zavděk‘, ‚můžete‘. Samé ‚tetete‘. Ty budeš trhat partu?“

Chvilí trvalo, než Bjelke odpověděl.

„Víš, Jyrry, já vlastně ještě sám nevím. Nejraději bych letěl... ale ne! Je to všechno nesmysl. Stejně bych to ani nestihl...“

„Maminka mně vždycky moc důtklivě říkala,“ prohodila Alena jen tak všeobecně směrem k hromadě výstřiků, „že je moc nezdvořilé něco ve slušné společnosti nakousnout a nedopovědět.“

Bjelke se usmál a sundal brýle z nosu, čímž o deset let omládl.

„Máte pravdu, paní Alenko. Tak já to tedy v zájmu zdvořilosti dopovím: nejraději bych se rozjel do Jižní Ameriky. Na rovník. Mám tady takový otazník, který si zasluhuje rozluštění. Přesněji řečeno – dva otazníky. Každý z nich je sám o sobě hádankou a oba dva dohromady jsou rovníci o dvou neznámých. A ta, jak známo, nebývá tak snadno řešitelná.“

„Propána, Bjelke, nebuď tak záhadný!“ skočil jsem mu tehdy, pokud se pamatuji, do řeči. „Máme už záhad až po krk. Proč si ještě komplikuješ život dalšími, co nejsou v plánu?“

„To nejsou žádné další záhady, Jyrry,“ nasadil si Bjelke zase brýle, zvažněl a zestárl, „to jsou pořád tytéž. Jde pořád o návštěvu z vesmíru – jenže tentokráte na jiném konci světa. Víte co, přátelé? Podívejte se sami. Tady, chtěl jsem si obě fotografie nechat ještě nějaký čas pro sebe, dokud... ale snad je to takhle lepší. Prosím!“

Otevřel zásuvku a vyndal dva snímky, na rozích už trochu olámané.

Těmi fotografiemi to začalo, editore. Ať vám o nich poví Bjelke sám!

Doktor Kameník se domníval, že jeho kolegu Bjelkeho zastihnu ve vedlejší laboratoři. Dokonce postavil na kávu, počítaje s mým brzkým návratem. Dopadlo to jinak. Bjelkeho jsem nezastihl – odjel zrovna do Reykjavíku. Interview s ním byl zachycen na magnetofonový záznam teprve za několik dní, během nichž jsem sháněl dokumentaci, fotografie, výpisky a hospody, kde bych se za rozumný díl zbylých peněz (viz sladký život a přepych emíra z Kuvajtu, předpokládaný mým šéfredaktorem) najedl. Nebyla to promarněná doba. Právě těmto dnům vděčím za značnou část dokumentárních snímků, jimiž jsem mohl Runu rider doprovodit. Pozn. red.

Název: Runa Rider, Autor: Ludvík Souček, Nakladatel: Baronet, ISBN: 8072149681, Počet stran: 162, Vazba: Vázaný, Rok vydání: 2007, Běžná cena: 169,- Kč

Ludvík Souček

Richard A. Knaak, Legenda o Humovi

8. března 2007

*Hrdinové. Bytosti z dávných legend Krynnu. * Solamnijský rytíř Huma se stal legendou již za svého života. Jenže čas postupně navál na jeho osud závěje prachu zapomnění. A tak jeho příběh ještě nikdo neslyšel – až do dneška. Krynn směřoval ke zkáze, ani Solamnijské rytíři nedokázali odolávat smrto-nosným drakům, podporovaným armádami zlobří a temnými kouzly odpadlých mágů. Jediný Huma se rozhodl*

*vzdorovat samotné Dračí Královně. * Tak z něj život udělal hrdinu. A toto je příběh, který z hrdiny učinil legendu. (anotace)*

Armáda projížděla cestou na severozápad do Kýru jakousi vesnicí. Ta vesnice se jmenovala Seridan a v poslední době byla střídavě sužována morem, hladomorem a šilenstvím. Každá z těchto pohrom zabila mnoho jejích obyvatel. Kdysi dávno vesnice vzkvétala, teď však na místě cihlových domů, které byly zbořeny při vpádech smělejších skřetů a plenících temných draků, stály jenom chatrče a nouzové přístřešky. Vesnice však nebyla z nějakého důvodu nikdy zničena, jen dál upadala, stejně jako lidé, kteří se tam snažili žít.

Když se objevil zástup rytířů, vesnici to jen málo rozveselilo. Vlastně se zdálo, že obyvatelé cítí nemalou zášť ke způsobu, jakým jezdcí a pěšáci pochodovali bahnitou stezkou, jež byla vším, co vesnice mohla prohlásit za cestu. Boji vyčerpaní vesničané nenáviděli způsob života, který, jak se domnívali, vedli Solamnijské rytíři, způsob života, o kterém si mysleli, že je určitě lepší než to, čemu všichni denně čelili.

V čele zástupu jel pan Osvál z Baxtrej v zářivém kroužkovém a plátovém brnění. Spleťitý ornament z růží, vystavený na odív na náprsním krunýři, svědčil o jeho příslušnosti k solamnijskému řádu, který měl tuhle květinu ve znaku. Nádherný purpurový plášť, který za ním vlál, měl sepnutý sponou s podobiznou leďňáčka s napůl roztaženými křídly a s korunou nad hlavou. Pták svíral v drápech meč a růži.

Většina rytířů byla oděna stejně jako pan Osvál, i když jejich brnění byla mnohem otlučenější a jejich pláště byly ve srovnání s pláštěm jejich velitele spíše prosté. Plášť pana Osvála symbolizoval jeho hodnost Nejvyššího vojevůdce, mistra Řádu koruny a v současné době zástupce Velmistra, který vládl celému Rytířstvu.

Nejvyšší vojevůdce za jízdy krátce pohlédl na jezdce po svém boku. Protože měli oba orlí rysy a dlouhé splývající kníry, které byly mezi rytíři tak oblíbené, vypadali skoro jako dvojčata. Osválovy rysy však zjemňoval věk a hlubší porozumění světu, ve kterém žil, zatímco druhý rytíř, jenž byl o víc než dvacet let mladší, se dosud pevně držel víry, že právě jeho ruka změní svět. Ve skutečnosti byli příbuzní. Benet byl Osválův synovec a syn samotného Velmistra Tráka. Domýšlivost, jež se vryla do jeho tváře, svědčila o tom, že se již pokládal za nástupce svého otce.

Pan Osvál doufal, že se Benet do té doby naučí umírněnosti. Mladý rytíř zastával názor, že rytíři následují vůli Paladína, a proto zvitězí, poněvadž jejich věc je spravedlivá. Pan Osvál však ze zkušenosti věděl, že tomu tak vždycky není.

Výrazy mladších rytířů v zástupu byly pečlivě nacvičené masky bez známky citu. Velmi brzy poznají krutou pravdu o světě. Panu Osválovi bylo jasné, že se mladší rytíři stejně jako mnoho starších dosud pokládají za hrdiny – hrdiny již ztraceného světa.

A to zejména jeden z nich, pomyslel si a otevřel ústa.

„Renarde! Dopředu!“

Huma sledoval, jak vysoký, téměř vyzábělý rytíř předjíždí ostatní rytíře. Když se Osva rozhodl mluvit s Renardem, tak se určitě něco děje. To něco by se mohlo týkat i samotného Huma, protože Renard se na něj, jak se zdálo, zpytavě díval. Možná Renard stejně jako on sám dosud věřil, že Huma je někdo, kdo nikdy neměl být přijat do řadového vojska.

Huma nadskočil v sedle, jak jeho kůň klopýtl v bahně. Lekl se, když mu hledí přilbu sklaplo před obličejem. Zvedl ruku a otevřel je, aby dovolil chladnému větru štípat ho do pohledné, poněkud ošlehané tváře. Neměl sice tak skvělý knír jako Benet nebo Nejvyšší vojevůdce, ale v lehké šedi, která předčasně zbarvila jeho knír i vlasy, byla jistá důstojnost. Měl překvapivě jemnou tvář, a to natolik jemnou, že ostatní rytíři čas od času dělali poznámky o jeho mládí, i když nikoliv v jeho přítomnosti.

Huma užasle hleděl na umazané a roztrhané šaty seridanských žen a dětí. V porovnání s jejich šaty i jeho vlastní brnění jako by bylo ze zlata, i když bylo obnošené a zdobené prostěji než brnění pana Osva. Cáry na nich volně visely a Huma se v duchu ptal, jak často tito lidé jedí – a kolik a co jedí. Vzpurnější část jeho povahy chtěla vzít vak ze sedla a hodit ho vesničanům; nechat jim zásoby, které tam měl. Zřejmě by to bylo nejlepší jídlo, jaké jedli za celé týdny.

„Hej, drž krok!“ zavrčel rytíř za ním a Huma si uvědomil, jak blízko se dostal k tomu, aby rozdál své zásoby. Věděl, že podle toho, co hlásaly zákony Rytířstva, by to byla chyba, ale ta touha byla přesto silná. Další známka mých nedostatků, pomyslel si s povzdechem a divil se, proč bylo jeho žádosti o vstup do Rytířstva vůbec kdy vyhověno.

Jeho myšlenky přerušil Renard. Tento starší rytíř nesl stejně jako Huma štít, jehož označení hlásalo jeho členství v Řádu Koruny. Renard měl však mnohaleté zkušenosti, a tak byl svým vlastním velitelem. Hledí mu zakrývalo kromě dvou pronikavých, ledově modrých očí celý obličej a jen naznačovalo jeho tvář. Renard měl málo přátel i v samotném Řádu Koruny.

Starší rytíř opětoval Humův pohled a poté přehlédl celý oddíl. „Gaynor, Huma, Trilane...“ vyštěkl celkem osm jmen. „Vystupte z oddílu na hlídku.“

Ta slova neprozrazovala žádný cit. Renard byl metodik a strateg vysokých kvalit. V čase války by těžko někdo mohl chtít lepšího velitele. Přesto se však Humovi zdálo, že mu jeho přítomnost vždy zmrazí část duše.

„Pan Osva chce, abychom prohledali ty suché lesy na jih od nás. Snad skřeti, možná zlobři. Musíme se vrátit k jednotce před západem slunce.“ Renard krátce pohlédl k věčně zatažené obloze. Pořád se zdálo, že bude pršet, ale nikdy nespadla ani kapka. „Dřív než se úplně setmí. Nechceme být v lese přes noc. Alespoň ne takhle blízko u západní hranice. Jasně?“ Když to rytíři odsouhlasili, Renard otočil koně, vysoké světlé zvíře hodně podobné svému majiteli, a dal povel ostatním, aby ho následovali.

V několika minutách už byli naštěstí daleko od Seridanu. Půda byla tvrdá a koním se po ní lépe běželo. Nebylo to žádné překvapení, neboť oheň, který zničil velkou část lesa, k němuž jeli, zároveň vysušil okolní pole. Po mnoho let tam nic neporoste.

Někdy je to všechno tak zbytečné, pomyslel si Huma. Kde je Paladin? Huma se velmi divil, že bůh mohl dopustit, aby se něco takového stalo. Pohlédl na pahýly stromů pokryté popelem, které hlídka mījela. Za této situace by Krynn zrovna tak mohl už být ve spárech Takhisis.

Pevně sevřel rty. Že si po takových myšlenkách vůbec troufal říkat rytíř!

Když se přiblížili k první skupince sukovitých pokroucených stromů, rytíři si stáhli hledí. Z dálky mohli vypadat jako démoni, protože rohy nebo křídla, které zdobily po stranách přilbu každého z nich, byly teď patrnější. A čím byly propracovanější, tím vyšší hodnot měl jejich nositel, s výjimkou Renarda. Ten měl, jak to odpovídalo jeho zvykům, jen hřeben přes celou přilbu až k zátylku.

Lesy byly jenom další žalostnou obětí zdanlivě nekonečné války, která srovnala se zemí svěťadíl Ansalon. Huma se ptal sám sebe, jak asi ta země vypadala dřív, než ji zpustošily stvůry Dračí Královny. Suché stromy dodávaly lesům zlověstný vzhled a hlídka byla neobvykle neklidná. Pohledy rytířů těkaly sem a tam, jak každý z nich hledal za zčernalými kmeny nepřitele.

Huma sáhl po jílcí meče. Chvilí se mu zdálo, že zahlédl nějaký pohyb. Že by vlk? V téhle pusté zemi? Když jel dál, žádného dalšího pohybu si už nevšiml. Že by nervozita? V těch lesích nic nežilo. Byl tu jen žal.

Renard zvedl ruku, aby zastavili. Zdálo se, že ani jemu se nechce mluvit, jako kdyby ten zvuk měl snad přivolat něčí nechtěnou přítomnost.

„Rozdělte se. Vy čtyři doprava,“ řekl a ukázal na Humu a tři další rytíře. „Zbytek doleva.“ Vytasil meč.

Ostatní udělali totéž a rozjeli se na svá místa. Huma jel jako druhý v pořadí za velitelem hlídky. Renard jim nařídil, aby jeli vpřed. Rytíři jeli poměrně pomalu, ale nezastavili se.

Les se klenul přes jeden z mála kopců v celém kraji. Jestli se skřeti nebo obři skrývali někde poblíž, budou právě tady. Renard ukázal na muže po Humově levici a poslal ho dopředu. Ostatní se zastavili a čekali. Průzkumník sesedl z koně a zamířil k vrcholku kopce. Zbytek skupiny ho neklidně sledoval, jak nahlíží přes vrcholek a jak se k nim co nejdříve a nejrychleji vrací. Huma, který držel uzdu jeho koně, mu ji podal nazpět.

„Tedy?“ zeptal se Renard tiše.

„Skřeti. Ti ohavní tvorové právě jedí. Nejspíš hlídka záškodníků. Musí jich být aspoň dvacet. Ale ne víc než několik desítek.“

Renard spokojeně přikývl. „Nic, co bychom nemohli zvládnout.“ Huma děkoval Paladinovi, že přes hledí nebylo vidět, jak ustaraný výraz má ve tváři. Renard ukázal na průzkumníka, Humu a dva rytíře po Humově pravici. „Objedte je zprava, my pojedeme zleva. Až uslyšíte sovi zahoukání, vyrazte. Humo, ty budeš velet své skupině.“

Někteří z rytířů sebou neklidně trhli, ale nikdo se nehádal. Huma zíral na hledí svých tří druhů a nedělalo mu potíže číst v očích každého z nich. Mnoho nechybělo a požádal, ať ho někdo jako velitele nahradí, avšak Renard už obracel svoji skupinu.

Huma se rozhodl, že nic neřekne, a obrátil koně. Ať už ti tři cítili cokoliv, byli to Solamnijsí rytíři. Dostali rozkaz a poslechnou. Humovi se ulevilo, že ho následovali bez reptání.

Nejeli dlouho, zato pomalu a opatrně. Skřeti byli nedbalí ve všech směrech včetně vojenských postupů, ale třeba měli podnikavého velitele, který mohl myslet na to, aby postavil hlídky. Skřeti se celkově dali ve strategických plánech vojevůdce Dračí Královny jen málo využít. Mohli být jenom záškodníky. Huma to věděl a věděl také, že skřeti bojují jen s malou, pokud vůbec nějakou, dovedností, ale jeho mysl to neuklidňovalo.

Žádné hlídky neviděl, a tak se odvážil sesednout z koně a přehlédnout skřeti tábor z malého pahorku. Že ti tvorové byli ohavní, byl velmi mírný výraz. Kůži měli bledě zelenou, zuby jim vyčnívaly z každého koutku úst a jejich oči Humovi připomínaly oči žáby. Skřeti byli zavalití a pokřivení, ale byli silní. Mnozí z nich měli sekery, a několik jich dokonce nosilo primitivní luky. Jejich brnění vypadala, jako by je sestavili ze všeho, co dokázali vyhrabat na bojištích.

Zatímco je Huma sledoval, přihnál se jeden skřet k tomu, který byl podle všeho jejich velitel. Tento skřet byl dvakrát vyšší a dvakrát ohavnější než všichni jeho podřízení. Skřet veliteli hlídky něco pošeptal. Velitel ztuhl a vyštkl rozkazy.

Huma věděl, co se stalo. Buď ten nově příchozí stál na hlídce, nebo z nějakého důvodu odešel z tábora. Ať to bylo jakkoliv, skřeti si očividně uvědomili, že se Renard s ostatními přibližuje z druhé strany, a připravovali se k boji. Během několika vteřin se obvykle dezorganizovaní skřeti sešikovali do útočného postavení, což spolu s prvkem překvapení znamenalo, že Renard se svými druhy bude určitě poražen. Nebyl čas poslat někoho, kdo by je varoval.

„Připravte se!“ zašeptal Huma, když znovu nasedal na koně. S mečem v ruce se obrátil k ostatním. „Vyrazíme teď!“

„Teď?“ zeptal se jeden z nich. Rytíři se podívali jeden na druhého a pak zase na Humu.

Huma neměl čas na jejich váhání. S připraveným mečem a štítem kopl koně do slabin. Kůň vyrazil a Huma, který mával mečem nad hlavou, zvolal povel k útoku.

„Paladin!“

Jeho odvaha ho sice ohromila, ale skřeti byli také ohromeni. Otočili se jako jeden muž, aby čelili tomuto neočekávanému nebezpečí. Huma vpadl s koněm doprostřed tábora a jeho meč už dopadal na nejbližšího skřeta. Skřet zvedl rezavý široký meč v náznaku obrany, ale Humův úder rozdrtil nejdříve zbraň a pak i jejího vlastníka.

Huma jen toužil zabít co nejvíce nepřátel a dát tak Renardovi a jeho mužům příležitost, kterou potřebovali. Další skřet padl pod jeho mečem. Ostatní se vrhli na osamělého útočníka. Připravovali si přitom luky a zvedali kopí. Huma věděl, že ho nebudou ochotni zajmout živého.

Pak za sebou uslyšel výkřiky a poznal, že i ostatní tři rytíři se zapojili do bitvy. Teď, když věděl, že naděje na přežití dosud trvá, bojoval s mnohem větším nadšením než předtím. Někteří ze skřetů se odpoutali od těchto čtyř jezdců a pokusili se znovu sešikovat podle spěšných rozkazů velitele hlídky.

Vzduchem se nesly další válečné pokřiky. Huma vzhlédl a uviděl Renarda, jak s ostatními přijíždí z druhé strany. Ti z nepřátelské hlídky, kteří se pokusili utéct, padli pod mocná kopyta válečných koní. Renard metodicky zabil dva skřety, kteří se mu pokusili postavit, a pak popohnal koně dopředu. Jeho pohyby svědčily o tom, že bojuje skoro s dychtivostí.

Jednoho rytíře z Humovy skupiny skřeti stáhli z koně a těžká sekera ho zabila dřív, než Huma stačil něco udělat. O několik vteřin později Huma přešel skřeta, který stál nad svou obětí. Ohavný tvor stačil jen vzhlédnout, než ho přední kopyta válečného koně zasáhla do hlavy a rozštípla mu lebku.

Skřeti, kteří věděli, že jsou ztraceni, bojovali s netušeným odhodláním. Jen tři jezdci jim stáli v cestě na svobodu. Huma stěží vykryl další divoký úder. Kolem hlavy mu proletěl šíp.

Náhle se vzduch zachvěl vytím.

Něco skočilo na Humova koně a rytíř krátce zablýhl, že to něco se tvarem podobá vlkovi. Podobnost však končila mrtvolně bílou zsinatostí tohoto tvora, který vypadal jako stažený z kůže. Zdálo se, že jeho žluté mokvajících tesáky jsou

stejně dlouhé jako Humovy prsty a ostré jako nože. Pak Humův válečný kůň zaržal, i přes rytířův odpor se otočil a rozběhl se pryč z bitvy, s každým svaem napnutým. Vůbec nedbal na zoufalého rytíře, který se ho držel. Někde blízko za nimi tvor znovu zavyl. Huma dokázal jen pevně sevřít uzdu, aby se při divoké jízdě udržel v sedle. Zvuky boje utichaly, jak se vyplašený kůň hnál hlouběji a hlouběji do sežehnutého lesa.

Co mohlo tak vyděsit cvičeného válečného koně? Určitě ne žádné pozemské zvíře.

A pak se tato myšlenka vytratila Humovi z mysli, když jeho kůň prorazil zčernalými větvemi skupinky stromů a země byla najednou hluboko, tak hluboko pod nimi.

Ukázka poskytnuta se svolením nakladatelství Fantom Print a knihkupectvím Fantasya.

Richard A. Knaak: Legenda o Humovi (The Legend of Huma), překlad: Jiří Fuchs, obálka: Duane O. Meyers, grafická úprava: René Balický, Fantom Print, 2007, 302 stran, 219 Kč, brožované, ISBN 80-86354-78-4,

Richard A. Knaak

Ondřej Neff, Jádro pudla

9. března 2007

Umělá a naveskrz prohníla je společnost, která se vytvořila na Marsu. Co se s ní stane, když do ní vpadne Red Haager, možná lidojed, ale zcela určitě divoch, provázený věrným psem Terrem? Možná že zahyne, možná se vzchopí k novému životu. Po dvaceti letech znovu vychází první díl marsovské tetralogie Pán modrého meče - její třetí díl vyjde knižně vůbec poprvé. (anotace)

Znovu zatáhl za šňůrku. Smích se ozval opět. Potřetí, počtvrté se Rad přesvědčil, že pytlík se směje, když se zatáhne za šňůrku. Provázek pak leze pomalu dovnitř jako hádek, a když už čouhá jen kousek, pytlík zmlkne.

"Ať se propadnu, jestli tohle není ta nejlepší Památka, jakou kdo kdy našel," řekl Rad svému daimonovi. Jenže v tu chvíli Terr zařval a vrhl se kamsi stranou.

Rad pustil pytlík na zem a pudově uskočil. Z lesa se k nim hnál veliký barrok.

Byla to šelma v nejlepším věku. Široké jizvy na čenichu svědčily o zkušenostech z bojů a podle rychlosti, jakou se barrok pohyboval, se dalo soudit, že z toho mohutného těla dosud nevypřehala mladická svěžest.

Rad Haager bleskurychle sáhl po meči, ale jeho ruka nahnátla jenom vzduch. Meč! Nechal ho nahoře v té kovové rybě... ale ne! Opřel jsem ho vzadu o stěnu, když jsem na tu rybu lezl. Nebo jsem snad hodil meč na zem?

Daimon a barrok se srazili uprostřed pláně. Terrova zuřivost šelmu vyvedla z míry, ale ne na dlouho. Barrok zařval a sevřel

Terra do drtivého objetí. Bez dlouhého rozmýšlení se Rad Haager rozběhl a skočil barokovi na záda, zaťal prsty do jeho nozder a rval je ze všech sil. Huňáč zoufale zavyl a pustil daimona z pracek. Obrátil se k Radovi a švihl po něm tlapou. Lovce uskočil a dokázal se vyhnout i druhému úderu. Daimon se zakousl barokovi do zadní nohy plnou silou, jenže teď šelma nedbala na bolest a vedla ji už jenom nenávist. Vlekla Terra za sebou, jako by to bylo štěně. Další výpad, Rad uskočil, avšak klopýtl a ztratil rovnováhu.

To je konec, blesklo mu hlavou. Smrdutý dech masožravé šelmy mu vnikl do chrípí. Koutkem oka zahlédl, že na kraji lesa se cosi zatřpytilo. Udeřil se bolestivě do zátylí. Zavřel oči a čekal poslední ránu.

Po chvíli oči otevřel a posadil se.

U jeho nohou ležel obrovitý barok, ale místo hlavy měl neurčitou zčernalou masu. Terr ležel opodál, ale žil. Bolestně na svého pána hleděl a sípavě oddychoval.

"Co to... bylo...", zašeptal Rad Haager nechápavě. Nedaleko něco zaharašilo. Ohlédl se z pouhé zvědavosti, kdo na něho útočí tentokrát.

Po planině k němu kráčela štíhlá rusovlasá dívka. Rad si nikdy dívek příliš nevšímal a v určitém smyslu se jich bál. Důvod jeho strachu byl zřejmý. Bylo mu bezmála dvacet let a to byl věk, v němž většina jeho vrstevníků měla už dávno rodinu s kupou dětí. Přestože ještě nepatřil k slavným a váženým bojovníkům, klan se k němu choval uctivě, neboť trojnásobný náhrdelník ze zubů a drápů baroka nebylo možno přehlédnout a zřetelně napovídal každému, kdo měl oči v hlavě, že mladý muž takto ozdobený má před sebou skvělou budoucnost. Rad Haager proto přitahoval pohledy nejedné dívky kmene a doneslo se k jeho sluchu, že i v kmenech spřátelených, jako jsou například Ryby a Muži řeky, se o něm hovoří jako o nadějném mladíkovi, který už má načase usadit se a založit hnízdo. Naneštěstí pro dívky klanu Volných lovců, Ryb a Mužů řeky toužil Rad Haager po rodinném štěstí tak málo jako po žluté zimnici. Dívám se proto vyhýbal, a když se snad některá odvážila navázat s ním hovor, po několika větách volil obranu pro muže sice nedůstojnou, zato účinnou, totiž kvapný ústup, ne nepodobný útěku.

Zjev této dívky na něho však zapůsobil tak, že zůstal sedět zcela zkoprnělý, neschopen pohybu ani slova.

Nemohlo jí být více než dvacet let. Blížila se k němu volným, plavným krokem. Pružnost její chůze mu připomněla lvici. Terr vstal a mátožně jí šel vstříc. Pohlédla na daimona zvědavě, ale nezvolnila krok. Buď o daimonech nic nevěděla, anebo neznala strach. Teprve když k šelmě došla, uvědomil si Rad Haager, jak je vysoká. Položila ruku daimonovi na šíji a k Radově úžasu Terr nejenže neprotestoval, nýbrž slastně zavrčel a přátelsky zamáchal huňatým ohonem.

Teprve teď se Rad vzchopil a vstal.

Rusé vlasy měla ta dívka přistřiženy do přiléhavé přilbice. Hlavu zdobila zlatá čelenka. Barva kovu se ve vlasech téměř ztrácela. Přes ramena jí visel krátký pláštík. Trup měla krytý bohatě zlaceným krunýřem. Byl víc pro ozdobu než k užítku, jak si Rad hned všiml. Nechránil totiž ani dívčino hrdlo, ani břicho, a navíc měl na ramenou ozdoby důmyslně tvarované, ale nesmyslné. Kdo by totiž v takové zbroji šel do bitvy, přišel by brzy o ruce. Ozdoby přímo lákají meč nepřítelů: pojd' a sekni.

Kalhoty měla dívka tak krátké, že sahaly do poloviny stehů. Vypadaly jako z kovu, ale byly zhotoveny z látky zřejmě měkké a poddajné. Holeně jí kryly ocelové chrániče se stejnými zlatými ozdobami, jaké byly vytepany do krunýře.

V ruce držela nevelký předmět, hranatý, opatřený tlustou průsvitnou trubicí.

"Kdo jsi?" zeptala se přísně.

Lovce postoupil o několik kroků. Daimon se pobaveně šklíbil.

"Kdo zabil baroka?" zeptal se Rad. Teď si uvědomil, že dívka vlastně není hezká. Měla příliš malý nos a velká ústa a také její tmavé oči poněkud vystupovaly z jamek. Zdálo se však, že skutečně nezná strach a že by dokázala i bojovat, kdyby toho bylo třeba, a takových lidí si Rad vážil.

Dívka, jako na vysvětlenou, pokývala tím zvláštním předmětem.

"Dobrá rána na tu dálku, nebo snad ne? Kdo jsi?"

Jádro pudla, Neff, Ondřej, Nakladatel: Wolf Publishing, Obálka: Grigory Vyatkin, Redakce: Jiří Vlček, Zuzana Kupková, Rok vydání: 2006, Počet stran: 256, Rozměr: 110 x 165, Provedení: paperback, cena 99.00 Kč

Ondřej Neff

Nathan Long, Zabijec orků

14. března 2007

Gotrek a Felix se vrátili zpátky na jižní pobřeží Starého světa a zjistili, že se orci dali na pochod a plení zemi. Jelikož hlavní armády Říše zoufale bojují proti silám Chaosu hlouběji ve vnitrozemí, není nikdo, kdo by jejich tažení zastavil. Aby Gotrek dodržel svou dávnou přísahu, souhlasí, že pomůže trpasličímu princovi vybojovat zpátky jeho državy dobyté zelenými kůžemi, ale sotva se oba hrdinové ocitnou v mrazivých hlubinách hor, naleznou tam víc, než k čemu se zavázali.

Brož. cca 400 str., překlad Leona Malčíková, obálka Geoff Taylor, vyjde v březnu 2007

„Konečně jsme tedy pluli domů, po téměř dvou desetiletích putování s trolobijcem, který se hnonil za svou záhubou na východ, jih a opět na východ, přes Arábii, Indii a Kitaj. Vracel jsem se s ním do Starého světa a našich rodných krajů. Po tomto dni jsem toužil léta, avšak když konečně přišel, neměl nám přinést radost ani klid, jak jsme doufali. Místo toho nás od okamžiku, kdy jsme se nohama dotkli země, čekala jen hrůza a sváry. Můj společník se setkal se starým přítelem a byl požádán, aby dodržel dávný slib; těžko jsme mohli vědět, jaké z toho vzejdou hrůzy a krveprolití.

Než ta noční můra dospěla ke svému hořkému krvavému konci, měl jsem příležitost vidět trolobijce šťastnějšího než kdy dřív, ale také mnohem zbědovanějšího. Byla to podivná doba a tyhle smutné vzpomínky probouzím jen velmi váhavě, abych je zde zaznamenal.“

—Z knihy *Mé cesty s Gotrekem, díl VII, Herr Felix Jaeger* (Altdorf Press, 2527)

Jedna

„Orci?“ pokrčil rameny Gotrek. „Už jsem bojoval se spoustou orků.“

Felix hleděl na trolobijce v šeru stísněné čelní kajuty obchodní lodi. Svalnatý trpaslík seděl na lavičce, ohnivě zbarvené vousy mu visely na prsa. Obrovský korbél s pivem svíral v pěsti a u boku mu stál naražený soudek. Jediné osvětlení pocházelo z malého lodního okénka – vlnící se zelený odraz vln shora, působící mořskou nemoc.

„Ale oni zahájili blokádu Barak Varr,“ řekl Felix. „Nebudeme moci přistát. Chceš se přece dostat do Barak Varr, ne? To se chceš zase plahočit po souši?“ Felix přistát chtěl, to věděl určitě. Dva měsíce v téhle napůl potopené rakvi, kde v podpalubí musel sklánět hlavu i trpaslík, ho doháněly k šílenství.

„Nevím, co chci,“ zahřimal Gotrek. „Kromě dalšího pití.“

Dal si další pití.

Felix se zakabonil. „To je vážně skvělé. Jestli tohle přežiju, napíšu výpravnou epickou báseň o tvé smrti – jak ses hrdinsky utopil v podpalubí, opilý jako půlík o dožínkách, zatímco tví kamarádi na palubě nad tebou bojovali a umírali.“

Gotrek pomalu zvedl hlavu a upřel na Felixe jedině třpytící se oko. Po dlouhé chvíli, kdy si Felix myslel, že po něm trolobijce skočí a rozerve mu hrdlo holýma rukama, Gotrek zabručel: „Se slovy to vážně umíš, človíčku.“

Položil korbél a zvedl sekeru.

Barak Varr byl trpasličí přístav postavený uvnitř strmého útesu na nejvýhodnějším cípu Černého zálivu, který se jako zahnutý vodní dráp zatínal do neúrodních krajů jižně od Černých hor a Císařství, kde nevládly žádné zákony. Přístav i město se nacházely v tak vysoké jeskyni, že i nejvyšší válečná loď mohla vplout dovnitř a přistát v nesčetných docích. Po stranách vchodu se tyčily padesát stop vysoké sochy trpasličích válečníků stojících na kamenných lodních přídích. Robustní maják stál napravo, na konci kamenného výběžku. Jeho světlo prý bylo vidět na dvacet mil daleko.

Felix však z těchto architektonických zázraků skoro nic neviděl, protože mezi širokým zastíněným vchodem do Barak Varr a nimi plula horda orků na lodích a výhled mu zastiňovala směsice potrhanych plachet, stěžňů, neumělých praporců a zavěšených mrtvol. Řada se zdála být téměř neproniknutelná; byla to plující barikáda zajatých válečných i obchodních lodí, vorů a veslic posvazovaných k sobě, která se táhla před přístavem v oblouku dlouhém skoro míli. Z mnoha palub stoupal kouř z kuchyňských ohňů a voda okolo byla plná nafouklých mrtvol a trosek.

„Vidíte?“ zeptal se kapitán Doucette, bretonský obchodník s extravagantním knírem, který vezl Gotreka s Felixem z Tiley. „Jako by to postavili ze všech uloupených i válečných lodí, které se pokusily proplout, a já tu musím přistát. Potřebuji prodat náklad indického koření a vyzvednout trpasličí ocel pro Bretonii. Pokud to neudělám, bude tahle cesta prodělečná.“

„Můžeme někdy prorazit?“ zeptal se Felix. Světlé dlouhé vlasy a červený sudenlandský plášť mu povlávaly v poryvech letního větru. „Loď to zvládne?“

„Ale oui,“ řekl Doucette. „Naše Reine Celeste je velmi silná. Ubránili jsme se spoustě pirátů a menší lodi jsme cestou zničili. Obchodování není snadný život, že? Jenže... orci?“

„S orky si nedělej starosti,“ řekl Gotrek.

Doucette se otočil a změřil si Gotreka od naježeného karmínového hřebene vlasů přes chybějící oko k pevným botám a zase zpátky. „Odpusť mi, příteli. Není pochyb, že svým zjevem naháníš hrůzu. Paže máš jako kmeny stromu, že? Hrudník jako býk, ale pořád jsi jen jeden muž – ehm, trpaslík.“

„Jeden trolobijce,“ zabručel Gotrek. „Teď napni plachty a jedeme. Mám dole soudek, který bych rád dopil.“

Doucette se prosebně zadíval na Felixe.

Felix pokrčil rameny. „Už jsem s ním prošel horšími věcmi.“

„Kapitáne!“ zavolala hlídka ze strážního koše. „Další loď za námi!“

Doucette, Gotrek a Felix se otočili a zadívali se přes zád'. Z malé zátoky vypluly dvě menší šalupy a tileanská válečná loď a hnaly se k nim s plachtami pod plným větrem. Všechny dřevěné ozdoby z nich byly sundány a nahradila je beranidla, katapulty a trebuchety. Hlavu překrásné příďové figury s odhaleným poprsím nahradila trolí lebka a na čelenu se houpaly hnijící mrtvolky pověšené za krk. Orci stáli podél bortu a vyraželi ze sebe hrdelní válečný pokřik. Kolem nich poskakovali a vřískali goblini.

Doucette zasyčel skrz zuby. „Takže past, že? Skřípnou nás jako rak. Teď nemáme na vybranou.“ Otočil se, prohlédl si plovoucí bariéru, a pak křikl na kormidelníka. „Dvě čárky na pravobok, Luque. Směr na prámy! Feruzzi! Napni všechny plachty!“

Felix sledoval Doucettův pohled a viděl, jak kormidelník otáčí kolem a první důstojník žene námořníky nahoru po lanech rozvinout další plachty. Čtyři zchátralé vory s navršenými ukradenými sudy a bednami byly volně svázané k sobě mezi válečnou lodí Císařství a napolo sežehlou estalianskou galérou. Obě lodi se hemžily orky a gobliny, kteří hulákali a mávali zbraněmi na Doucettovu obchodní loď.

Plachty napjaté větrem zapraskaly jako výstřel z pistole a loď začala nabírat rychlost.

„Na bojová stanoviště!“ zavolal Doucette. „Připravte se na abordáž! Pozor na lodní háky!“

Na bocích válečné lodi i galéry pobíhaly malí i velcí zelenokožci, kteří přeskakovali přes vory k místu, odkud se chtěli nalodit na obchodní loď. Přesně podle kapitánova varování točila polovina z nich nad hlavou háky.

Felix vzhlédl. Šalupy i válečná loď je doháněly. Pokud se obchodníkovi podaří prorazit blokádu, mohli by pronásledovatelům utéct, ale jestli je chytí...

„U Dámy, to ne!“ zaúpěl najednou Doucette.

Felix se otočil. Všude po válečné lodi se ze čtvercových otvorů vysunovaly hlavně děl.

„Rozstřílejí nás na kusy,“ řekl Doucette.

„Ale... jsou to orci,“ podotkl Felix. „Orci nedokážou pořádně zamířit, ani kdyby si tím mohli zachránit život.“

Doucette pokrčil rameny. „Na tuhle vzdálenost mířit nemusí.“

Felix se zoufale rozhlédl. „No, můžeme po nich střílet? Dřív my po nich, než oni po nás?“

„Vtipkuješ, mon ami,“ zasmál se Doucette. Ukázal na pár katapultů, které byly jedinou artilérií obchodní lodi. „Tyhle toho proti císařskému dubu moc nezmožou.“

Rychle se blížili k blokádě. Bylo příliš pozdě pokusit se uhnout. Felix už zelené kůže cítil – špinavý zvířecí pach smíšený se smradem z odpadků, mršin a smrti. Viděl, jak se jim v tetovaných uších třpytí náušnice a rozeznával primitivní znaky nakreslené na štítech a poničených zbrojích.

„Hod'te mě na ně,“ řekl Gotrek.

Felix a Doucette se na něj zadívali. Trpaslík měl šílený lesk v oku.

„Co?“ zeptal se Doucette. „Hodit na ně?“

„Posad'te mě na jeden ten váš kamenometný vynález a přeřízněte lano. Já už si s těmi špinavými parchanty poradím.“

„Ty... chceš, abychom tě vystřelili z katapultu?“ zeptal se nevěřicně Doucette. „Jako bombu?“

„Grobi to tak dělají. To, co dokáže goblin, zvládne i trpaslík, a mnohem lépe.“

„Ale Gotreku, mohl bys—“ řekl Felix.

Gotrek zvedl obočí. „Co?“

„Ehm, nic, toho si nevímej.“ Felix chtěl říct, že by se Gotrek mohl zabít, ale o to mu vlastně šlo, že?

Gotrek došel k jednomu katapultu a vyšplhal na jeho lžici. Vypadal na ní jako hodně ošklivý buldok sedící na naběračce.

„Jen mě určitě přehod'te přes bok lodi a ne do něj.“

„Budeme se snažit, mistře trpaslíku,“ řekl velitel posádky katapultu. „Ehm, pokud zemřete, tak nás nezabijete?“

„Zabiju vás, jestli okamžitě nevystřelíte!“ zabručel Gotrek. „Pal!“

„Oui, oui.“

Posádka zbraň zamířila, přičemž funěli námahou nad Gotrekovou váhou, natočili ji proti válečné lodi, a pak ještě trochu přitáhli metací rameno.

„Držte si sekeru, mistře trpaslíku,“ zavolal velitel posádky.

„Možná by se sešla helma,“ řekl Felix. „Nebo—“

Velitel posádky spustil paži. „Pal!“

Střelec zatáhl za páku a rameno katapultu se vymrštilo. Gotrek proletěl vzduchem v dlouhém vysokém oblouku přímo na válečnou loď a přitom řval svůj válečný pokřik.

Felix se zaraženě díval, jak se Gotrek rozpleskl o zaplátovanou plachtu na hlavním stěžni válečné lodi a sklouzl na palubu doprostřed pobíhajícího davu orků. „To by mě samotného zajímalo,“ prohodil, „jak tohle dostanu do veršů.“

Spolu s posádkou katapultu natahoval krk a snažil se Gotreka v chaosu, který na palubě zavládl, zahlédnout, ale viděli jen vřavu zelených těl ježící se hrubými orčími sekáči z kovaného železa, zvedajících se a zase dopadajících na něco, co neviděli. Alespoň nepřestávají, pomyslel si Felix. Pokud pořád bojují, je Gotrek naživu.

Pak orci bojovat přestali a místo toho začali zmateně pobíhat sem a tam.

„Je...?“ zeptal se Doucette.

„Nevím,“ kousl se do rtu Felix. Že by Gotrek, který už porazil draky, démony i troly, zahynul v boji s obyčejnými orky?

Shora se ozval křik hlídky: „Pozor, náraz!“

Loď narazila s ošklivým křupnutím do vorů, drtila dřevo, trhala provazy a shazovala sudy, bedny i příliš dychtivé orky do studené zčeřené vody. Bok válečné lodi se tyčil přesně napravo od nich jako zeď hradu a děla byla v jedné rovině s Doucetteho palubou.

Zleva i zprava zasvištěly vzduchem lodní háky a Felix se sehnul právě včas, aby se mu jeden nezasekl do ramene. Háky se zabodly do zábradlí, paluby i plachet a lana k nim připevňená se napjala, jak loď pokračovala v cestě vpřed. Posádka Reine Celeste po nich sekala sekerami a tesáky, ale než přesekli jedno lano, zabodly se vedle dva další háky.

Felixovi zaznělo u levého ucha zahřmění a jedno z děl válečné lodi, vzdálené necelých patnáct stop, zmizelo v bílém dýmu. Dělová koule jim hvízdla u hlavy a přerвала lano žebříku.

Felix polkl. Vypadalo to, že Gotrek selhal.

„Abordáž!“ vykřikl Doucette.

Obchodní loď prorazila orčí linii a byla uvnitř blokády, ale značně zpomalovala, jak za sebou táhla na lanech lodních háků vory i zbytek lodí. Válečná loď se při tom otáčela a její děla zůstala namířená na Doucetteho loď, zatímco vlny zelených nestvůr šplhaly po lanech a lezly přes bort. Felix tasil meč s dračím jílcem a přidal se k ostatním, kteří vyrazili proti nim. Muži všech barev a všech národností bodali, sekali a stříleli na odvěkého nepřítele lidstva – Tileánci v přiléhavých čapkách a baňatých kalhotách, Bretoniánci v pruhovaných pantaloněch, muži z Arábie, Indie a jiných míst – ti všichni bojovali se zoufalstvím zrozeným ze strachu.

Nebylo se kam stáhnout a vzdát se znamenalo přímou cestu do orčího kotle na jídlo. Felix ustoupil stranou před ránou sekáče, která by jej mohl rozpúlit, a proťal svému vysokému protivníkovi krk. Dva goblini na něj zaútočili z boku. Jednoho zabil a druhého odkopl. Objevil se před ním další.

Felix už nebyl štíhlý a pružný mladý básník, co býval, když během jedné noci slíbil v opilecké družnosti Gotrekovi, že napíše epickou báseň o jeho smrti. Desetiletí bojů po trolobijcově boku ho zocelily a stal se z něj zkušený šermíř. Ale i tak se nevyrovnal – alespoň fyzicky – sedm stop vysoké nestvůře, které čelil. Byla alespoň dvojnásobně těžká s pažemi silnějšími než Felixovy nohy a z vysunuté spodní čelisti jí vyčnívaly popraskané tesáky. Navíc páchla jako prasečí zadek.

Orkovi divoce plála šílená očka, když se s řevem rozmáchl hrubým železným sekáčem. Felix se sehnul a sekl po něm, ale ork byl rychlý a srazil mu meč stranou. Znovu se ozvalo zahřmění; dělová koule prorazila zábradlí deset stop nalevo od Felixe a vyryla brázdu v davu, jak zabíjela orky i obchodníky. Na kluzké palubě se mísila černá a rudá krev. Felix vykryl orkův výpad, tak silný, až mu zabrněla dlaň i paže. Za jeho zády padl velitel posádky katapultu, rozťatý na dva kusy.

Další série zadunění rozhoupala loď a Felixe napadlo, jak se asi orkům povedlo vypálit tak disciplinovanou salvu. Ohlédl se na válečnou loď. Z dělových poklopů se valil dým, avšak nevy létaly z nich žádné dělové koule. Ork po něm sekl. Felix uskočil a zakopl o tělo velitele katapultu. Dopadl na záda do kaluže krve.

Ork zafuněl a zvedl sekáč nad hlavu.

S mohutným ka-rumpvybuchla válečná loď v kouli ohně takovou silou, až se kolem rozletěly kusy prken, lan a orků. Bojovníky na palubě obchodní lodi srazila tlaková vlna na zem. Felix měl pocit, jako by mu někdo probodl ušní bubínky. Ork nad ním zavrával a překvapeně se zadíval na svou hrud'. Mezi žebry mu trčel dělový vytěrák a z jeho rozježeného konce kapala krev. Pak padl kupředu.

Felix se mu odkutáel z cesty a vyskočil na nohy. Pohlédl na válečnou loď obklopenou plameny. Takže Gotrek to nakonec dokázal. Ale za jakou cenu? Mohl by tohle vůbec přežít?

Z pekelné výhně vypadl hlavní stožár válečné lodi a třeskl o palubu obchodní lodi jako podťatý strom – a po něm napolo vyběhla, napolo se vyšplhala čersaditá postava s obličejem a kůží černou jako železo, červeným hřebenem vlasů a doutnajícím plnovousem. Vrchol stěžně prorazil zábradlí lodi a rozdrtil klubko goblinů, kteří tam právě šplhali. S divokým řevem skočil Gotrek na střední palubu obchodní lodi přímo doprostřed houfu orků, kteří zatlačovali Doucetteho posádku na záď a působili jim značné ztráty.

Trolobijce se při dopadu otočil s napřaženou sekerou v rukou. Tucet orků a goblinů okamžitě padl s proseknutými

krky, páteřemi a nohama. Než se jejich druhové obrátili ke Gotrekovi a padlo jich sedm dalších. Povzbuzená posádka obchodníků se vrhla vpřed a zaútočila na zmatené orky. Naneštěstí po vorech běželi další. Kupecká loď byla navíc stále zapletena do sítě lodních háků a přišpendlena na místo spadlým stěžněm.

Felix skočil na zábradlí příďové nástavby a ječel na Doucetta, který se vrhl do klubka orků a goblinů směrem ke Gotrekovi. „Přeřízni lana a shod’ stěžně! Zapomeň na orky!“

Doucette zaváhal, a pak přikývl. Chvilí ječel na posádku ve čtyřech jazycích a pak se vrátil, přesekával zbývající provazy a všichni se opírali do stěžně, aby jej svrhli přes zábradlí na pravoboku, zatímco zelené kůže se tlačily dál a snažily se šíleného trolobijce srazit k zemi.

Felix zaujal své obvyklé místo – za trolobijcem a kousek nalevo, aby byl mimo dosah jeho sekery, ale dost blízko a mohl mu krýt záda a boky.

Orci byli zděšení, což dávali najevo tím, že se ze všech sil snažili zabít zdroj svého strachu. Ale čím usilovněji se snažili, tím rychleji umírali. Lezli jeden druhému do cesty a zcela zapomínali na Felixe, dokud jim neprobodl ledviny. Bojovali mezi sebou o šanci zabít Gotreka. Trpaslík měl palubu pod nohama kluzkou krví a hromada orčích a gobliních těl mu sahala výš než k hrudi.

Gotrek zachytil Felixův pohled, když rozsekl orka vedví, od hlavy po slabiny. „Není to špatná pranice, co, človíčku?“

„Myslel jsem, že jsi konečně umřel,“ řekl Felix a ucukl hlavou před švihem tesáku.

Gotrek si odfrkl a vykuchal dalšího orka. „Nepravděpodobné. Ti pitomí orci měli všechen střelný prach na střelecké palubě. Jedné hnusné zelené kůži jsem usekl hlavu a strčil jsem ji do kuchyňského ohniště, až chytla.“ S dunivým smíchem usekl hlavu dvěma goblinům. „Pak jsem ji odkutálel podél řady děl, jako bych hrál kuželky. Přesně tak!“

Se skřipáním a praskáním štipajících se prken se posádce konečně podařilo shodit stěžně válečné lodi přes zábradlí. Lana lodních háků drnčela, jako když se uvolní tětiva luku, a praskla, sotva Reine Celeste vyrazila vpřed a srovnala se s větrem.

Posádka zajásala a vrátila se k boji s posledními zbytky orků. Za několik okamžiků bylo po všem. Felix i ostatní si otřeli čepele a ohlédli se právě včas, aby viděli, jak lodě orčích pronásledovatelů narazily do sebe, a pokoušely se všechny najednou vystřelit do blokády. Ozýval se odtud vztekly řev a posádky tří lodí začaly sekat do sebe, zatímco se jejich lodě začaly zaplétat do změti vorů, lan a plujících odpadů.

Dál od šarvátky tří lodí se v zálivu pomalu potápěla válečná loď s chocholem černého dýmu. Orci z ostatních lodí spěšně odsekávali spojovací lana, aby někoho ještě nestáhla s sebou.

Kapitán Doucette si stoupl před Gotreka a hluboce se mu uklonil. Na předloktí měl hlubokou řeznou ránu. „Mistře trpaslíku, jsme vašimi dlužníky. Zachránil jste nám život i náklad před jistým zničením.“

Gotrek pokrčil rameny. „Byli to jen orci.“

„Niméně jsme vám nesmírně vděční. Pokud vám to můžeme jakkoli splatit, stačí říct.“

„Hmm,“ prohrábl si Gotrek doutnající vousy. „Můžeš mi dát další soudek piva. Ten, co mám dole, jsem už skoro dopil.“

Long, Nathan: Warhammer - Zabíječ orků (Warhammer - Orcslayer), nakladatel: Polarit, překlad: Leona Malčíková,

obálka: Geoff Taylor, 288 stran; paperback; 105 x 175, plánováno na březen-duben 2007

Nathan Long

Petr Vyhlička, Meč z Flatlandu

21. března 2007

Za dob, kdy legendární říše Qwaan sahala od oceánu až za tok Luny, rozkládalo se na jihozápadním pobřeží království Qwaarmor. Nepatřilo k nejbohatším ani k největším, jeho králové se však těšili stejné úctě, jako vládcové Treasilu či Naan Cyiahn. Neboť nebylo rozdílu mezi velkými a malými zeměmi. Tak praví legendy. Když Connor, bard z Llanfairu, do Qwaarmoru opravdu doputoval, byl zklamán. Máloco připomínalo dávnou slávu. A kvůli jeho znalostem přírody a magie, které byly v Llanfairu považovány za samozřejmé, se ho lidé báli jako čaroděje. Přesto, nebo spíš právě proto, jakoby přitahoval jedno dobrodružství za druhým. (anotace)

Machtelda sebrala ze stolu nejdelší nůž a zamávala jím před očima Rasciellova fámula. Ucoul, zakopl a zřítíl se mezi operátorské nástroje.

Connor se rychle rozhlédl a zatímco pěstmi srážel dalšího muže, hlavou ukazoval na okno, zakryté okenicemi z tenkých dřevěných proužků.

"Za mnou!" vykřikl, rozeběhl se a skočil. Nevěděl kam.

Okenice se rozlétly na třísky a Connor prolétl vzduchem. Netušil kam padá, a tak uvolnil tělo a čekal, až se setká se zemí. Dopadl na udusanou hlinu postranní uličky. Machtelda seskočila vedle něj, otřásla se a chytila ho za ruku. Rozeběhli se k bližšímu konci.

"Kde ses tu vzala?" ptal se přerývavě, když zahnuli na široký bulvár, ústící na přepražišť obchodních karavan.

"V tomhle městě se dozvíš všechno. Tam," ukázala na rozhrkanou káru. Na kozlíku seděl shrbený stařík, třímal bič a civěl mezi dlouhé oslí uši, dávaje tím najevo, že ho kromě pytlíku měďáků nezajímá nic jiného.

"Dělej," pobídla Connora a sama vyšplhala pod plachtu. Jenže truvér se zastavil. Zařval.

Stejně už bylo pozdě, protože ho zahlédl Schwannar. A Connor sám zahlédl někoho, koho si tam moc přál potkat.

V bezpečné vzdálenosti od káry vedl nevzrušený hovor s bradatým Khazandarcem napomádaný obchodníček. Connor k němu vyrazil. Odstrčil tmavého chlapce, vedoucího těžkého tažného koně k napajedlu, odkopl jednu ze všude překážejících slepic a hnal se dál.

Alfstar si ho všiml. Zamával a usmál se. Truvér po něm skočil. Bradatý kupec tasil zakřivenou šavli, vztekly Connor uhnul výstražnému seku a Alfí po čtyřech prchl z dosahu. Nemusel daleko, protože právě dorazil Schwannar. Connor uskočil, přeskočil oj Khazandarcova vozu a rozeběhl se pryč. Proklíčkoval mezi povozy, rozšířil řady svých protivníků o

dva arkondské strážce karavan, jejichž družný hovor přerušil svými rameny a získal nečekanou pomoc v cameiském ozbrojenci, který využil nastávajícího zmatku k tomu, aby si vyřídil účty s jedním z Arkond'anů.

Situace začala nabývat na zajímavosti, když vběhl do cesty Machteldě.

Uhodila ho od boku, pěkně přes tvář a zakřičela něco pravděpodobně oplzlého, protože se to nepodobalo žádnému argothskému slovu, jež by znal. Potom ho zatáhla pod nejbližší vůz.

"Pitomče," šeptla. "Už jsme mohli být pryč. Příště se na tebe vykašlu, chlapečku."

"Ale Alfi ..."

Pod vozem se objevila Schwannarova tvář. Oba rychle vyklouzli na druhou stranu

"Co teď?"

"Hlavně už přestaň utíkat," řekla Machtelda. "Protože tak se ho nezbavíme."

"Mám ho snad začarovat?" plácl a ukázal holé ruce.

"No jasně. Jsi přece z čarodějnického národa," vysvětlila mu. Vztekla zakřičel, proklínaje pověry a hloupost.

"Ale víc mě učili běhat," prohlásil, když se Schwannar objevil na jejich straně vozu. A rozeběhl se, jenže proti němu se postavil Arkond'an.

Ne, skutečně to nemělo cenu. Connor se unaveně rozhlédl, všiml si několika čumilů, nehodlajících se, aspoň prozatím, vložit do nastávající všeobecné výměny názorů. Rozeběhl se k nim a s několika omluvnými slovy sebral podsaditému chlapíkovi v poutnické kutně krátký, špatně vyvážený meč. Překvapený tulák se nebránil, ale když Connor odrazil první Schwannarovy výpady, skočil mu za krk.

Někdo další ho strhl zpátky.

Ne, skutečně to nemělo cenu. Connor se točil jako korouhvička, využíval všech fines a úskoků, ale útočníků bylo přece jen mnoho.

Krátkým sekem srazil Arkond'anův meč, aby pak strážce probodl neuvěřitelně tupým hrotem ukořistěné zbraně. Nebyla to rána ani smrtelná, ani těžká, ale vyřadila nebezpečného muže ze hry. Ostatní - Schwannar a jeho tři muži - si navzájem překáželi.

Potom se do věci vložila úzká čepel východního meče a Connor spatřil kamirského kavalíra, nehodlajícího přenést přes srdce přesilu několika mužů proti jednomu. Neodpustil si šermířský pozdrav, což ho málem stálo krk. Kamirec se usmál a pozdravil také, aby vzápětí několika velice jemnými a mistrovskými údery odzbrojil dva muže. A do bitky se vložili další. Někdo si přihřál polívčičku a zaútočil na Kamirce, jiný muž se přidal ke Schwannarovi. Connor ustoupil k obchodníkovi a kryjící jeden druhému záda se pak stáhli ke kamirských vozům. Odtud už přibíhali obchodníkovi lidé, neptající se na poctivou hru a v zájmu svého pána hodlající rozpárat každého jeho protivníka.

Tohle už vypadalo na víc než jen na soukromý boj Connora proti Raichheldovi. Na malém prostoru přepřažiště hrozila propuknout malá válka mezi karavanami.

"Zastav je, pane. Ať nás jen ochrání!"

Kamirec, ač zatížený stejným prokletím mizerné znalosti argothštiny, Connorovi rozuměl a navíc dobře znal své muže. Věděl také, že moguntijská městská garda nebude do boje zasahovat, protože se netýkal města, ale věděl také, že nesmyslně rozpoutané zabíjení by bylo jen počátkem dlouhé kupecké války. Nebyl jen šlechtic, ale především obchodník a

tak se rozeřval, zamával mečem proti svým mužům a ti se stáhli kolem něj.

Connor odhodil meč.

"Tvůj učitel šermu se téměř vyrovná mému, příteli," řekl Kamirec. Connor se usmál.

Petr Vyhlička

FILMY

300: Bitva u Thermopyl

22. března 2007

Děsivá a krutá je Sparta. Jen dítě zdravé a silné může vykročit na cestu bolesti života. Učit se přežít a prospět svému rodnému městu. Taková cesta čekala také Leonidase, než se stal králem spartským a postavil se krutovládcí a uchvatiteli Xerxovi. Řecké státy se spolu handrkují v předvečer hrozby porobení. Svoboda může být ohrožena. Zachránit ji může jedině symbol, který vnukne víru ve vítězství proti neporaženému tyranovi.

Obětovat se pro druhé dokáží pouze skuteční muži, zastávající hodnoty nejvznešenější: Odvahu a čest. Jedině tak nezapadne do zapomnění čin hrstky, co se postavila mnoha.

Každý muž a leckterá žena přichází na tento film s očekáváním, pramenícím z trailerové masáže, zaručených informací od kamarádů a vzpomínkou na hodiny dějepisu. Valná většina z diváků určitě z kina neodejde zklamaná, zejména kvůli faktu, že se tvůrcům podařilo do Bitvy u Thermopyl přenést základní myšlenku z inspiračního zdroje. Jednoduché sdělení, které nezakryjí ani perfektní bojové scény.

O historickém pozadí a reáliích bitvy u Horké brány se stačí blíže podívat do březnové Pevnosti (roku 2007) nebo do Wikipedie, jejich nutná znalost však u filmu potřeba nebude, protože jak Frank Miller tak následně Zack Snyder (Úsvit mrtvých) ideálně skloubili fakta s mytologií, aby vytvořili příběh o legendě, o statečnosti, cti, zodpovědnosti, zradě a víře ve svobodu a spravedlnost. 300 není historický film, neukazuje nám temné stránky života v řecké Spartě a když už ano, tak pouze nevyhnutelnou drsnost (výběr zdravých jedinců, výuka chlapců, atp.). Spartští otroci se nikde neobjevují, narušilo by to divácký pohled na idealizovanou silnou individualistů, zároveň však nechybí pospolitost v pevnosti svazků vojáků, tvořících dohromady jednoduší celek silný jako nejslabší článek řetězu, proto je nutné ukout ho z kvalitního lidského materiálu - vytvořit nejelitnější bojovou jednotku starověkého světa.

Všechna realita tehdejšího života, která by mohla podkopat ideály o hrdínech, byla vypuštěna. Netlačit do filmu zbytečnosti navíc bylo dobré rozhodnutí, protože divák spíše upoutá a pohltné vymezení stran dobra a zla, ostatně tato jednoduchost fungovala u všech nezapomenutelných filmů (včetně Hvězdných válek). Král Leonidas (Gerard Butler) ztotožňuje ideál vůdcovství, rozvahy a rozumu, v Xerxovi (Rodrigo Santoro) zase můžeme spatřit mocí a vlastním božstvím zaslepeného dobyvatele. S postavou Efiélta (k nepoznání maskéry zmrzačený Andrew Tiernan) se vžijeme skrze lítost, osobně jsem byl pohlcen představou Gluma. Skutečné zlo odhalíme v postavě manipulátora Théróna (Dominic West; in Hannibal Rising aka inspektor Popil),

typické filmové a archetypální rekonstrukci Jidáše, jeho vina tak působí mnohem výmluvněji, než-li zrada Efiélta, jehož osud se nikdy neměl začít psát, alespoň podle spartských zákonů. Většina mužů si určitě zamiluje Leonidovu manželku a královnu Gorgo (Lena Headey), ideální představu o moudré, spolehlivé a chápající ženě. Všichni ostatní herci stojí za zhlédnutí (zejména ženám), přesto budou schováni ve stínu skvěle zvoleného a charismatického Butlera, ovládajícího plátno nejenom mečem a slovem.

Jednoduchý příběh však nutně nemusí bodovat, pokud neobsahuje sdělení, na kterém je daná společnost postavena, co se podařilo komiksové předloze, nemusí nutně zvládnout převedení na plátna kin, Snyder to zvládl. Mnohdy ale ani hrdinský archetyp nemusí stačit, takže očekávejte skutečnou vycizelovanou podívanou, hotový poklad ku potěše oka i ducha. V první řadě režisér věděl, co chce, nechal se inspirovat Millerovým grafickým románem natolik, že ho téměř do puntíku věrně zkopíroval, políčko po políčku (aspoň tak to tvrdí ti, kteří komiks četli), přesto si zachoval svůj nadhled a dovolil si vtisknout snímku svoji tvář. Díky speciální technologii získalo 300 barvy vybledlých odstínů hnědi, což vyvolává melancholickou podzimní náladu, vždyť sledujeme poslední dny života tří stovek mrtvol. Další věci na niž záleží úspěch, bezesporu bývá práce kamery a střiháčů, obě záležitosti zvládl štáb bravurně. Po letech se tak dočkali všichni ti, kterým moderní rychlé tempo střídajících se záběrů nevyhovuje. Snyder dokázal udělat z nehybných okének kresbiček s bublinami dynamickou, choreograficky geniálně propracovanou podívanou. Už na začátku vás do tranzu dostane adolescent Leonidas (Tyler Max Neitzel) v pozastavené scéně s vlkem, přičemž sněhové vločky nerušeně padají dál. V nejdůležitější (bitevní) části filmu si můžete v každém záběru vychutnávat zpomalení pohybu se vši lадností, jakou mohou přinést záběry lidských těl. Detailní záběry usekaných končetin se asi nebudou líbit všem, přesto každý ocení časté a dlouhé pohledy na mimiku obličejů, pohyby očí, atp. Nemusíte se bát žádného Matrixu a zastavení objektu v pohybu a jeho následné obtáčení, tak hluboko Snyder neklesl, nepotřeboval to.

Za zmínku stojí práce maskérů, ač by se mohl najít nespokojený historik. Většina žen se zasní nad uniformami Spartánů, leč nedá se očekávat, že by Armáda ČR přešla ke koženým spodřarům a rudým plášťům. U kostýmů, zbroje a zbraní to neskončilo, herci a jejich arzenál skutečně postupem času vypadají opotřebovaněji, šrámů, jizev, prasklin či záseků přibývá, na peršanské straně ubývá piercingu.

300 nemůžeme považovat ani za politicky korektní film současnosti. Hrdinní zastánci demokracie (jak pateticky to zní) spojili své síly proti ošklivým dobyvatelům z východu, kapitalističtí hodnostáři nehlídají na obecné blaho společnosti, kterou vykořisťují, ale navíc jsou schopni pro maximalizaci zisku učinit téměř cokoli. Nejzávažnější přečin však spatřuji v kroku zpět, který filmaři učinili tím, že povinně dosadili několik černochů, jenže pouze do vedlejších rolí, aby je nechali zhyznout bolestivou smrtí - kdo by tohle mohl čekat.

Ať už si vzpomeneme na volbu adaptace, snahu o grafickou věrohodnost předlohy, volbu herců, skvělou choreografii, jediné, co filmu můžeme vytýkat je průměrný a většinou nepřilíhající výrazný hudební doprovod, který sice místy skvěle funguje, většinou je však bez nápadu a nejskvělejších soundtracků nedokáže konkurovat (použití songu z Gladiátora při závěrečných titulcích patří k nejsilnějším hudebním momentům). Někomu může vadit ztráta tempa v

závěru filmu, přesto si myslím, že vhodně doplňuje nevyhnutelný osud hrdinných Spartánů (Lakedaimonských) a ukazuje stranu mince, která určuje moderní dějiny - politiku, tehdy však kapánek drsnější (královnino ideální řešení by mnoha současným poslancům a senátorům asi nevonělo). Závěr je upovídaný a pouze Butlerův výkon doplněný Díliovým vyprávěním vrací laťku, po faux pas v senátu, na patřičnou úroveň.

Režisér udělal pro vyznění příběhu geniální věc, když pojal film retrospektivně. Po zmíněné výchově dětí je to právě Dilios (David Faramir Wenham), kdo vypráví příběh padlých, proč přežil a mohl legendu poutavě předat dál se z jeho úst také dozvíte později, když prozradím, že za to může ztráta levého oka, bude vám jasné víc.

Považujeme tedy Snyderův biják především za akční film dovedený k nezapomenutelnosti především vizuální stránkou věci (stejně jako Conana podržel Poledouris). Rozhodně se můžete dostat do tranzu, vypustit do krevního řečiště nějakou tu kapku adrenalinu, propadnout řeckému či fotbal(hokej)ovému patriotismu a získat pocit správně investovaných peněz. Po čase si na film rádi podíváte, stejně jako na Gladiátora nebo Conana.

Jdi, diváku, a zvěstuj spoluobčanům, že my tu nadšeně voláme, jak Snyder kázal nám. To není šílenství, to je SPAR-TA.

Jan Pechanec

Krvavá hostina

6. března 2007

15. března do kin vtrhne právě snímek *Feast*, o kterém distributor napsal: "Pekelně zábavná variace na osvědčenou zápletku - monstrem ohrožuje skupinu lidí daleko od civilizace. Snímek si pohrává s konvencemi tohoto žánru a s tím, co od něj zkušený divák očekává." Jak to však viděl náš recenzent?

Představte si několik lidí v bare uprostřed pustiny, kde je jen jeden telefon, polofunkčná vysílačka a nedá se tam chytit signál na mobil. Představte si, že je noc, že na poschodí právě probíhá sůlož a při biliardovém stole se schyluje k bitce. Určíte vás napadne, že takáto představa si koleduje o malér. A ten malér přichází spolu so zakrvaveným chlapem s brokovnicou v ruce, který všetkým přítomným oznámí, že pokud chcú žít musia urobiť, čo im povie, pretože sa k nim blíži smršť z pekla.

Presne takto začína horor *Feast*, ktorý po strastiplnej distribučnej púti konečne zaútočil aj na naše kiná.

Už francúzsky mäsiar Alexander Aja v *Noci* s nabrúsenou britvou ukázal, že na kvalitnú zábavu stačí jednoduchý nápad, filmárske nadšenie a niekoľko litrov krvi. Debutujúci režisér John Gulager dodržiava tieto zásady do bodky. Scenár je osekaný na kosť, cisterna s umelou krvou bola vyčerpaná do

poslednej kvapky a z filmu cítiť priam posvätnú úctu k žánru. Napriek tomu je v *Krvavej hostine* však všetko trochu inak...

Divák je hneď spočiatku nešetrne hodený medzi množstvo najrôznejších postáv. Prostredníctvom podfu(c)kovského predstavovania je zaplavený množstvom údajov, ktoré si za nič na svete nedokáže zapamätať. Paradoxne patrí táto finta k tomu najvtipnejšiemu, čo film ponúka. Okrem prezývky, zamestnania a životných očakávaní sa totiž dozvedáme napríklad aj to, kedy postava umrie. Už z tohto je zrejme, že klasické kliše dostáva pekne na frak. A v takomto duchu je vystavaný celý film.

Základná kostra je samozrejme absolútne neoriginálna (skupina ľudí v uzavretom priestore sa bráni krvilačným útočníkom), ale na tomto základe je nahodených toľko skvelých nápadov a motívov, ktoré odporujú zabehnutým schémam, že vo výsledku film pôsobí ohromne „neopozerane“.

Neuveriteľne úderné hlásky (Nevidím tú vec. Nevidím tú vec. Vráť mi moje oko!) skvelo dotvárajú bezútešnú atmosféru, postavy sú (ne)ľudské a chovajú sa prirodzene. Hrdinovia „ktorí to zaručene prežijú“ zomierajú nečakane a brutálne. Tvorcovia sa jednoducho bavia, ale robia to originálnym spôsobom. Nepamätám si, že by v nejakom horore bola zobrazená taká úchylnosť ako je párenie zabijackych oblúd na kapote auta...

Castigovo je film zvládnutý na jednotku – je to však viac menej nevyhnutnosť, pretože niektoré postavy skrátka nemajú čas na predstavovanie a ich „výzorovosť“ je jediná možnosť ako ich charakterizovať. Prsnatá blondínka, invalid na vozíčku, zarastený pištoľník či intelektuál v nažehlenej bielej košeli určite nepotrebujú bližší komentár.

Film si priam koleduje o porovnanie s nedávnymi *Hadmi* v lietadle či *Slimákom*, ktoré mali byť poctou b-ěčkovému žánru. Zatiaľ čo rozliezajúce sa potvory sa pevne držali pravidiel braku, *Feast* sa vybral presne opačným smerom a svojou nepredvídateľnosťou dokáže šokovať.

Krvavá hostina je film hlavne pre fanúšikov krvavej survival akcie a užijete si ho o to viac, ak máte napozerané klasické diela v tomto žánri. Ak sa vám páčil *Pád do tmy* či *Hory majú oči*, tento film je pre vás povinnosťou. A to nielen preto, že produkčne sa na ňom podieľal aj legendárny Wes Craven...

Napriek tomu, že ide „len“ o deväťdesiat minút brutality a zabíjania, vyčnieva *Feast* medzi terajšou produkciou hororov ako diamant. Samozrejme, diamant poriadne postriekaný krvou a zvratkami.

Krvavá hostina (Feast), Horor / Thriller / Komédie, USA, 2005, 95 min, Režie: John Gulager, Hrají: Krista Allen, Balthazar Getty, Josh Zuckerman, Clu Gulager, Jason Mewes, Henry Rollins, Gary J. Tunnicliffe, Eric Dane

Martin Kochlica

George Méliés, Cesta na Měsíc - Le Voyage dans la Lune

12. března 2007

George Méliés se narodil v roce 1861 a zemřel v roce 1938. Za svůj život natočil hodně přes pět stovek snímků - na IMDb jich najdete citovaných 560, a určitě se mnoho dalších nedochovalo. Ten nejstarší citovaný pochází z roku 1896,

začal tedy točit v době, kdy kinematografie začala být použitelná, a pro diváky byla úžasná. Možná si vzpomenete na televizní dokument, v němž byl ukázán čelní snímek najíždějící lokomotivy, natolik působivý pro tehdejší obecnost, že zděšeně prchalo z lavic kinosálu. Řada jeho snímků byla spíše dokumentární povahy, mnohdy točil v reálu, ale také se pouštěl do hraných sekvencí.

Tehdejší technika - dá-li se vůbec v porovnání se současností o technice mluvit - dovolovala točit jen krátké filmy, a skládání kotoučů do dlouhých projekcí se vžilo až po dlouhých letech, kdy si diváci na film zvykli a začali vyžadovat více, než deset - patnáct minut dlouhé epizody. Zpočátku to dokonce byly jen minutové snímky, později se začaly prodlužovat. Zpočátku v jeho filmografii tak najdete pouze krátké dokumenty, jako například přehlídku francouzského námořnictva v Cherbourgu či záběry z náměstí Opery, ale třeba už v roce 1897 natočil Alchymistovy halucinace (L'Hallucination de l'alchimiste) či o něco později Čaroděj, princ a vila (Le Sorcier, le prince et le bon génie, 1900).

Vyvinul řadu trikových metod, mnohé z nich byly využívány - a dodnes využívány jsou, jako například falešné pozadí, dvojexpozice či zastavení kamery - ale některé z nich jsou dodnes nerozluštěné a filmový kouzelník si jejich tajemství vzal s sebou do hrobu.

Vedle vlastních fantastických námětů používal i známé literární motivy. V roce 1901 to byl snímek Le Voyage de Gulliver à Lilliput et chez les géants, inspirovaný Gulliverovými cestami, a v roce 1902 jeho nejčastěji citovaný Le Voyage dans la Lune - Cesta na Měsíc. Tento krátký snímek je samozřejmě jen volnou parafrází Verneovy předlohy, jak jinak ani nešlo při omezeném rozsahu. A to ještě první část je velmi civilní a současná. Samozřejmě současná z pohledu Meliése, a jak on už to velmi dobře uměl, navíc i dost parodicky pojatou.

I v těchto beztrikových záběrech projevily vynikající cit pro výtvarnou stránku filmu, které podřídil celé vyznění scén, a v další části ji doplnil o vynikající - na tehdejší dobu - trikové sekvence, které zaujmu i dnes. Vernovu naivitu (dýchatelná atmosféra na Měsíci ap.) doplnil o typicky meliésovské parodickoironizující prvky, a tak vytvořil dílo, které je v porovnání s vernovkami mnohem životnější a dodnes dokáže zaujmout nejen nadšence pro staré filmy.

Pavel Dobrovský našel na youtube současnou úpravu tohoto filmečku - nebojte se, není to žádné okolorování nebo nějaká podobná zmatečnost, jen jeden nadšenec přimixoval k původnímu obrazu hudbu, a nutno přiznat, že vybíral velmi citlivě a působivě, zvuk tu doplňuje atmosféru celého snímku, aniž by ji rušil nebo odváděl diváckou pozornost někam jinam. Autor zvukového mixu sáhl po moderní, přesto klidné a výborně laděné hudbě, a snímek rozdělil na dvě šestiminutové části.

Pokud máte ale pocit, že to není ono, zkuste další odkaz tady - opět youtube, pro změnu vcelku, ovšem s břešnou hudbou a anglickým slovním doprovodem, který doplňuje obraz o "neviditelné" informace. Přiznám se, že i když slovní doprovod byl zajímavý, celkový můj pocit z prvního soundtracku byl výrazně lepší, a ani některé další odkazy na

youtube, které se objevují na stránkách s těmito filmy, mne tak nezaujaly.

Nenechte se zmást odlišnými délkami uvedenými u různých verzí uložených na youtube. Dvanáct minut je stejně správných, jako čtyři a něco, které najdete jako stopáž u druhého snímku. U těchto dvou snímků je totiž různá přehrávací rychlost. První je přehráván rychlostí přirozenou, druhý je v porovnání s ním výrazně zrychlený (a také jeho obrazová kvalita je o poznání horší díky vyšší kompresi) - nedokáží však říci, která z obou rychlostí je správná. Správná je možná ta třetí, osmiminutová (odpovídá 25 fps podle údaje na IMDb), na její kvalitě je však poznat, že onen první odkaz zřejmě použil digitálně vyčištěný obraz. Tyhle zmatky ostatně stejně jako různé přehrávací rychlosti nic nemění na kráse, kvalitě a také historickouměleckém významu Meliésova filmu a na tom, že patří ke stále inspiraci tvůrců fantastických filmů.

Pagi

Ghost Rider

16. března 2007

Říká se, že západ byl vybudován na legendách. Povídky, které nám pomáhají rozumět věcem tak velkým anebo tak strašným, že je jim těžko věřit. Tohle je legenda o Ghost Riderovi. Příběh vypráví, že v každé generaci se objeví jeden.

Nějaká ztracená duše, prokletá, aby jezdila po světě a sbírala d'áblovi upsané duše. Před mnoha lety byl Ghost Rider poslán do vesnice San Venganza, aby stvrdil dohodu s tisícem duší. Ale ten kontrakt byl tak mocný...

Tak mocný, že vás může přesvědčit o návštěvě tohoto filmu v kině, ale potom netvrdíte, že jsem vás nevaroval. Jméno režiséra Marka Stevensa Johnsona si můžete matně vybavit v souvislosti s filmovou adaptací komiksového Daredevila, producenti si řekli, že jeho další scénář o "Přízračném jezdci" bude určitě to pravé ořechové a dali relativně mladému rejžovi šanci za 110 miliónů dolarů. Už teď je jasné, jak d'áblova masáž pomocí reklam dokáže masy navnadit a ty se, přes první děsivý trailer, valí do kin po miliónech, však si to naše hříšné duše zaslouží.

Nejprve drsný a příjemně hluboko položený hlas uvádí diváka do příběhu, chloupky na šíji příjemně povstávají, pak přijde menší stříh do adolescentního věku Johnny Blazeho (Matt Long), který si maluje spokojený život na útěku se svou láskou Roxannou (půvabná Raquel Alessi), což se Johnnymu nepoštěstí, protože přijde o otce (Brett Cullen) a ještě se upíše d'ábelskému Mefistofelovi (charismatický Peter Fonda). Následuje další stříh a máme tu mladého čtyřicátníka Nicolase Cagea, jenž hraje někoho, jehož věk mu je na hony vzdálen. Do hry se po letech vrací reportérka Roxanna (prdelka Eva Mendezová), aby se s

neutuchající silou opět rozhořel jejich dávný vztah.

Johnny zjistí, že hazardování se životem a snový zážitek s Mefistofelem se vrací na scénu, aby se jednoho krásného večera změnil v Ghost Ridera a trestal věčným zatracením duše hříšníků. Netrpělivý, trochu zmatený a znužený divák se dočká nástupu démonického nezverného syna pekelníka, ano, na scénu přichází bledý fešák Blackheart (Wes Bentley; znáte ho jako psychoušského mladíka z Americké krásy) a svolává tým svých démonků s elementárními schopnostmi, aby získali ztracenou smlouvu ze San Venganzi a ovládli svět. Tomu musí zabránit Johnny Blaze (respektive jeho alter ego Ghost Rider). Pomoci mu v tom musí hlídač smlouvy Sam Elliott. Cage, vydatně odhodlaný a přemýšlivý, povstane proti démonům, stihne naštvat samotného, bezmocného, a tak trochu trapného, Mefistofela (říkat d'ábel někomu povážlivě neschopnému, by se neslušelo). O kýčovitém happyendu netřeba se rozšiřovat.

Johnson nám nepředvedl nic světoborného, stihl si postěžovat, že kdyby měl rozpočet jako Spiderman, tak byl film jiná jízda (pravda, efekty někdy působí velice směšně a nedotaženě), ale chybu bych hledal už u scénáře.

Když se člověk trochu zajímá o kreslenou předlohu, zjistí, že to mohl být velice dobrý temný komiks, jenže filmová adaptace se spíše soustředila na romanticko-komediální (ač třeba nechtěně) ladění.

Tomu napomáhají výkony hlavních představitelů. Nicolas Cage se na hony vzdálil svým někdejší hereckým výkonům. Nejuvěřitelnější je, když s otevřenou pusou mlčí a mlčí i tehdy, když poprvé spatří Roxanu, vlastně hraje celkem fajn, ale to má tvář zblazenou všeho biologického balastu a hoří mu lebka. Eva Mendezová se svým předkusem (pardon, bojovně vytrčenou bradou) nebyla příliš dobrá ani v Hitchovi (o této krásce s hispánskými rysy se zajisté budou hádat dvě vyvážené poloviny všeho chlapstva). Fonda se tváří tajemně a jeho závěrečný rozložený výraz patří k tomu lepšímu. Hlídač má reálnou šanci stát se novým Marlboro kovbojem. Když už jsme u toho, tak výběr hlavního záporáka také nepatří k těm nejlepším. Hezká tvář Wese Bentleyho, ač výrazně přepudrovaná, trpí absencí výraznějších děsivých rysů, v konečném důsledku vyvolává cukání koutků.

Filmu chybí zejména větší akční masáž a nevěřím tomu, že by diváka uspokojila hořící motorka ("to není motorka, zlato, to je čopr") a spousta dalších hořících nehořlavých věcí. Stříh a dynamika filmu je v pořádku, jenže chybí veškeré přednosti, jenž vám nedají spát a naplní vás pocitem dobře utracených peněz. Více plánovaného vtipu a odlehčení, stejně tak větší hloubka a drsná strohost, méně sentimentu, by filmu dozajista prospělo.

A tak přemýšlím, co napsat o bijáku, k němuž se jeden divák výmluvně vyjádřil: "Lepší než si kritici myslí". Nejlepším závěrem se mi zdá konstatování: Daleko horší, než diváci čekali.

Jan Pechanec

Pro pamětníky - Kingsajz

26. března 2007

V osmdesátých letech minulého století se v kinematografii zemí tzv. východního bloku začalo projevovat více či méně výrazné uvolňování ideologického dozoru nad filmovou tvorbou. V české kinematografii se v tu dobu začala projevovat (či obnovovat) tradice hořkosladkých komedií, které se v tu dobu více či méně zabývaly tím naším českým individuálním, společenským a politickým marasmem (slovník cizích slov: marasmus – tělesná a duševní sešlost). Nemyslím to nijak pejorativně – Chytilová, Vorel a další, to jsou tvůrci, kteří mají svou kvalitu a v nelehkých podmínkách totalitní cenzury zřejmě dokázali vytěžit z minima maximum. U našich severních sousedů se ovšem zmíněné povolování řemínku projevilo také mnohem více směrem k žánrovým filmům. Z polských snímků té doby se mi zachovala vcelku jasná vzpomínka na 4 díla. Jsou to „horor“ Mám ráda netopýry (1986) režiséra Warchola a 3 kousky známějšího Juliusze Machulského – Vabank (1981), Sexmise (1983) a Kingsajz (1987).

Vabank je svižná gangsterka, ke které se Machulski vrátil ještě druhým dílem v roce 1985, Sexmisi znají všichni – věčnou otázkou zůstává, zda se jedná o utopii či dystopii...

... a pak je tu Kingsajz, která přišla do našich kin až po roce 1989 – pod exportním názvem King Size, zřejmě jen jednou poté prošla televizním vysíláním, a v porovnání se Sexmisi a dalšími pozdějšími Machulského filmy jako je třeba Kiler poněkud zapadla. Domnívám se, že zcela neoprávněně.

Kingsajz může být pro každého pamětníka dob minulých mrazivou připomínkou komunistického totalitního režimu a absurdity i krutosti tehdejšího systému. Současně se však jedná o dílo, které díky dokonalému využití fantastického motivu přináší univerzální, nadčasový a zábavný příběh o totalitě a útlaku a také o naději a změně.

Na periferii města stojí omšelá budova knihovny Ústavu pro výzkum čtvrtého. V jejím suterénu, za zamaskovanými dveřmi se nachází archiv, pardon, Šuplandie – stát obývaný trpaslíky, stát jehož zřízení a organizace podezřele připomíná totalitní režim – koexistují tam vládnoucí elita vedená Velkým Jedlíkem Nadšikovníkem (Machulského dvorní herec, známý Jerzy Stuhr), všemocná tajná policie, hnutí odporu i anonymní masa obyčejných pracujících trpaslíků. V tuto chvíli je nutné zmínit trikovou část filmu – trpaslíci žijí v šuplatech kartotéky, šplhají po žebřících ze sirek a loví mouchy a jiný hmyz. Divák může s nadšením sledovat honičku po splachovadle obřího záchoda, strašlivou smrt v pasti na myši či koupelnovou scénu, v níž si hlavní hrdina „osedlal“ klasickou žlutou plastovou kachničku - to vše je fungujícím a do detailu promyšleným mixem obřích maket a zadní projekce, který diváka donutí přehrát si vybrané scény znovu, aby mu neušly všechny detaily a vtipky.

Šuplandie, jako každý totalitní stát, radostně sděluje svým obyvatelům jejich privilegia a hlásá rovnost, a současně jim však zapomíná sdělit, že někteří jsou si tak trochu rovnější. Vládnoucí představitelé a vybraní pracovníci (ti jen výjimečně, za odměnu) mohou čas od času navštívit tzv. Kingsajz. Kingsajz, svět velkých lidí – vstupenkou do něj je požití dávky stejnojmenné látky, jejíž složení je přísně střeženým státním tajemstvím. V Kingsajzu jsou věci, které běžný trpaslík nezná a nemá šanci získat – alkohol, lahodná jídla, možnost bydlet v normálním bytě. A také: jsou tam ženy! Od počátku zpřístupnění Kingsajzu, tak musí režim čelit dvěma hlavními problémům – malé ochotě trpaslíků vrátit se zpět domů do Šuplandie a činnosti bojovníků za rovnoprávný přístup ke Kingsajzu, kteří se snaží v utajení nalézt vzorec pro výrobu oné zázračné látky. První záležitost vyřeší sabotáž – exploze v továrně, která ve velkém světě vyrábí nápoj Polo Cockta (čti: polokokta), ten dokáže při pravidelném užívání udržet trpaslíky v kingsajzové velikosti, a únosy emigrantů zpět do Šuplandie. Větší hrozbou je činnost zběhlého trpaslíka – vědce Adaše, který nakonec dokáže recept na výrobu Kingsajzu připravit, a po svém následném únosu a věznění v Šuplandii (jako celu měl přiklopený kovový cedník plný nasazených agentů provokatérů – nechtěl bych to zažít), i předat svému příteli a hlavnímu hrdinovi Olgierdu Jedlinovi (Jacek Chmielnik). Jedlina podporován Álou (Katarzyna Figura), dcerou jednoho z trpaslíků, a dalšími členy hnutí odporu absolvuje strastiplnou a dobrodružnou pouť do Šuplandie a zpět. Úspěšné vyřešení situace s sebou ovšem přináší pochmurný moment příchodu velkých lidí do vyprázdněné Šuplandie a také velmi prediktivní a poněkud stresující závěrečnou scénu – těžko říci, zda se Barry Sonnenfeld před natáčením závěrečných záběrů *Men in Black II*, tj. vykuknutí ze zakázaných dveří, mohl inspirovat u Machulského, scéna v Kingsajz je však díky kontextu celého filmu několikanásobně impresivnější.

Na závěr lze dodat, že Kingsajz na DVD je momentálně v distribuci takové té sítě prodejen s takřka dumpingovými cenami, kde lze mezi velmi různorodým sortimentem občas nalézt za 49,- Kč opravdový poklad. Však jsem tam kromě Kingsajzu také se slzou v oku zakoupil známý kultovní scifi snímek *Gappa* – o něm třeba příště, až jej shlédnu. V tomto případě je ovšem velmi pravděpodobné, že jsem si onen film v průběhu let poněkud zidealizoval...

PS: Scéna s hláškou „Viktorie, nekopej pána, ještě se zpotíš!“ rozhodně patří do kategorie nezapomenutelných.

Kingsajz (Polsko)

Režie Juliusz Machulski, scénář Jolana Hartwig a Juliusz Machulski, hrají Jerzy Stuhr, Jacek Chmielnik, Katarzyna Figura, Grzegorz Heromiński. Filmová premiéra 1987, v ČR vydáno na DVD 2006.

Dalmatin

Fandom

Literární soutěže

Vyhlášení literární soutěže Trifid 2007

21. března 2007

Nakladatelství Triton vyhlašuje čtvrtý ročník literární soutěže Trifid v žánru SF, fantasy nebo horroru s fantastickými prvky.

1. Soutěž je vyhlašována v kategorii česky psaný román nad 300 normostran.
2. Odborná porota a redakční rada ze zaslaných prací vybere díla vhodná k vydání v nakladatelství Triton.
3. Autoři vybraných prací obdrží odměnu 20 000 Kč. V případě komerčního úspěchu titulu obdrží další autorský honorář.
4. Dílům představujícím mimořádný literární počín může porota udělit cenu Trifid spojenou s dvojnásobnou odměnou pro autora, který obdrží celkem 40 000 Kč.
5. Zaslané práce nesmí být již někde knižně publikované, ale nevadí, pokud se již účastnily nějaké literární soutěže.
6. Soutěž probíhá trvale, datum uzávěrky je pouze orientační a znamená, že díla zaslaná do jejího termínu budou zhodnocena do následujícího Parconu, kde budou průběžné výsledky soutěže vyhlášeny.

Své příspěvky zasílejte v jednom tištěném exempláři a na disketě (ve formátu Wordu nebo RTF) na adresu Nakladatelství Triton (soutěž Trifid), Vykáňská 5, 100 00 Praha 10. Nejbližší uzávěrka je 30. 4. 2007

Staso Juhaňák

Čtenářská cena Einsteinův mozek pro nejlepší povídku a román roku 2006

3. dubna 2007

Stejně jako ve světě, existuje u nás, na teritoriu České a Slovenské republiky, značné množství specifických cen pro díla z oblasti science fiction a fantasy. Jedná se o ceny jednotlivých nakladatelů, odborně profilovaných porot, fanovských klubů. Stále však chybí protipól těchto ocenění a tím je ocenění čtenářské, tedy ocenění nejlepší povídky a románu roku, o kterém budou svými hlasy rozhodovat právě ti, pro něž se knihy píší a vydávají - čtenáři.

Česká science fiction scéna udělala od dřevních dob velký kvantitativní i kvalitativní skok kupředu. Každý rok vychází víc než sto originální povídek a několik desítek románů tuzemských autorů. Proto je možné a vhodné udělat následující krok, který na základě názorů všech zainteresovaných příznivců science fiction a fantasy umožní

vyzdvihnout a zviditelnit ta díla, která si to zaslouží - současně tak na ně upozornit i širší čtenářskou veřejnost.

Skupina nakladatelů a žánrových publicistů tímto vyhlašuje Čtenářskou cenu Einsteinův mozek pro nejlepší povídku a román roku napsanou českým případně slovenským autorem, poprvé vydanou v roce 2006 a to v českém jazyce (dále je používán zjednodušený termín tuzemské dílo).

Pravidla:

Hlasování proběhne dvoukolově. V prvním nominačním kole může každý čtenář, který se zaregistruje na hlasovacích stránkách Ceny o Einsteinův mozek <http://mozek.legie.info> poslat až tři hlasy třem povídkám a až tři hlasy třem románům. Je možné hlasovat jen pro díla publikovaná v knihách a časopisech s přiřazeným ISBN nebo ISSN.

Nutnou podmínkou k účasti v hlasování je funkční emailová adresa. Díla, pro která je možné hlasovat jsou vybírána z databázových seznamů přímo na hlasovacích stránkách. První nominační kolo bude trvat do posledního srpna roku 2007 a jeho výsledky budou do 14ti dnů oznámeny na hlasovacích stránkách, na sff serverech a v sff periodicích.

Do druhého hlasovacího kola postoupí tři nominované povídky a tři nominované romány. O vítězné tuzemské povídce/ románu roku pak rozhodnou čtenáři

Pomocí hlasovacích lístků uveřejněných ve science fiction magazínu Pevnost a Magazínu Fantasy & Science Fiction, případně v dalších knihách.

Čtenáři-účastníci conu Fenixcon 2007 v Brně vhozením hlasovacího lístku do hlasovací schránky.

Vyhlášení čtenářsky nejúspěšnější povídky a románu roku proběhne na Fénixconu v průběhu slavnostního večera. Deset hlasujících z prvního i druhého kola bude vylosováno a odměněno předplatným magazínu Pevnost nebo magazínu Fantasy & Science Fiction nebo souborem knih z nakladatelství Klubu Julese Vernea, Straky na vrbě a Triton.

Autoři oceněných děl obdrží Einsteinův mozek (tedy nefunkční kopii)

Poznámky:

Vzhledem k ročnímu objemu česky vydávaných tuzemských originálních prací byly zavedeny jen kategorie román a povídka. Rozdělení bylo provedeno podle následujících kritérií:

Román: je publikován samostatně, má délku větší než sto dvacet stran.

Povídka: může být publikována samostatně nebo spolu s dalšími povídkami v jednom svazku, délka by neměla přesáhnout sto dvacet stran.

Objevíte-li v hlasovací databázi chybu, můžete na ni upozornit na mozek@legie.info. Náprava bude zjednána neprodleně.

Každý hlasující má v nominačním kole právo hlasovat nejvýše pro tři povídky a tři romány. Byla podniknuta opatření pro odhalení vícenásobných hlasování. Vyhlašovatelé ceny si však uvědomují, že stejně jako není možné zamezit padělání bankovek, nejsou schopni zajistit stoprocentní kontrolu unikátnosti jednotlivých hlasů. V případě prokázání vícenásobného hlasování budou anulovány všechny hlasy dotyčného účastníka.

Kolektiv autorů

Ocenění

Dvákrát Spectrum - art and gay awards

8. března 2007

Spectrum Awards

První cena Spectrum (nyní již čtrnáctá) se týká umění ve fantastických žánrech. 23. února 2007 se v Kansas City sešla osmičlenná porota, aby vyhlásila vítěze v jednotlivých kategoriích, v nichž bylo nominováno přes pět tisíc prací. Vítězné práce by se měli souhrně objevit v knize Spectrum 14. Několik z vítězných prací nabízíme ke shlédnutí ve fotogalerii.

ADVERTISING

- Gold Award: JAMES JEAN ("Spacerace 2020" / client: Nike / art director: Mark Thede)
- Silver Award: DONATO GIANCOLA ("Vanguard: Saga of Heroes" / client: Sigil Games Online / art director: David Glibertson)

BOOK

- Gold Award: JON FOSTER (cover to 9Tail Fox by Jon Courtenay Grimwood / client: Night Shade Books / art director: Jeremy Lassen)
- Silver Award: SHAUN TAN ("The Giants" from The Arrival by Shaun Tan / client: Lothian Books, Melbourne / art director: Shaun Tan; navíc získal cenu Golden Aurealis za povídku *The Arrival*)

COMICS

- Gold Award: ADAM HUGHES ("Wanda—Lost" / client: Marvel Entertainment-Upper Deck / art director: Mark Irwin)
- Silver Award: JAMES JEAN (FABLES: 1001 Nights of Snowfall cover / client: Vertigo/DC Comics / art director: Shelly Bond)

CONCEPT ART

- Gold Award: DANIEL DOCIU ("Crescent City" / client: ArenaNet/Guildwars / art director: Daniel Dociu)
- Silver Award: JONNY DUDDLE ("The Circus Freako" / client: Future Publishing Ltd.)

DIMENSIONAL

- Gold Award: CAM DE LEON ("Not Tested On" / client: Happy Pencil / art director: Cam de Leon)
- Silver Award: RICH KLINK ("Cinnamon")

EDITORIAL

- Gold Award: JAMES JEAN ("Crowdsourcing" / client: Wired Magazine / art director: Jeremy Lacroix)
- Silver Award: JOAO RUAS ("Downtown" / client: Future Publishing Ltd. / art director: Rob Carney)

INSTITUTIONAL

- Gold Award: WILLIAM BASSO ("October Shadows" / client: Creatures Features / art director: William Basso)
- Silver Award: TODD LOCKWOOD ("War of Angels" / client: Bullseye Tattoos / art director: Rhyen Scorpio-Rhys)

UNPUBLISHED

- Gold Award: JOAO RUAS ("Haunted #3")
- Silver Award: JOHNNY YANOK ("Postmort-mmms")

GRAND MASTER AWARD (presented by the Spectrum Advisory Board)

SYD MEAD - The Spectrum Grand Master Award is presented to a living artist for career excellence.

Příští Spectrum (#15) je otevřeno pro přihlašování do října 2007.

Gaylactic Spectrum Awards - nominace

Ve fantastice všeobecně se často odbourávají četná společenská a jiná tabu, vždyť právě tato literatura umožňuje pomoci alternativních realit mluvit o všech problémech nebo vyzdvihovat klady určitých opomíjených skutečností. Fantazii se meze nekladou a tak v roce 1998 vznikla jedna zvláštní cena a trvá až do dnešních dnů.

Gaylactic Spectrum Awards (běžně označované pouze Ceny Spectrum) se udělují pracem žánrů science fiction, fantasy nebo horor, které zahrnují významné pozitivní výzkumy a bádání gayů, lesbiček, bisexuálů nebo mezipohlavních charakterů, motivů či článků.

Tuto aktivitu zajišťuje Gaylactic Network, zejména kvůli nedostatku informací ze strany veřejnosti. První ceny Spectrum byly uděleny v roce 1999 ve třech kategoriích (román; jiná práce - od filmů, přes hry, umění, atp.; hala slávy). Nominace jednotlivých děl a prací jsou otevřeny všem na <http://www.spectrumawards.org/nomform.htm>. Z nich poté vybírá porota.

Na stránkách Spectrumawards.org můžete do 30. dubna 2007 nominovat své favority.

Jan Pechanec

Akademie SFFH - nominace po prvním kole

15. března 2007

Předávání cen Akademie science fiction, fantasy a hororu za rok 2006 proběhne v rámci knižního veletrhu Svět knihy v Praze a to již v sobotu 5. května 2007 od 14:30 do 15:50. Tímto zveme všechny zájemce o fantastický žánr k návštěvě veřejnosti zcela přístupného ceremoniálu. Budete mít možnost se setkat se špičkou současné česko-slovenské fantastické scény. Ještě předtím si však můžete prohlédnout letošní nominace vzešlé z prvního kola hlasování akademiků. V některých kategoriích lze najít překvapivá jména, jiné jen těžko někoho překvapí, tak už tomu u hlasování různých širších odborných porot bývá, posuďte sami a nejlépe vyjádřete i svůj osobní názor...

Výsledky prvního kola hlasování Akademie SFFH za rok 2006

NOMINACE:

Science fiction

- Philip K. Dick: Valis (Argo)
- Richard K. Morgan: Zlomení andělé (Triton)
- Alastair Reynolds: Údolí vykoupení 1 + 2 (Triton)
- Neal Stephenson: Kryptonomikon (Talpress)
- Wilson, Robert Charles: Spin (Polaris)

Fantasy a horor

- Kirsten J. Bishopová: Vryté město (Laser-books)
- Charles Duits: Ptah Hotep (Triton)
- Neil Gaiman: Anansiho chlapeč (Polaris)
- George R. R. Martin: Hostina pro vrány 1 + 2 (Talpress)
- Terry Pratchett: Buch! (Talpress)

Česká a slovenská kniha

- Dušan D. Fabian: Invocatio Elementalium (Wales)
- Jiří Kulhánek: Stroncium (KJV)
- Ondřej Neff: Rock mého života (Mladá fronta)
- Jana Rečková: Více než 24 a ½ hodiny denně (KJV)
- Vladimír Šlechta: Zahrada sirén (Straky na vrbě)

Česká a slovenská povídka

- (nominace dle výsledků hlasování literární komise ASFFH bude ohlášena 16. března)

- Hlasování akademiků v prvním kole (divoká karta):
- Jaroslav Mostecký: Štěnata vlků (Legends české fantasy)

Teoretický text

- Aleš Langer: Průvodce paralelními světy (Triton)
- Jakub Macek: Fandom a text (Triton)
- J. R. R. Tolkien: Netvoři a kritikové a jiné eseje (Argo)

Povídková sbírka

- George R. R. Martin: Písně mrtvých (Triton)
- China Miéville: Pátrání po Jakeovi (Laser-books)
- Petra Neomillnerová: Vlastní krev (Triton)
- Bruce Sterling: Schismatrix Plus (Laser-books)
- Jeff VanderMeer: Veniss Underground (Laser-books)

Antologie

- Ondřej Jireš: Legends české fantasy (Triton)
- Antonín K. K. Kudláč & Tomáš Němec: Orbitální šerloci (Mladá fronta)
- Martin Šust: Trochu divné kusy 2 (Laser-books)

Časopis a médium

- Interkom
- The Magazine of Fantasy & Science Fiction
- Pevnost

Nakladatelství

- Argo
- Laser-books
- Polaris
- Straky na vrbě
- Triton

Redaktor

- Tomáš Němec
- Helena Šebestová
- Martin Šust

Výtvarník

- Milan Fibiger
- Jan Patrik Krásný
- Tomáš Kučerovský
- Juraj Maxon
- Jana Šouřlová

Překladatel

- Petr Kotrle
- Jana a Jan Oščádalovi
- Richard Podaný
- Robert Tschorn
- Milan Žáček

Počín roku / Nadějný nováček

- Ondřej Jireš za antologii Legendy české fantasy
- Straky na vrbě za nové vydání Zelaznyho Amberu
- Martin Šust a nakl. Triton za obnovení české edice The Magazine of F&SF

Cena za dlouholetou práci pro SF

- Ondřej Herec
- Petr Holan
- Petr Kotrle
- Jaroslav Mostecký
- Vlastislav Toman
- Akademie SFFH

Nominace na cenu Akademie SFFH v kategorii Česká a slovenská povídka

19. března 2007

Dne 16. 3. 2007 byl uzavřen výběr nominací pro cenu Akademie SFFH v kategorii Česká a slovenská povídka. Členy komise jsou aktivní redaktori a editoři žánru - Miloš Ferko, Ondřej Jireš, Antonín K. K. Kudláč, Tomáš Němec a Vlado Riša, u nichž se oprávněně předpokládá největší znalost v dané oblasti. Komise vybrala čtyři kratší práce, které doplnily "divokou kartu" vzešlou z hlasování celé Akademie v prvním kole. Výsledná nominace vypadá takto:

- Stanislav Ertl ml.: Závrať z úspěchu (2006: Česká sci-fi)
- Jaroslav Mostecký: Štěňata vlků (Legendy české fantasy)
- Ondřej Neff: Lunární potápěč (Orbitální šerloci)
- Jan Poláček: Hnízdečko (Pevnost 5/2006)
- Jaroslav Velinský: Stačí vyndat nejtek... (Orbitální šerloci)

Nominovaným samozřejmě gratulujeme k úspěchu.

Literární komise při Akademii SFFH by rád vyjádřila rovněž čestné uznání následujícím povídkám:

- Jan Hlávka: Pátrači (Ikarie 1/2006)
- Michal Hvorecký: Zvestovanie (Fantázia 37)
- Michal Jedinák: Boh je ateista (Fantázia 37)
- Jana Jůzlová: Zvuky noci (Pevnost 5/2006)
- Daniel Klimek: Pes (Mlok 2006)
- Leonard Medek a Františka Vrbenská: Kalné víry Rhenu (Legendy české fantasy)
- Zuska Minichová: Středně velký modrý vtáček (Cena Fantázie 2006)
- Petra Neomillnerová: Stín divokého (Vlastní krev)
- Jana Rečková: Všichni jsme na ráně (Ikarie 5/2006)
- Jana Rečková: Záviství (Pevnost 7/2006)
- David Stefanovič: Pátá (Drakobijci 8)
- Vladimír Šlechta: Snadná záležitost (Drakobijci 8)

Akademie SFFH tímto doufá, že obnovená kategorie české a slovenské povídky povzbudí úroveň domácí fantastiky i chuť českých a slovenských autorů do další práce.

Nominované práce se v případě souhlasu autorů, editorů a majitelů práv pokusíme uveřejnit k volnému stažení na stránkách Akademie SFFH (www.asffh.org) a to v nejbližší možné době.

Vítězná povídka bude v rámci předávacího ceremoniálu vyhlášena na knižním veletrhu Svět knihy v Praze v sobotu 5. 5. 2007 od 14:30 do 15:50.

Akademie SFFH

Bram Stoker a James Tiptree, Jr. Awards

3. dubna 2007

Do fantastiky zahrnujeme nejenom vědeckofantastickou a fantasy literaturu, ale také horory. A nebyl by to správný žánr, kdyby v anglofonním světě neměl šanci získat vysoce prestižní ocenění. Stejně jako SF má Huga a Nebulu, Fantasy WFA, tak nejlepší hororová díla vydaná v uplynulém roce mohou získat Cenu Brama Stokera.

Letošní vítěze vybrala odborná porota Asociace hororových spisovatelů (Horror Writers Association). Vítězové v jednotlivých kategoriích byli vyhlášeni 31. března 2007 v Torontu a zde jsou zvýrazněni **tučným fontem**. Pro úplný přehled stručných životopisů všech nominovaných si můžete prohlédnout oficiální stránky [Asociace](http://www.asociace.org).

román

- **Lisey's Story by Stephen King (Scribner)**
- Headstone City by Tom Piccirilli (Bantam)
- Ghost Road Blues by Jonathan Maberry (Pinnacle)
- Pressure by Jeff Strand (Earthling)
- Prodigal Blues by Gary A. Braunbeck (Cemetery Dance)

prvotina

- **Ghost Road Blues by Jonathan Maberry (Pinnacle)**
- The Keeper by Sarah Langan (William Morrow)
- Bloodstone by Nate Kenyon (Five Star)
- The Harrowing by Alexandra Sokoloff (St. Martins)

novela

- **Dark Harvest by Norman Partridge (Cemetery Dance)**
- Hallucigenia by Laird Barron (The Magazine of Fantasy and Science Fiction)
- Mama's Boy by Fran Friel (Insidious Publications)
- Bloodstained Oz by Christopher Golden and James A. Moore (Earthling Publications)
- Clubland Heroes by Kim Newman (Retro Pulp Tales)

povídka

- **Tested by Lisa Morton (Cemetery Dance)**
- Balance by Gene O'Neill (Cemetery Dance)

- *Feeding the Dead Inside* by *Yvonne Navarro* (Mondo Zombie)
- *FYI* by *Mort Castle* (Masques V)
- "31/10" by *Stephen Volk* (Dark Corners)

antologie

- *Mondo Zombie* edited by *John Skipp* (Cemetery Dance)
- *Retro Pulp Tales* edited by *Joe Lansdale* (Subterranean) - nerozhodný počet hlasů
- *Aegri Somnia: The Apex Featured Writer Anthology* edited by *Jason Sizemore* and *Gill Ainsworth* (Apex)
- *Alone on the Darkside* edited by *John Pelan* (Roc)

povídková sbírka

- *Destinations Unknown* by *Gary Braunbeck* (Cemetery Dance)
- *American Morons* by *Glen Hirshberg* (Earthling Publications)
- *The Commandments* by *Angeline Hawkes* (Nocturne Press)
- *The Empire of Ice Cream* by *Jeffrey Ford* (Golden Gryphon)
- *Basic Black: Tales of Appropriate Fear* by *Terry Dowling* (Cemetery Dance)

dílo mimo beletrii

- *Final Exits: The Illustrated Encyclopedia of How We Die* by *Michael Largo* (Harper)
- *Gospel of the Living Dead: George Romero's Visions of Hell on Earth* by *Kim Paffenroth* (Baylor Press)
- *Stephen King: Uncollected, Unpublished* by *Rocky Wood* (Cemetery Dance)
- *Cinema Macabre* edited by *Mark Morris* (PS Publishing)

poezie

- *Shades Fantastic* by *Bruce Boston* (Gromagon Press)
- *Valentine: Short Love Poems* by *Corrine de Winter* (Black Arrow Press)
- *The Troublesome Amputee* by *John Edward Lawson* (Raw Dog Screaming Press)
- *Songs of a Sorceress* by *Bobbi Sinha-Morey* (Write Words, Inc.)

(podle www.horror.org)

James Tiptree, Jr. Award

Alice Sheldonová se ve svých povídkách věnovala řadě témat, mezi kterými vynikaly například mimozemšťané mezi námi, zdraví planety, kvalita vnímání, role žen, smrt a místo lidství v pustém chladném vesmíru. Svým dílem pomohla překonat klišé o rozdílu mezi „mužským“ a „ženským“ psaním. Od roku 1992 je na její památku vyhlašována cena

James Tiptree, Jr. Award, dedikovaná literatuře, která „rozšiřuje a prozkoumává role pohlaví“.

Protože se jedná o soutěž velice specifickou, která už má relativně dlouhou tradici, sluší se informovat o vítězi za rok 2006. Letos se jimi staly Shelley Jackson za román **Half Life** a Catherynne M. Valente za knihu **The Orphan's Tales: In the Night Garden**. Speciální uznání pak obdržela Julie Phillips za životopis **James Tiptree, Jr.: The Double Life of Alice B. Sheldon**. Cenu obdrží až během jednadvacátého Wisconsinu ve wisconsinském Madisonu 27. května 2007. Kromě uspokojení z ocenění obdrží autorky finanční částku 1000 dolarů, originální výtvarné dílo speciálně vytvořené k této ceně a čokoládový podpis, který tradičně doprovází Tiptree Award.

Jan Pechanec

Chystá se...

30.4.2007 Vidoucí 2007

Místo: ?? Čas: neurčen Časopis Pevnost, SFK Palantír Pardubice, SFK Syndrid Praha společně s internetovými stránkami Scifiworld a Kult fantazie vyhlašuje literární soutěž: "Vidoucí"

Vidoucí je soutěží elektronického věku s pětiletou historií. Hlavní část soutěže probíhá na internetu a může se jí zúčastnit téměř kdokoli.

Letošní ročník bude probíhat v dvoukolovém systému a je výjimečně časově posunut (označení ročník 2006 však z hlediska návaznosti zůstává). Porota vybere ze všech došlých povídek nejkvalitnější příspěvky, které postoupí do druhého kola. V druhém kole se hodnocení dělí na dvě části: "Odbornou", kde porotu budou tvořit členové a redaktorové z řad pořadatelů a pozvaní externí porotci; "Veřejnou", kde porotu budou čtenáři a návštěvníci webových stránek, kde budou povídky zveřejněny mezi daty 1. 5. 2007 a 30. 9. 2007. Hlasování do obou kategorií budou tajná a konečné výsledky budou slavnostně zveřejněny mimořádně na Fénixconu 2007 v Brně.

Nejlepší dostanou věcné ceny od sponzorů, výtvarně ztvárněné pardubické perníčky a pamětní keramiku.

Podmínky účasti v soutěži:

- * Musí se jednat o původní nepublikovanou povídku v českém nebo slovenském jazyce v rozsahu 2 až 25 normostran (rozuměj 30 řádků po 60 znacích), která jeví prvky fantastiky (scifi, fantasy či hororu).

- * Počet příspěvků od jednoho autora není omezen.

- * Autor posláním svého díla do soutěže souhlasí s anonymní publikací (uveřejnění bez jména autora) na webových stránkách SFK Palantír, <http://www.sfkpalantir.net>, po dobu hodnocení veřejností (viz níže) a dalším neanonymní publikací tamtéž po skončení hodnocení. Dále pak souhlasí s případným uveřejněním v časopise Pevnost, klubovém fanzinu "Šedý zákal" či případném sborníku.

- * Autor se nesmí zúčastnit soutěže jako porotce.

- * Své soutěžní příspěvky můžete posílat do půlnoci 31. 3. 2007, kdy je uzávěrka soutěže, výhradně na emailovou adresu vidouci@centrum.cz (předmět označte nejlépe: "Vidoucí" nebo "soutěž").

* Příspěvek posílejte nejlépe jako komprimovanou přílohu (archiv (*.zip, *.arj, *.rar)). Příloha mailu musí obsahovat soutěžní povídk(u/y) ve formátu *.txt, nebo *.rtf, dále zálohu povídky a textový dokument s údaji o autorovi díla (jméno, pseudonym, adresa, mail, telefon, jména příspěvků, přepočtení obsahu na normostrany). Osobní údaje slouží ku potřebě pořádání soutěže a nebudou vydány třetí osobě bez svolení autora.

* Organizátoři si vyhrazují možnost změnit podmínky soutěže, jméno soutěže, sloučit při nedostatku porotců obě kategorie v jedinou, nebo zrušit celou soutěž pro nedostatek příspěvků.

30.4.2007 Můstek je Váš 2007

Místo: ? Čas: neurčen CZ Kontinuum Star Trek fan klub ve spolupráci s SFK Avalon vyhlašuje další, v pořadí čtvrtý, ročník soutěže Můstek je Váš o nejlepší povídku, báseň nebo grafiku z prostředí Star Treku.

Můstek je Váš je literárně-výtvarná soutěž fanoušky vytvořených povídek, slovních hříček, básní, písní, říkadel, kreseb, maleb, grafik apod. Soutěž jako taková má několikaletou tradici. Vznikla z podnětu SFK Avalon a první ročník byl vyhlášen v roce 2001. Další ročníky proběhly v letech 2005 a 2006. Více informací o soutěži včetně podmínek účasti, online přihlášky a přehledu vítězných děl minulých ročníků naleznete na stránkách Star Trek fan klubu CZ Kontinuum - www.kontinuum.cz v sekci Archiv fanfiction, nebo Informace o klubu / Můstek je Váš.

Uzávěrka přihlášek je 30. 4. 2007.

Vyhlášení výsledků proběhne v rámci Festivalu Fantazie 2007 v Chotěboři.

30.4.2007 Uzávěrka čtvrtého ročníku soutěže Trifid

Místo: Nakladatelství Triton (soutěž Trifid), Vykaňská 5, 100 00 Praha 10 Čas: neurčen Vyhlášení čtvrtého ročníku soutěže Trifid

Nakladatelství Triton vyhlašuje čtvrtý ročník literární soutěže Trifid v žánru SF, fantasy nebo horroru s fantastickými prvky.

1. Soutěž je vyhlašována v kategorii česky psaný román nad 300 normostran.

2. Odborná porota a redakční rada ze zaslaných prací vybere díla vhodná k vydání v nakladatelství Triton.

3. Autoři vybraných prací obdrží odměnu 20 000 Kč. V případě komerčního úspěchu titulu obdrží další autorský honorář.

4. Dílům představujícím mimořádný literární počín může porota udělit cenu Trifid spojenou s dvojnásobnou odměnou pro autora, který obdrží celkem 40 000 Kč.

5. Zasláné práce nesmí být již někde knižně publikované, ale nevadí, pokud se již účastnily nějaké literární soutěže.

6. Soutěž probíhá trvale, datum uzávěrky je pouze orientační a znamená, že díla zasláná do jejího termínu budou zhodnocena do následujícího Parconu, kde budou průběžné výsledky soutěže vyhlášeny.

Své příspěvky zasílejte v jednom tištěném exempláři a na disketě (ve formátu Wordu nebo RTF) na adresu Nakladatelství Triton (soutěž Trifid), Vykaňská 5, 100 00 Praha 10. Nejbližší uzávěrka je 31. 4.

5.5.2007 Vyhlášení cen ASFFH

(BookWorld Prague) Místo: Výstaviště Praha Čas: 13:00:00 Akce potrvá do 14:20 organizátor: ČS Fandom email: ram@apro.cz

Reportáže

Z autogramiády J. Červenáka

5. března 2007

2. 3. 2007 o 16,30 bolo v Košickej predajni Brloh viac zákazníkov, aj keď zákazníci asi nie to správne slovo, povedzme teda postávajúcich nedečkavcov, ako po iné dni. Dôvodom bola návšteva Ďura Červenáka, ktorý je v danej predajni už pečený varený.

Keď som sa niečo po 16,30 vrátil do Brlohu s potom na čele a smrťou na jazyku, privítala ma skupinka asi 15-stich ľudí a Ďurové slová: „Už sme čakali len na teba“, ktoré ma upokojili a ubezpečili o tom, že som to predsa len stihol. No ako som si všimol neboli tam len smrteľníci. Zahliadol som aj Dukeho Dušana Fabiána s priateľkou a mnoho známych tvári z fantasy „branže“.

Tak ako pri podobných akciách a teraz platila zľava na všetky autorove knihy a tak ako pri podobných akciách aj teraz som ju využil maximálne ako sa dalo, a nebol som jediný. Predsa len chudobný študent šetri kde sa dá aby bolo potom za čo piť. :-)

A tak po úvodných slovách sa Ďuro bez okolkov pustil do čítania ukážky z druhej časti trilógie Bohatýr s názvom Dračia Cárovná, ktorá, ako som sa z „dobré utajených zdrojov dozvedel“, by mala uzrieť svetlo predajní niekedy počas tohto leta. A poviem vám, krátka ukážka ma presvedčila o tom, že Bohatýr nie je len tak náhodou na vrchole predajnosti.

Hneď po dočítaní niekoľko stranovej ukážky sa huf ľudí, po slovách o občerstvení vrhol na mysy s jedno-hubkami, poháre s vinom a s nejakým tým nealkom. V príjemnej atmosfére, ktorá sprevádzala celý večer, sa rozprávalo jedlo a popíjalo skutočne úžasne. Ďuro rozdal podpisy a pridala sa k „besedujúcim“. Niečo pred 18,00 som ešte zachytil slová o tom, že tak ako obyčajne, sa pôjde na „afterpárti“ do blízkej krčmičky, no to som sa už lúčil s Ďurom a všetkými okolo stojacími a odchádzal s výbornou náladou a príjemnými pocitmi preč.

Prevzato se svolením autora z MFantasy.cz.

Marcus

Michal Hvorecký, Plyš v Praze - a hned dvakrát!

27. března 2007

Michal Hvorecký po dlouhé době křtil v Praze svoji novou knihu. A Joachym Dvořák - neboli nakladatelství Labyrint - to spojil se scénickým čtením, které se uskutečnilo včera v literární kavárně Obratník.

Plyš, jak čtenářům vnucuje reklamní text nakladatele, je román o měkkých věcech v tvrdém světě. Spíše však to je román o tvrdém světě, který se maskuje měkkými věcmi. I ten

black-out, který pohne dějem podstatně dopředu, svoji měkkou tmou přikryje leccos, co je víc než tvrdé. Čímž nemyslím penis - přestože děj vychází ze závislosti hlavního hrdiny Irvina na internetové pornografii, skutečného porna nebo dokonce jen erotiky tam najdete pomálu a spíše jen formou komentářů hlavního hrdiny.

Nakladatel spojil autogramiádu Michala Hvoreckého se scénickým přednesem, patřícím do cyklu Listování připravovaném Lukášem Hejlíkem. Alan Novotný a Věra Hollá nás ve zkratce provedli celou knihou, a bylo to velmi zajímavé. Malý prostor Obratníku byl zaplněný návštěvníky, a celé to bylo rámováno rozhovorem s Michalem Hvoreckým, který jednak vyprávěl o samotném románu, jednak o tom, co zrovna dělá a připravuje. V lednu dokončil svůj další román, a pokud vše půjde tak, jak bylo naplánováno, na Parconu v Nitře bude o jeden křest knihy více. Na závěr ještě připojuji malou fotogalerii z akce.

pagi

Eroticon 2007

29. března 2007

Již pátý ročník Eroticonu, tedy akce zaměřené na erotiku a sex ve sci-fi a fantasy se konal 25. března 2007 v žižkovském Jet Clubu.

Prostory byly malé, jeden by řekl, že pro tuto akci přímo příhodné. Mně osobně to tam připomínalo jistou středověkou krčmu na Malé Straně, kde bylo sice ještě méně místa, ale i tam to mělo jisté tajemně magické kouzlo. K erotice má magie velmi blízko a i ta con samozřejmě provázela.

Zahájení celé akce proběhlo v deset dopoledne. Těšit jsme se měli například na vyprávění o ženách v životě Julese Vernea a Karla Hynka Máchy. Nechyběla ani exkurse do budoucnosti i současnosti erotiky a sexu, či magický pohled na věc s několika radami, jak si přivolat životní lásku, nebo jak sex patřičně ozvláštnit.

Mezi hosty nechyběly například spisovatelky Františka Vrbenská, Ivana Kuglerová, nebo Petra Neomilnerová, dále pak Zdeněk Rampas, Jitka Splitková a další.

Usadila jsem se až dozadu, na jednu z pohodlných sedaček, kde jsem později málem usnula (ne snad pod vlivem přednášek, ale z čistě lidské únavy) a rozhodla se, že tam strávím celý den (nebo alespoň jeho velkou část).

Ve čtvrt na jedenáct se rozjela zajímavá přednáška o *sci-fi a fantasy malířích*. Obrazy spoje oděných žen v náručích podivných monster se střídaly jeden za druhým a musím říct, že (bude to asi tím, že konkrétní malíře neznám) tam nebylo nic, co by se mi vyloženě nelíbilo. Ono proč ne, ženy, jímž to nejdůležitější zakrývá jen důmyslná zbroj, v ruce se zbraní, u které se šťoural musí zamyslet, jak ji vůbec unesou, prostě do žánru patří.

Dál následovaly přednášky dvě, a to *Erotika trochu jinak* Martina Coma a *Ženy v životě Julese Vernea* Lukáše Doubravy. Z nich jsem pochytila jen střípky, neboť jsem se trochu zapovídala.

Následovala pauza na oběd a po ní již čtení Zdeňka Rampase, aneb *Sex a erotika v české sci-fi a fantasy*. Vyslechly jsme krátké úryvky z knihy *Jana Weisse*, od nějž pravděpodobně znáte *Zrcadlo, které se opožďuje*, ze kterého pocházel jeden, snad možná trochu tajemně důmyslný erotický

obraz jednoho večírku. Dále padla zmínka o jeho další knize, a sice o *Domu o tisíci patrech*.

I Ludvík Souček uměl zajímavě podat erotiku. Musela jsem si jen povzdechnout nad tím, jak ona z mého pohledu starší generace autorů uměla krásně pracovat s naší mateřštinou. To, jak píšou leckteré dnešní spisovatelé je jen slabý odvar toho, jak okázale oni uměli pracovat se slovy.

Asi nejvíce na mě zapůsobil úryvek z (a teď se přiznám, že si nejsem stoprocentně jista, o který z dílů šlo) *Dlouhého dne Valhaly* Františka Novotného, z něhož jsem se dozvěděla, jak to chodí, když si Valkýra přijde pro duši bojovníka. Takto byl velmi poutavě, barvitě a detailně popsán osud hlavního hrdiny.

Intimního Máchu Martiny Bitnerové jsem opět zčásti propovídal z kolektivem na sedačce v rohu. V přednášce šlo o pohled na vztahy, život a dílo tohoto českého romantika, na jeho náhled na ženy, v němž se mnoho nelišil od názorů dnešních mladých mužů.

Následoval *Sex v budoucnosti* Jitky Splitkové, která nastínila pro mě snad trochu nepříjemný obraz kontroly a absence soukromí. Tedy alespoň to jsem si z toho odnesla, neboť nadešel naprosto nečekaný čas pro jarní únavu. Za to se omlouvám.

Zato u další přednášky bych nedokázala pospávat ani omylem. Čarodějky Františka Vrbenská a Petra Neomilnerová nám představily pár magických triků na získání protějšku a obohacení vztahu. On už samotný název přednášky *Osvědčené, extravagantní a svůdné! Magické recepty na přivolení/zapuzení lásky*, mluvil za vše.

Čarovat se dá opravdu se vším, od svící (určitých konkrétních barev), přes provázky – vázání uzlíků a odřikávání formulek, plus zapojením fantazie k upevnění kouzla, až po rituál nad toaletní mísou sloužící k poznání tváře svého budoucího milého.

Po rozverném odpoledni přišla Ivana Kuglerová, která nás trochu zchladila svou přednáškou o pedofilech.

V místnosti vedle (tedy u fotbálku) se konal výtvarný workshop a mezi některými oblíbený bodypainting.

Divadelní představení Jakuba D. Kočího bylo poslední částí programu Eroticonu, ze které jsem viděla alespoň začátek.

V části, které jsem se už neúčastnila, neboť jsem spěchala na skoro poslední autobus domů, měla podle programu vystoupit česká skupina *Hakka Muggies* se svým repertoárem středověké a kytarové hudby.

Dále se losovala tombola a skutečně skvostné erotické ceny, mezi nimiž nechyběly například knihy, ale také různé erotické pomůcky, CD, či spodní prádlo.

Příští rok, právě proto, že oslava pátého výročí byla spíše taková komorní, bychom se měli těšit na něco většího.

To jsem tedy zvědavá...

Jana Dvořáčková

Scon 2007 - reportáž z literárního bloku

2. dubna 2007

Na přelomu března a dubna proběhla akce pro všechny příznivce sci-fi v České republice, přičemž Scon je primárně zaměřený na tři světové STAR fenomény – *Star Trek*, *Star Wars* a *Stargate*, jak se mohl případný zájemce dočíst na www.scon.cz. Pod tímto zbrusu novým prvkem v rozrůstající se množině SF/F setkáních je podepsaná Asociace pro

Popularizaci a Rozvoj Science Fiction. Sci-fisté se tentokrát uhnízdili v obchodní akademii ve Svatoslavově ulici. Jistý problém mi činilo místo konání vůbec najít, neboť ukazatele v podobě nevýrazných cedulí nalípnutých na zdech mi cestu příliš neusnadnily.

U registrace jsem si vzala plánek budovy s anotací přednášek; žádné doprovodné materiály v podobě časopisu nebo útlého svazku Marka Stonea, se k mé lítosti nevydávaly. Nevím, jestli to mají na svědomí kritické hlasy pranýřující organizátory předchozích akcí, ale pořadatelé si dali záležet, aby v budově bylo teplo a nemohu si neodpustit pochvalnou poznámku ohledně vybavení hygienického zařízení. To bylo dostačující, a vyskytl-li se problém, u registrace se fasoval toaletní papír – na vlastní oči jsem jich tam viděla plný pytel.

Nyní ale přistupme k jádru programu. Protože já tihnu spíše ke knize než k televizi, následující řádky budou zaměřeny na sekci *Literární sci-fi*, s tím, že o seriálech, které tvořily většinu náplně conu, snad napíší jiní.

Úvodní přednáška spisovatele Ondřeje Neffa měla začínat v sedm hodin. Nevím, jestli páteční večer nebyl poněkud nešťastně zvolen, každopádně se spisovatel nedostavil. Náhradní program nebyl, takže literární linii zahájil až nakladatel Michael Bronec s *Jantarovo železným Amberem*.

Straky na Vrbě začaly vydávat Železného desetidílnou sérii fiktivního světa Amberu s novým překladem. První dva díly byly přeloženy za společné práce Michaela Bronce a Jana Kantůrky, přičemž Straky výhledově chystají další díly z první pětky.

Michael mimo jiné mluvil o osobitosti Železného stylu. Čím je však styl osobitější, tím větší nároky to klade na překladatele. Roger Želazný měl šestý smysl a bravurně balancoval mezi tím, co je pro čtenáře přijatelné a kde už text nabírá na zmatenosti a hrozí ztráta čtenářovi pozornosti. Překvapilo mě, že původně se měla série jmenovat místo zažitého Amber jednoduše Jantar. Pro příznivce Železného díla by to však pravděpodobně bylo sousto nestravitelné, takže nakonec od toho bylo upuštěno. Přednášku doprovázela četba ukázek a protože se následující přednášející poněkud zpozdlil, bylo dost prostoru na dotazy.

Po Jantar-Amberu jsem vyslechla *Já, člověk*, pojednávající – překvapivě – o životě Isaaka Asimova. (Ruku na srdce, kdo z vás neodřiká přesné znění *tři zákonů robotiky*?) Guru Pechy, kterého čtenáři Sardenu dobře znají, zvolil netradiční postup. Povolal samotného Mistra z jeho zrobotizovaného nebe, a zatímco sám jen kladl otázky, astrální spisovatel odpovídal.

Asimov – původně Azimov – měl pohnutý osud. Zapamatovala jsem si, že první milostnou zkušenost měl až o svatební noci, jeho první žena na tom byla podobně. Ještě ke všemu byla kuřačka, což Asimovovi vadilo. Není divu, že jejich manželství nakonec ztroskotalo. Spisovatel neoblíboval extrémně malé děti (jaká hrůza, když z jeho ženy jedno „vypadlo“) a jistého učitele, který nevybíravým způsobem před třídou zesměšnil jeho slohovou práci. Želbůh, onen pán se Asimovova pozdějšího úspěchu nedožil. (Chápejte, píši jen takové střípky. Koho toto téma zajímá více, nechť nahlédne do velikánových pamětí *Já, Asimov*, které vydal Český spisovatel s Arkádií v roce 1996.)

Poté, co se Mistrův duch tiše vytratil (aspoň doufám), nastoupila energická Maril s *Hodinou exobiologie*, zaměřenou na stromové kočky.

Ve vesmíru Honor Harringtonové lidé neadoptují kočky, ale kočky adoptují lidi a tito se pak stávají nerozlučnými společníky (motiv známý například z nově vydávané dračí

série od Anne McCaffrey). Stromová kočka je také nenahraditelnou osobní stráží. A pro koho je devítikilová šelma se šesti končetinami, z nichž každá je zakončena čtyřmi ostrými drápy, slabým protivníkem, podotýkám, že tyhle kočky navíc ovládají telepatii. Odhalí vražedný úmysl dřív, než je myšlenka naplněna ve skutek. Z amerického cyklu, s kterým přišel David Weber (ale píší do něj i jiní autoři), vydalo u nás nakladatelství Polaris okolo deseti knih.

V sobotu dopoledne proběhly ještě dvě přednášky zaměřené na hlavní hrdinku zmiňovaného cyklu - Honor Harringtonovou a jejího kocoura, ale já jsem stihla až *100 a 1. způsob, jak se nechat zabít*. Tuto přednášku spojenou s promítáním měl Silver už na listopadovém Skonu (neplést se Sconem), ale pro její velký úspěch ji zopakoval.

Silver zřejmě chtěl pozlobit posluchačův žaludek krátce před obědem (v ideálním případě po obědě), želbůh pro špatné zatemnění místnosti bylo na plátně vidět jen polovina toho, co vidět být mělo, tudíž krev nebyla dostatečně krvavá a v horším případě se vizuální ukázka změnila v akustický zážitek v podobě jekotu, což bylo snad ještě děsivější, neboť posluchač mohl jen tušit, co hrůzného se oběti děje. Přiznávám, že *způsoby smrti* bych raději servírovala po setmění a samozřejmě - po večeři.

Šaman alias Jan Kovanec přednášel o SF jako literatuře faktu. Honzovi nedávno vyšla u Tritonu hard-scifi *Zapomeňte na Mars!*, takže je mu toto téma blízké. Protože já však na odbornou stránku věci moc nejsem a navíc jsem byla v poobědovém útlumu (párek+chleba), ke své škodě jsem si z konce přednášky, který jsem taktak stihla, odnesla jen dvě slova: logaritmické pravítko. Promiň, Honzo.

Odpoledne mluvil editor a redaktor Martin Šust o hnutí New Weird. (Poznámka pod čarou pro Janinu Dvořáčkovou: *Trochu divné kusy* vrátím do začátku prázdnin.) Definovat New Weird je problém. Jedním z pojítek je divnost a originalita tvorby, míchání žánrů, řada autorů (ale nikoliv všichni) jsou levicově orientovaní a ne všichni sami se do tohoto hnutí řadí; hodně zjednodušeně řečeno. Laser ve stejnojmenné edici už vydal hezkou řádku titulů, které mají chytlavé obálky (tolik odlišné od obálek běžných F/SF knih). Co do barevného zpracování sází Laser na modrou. Přiznávám, že já sama jsem si nakoupila pár knih z této edice

a nelituji. V knihovně vypadají opravdu impozantně - některé jsem dokonce i četla.

Ne náhodou byla následující přednáška (a večer pak ještě jedna) věnována Stanislawu Lemovi. Ve stejném týdnu, v jakém se Scon konal - konkrétně 27. března - totiž uplynul přesně rok od jeho smrti.

Známý spisovatel František Novotný v zaplněném sálu rozebíral Lemovu tvorbu a předčítal z jeho díla. Lemovi věnoval přednášku také překladatel Pavel Weigel. Později pak běžela novější z verzí filmu Solaris.

Já jsem byla unavena celodenním sezením a běžela jsem se podívat do jedné z tělocvičen, kde probíhal galavečer. Podařilo se mi však zmeškat vyhlášení výsledků soutěže Rokle Šeré smrti, protože - jak již u této soutěže začíná být tradicí - byla veskrze zmatená organizace. Současně s galavečerem proběhly dvě skvělé přednášky (slovy mé kamarádky Janiny) o robotech a androidech. První z nich měla futuroložka Jita Splítková a druhou spisovatelka a publicistka Františka Vrbenská, ale já o nich více nenapíši, neboť jak už je nevýhodou conů s bohatou náplní, člověk nemůže být všude.

Také v neděli byl poměrně pestrý program - např. Sebastian Chum mluvil o tvůrčím psaní, Zdeněk Rampas (Interkom) měl přednášku o evoluci fandomu... ale já už jsem mizela domů.

Pořadatelé se zřejmě snažili, aby program byl rovnoměrně bohatý, což se však pro někoho, kdo tam hodlal strávit jen jeden den - nejčastěji sobotu - mohlo jevit jako mínus, protože některé zajímavé přednášky už proběhly (měly proběhnout) v pátek, případně se chystaly na neděli. Je pravda, že v páteční večer byla účast na přednáškách nižší a s postupem noci ještě ubývala. Nejvíce návštěvníků přišlo na druhou polovinu sobotního programu a tělocvična/promítací-sál byla také plná.

Netroufám si hodnotit, nakolik naplnil tento nový con očekávání návštěvníků, za sebe co se literárního bloku týče však mohu říct, že ano.

Hanina Veselá

LIDÉ

Interview s Richardom A. Knaakom

8. března 2007

Článek zverejnený vďaka spolupráci so serverom GamesWEB.SK.

Pripravili sme pre vás exkluzívne interview so spisovateľom Richardom A. Knaakom, ktorý je autorom knižných publikácií odohrávajúcich sa vo svete Warcraftu a Starcraftu. Tieto tituly sa stali bestsellermi a ponúkli hráčom a fanúšikom týchto sérií obohatenie o množstvo nových poznatkov a zážitkov.

GW: Ahoj Richard! Môžeš sa našim čitateľom trochu predstaviť?

R.A.K.: Narodil som sa v Chicagu ako najmladší z pomedzi troch súrodencov, kde aj momentálne žijem. Moji rodičia ma vždy podporovali v mojom záujme čítať knihy a tak čím viac som čítal, tým častejšie ma napadali moje vlastné príbehy. Na vysokej škole som publikoval krátke príbehy, neskôr novely. Napriek tomu, že som začal študovať chemické inžinierstvo, ma moja vášeň pre písanie priviedla ku knihám.

Jedného dňa som na ulici narazil na vydavateľov Dragonlance. Moje výtvory sa im páčili, a tak ma požiadali o spoluprácu pri ich pripravovaných antológiach. Potom, čo som predal tri príbehy, mi bolo ponúknuté napísať príbeh o rytierovi, menom Huma. Súhlasil som a práve táto kniha sa stala celosvetovým bestsellerom.

Momentálne som autorom temer troch tuctov noviel a cez tucet kratších titulov. Napísal som knihy Dragonlance, Warcraft, Diablo, Age of Conan a množstvo ďalších. Taktiež som sa podieľal na Ragnaroku pre vydavateľstvo Tokyopop a úplne prvej Warcraft mange. Moje práce boli vydané v celosvetovom merítke, vrátane česko-slovenských čitateľov, vďaka Fantom Printu.

GW: Si jedným z autorov kníh odohrávajúcich sa vo svetoch Warcraftu a Diablo, samozrejme aj iných titulov. Ako si sa dostal k tejto práci? Hral si niekedy tieto hry? Ak áno, aký je tvoj názor na ne?

R.A.K.: Najvyššie postavený ľudia v Blizzarde a Tokyopop-e boli už dávno oboznámení s mojou prácou na Dragonlance, najmä o Legend of Huma. Vďaka mojej reputácii mi ponúkli prácu v oboch knižných svetoch, ale najmä vo Warcrafte.

Hral som hry z oboch sérií a dokonca som na chvíľu bol aj vo World of Warcraft-e, ale práve kvôli mojej práci a časovej tiesni zomierali moje charaktery závažnou rýchlosťou.

Môj skromný názor je, že oba tituly sú veľmi vzrušujúce. Už len samotné grafické spracovanie je fenomenálne. Mám dokonca to šťastie, spolupracovať s viacerými hernými firmami naraz.

GW: Ako dlho ti trvalo vymyslenie príbehu pre knihy zo sveta Warcraft a Diablo? Povedal ti Blizzard presne čo by sa malo stať alebo si mal voľnú ruku v tomto ohľade?

R.A.K.: Netrvalo to prídlho. Dostal som obsiahlu časovú os oboch svetov. História už bola detailne napísaná Blizzardom, a tak bolo pre mňa ľahké prísť s vtipnými situáciami. Blizzard mi dáva voľnú ruku do tej miery a s dôverou, že neskazím konzistenciu ich vytvorených svetov. Každá zmena je

preberaná a jednotlivé kapitoly sú kontrolované- VP Creative Development-u.

GW: Kto je tvoja obľúbená postava z kníh, ktoré si napísal? Prečo?

R.A.K.: To je ťažká otázka, ale ak si mám vybrať (a hovoríme teraz o Warcrafte a Diablo) bol by to Krasus a Zayl. Obaja sú si podobní v ich presvedčení ochraňovať svet a taktiež sú obaja mágovia. Krasus, ktorý je vlastne červený drak Korialstrasz má unikátnu perspektívu a spôsob riešenia problémových situácií. Viac než čokoľvek iné je oddaný je družke- kráľovnej a aspektu Alexstrasze. Krasus pracuje prostredníctvom rôznych agentov, ale aj svoj-pomocne.

Zayl je samotár, ktorého jediný spoločník je obžvlá lebka. Je nekromancer- Rathmian, ktorý je veľmi introvertný a aj napriek tomu, že pracuje s mŕtvymi a nemŕtvymi, rozumie životu viac ako iný.

GW: Taktiež si napísal mnoho kníh, zväčša fantasy. Môžeš nám niečo o nich povedať?

R.A.K.: Titul, ktorý odštartoval moju kariéru bol FIREDRAKE (prvá kniha zo série Dragonrealm). Počas desiatich dielov sa dej točí okolo boja medzi dračími pánmi a rasou ľudí a iných. Ich sila, ale slabne a postupne vidíme rôzne zmeny, hlavne vďaka ľudskému mágovi Cabe-ovi Bedlam-ovi, jeho rodina, tajomnému stvoreniu menom Darkhorse, warlocovi Shade-ovi a mnohým ďalším.

Nedávno som taktiež napísal tri novely zo sveta Conana, v ktorých sa objavuje Aquilonianský šľachtic slúžiaci Conanovi potom, čo sa stane kráľom. Všetky tri sú úzko späté s tvorbou Roberta E. Hawka.

GW: Aká kniha je tvojou najobľúbenejšou spomedzi tých, ktoré si napísal?

R.A.K.: To sa nedá povedať. Najčastejšie ale doporučujem THE LEGEND OF HUMA, MINOTAUR WARS zo série Dragonlance, FIREDRAKE odohrávajúceho sa v mojom svete, DAY OF THE DRAGON (Warcraft) a moje prvé dve novely zo sveta Diablo. Proste len pár, heh.

GW: Aké su tvoje plány do budúcnosti? Čo momentálne píšeš? Požiadal ťa Blizzard, aby si pre nich napísal ďalšie knižné tituly?

R.A.K.: Momentálne dokončujem Sin War zo sveta Warcraft a začínam písať THE BLACK TALON, prvú knihu z Ogre Trilogy v Dragonlance. Medzitým spolupracujem na projektoch rôznych herných štúdií.

GW: Čo robíš keď nepíšeš? Aké sú tvoje koníčky a záujmy?

R.A.K.: Koníčky? Kto má čas na koníčky?

GW: Ďakujem ti za interview! Želám ti len to najlepšie a množstvo úspechov v tvojej práci a osobnom živote!

Miroslav Meňhert

17.4.2000 - Sloužit Člověku odešel Damon Knight

Tohle jaro je pro americkou a do značné míry i světovou SF trochu smutné. Na serveru Science Fiction Writers of America i na mém oblíbeném Locus Online se už od ledna objevují nekrology. Některá jména jsou známá i mimo USA, jiná patří pracovitým fanům, kteří jsou respektováni ve svém okolí, ale do zahraničí se jejich jméno neprobojovalo. Jedním z těch, kteří odešli, aby udělali místo mladším, je i spisovatel a - mnohem více než autor - redaktor Damon Knight.

Tento vynikající povídkář se narodil v Oregonu, ale jako devatenáctiletý s uzlíčkem přes rameno dorazil do New Yorku. Tam se tehdy zformovala skupina, která si říkala Futuriáni - a kdo z vás pravidelně sleduje různá povídání o amerických autorech, určitě si připomene, že s touto partou se nesetkáváme na stránkách Sardenu poprvé. Nejznámější z nich byli Isaac Asimov, Frederik Pohl, Cyril M. Kornbluth a Donald Wollheim, ale i u dalších osobností americké SF najdete odkaz na tuhle zajímavou a pro žánr SF velmi důležitou skupinu. Ostatně právě Damon Knight publikoval vzpomínkovou knihu *The Futurians*, jednu z nejpoutavějších non-fiction prací týkajících se historie americké SF.

Damon Knight se stal průkopníkem literární kritiky v SF a jeho sbírka esejí a recenzí *In Search of Wonder* (1956) patří k fundamentálním publikacím v oboru SF kritiky. Damon Knight se ale literární tvorbě nevyhýbal, i když se projevoval pouze jako povídkář. A nejenom to - s Judith Merril a Jamesem Blissem provozovali Milfordskou sérii autorských dílen. Se svojí třetí ženou Kate Wilhelmovou pak vedli Clarionskou autorskou dílnu pro spisovatele SF & F, kde samozřejmě také vyučovali a po několik desetiletí pomáhali vyrůstat generacím autorů - nejenom z těch, kteří se těchto workshopů zúčastňovali, se stal věhlasnou osobností žánru. Mezi ně třeba patří třeba Gardner Dozois, současný patrně bezkonkurenčně nejlepší editor SF v USA.

Své zkušenosti uložil do publikace *Creating Short Fiction* (1981), stále platného pomocníka začínajících autorů. Mezi jeho další neliterární aktivity patřilo i založení organizace Science Fiction Writers of America (1965), jejímž prvním předsedou také byl.

Rozsáhlou a velmi důležitou složkou jeho práce byla redakční činnost. Jedenadvacet svazků sborníku Orbit a tři desítky dalších antologií, datovaných od 1962 až do roku 1984. K tomu připočtete jeho vlastní tvorbu - zhruba stovku povídek a přibližně stejný počet esejů a non-fiction článků. Čtrnáct románů je v porovnání s Isaacem Asimovem celkem malý počet, ale kolik českých autorů se může pochlubit takovým počtem prací?

I přes vynikající hodnocení a svoji oblíbenost získal za svůj život pouze jednu Huga (1956, za *In Search of Wonder*) a také jedinou Nebulu. O jeho vlivu na několik generací autorů svědčí to, že v roce 1995 ho SFWA jmenovala Velmistrem žánru, a také to, že na webu SFWA jsou zveřejněny celkem čtyři nekrology - myslím, že to byl zatím největší počet, se kterým jsem se u amerických autorů SF setkal.

To Serve Man patří k jeho nejznámějším povídkám, v českém vydání (Poutník 33) byl její název přeložen jako Jak sloužit lidem. Kromě této povídky česky vyšel v roce 1996 jeho román *Duplikátor* (People Maker, IŽ) a asi deset dalších povídek. Počátkem osmdesátých let se mi do ruky dostalo několik povídkových sbírek v angličtině a tvorba Damona Knighta mne velmi zaujala - hodně se lišil od toho, na co jsem

byl zvyklý od ostatních (i amerických) autorů. Naštěstí se tyto povídky líbily i Zdeňkovi Volnému, a tak se dostaly do Světové literatury 2/85 - byly to *Pokračování, Jak krutý tvor a Méněcenný*.

V povídce - anekdotě Méněcenný oceánolog učí delfíny komunikovat, počítat a získávat od lidí potravu. Náhlý útok termální zbraní zničí vše živé na pevninách i na povrchu moří, oceánolog přežije, protože zrovna prováděl experiment na podmořské stanici. Jeho oblíbený delfín ho vezme s sebou na výpravu na šelf ... a začne ho učit jak přežít, začne ho učit lovit ryby.

Jak krutý tvor vypráví příběh hochy, který v okamžiku ohrožení a stresu přesouval ty, kdo mu chtěli ublížit (nebo si to o nich alespoň myslel) do jakéhosi paralelního vesmíru. Damon Knight dokázal vynikajícím způsobem popsat proces pochyb a sebepoznávání až do finálního rozhodnutí hlavního hrdiny.

Pokračování je zase příběh časové smyčky a spisovatele, lapeného do jejich osidel. Napsal by tu knihu, kdyby ji jeho tajemný návštěvník nenechal u něho na psacím stole? A co by mu jeho nezvaný host donesl, kdyby kniha nevznikla?

pagi

22.2.2000 - Cordwainer Smith

Bývá zvykem, že SF autoři při vytváření fiktivních světů experimentují a dokonce vytvoří i několik velmi úspěšných vesmírů. Vždy ale existují výjimky, které potvrzují pravidlo. V tomto případě se jedná o autora, jehož pravá totožnost se dlouho skrývala pod pseudonymem

Jeho otec byl Američan a navíc sinolog. Měl zajímavé přání - chtěl svému synovi umožnit kandidaturu na amerického prezidenta, a tak se jeho matka na konci těhotenství vrátila z Asie do Milwaukee ve Wisconsinu, kde se také 11. července 1913 narodil **Paul Myron Anthony Linebarger**, jak zní civilní jméno tohoto autora.

Paulův otec byl asi hodně svérázný člověk. Byl právníkem a stal se soudcem - ovšem na Filipínách, které tehdy byly pod americkou jurisdikcí. Tam časem zjistil, že Sunjatsen hledá "západního" poradce - a rozhodl se právě takovým poradcem stát. Politika a sinologie, Washington D. C., Baden-Baden, Čína - to všechno byla prostředí, ve kterých Paul vyrůstal spolu s mladším bratrem. Jeho osobnost ale formovaly i nepříjemné události. Tou nejdůležitější byla ztráta jednoho oka, která ho nešťastnou náhodou potkala v šesti letech. K tomu se v jeho rodině traduje zajímavá příhoda, ke které došlo zhruba o deset let později. Tehdy celá rodina žila v Číně, kde obývali velký dům. Jeho otec na delší dobu odcestoval, a v té době zjistili, že se v domě ztrácejí věci. Paul tehdy svolal veškeré služebnictvo, a řekl jim: *Ztrácejí se tu věci. Samozřejmě, že nikdo z vás je neodnáší. Ale chci, abyste věděli, že moje oko uhrane každého, kdo se pokusí něco z domu odnést.* Ve rtech držel náhradní skleněné oko, procházel místnostmi a služebnictvo chodilo s ním. Od té doby se v jejich domě přestalo krást...

Paul procestoval s rodiči velký lán světa - žil s nimi v Japonsku, Číně, Německu, ve Francii. Mluvil šesti jazyky a stal se znalcem několika kultur západního i východního světa. V roce 1936 obhájil titul Ph. D. na Univerzitě Johna Hopkinse v oboru politických věd. Jeho hlavním zájmem byla

orientalistika, ale přidal k ní i propagandu a problematiku psychologické války.

V roce 1939 se oženil s Margaret Snow(ovou) - nebyla to vynucená svatba, první dítě - dcera - se jim narodila až v roce 1942. Paul Linebarger sloužil v Číně a Indii, po skončení války se s hodností majora vrátil do Států, v roce 1947 se jim narodila druhá dcera. Manželství s Margaret skončilo v roce 1949, o rok později následoval druhý, úspěšný pokus - s Genevieve Collins(ovou).

Od roku 1947 učil na vysoké škole, napsal knihu **Psychologická válka**, která se stala základní učebnicí tohoto oboru. Později byl opět povolán do činné služby, v hodnosti plukovníka působil jako poradce britské armády v Malajsii a poté u americké osmé armády v Koreji. Politicky byl pravicově orientován, přesto americkou účast ve vietnamské válce považoval za chybu. Za služby v armádě organizoval zpravodajskou činnost a také plnil úkoly pro CIA, kromě jiného připravoval různé akce v období studené války. Cestoval po světě, vedle Egypta navštívil i Řecko a Austrálii, kterou si oblíbil a chtěl se tam po penzionování odstěhovat. V šedesátých letech se stal uznávaným americkým odborníkem na zahraniční politiku a poradcem prezidenta JFK. Zhoršilo se mu ale zdraví, problémy se srdcem se stupňovaly a nakonec v roce 1966 zemřel v pouhých třiapadesáti letech.

Jeho vůbec prvním SF dílkem byla povídka **War No. 81-Q**, publikovaná pod pseudonymem **Karloman Jungahr** ve vysokoškolském studentském časopise v roce 1928. Pak se jako SF autor na delší dobu odmlčel, i když publikoval non-SF pod pseudonymem **Felix C. Forrest - Ria** (1947) a **Carola** (1948). Svůj třetí nežánrový román **Atomsk: A Novel of Suspense** (1949) podepsal jako **Carmichael Smith** - odtud je jen krůček ke Cordwainerovi, že?

V roce 1950 vyšla - už pod pseudonymem **Cordwainer Smith** - povídka **Scanners Live in Vain**. V této povídce skočil Cordwainer Smith rovnýma nohama doprostřed **instrumentálního vesmíru**, v němž se až na pět titulů odehrává veškeré jeho SF dílo. Cordwainerovský Vesmír benevolentně řídili téměř všemocní **Lordové Instrumentality**, jejichž titul (ale také jejich další atributy) zřejmě Cordwainer Smith odvodil od britských Lordů Admirality, všemocných pánů tehdejší britské pýchy - královského loďstva, kteří přesto při řízení bitev nechávali poměrně hodně volnosti velícím admirálům na moři.

Jeho práce se objevovaly hlavně od roku 1955, až do jeho smrti ale hlavně v časopisecké podobě. Pro svoji promyšlenou stavbu alternativní budoucí historie a vynalézavost autora si získaly mnoho obdivovatelů, jako inspirační zdroj jej uvádí řada autorů šedesátých let, například i Ursula K. LeGuin. Paul Linebarger ale pečlivě skrýval svoji totožnost a když zemřel, jen pár lidí vědělo, kdo se pod pseudonymem Cordwainer Smith skrývá.

Po jeho smrti se začaly pořádat povídkové sbírky jeho prací a tak se konečně dílo tohoto autora dočkalo i knižního vydání. A od loňského léta Cordwainer Smith má navíc webovou prezentaci. Server Cordwainer Smith, Science Fiction Writer, spravuje jeho starší (dnes již devětapadesátiletá!) dcera a najdete tam jeho mnohem podrobnější životopis, e-publikace jeho děl a mnoho dalších zajímavostí.

SLOVÍČKAŘENÍ

2.6.2000 - Dýmná jizba

Tak tohle sousloví pochází ze středověku. Kdysi to byla běžná místnost. Jizba jako každá jiná. Měla však pec bez komína. Jak to fungovalo?

Jako u Křemílka a Vochoomůrky. Když jim začalo být zima, tak si zatopili. Horký kouř se hromadil u stropu, kde ohříval těžké dřevěné trámy pomazané hlinou. O něco níž byly větrací otvory, které šlo uzavřít jednoduchou klapkou. Když bylo kouře moc, otevřely se a jizba se vyvětrala. Strop byl ovšem už ohřátý a dlouhou dobu sálal příjemným teplečkem. Lidi uvnitř nepřišli ani o joul. Ekologové, jásejte. S plícemi to asi dělalo něco podobného jako dnešní kuřárna.

5.6.2000 - Žena (muž) v domácnosti

Tohle slovní spojení nám ke cti moc neslouží. Co jím vlastně říkáme? Tento člověk nic nedělá, je v domácnosti. Jenom je. Zřejmě tam sedí v křesle, láduje se bramborovými lupínky, zírá do bedny a kyne. Za tímto souslovím vězí přesvědčení, že člověk v domácnosti je cosi podřadného, neplnohodnotného. Řekněme si to na rovinu - flákač a budižkničemu. Pořádný chlapík je přece v práci a maká. Nebo aspoň nějakou práci shání a je tudíž nezaměstnaný, což je status sice nepříliš ctěný, ale přece jen jakž takž uznávaný. Ale být v domácnosti? Neračte se urazit, paninko, ale když jste v té domácnosti, prozradte mi, co tam vlastně děláte?

Oč lepší postoj má třeba angličtina. Tam existuje pojem homemaker. Vytvářeč domova. A vytvářet domov, to je, panečku, nějaká dřina. To je třeba se otáčet! Vaření, cídění, uklízení, praní, žehlení, výchova dětí, vytváření zázemí pro utahaného živitele rodiny, organizování večírků. To nemůže dělat jen tak někdo. K tomu je třeba šikovnosti, pile, empatie, dobrého vkusu a nevím čeho ještě. Člověk, který se rozhodne vytvářet domov takřikajíc na plný úvazek, se musí vzdát ctižádosti, musí vlastně žít pro druhé. Není to žádná maličkost, když se od vás očekává, že uděláte rodině útulný domov. A pak přijde nějaký nýmand s deseti tisíci měsíčně a s pozdviženým obočím protáhne: Jo ták, vy jste žena v domácnosti?

Můžeme pokračovat v tirádách odsuzujících českou větičku a velebičích decentní vyjadřování britských gentlemanů. Ovšem můžeme se na to podívat i z druhé stránky: Kolik našich žen (mužů) v domácnosti je opravdu homemakery? Mám takový nepříjemný dojem, že televizní flákači převažují. A tak jazyk spíš věrně odráží skutečnost, než že by neprávem odsuzoval nevinné. Chtělo by to zkrátka dva výrazy. Takhle si musíme vypomáhat zdoluhavými opisy: Starám se o domácnost. Vychovávám děti.

Nedá se nic dělat, ono hrdé Jsem homemaker nemáme. Jednak jimi většinou nejsme, a i kdybychom byli, stejně by mělo větší cenu Jsem zedník. Jsem manažer.

Homemakeři, nevzdávejte to. Jazyk se vyvíjí a podaří-li se vám získat všeobecnou úctu, vaše slovíčko se objeví. Najednou tu bude aniž by se vědělo, odkud se vzalo. A

hlavně: Co záleží na tom, jak vám říkají, jste-li se svou prací spokojeni?

14.6.2000 - Naši

Ve sportovních utkáních hrají v domácích dresech dva typy mužstev. První jsou naši nebo ještě lépe my. Druzí jsou oni čili ti.

Je rozdíl, když prohráváme případně dostáváme na frak nebo když si nechali dát góla a hrajou pod psa. Je tu znát rozdíl v míře identifikace fanoušků se svým mužstvem.

My, to je náš mančaft, kluci, kteří hrají za nás a jsou jedni z nás. Účastníme se jejich hry, vítězství i porážky bereme za své. Jsme více uvnitř hry, mužstvo je nám bližší a hra v nás vyvolává větší emoce. Do nábytku kopeme s větším nasazením, v ulicích bouřlivěji slavíme vítězství a po porážce zapíjíme hlubší žal. Je větší pravděpodobnost, že si s fanoušky soupeřů vyříkáme své názory, a to třeba i ručně. Jsme přece součástí našeho mužstva a za jeho vítězství bojujeme s ním - svými vlastními prostředky. Nerozlišujeme své mužstvo od svých fanoušků a cizí mužstvo od cizích fanoušků. S větší pravděpodobností si vyhrneme rukávy, abychom i my pomohli naší věci.

Oni, to je jakási cizí skupina, lidé, co hrajou v mém dresu, ale za výsledek nesou odpovědnost sami. Jejich hra nijak nesouvisí s mou osobou, vyjma toho, že hájí mé barvy, což je tak trochu privilegium. Odvděčí se za něj tím, že vyhraji. Jakákoli jiná alternativa znamená jejich selhání, za něž (neprávem) pykám i já. Ale zodpovědnost, ta leží výhradně na nich. Mým privilegiem je potom kritizovat když se na tu jejich hru opravdu nedá koukat. Jsou to saláti a bábovky, kteří to se soupeřem projedou, pravda, obvykle s mocným přispěním zaujatého rozhodčího.

Neboť odstup neznamená jen menší angažovanost ve věci, ale i náznak přesvědčení, že naše věc je v cizích rukou. Je v něm tak trochu bezmoc, více či méně dobrovolná. Příznak zvyku být pasivní, sledovat, co se bude dít a potom oprávněně nadávat na výsledky. Může to být skutečně tak trochu nezájem o danou oblast dění, často to ale bývá spíš alibismus a strach z prohry. Potom už nezbyvá než nespokojeně remcat - typickou vlastností těch, kteří příliš často nechávají vše na druhých, je totiž neschopnost vzít věci do vlastních rukou.

Mluvil jsem o sportu, ale platí to zcela všeobecně. Proto nemám rád, když unisono tvrdíme, že ti politici jsou hrabiví, zkorumpovaní, bezohlední, neschopní a já nevím jací ještě. Jsou to totiž naši politici, ať chceme nebo ne. Zvolili jsme si je my a je na místě převzít za ně odpovědnost. To naši politici hrají bezohledně každý sám za sebe a my se na ně jen díváme, místo abychom s tím zkusili něco dělat.

A pak je tu ještě zákeřné slovíčko se. Má-li být nějaký výraz vystaven na pranýři jako výlupek vši bída dnešní společnosti, máte ho před sebou. Krade se. Lže se. Nedodržují se zákony. Ne my, oni nebo nedej Bože já. S těmito zájmeny je spojeno něco osobního a s konkrétními osobami lze něco dělat. Anonymní se je jako lupič s maskou. Objeví se, sebere co může a zmizí. Jsme bezmocní, máme-li bojovat s větrnými mlýny.

Odvykejme si říkat lidem, kteří dělají něco, na čem nám záleží, oni. Z díla pro nás se pak stane cizí dílo. Budeme z něj

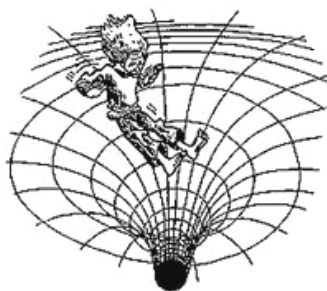
mít jen nevalný prospěch. Pokud jsme nepřidali svůj díl, nikdy nebude naše. Naše nám totiž patří, alespoň trošinku. Obohacuje nás a rozšiřuje. Svět, ve kterém je všechno cizí a nic naše, je beznadějně pustý. I když ti naši hoši prohrají, víme, že tam někde jsou. Bojovali. A my patříme k nim. Jen dáme-li něco světu, může svět dát na oplátku nám. Pokud se od něj vždy a všude distancujeme, uschneme jako květina bez vody.

Vašek Pícha

Poslední pomoc při pádu do černé díry

6. března 2007

Když jsem nedávno psal "tisíci" článek ke svému desátému výročí na Neviditelném psu, ponořil jsem se ke dnu archivu a zjistil, že jsem prošvihl jiné kulaté výročí: první publikovaný sci-fi příspěvek mi totiž vyšel už před jedenadvaceti lety. Tehdy jsem poslal dopis panu doktorovi Jiřímu Grygarovi, jehož obsahem byl jednak popis vynálezu, který zachrání kosmonauty před pádem do černé díry, a jednak velkolepý návrh:

"Vy to přesně spočítáte - a o příjmy z patentu se pak rozdělíme napůl..."

To se dodud nestalo. Ale Jiří Grygar nechal dopis, přepsaný do článku, uveřejnit ve věstníku ČAS Kosmické rozhledy. "To víte, nic Vám za to zaplatit nemůžeme - zkuste ale napsat fejeton pro Technický magazín," navrhl mi. Což jsem učinil. A tak jsem se díky panu Grygarovi poprvé stal honorovaným spisovatelem.

Od té doby se leccos změnilo. Jiří Grygar můj článek nechtěl dávat do Těčka proto, že by mu málokdo rozuměl. Po více než dvaceti letech se odvažuji tvrdit, že čtenáři Sardenu jsou už sdostatek proškoleni v základech černoděrové problematiky, aby se čapali. Jednu věc však musím nové generaci vysvětlit, a to je význam slova "sichráky". Jednalo se o lanka, která po odepnutí bezpečnostního vázání zajistila, že lyže zůstala připevněna k noze (tedy na délku těch lanek). Mělo to zabezpečit lyži před odjetím a ztrátou. A někdy zapříčinilo zranění lyžaře. Inu, byla taková doba. Později byly vynalezeny brzdy - což možná budu muset vysvětlovat za příštích dvacet let příští generaci...

Kosmonaut, padající do černé díry, je ztracen. Špagetový efekt byl již zevrubně probrán a bohatě ilustrován. Neslyšel jsem zatím o lívancovém efektu, který tímto předkládám.

Sledujeme-li pád tělesa do černé díry z bezpečné vzdálenosti, vidíme, že se neustále zpomaluje. Asymptoticky se blíží Schwarzschildovu poloměru, kde se po nekonečné době zastaví. Kosmonautu, padajícímu klasicky po nohách, se nejprve zabrzdí chodidla, pak kolena ... atd., ale zbytek těla pokračuje v pádu. Po určité době zplacatělá hlava dostihne nohy a z kosmonauta je lívanec. Viděno z dálky ovšem. Hodinky, umístěné na kosmonautově botě, ukazují méně než hodinky, které by měl na hlavě; nevidíme kosmonauta "najednou", ale jednotlivé jeho části v místech, kudy prolétaly v různých okamžicích. Také ho vidíme různobarevně, nohy

má červenější. Chtělo by se říci, že v obličejí je fialový, ale celé je to posunto hluboko do infra. (Totiž jeho obraz.) Fakticky je z něj špagetka. Takže vlastně vzniká špagetolívanecový efekt: Lívanec o průměru špagety. My vidíme zbudněného kosmonauta, an stojí, ale on, cítě se špagetou, míří do singularity.

Třeba chce prozkoumat zatím nepoznané, překonat bariéry (ale ne mez trhu). Můžeme se ho pokusit vybavit takto:

Pod nohy mu strčme raketový motor, který bude působit proti směru pádu. Na hlavu hrnec s raketovým motorem, působícím naopak. Tak se dá dosáhnout toho, že volný pád je zachován a síly, působící k roztržení, eliminovány. Proti axiální sílám se pokusme kosmonauta roztočit kolem svislé osy dvojicí motorů, umístěných - dejme tomu - na prodloužených ramenech skafandru. Pokud by se rotace plynule zvyšovala tak, aby odstředivá síla vyrovnávala vzrůst sil presovacích, snad by se na to dalo zvyknout. Toto monstrum by však bylo účinné zase jen do určité doby.

Kosmonaut, blížící se hvězdě o Schwarzschildově poloměru, zjišťuje, že se mu tato před očima vcucává vniveč. Gravitace roste exponenciálně k nekonečnu. Serve z nebožáka směšné pomůcky, pak ho roztrhá na hadrony, nezbude z něj ani mastný kvark. Je ztracen.

Přitom existuje jednoduchý způsob záchrany.

Oprostěme se od kosmické technologie a poučme se u lyžařů. Výstroj může zůstat téměř beze změn, je jí jen nutno poněkud více zeskafovat. Zachovejme boty a bezpečnostní vázání. Místo lyží budiž přesně definovaná zátěž.

Kosmonaut, zachycený přitažlivostí černé díry, se musí především včas orientovat, aby padal po nohou. A padá. Jeho nohy jsou v silnějším gravitačním poli než hlava. Rozdíl sil ho hrozí roztrhnout (viz výše). Leč v přesně vypočítaném okamžiku zapůsobí bezpečnostní vázání. Lyže, respektive zátěž, pokračuje do singularity a vzniklou reakcí je kosmonaut vyvržen z jíčna netvora. (Nezapomenout odepnout sichráky!)

Tento nápad měl původně zůstat ukryt v mé pokladnici zdánlivě neužitečných nápadů mezi dřevěnou pecí a instantní vodou. Na naléhání přátel ho však předávám černoděrové veřejnosti a lidstvu vůbec.

Poprvé vyšlo: KOSMICKÉ ROZHLEDY, neperiodický věstník Československé astronomické společnosti při ČSAV, ročník 24 (1986), číslo 2

Jan Kovanec

Přečtěte si vynikající knihu Susanny Clarkové!

Právě nyní v knihkupectvích!

„Jonathan Strange & pan Norrell je bezesporu nejlepší anglický fantastický román za posledních sedmdesát let. Je vtipný, dojemný, děsivý, nadpřirozený, praktický a magický, je to cesta světlem a stínem, rozkoš pro čtenáře, neboť Susanna Clarková zachází se slovy tak přesně a elegantně, rozmísťuje je tak moudře a nebezpečně, jako kdysi Wellington rozmísťoval své jednotky. Příběh je rozmáchlý a zápleтка stejně spleťtá a temná jako ulice starého Londýna či anglické hvězdy. Je to ohromná kniha plná lidí, které je radost potkat, a událostí a míst, k nimž se budete chtít vrátit. Zkrátka a dobře, tento román je od začátku až do konce nefalšované potěšení.

Susanna Clarková píše jako anděl.“

NEIL GAIMAN

Jonathan Strange & pan Norrell se umístil v první desítce bestsellerů New York Times a Sunday Times. V roce 2005 získal cenu Hugo za nejlepší román a také World Fantasy Award. Dostal se do užšího výběru na Whitbreadovu cenu v kategorii nejlepší debut, do užšího výběru ceny listu Guardian za nejlepší prvotinu, do širšího výběru na Booker Prize za rok 2004 a rovněž se ocitl v užším výběru na cenu knižního řetězce Waterstones za nejlepší britský román a na cenu Nováček roku, sponzorovanou nakladatelstvím Virgin Books.

NA NAŠICH STRÁNKÁCH

www.jonathan-strange.cz

najdete:

- interview s autorkou
- interview s překladatelem
- exkluzivní povídku Susanny Clarkové

„Vévodovi z Wellingtonu

se zaběhne kůň“

- portréty autorky z pera páně

Norrella a Strange

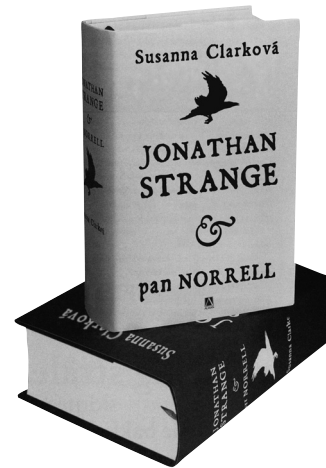
Nakladatelství Alman 2007
www.alman.cz

Susanna Clarková
Jonathan Strange & pan Norrell

Havran Dnes

9. BŘEZNA 1807 KRONIKA ČINŮ JONATHANA STRANGE & PANA NORRELLA Cena 6 pencí

Přečtěte si *Jonathan Strange & pana Norrella*, fantastický debut Susanny Clarkové.

+

Spalnice na několik dní upoutaly na lůžko PRINCEZNU VELŠSKOU v jejím domě v Blackheathu, dnes se však její královská Výsost již skoro zotavila.

+

Velmi churavý BISKUP LONDÝNSKÝ se přesunul do města Bath.

+

Vyrozuměli jsme, že úžasné schopnosti madam CATALANIOVÉ nebudou moci obdivovat pouze obyvatelé hlavního města. Řečená dáma totiž pojala záměr předvést je těm, jimž by vzdálenost jejich domova od metropole jinak zabránila vyslechnout si nedostihný zpěv této umělkyně.

+

Herci jménem QUICK se stala vážná nehoda, když vypadl z dostavníku. Onen nejapný šašek to komentoval slovy: „Jsem rád, že jsem se nezabil – radši budu na prknech, která znamenají svět, nežli na prkně.“

+

PADAJÍCÍ KOČKA poranila kolemjdoucího u sídla LADY BESSBOROUGHOVÉ v Mayfairu. Podle všeho ji vyhodil z okna gentleman v černém obleku.

NÁVRAT ANGLICKÉ MAGIE

DOSTALA SE K NÁM podle všeho exkluzivní zpráva o pozoruhodné události, k níž došlo před čtrnácti dny v Yorku. Od váženého pana JOHNA SEGUNDA jsme se dozvěděli, že se stal svědkem magie – a to jsme ji pokládali za dávno ztracenou! Jestliže se toto líčení potvrdí, netajíme se s názorem, že můžeme očekávat převratné následky.

DOPIS REDAKCI

VÁŽENÍ,

jakožto člen Učené společnosti yorských mágů jsem častokrát litoval, že se moderní mágové spokojí se studiem dějin a teorie svého oboru a že se praktická magie na těchto ostrovech již více než dvě stě let neprovozuje. Je pro mě proto velkým zadosťuchčením oznámit veřejnosti, že tímto trudným poměrem už zvoní hrana.

PRAKTICKÝ MÁG

Učená společnost yorských mágů již několik let ví, že v Yorkshiru působí další mág – pan NORRELL z Hurtfewskeho opatství –, ovšem až donedávna jej nikdo z nás nespasil. Krátce po Vánocích jsme se s dalším členem Společnosti, panem HONEYFOOTEM, vydali do Hurtfewskeho opatství čistě proto, abychom se s ním seznámili. Shledali jsme, že pan NORRELL je pozoruhodně vzdělaný gentleman, dobfie obeznámený se všemi nuancemi dějin magie. Zeptali jsme se ho, co podle něj způsobilo zánik anglické magie. Ta otázka ho očividně překvapila. Magie, prohlásil pan Norrell, v Anglii neskončila – on sám je slušný praktický mág.

Snadno si můžete představit, jak na nás toto prohlášení zapůsobilo. Do Yorku jsme se vrátili dosti ohromeni.

UKÁZKA

Za pár dní uspořádali Yorští mágové mimořádné zasedání. Ostatní členy ta zpráva neohromila o nic méně než nás. Ovšem bez ohledu na to, jak moc jsme si přáli věřit, že se magie navrátila do Anglie, bez důkazů jsme nedokázali páně NORRELOVO tvrzení řádně doložit. Proto jsme mu také napsali a uctivě ho poprosili, aby nás obšťastnil praktickou ukázkou.

SMUTNÝ PŘÍBĚH O VRAŽDĚ

Pan NORRELL nám poslal vzkaz, v němž určil čas a místo: pátek ráno, 20. února v yorské katedrále.

Pod ctihodnými oblouky jsme se shromáždili s jistým rozechvěním. Kdo mohl tušit, co tam spatříme? Zvony svatého Michaela-le-Belfrey začaly odbíjet půl. Jen co dozněly, zaslechli jsme v šeru nad sebou hlas. Byl kromobyčejně hrubý a odporný – skřípal, jako když se o sebe třou dva kameny – a mísila se v něm slova z různých jazyků: latiny, staré francouzštiny a staré angličtiny. Postupně jsme si dali dohromady, že nám hlas ničím nehrozí ani nám nevěští zkázu. Místo toho vyprávěl smutný příběh o vraždě, k níž došlo v katedrále před dávnými časy, ale i když jsme upírali zraky do stínů, nerozpoznali jsme, kdo to mluví.

Po tomto hlase následoval další, který se zdál vycházet z kněžiště. Šlo o velice zvláštní angličtinu plnou archaických a zapomenutých

slov. Stěžoval si na nějaké vojáky, kteří vtrhli do chrámu a rozbili v něm nějaká okna. Jeden můj společník – dozajista srdnatější než já – nahlédl do kněžiště, aby zjistil, kdože to mluví. Socha, řekl nám. Když jsme se zadívali nahoru, tentokrát jsme si už prvního řečníka povšimli: šlo o malou kamennou figurku vysoko na zdi, která rozrušeně mávala buclatými kamennými ručičkami.

Pak všechny sochy a figury v katedrále začaly mluvit najednou a kamennými hlasy líčily vše, co za své kamenné životy viděly; výsledná vřava byla nepopsatelná.

HAŠTEŘENÍ KRÁLŮ

Úhrnný výčet všech divů, které jsme toho dne viděli, by dozajista vyčerpal trpělivost vašich čtenářů. V kapitule jsem spatřil kamenné draky, ne delší než mě předloktí, jak se honí pod větvemi kamenného hlohu a mezi jeho kamennými kořeny.

Chór a chrámovou loď dělí velká kamenná stěna, v níž stojí sochy anglických králů z dávných dob. Od první chvíle, kdy mohli promluvit, se králové hádali. Obzvláště trestuhodné bylo chování královských bratří Richarda I. a Jana I. Přesně jako jejich předobrazy z masa a kostí se nedokázali v ničem shodnout. Zahlédl jsem, jak se král Richard snaží svého bratra udeřit do hlavy žezlem. Ne všechny sochy v yorské katedrále mají posvátné nebo povznášející náměty. Mimo jiné tu stojí i sousoší houfu démonů, kteří na nás vlně pošilhávali, nechtuně se nám pošklebovali, a když jsme kolem nich procházeli, píchali malými kamennými vidlemi do vzduchu.

KRÁL HAVRAN

Přestože jsem si po celý život nesmírně přál vidět magii na vlastní oči, značně se mi ulevilo, když ty sochy zmlkly. Spolu se svými druhy jsem odcházel z katedrály pevně přesvědčen, že jsem se stal svědkem magie, již nebylo od dob MARTINA PALEA, RALPHA STOKESSEYHO a KRÁLE HAVRANA rovno.

Rád bych teď ještě pojednal o samotném panu NORRELOVI. Uvědomuji si, že jeho osoba nyní musí vzbuzovat značnou zvědavost. Onoho historického pátku do yorské katedrály ani nezavítal. Taková byla jeho sebedůvěra ve vlastní schopnosti, že zůstal doma, jen poslal svého sluhu jako svědka. Veškeré moje informace o něm se vejdou do následujících pár řádků: je mu zhruba padesát, celý život prožil v Yorkshiru, je vlastníkem impozantního domu a panství, chová se rozvážně a věčně a na jeho zjevu není nic pozoruhodného.

Na závěr bych se chtěl obrátit k těm čtenářům, kteří se pokládají za PŘÁTELE ANGLICKÉ MAGIE. Dozajista musí velebit onu lásku k životu v naprostém ústraní, již se pan NORRELL vyznačuje – neb napomohla jeho bádání a nakonec přinesla plody v podobě úchvatné magie v yorské katedrále. Obracím se na ně, aby tak jako já apelovali na pana NORRELLA, aby se nenavracel k samotářskému studiu, ale zaujal místo na širší scéně záležitostí celostátního významu a započal tak novou kapitolu v dějinách anglické magie.

Váš
nejoddanější služebník veřejnosti JOHN SEGUNDUS
Lady Peckitt's Yard
Pavement, York

UČENÁ SPOLEČNOST YORSKÝCH MÁGŮ

– z první kapitoly –

Před několika lety působila ve městě York společnost mágů. Scházeli se každou třetí středu v měsíci a četli si navzájem dlouhá a nudná pojednání o dějinách anglické magie.

Byli to mágové-gentleman, což znamená, že magií nikdy nikomu neublížili – ovšem ani jejím prostřednictvím nikomu v nejmenším nepomohli. Popravdě řečeno, nikdo z nich v životě neseslal ani to nejslabší kouzlo, nepohnul magicky jediným lístečkem na stromu, nepřinutil jedině smítko prachu, aby změnilo svůj směr, a neproměnil nikomu jediný vlas na hlavě. Avšak s touto drobnou výhradou se těšili pověsti jedněch z nejmoudřejších a nejkouzelnějších gentlemanů v Yorkshiru.

Jeden velký mág prohlásil, že odborníci v jeho oboru „...se musí mořit, aby si do hlavy nacpali i ty nejbanálnější vědomosti, ale hádání jim jde odjakživa samo,“ a yorští mágové dokazovali pravdivost tohoto tvrzení po řadu let.

PAN NORRELL

– ze čtvrté kapitoly –

Představte si prosím člověka, jenž den co den vysedává ve své knihovně; zakrslého mužíka, který krásy příliš nepobral. Před ním na stole leží kniha. Čerstvá zásoba per, nožik na ořezávání brků, inkoust, papír, zápisníky – to vše má připodně po ruce. V krbu tu vždy hoří oheň – jakožto zimomřivý člověk se bez ohně neobejde. Místnost se podle ročního období mění; on ne. Tři vysoká okna skýtají výhled na anglický venkov, který na jaře působí poklidně, v létě vesele, na podzim zadumaně a v zimě pochmurně – ostatně přesně tak, jak má anglická krajina vypadat. Běh ročních období v něm ovšem neprobouzí žádný zájem – sotva zvedne oči od stránek knížky. Tak jako všichni gentlemani se nevyhýbá tělesné námaze; za sucha se projde parkem až k okrajům lesíka a za deště vyrazí na mnohem kratší procházku křovinami. Křoviny, park ani les však příliš nevnímá. Na stole knihovny na něj čeká kniha; jeho oči jako by stále klouzaly po jejích řádkách, v hlavě mu pořád víří její tvrzení, prsty ho svrbí, nejrad-

Král nedal jinak, než že sejde po schodech po špičkách. A to velmi přehnaně, jako malé dítě, což mu trvalo hodnou chvíli.

ši by se jí zase chopil. Se sousedy se vídává tak dvakrát třikrát za čtvrt roku – protože tady jsme v Anglii, kde sousedě člověku nedovolí žít zcela bez společnosti, i kdyžby byl mrzout a suchar. Chodí za ním na návštěvu, nechávají u jeho sluhů vizitky, zvou ho na večere nebo na plesy. Vesměs je vede láska k bližnímu – zastávají názor, že není dobře člověku samotnému –, zároveň ale i zvědavost, zdali se odposledka nějak změnil. Nezměnil. Nemá jim co říct a platí za nejnudnějšího patrona v Yorkshiru. A přece páně Norrellovo sucharské srdíčko strahuje ctižádost navrátit magii do Anglie, ctižádost tak prudká, že by uspokojila i pana Honeyfoota, a právě s ohledem na dlouho odkládané naplnění této ambice pan Norrell nyní navrhl přesun do Londýna.

Childermass ho ujistil, že nazrála příznivá doba, a Childermass se vyznal. Childermass věděl, co hrají děti na ulici za hry – hry, které všichni dospělí už dávno zapoměli. Childermass věděl, co si myslí starci u krbu, i když se jich na to celá léta nikdo nezeptal. Childermass věděl, co slyší mladici v rachocení bubnů a mečení dud, že je to přiměje odejít z domova a stát se vojáky – a věděl taky, že je očekává sláva, co by se do půlky kalíšku na vejce vešlo, ale že jejich utrpení sotva pojme celý sud. Childermassovi stačil jeden pohled na advokáta na ulici a už věděl, co schovává v kapsách fraku. Všechno, co Childermass věděl, ho rozesmávalo, něčemu se dokonce chechtal nahlas a nad ničím necítil ani špetku lítosti.

Takže když Childermass řekl svému pánovi: „Jedte do Londýna. Jedte hned,“ pan Norrell mu věřil.

GENTLEMAN S VLASY JAKO CHMÝŘÍ BODLÁČÍ

– z osmé kapitoly –

Prostřed místnosti kdosi stál: byl vysoký a hezký, měl bledou bezvadnou pleť a úzasně bohatou kštici, bílou a lesklou jako chmýří bodláčí. Studené modré oči se mu třpytily a dlouhá černá obočí se na koncích stáčela vzhůru. Oblečený byl jako kterýkoli jiný gentleman, jen jeho kabátek se vyznačoval odstínem té nejzářivější zeleně, jakou si lze představit – barvy listů na počátku léta.

„O Lar!“ začal pan Norrell rozřeseným hlasem. „O Lar! Magnum opus est mihi tuo auxilio. Haec virgo mortua est et familia eius eam ad vitam redire vult.“ Pan Norrell ukázal na postavu na posteli.

Gentleman s vlasy jako chmýří bodláčí při pohledu na slečnu Wintertownovou najednou velmi ožil. Evidentně ho to příjemně překvapilo, protože rozhodil rukama a začal brebentit latinsky. Pan Norrell by zvyklý spíš na psanou latinu, ať již v rukopisu nebo tištěnou v knize, a brzy zjistil, že jazyk chrlený s takovouhle kadencí nedokáže sledovat, byť tu a tam poznal pár slov, jako například *formosa* či *venustai*, kterážto adjektiva popisují ženskou krásu.

Pan Norrell si počkal, dokud gentlemanovo vytržení nepomine, a pak obrátil jeho pozornost k zrcadlu nad krbovou římsou. Vyvstal na něm obraz slečny Wintertownové, kterák kráčí po úzké kamenité cestě skrz hornatou temnou krajinu. „Ecce mortua inter terram et caelum!“ prohlásil pan Norrell. „Scito igitur, O Lar, me ad hanc magnam operam te elegisse quia...“

„Ano, ano!“ přešel gentleman pojednou do angličtiny. „Rozhodl jste se vyvolat mě, protože můj talent na magii nemá mezi mým lidem rovna. Já totiž byl služebník a důvěrný přítel Thomase Godblesse, Alpha Stokesesyho, Martina Palea a navíc Krále Havrana. Já jsem chrabrý, rytířský, velkomyslný a pohledný, jak je den dlouhý. To je všem úplně jasné! Bylo by šílenství povolat kohokoli jiného! Oba víme, kdo jsem já. Otázka zní: kdo jste proboha vy?“

„Já?“ přeptal se pan Norrell, kterého to vyvedlo z míry. „Já jsem největší mág své doby!“

Onen gentleman zvedl jedno dokonale obočí, jako by chtěl poznamenat, že ho to tvrzení překvapuje. Pomalu kolem pana Norrella kroužil a prohlížel si ho ze všech stran. Mága velmi zneklidnilo, když mu elf uzmul z hlavy paruku a podíval se pod ní, jako kdyby pan Norrell byl hmec na ohni a on si přál vědět, co se chystá k večeri.

„Já... já jsem člověk, který je předurčen k tomu, aby v Anglii znovu zavedl magii!“ zakoktal pan Norrell, popadl svou paruku a posadil si ji trochu nakřivo na hlavu.

„Jistěže jste!“ opáčil gentleman.

»Může mág zabít člověka magií?« zeptal se lord Wellington Strange.

Strange se zamračil. Ta otázka se mu očividně nelíbila.

»Mág by nejspíš mohl,« připustil,

»ale gentleman nikdy.«

LORD WELLINGTON A VÁLKA NA PYRENEJSKÉM POLOOSTROVĚ

– z třicáté první kapitoly –

Na počátku léta roku 1813 Strange opět předvedl druh magie, již se nikdo nevěnoval od dob Krále Havrana: přesunul řeku. Došlo k tomu takto. Válka v létě pokračovala dobře a vše, na co lord Wellington sáhl, bylo korunováno úspěchem. Shodou okolností se však toho konkrétního červnového jitra Francouzi ocitli v postavení tak výhodném, jako už dlouho ne. Jeho lordstvo a další generálové se okamžitě shromáždili k poradě, jak by se tato vysoce nežádoucí situace dala napravit. Strange zavolali do velitelského stanu, aby se k nim připojil. Našel je kolem stolu, na němž ležela rozložená velká mapa.

Lord Wellington byl to léto ve skutečně dobrém rozmaru, a tak pozdravil Strange bezmála srdečně: „Á, tady jste, Merline. Podívejte, co tu máme za problém. Jsme na téhle straně řeky a Francouzi na druhé straně a mně by mnohem víc vyhovovalo, kdybychom proti sobě stáli obráceně.“

Jeden generál začal vysvětlovat, že pokud by nechali armádu pochodovat na západ sem a pak by tady postavili přes řeku most a potom zaútočili na Francouze tady...

„To by trvalo moc dlouho!“ prohlásil lord Wellington. „Příliš dlouho! Merline, nemohl byste zařídít, aby vojákům narostla křídla a oni mohli k Francouzům přeletět? Dokázal byste to, co myslíte?“ Jeho lordstvo to proneslo napul žertovným tónem, ale jen napul. „Vždyť by jen stačilo vybavit každého muže křídélky. Vezměte si například kapitána Macphersona,“ řekl a zadíval se na toho skotského hromotluka. „Moc rád bych viděl, jak tady Macphersonovi narostou křídla a jak by tu poletovali.“

Strange si kapitána Macphersona změřil zamyšleným pohledem. „To by nešlo,“ prohlásil nakonec, „ale byl bych vám vděčen, mylorde, kdybyste mi ho půjčil – i s mapou – tak na hodinku na dvě.“

Strange a kapitán Macpherson pár minut seděli nad mapou a potom se Strange vrátil k lordu Wellingtonovi a řekl mu, že nechat narůst všem vojákům v armádě křídla by trvalo moc dlouho, ale řeku by dokázal přesunout během chvilky – stačilo by to? „Nyní,“ pokračoval Strange, „teče voda tady na jih a potom se tady stáčí k severu. Kdyby ovšem tekla na sever místo na jih a tady se stočila jižním směrem, pak, jak vidíte, bychom byli na severním břehu a Francouzi na jižním.“

„Ach! Žaslo jeho lordstvo. Výborně.“

Nová poloha řeky Francouze tak zmátla, že několik francouzských rot se po rozkazu pochodovat na sever vydalo naprosto špatným směrem, tak byli přesvědčeni, že směrem od řeky se jde na sever. Zmíněné rotý už nikdo nikdy neviděl, a tak se obecně předpokládalo, že je zabili španělští guerrillerové.

Lord Wellington později zvesela prohodil ke generálu Pictonovi, že muže i koně nic neunavuje tolik jako usta-

vičné přesuny, takže napříště by bylo vůbec nejlepší, aby stáli na místě, zatímco by pan Strange posunoval Španělsko jako koberec pod jejich nohama.

Španělskou regentskou radu v Cádizu tento vývoj docela znepokojil; její členové se děsili, zdali svou zemi vůbec poznají, až Francouze konečně vytačí. Postěžovali si tedy britskému ministru zahraničí (což mnoho lidí považovalo za nevděk). Ministr zahraničí přesvědčil Strange, aby napsal regentské radě dopis a v něm slíbil, že po válce uvede řeku do původního stavu a rovněž „...kokoli jiného, co bude na rozkaz lorda Wellingtona při vedení války přesunuto.“ Strange tenkrát mimo jiné přesunul: háj olivovníků a borovic v Navaře, město Pamplona a dva kostely ve městě Saint Jean de Luz ve Francii.

BITVA U WATERLOO

– ze čtyřicáté kapitoly –

Kapitán Hadley-Bright pravil: „Jeho Milost si vybrala bojiště a Prusové se tam s námi setkají. Je to u městečka jménem Waterloo.“ „Waterloo? Jako že Záchod? Takové směšné jméno!“ řekl Strange.

„Je zvláštní, že? Nedokázal jsem ho najít na mapě.“

„Tak tohle se nám stávalo ve Španělsku každou chvíli!“ podotkl Strange. „Ten chlap, co vám to říkal, si to jméno bezpochyby spletl. Dejte na mne, žádné Waterloo neexistuje!“

Krátko po poledni nasedli na koně a už se chtěli rozjet za armádou opouštějící vesnici, když od Wellingtona došel vzkaz: blíží se eskadrona francouzských kopiníků a nemohl by je pan Strange nějak potrápit? Strange nestál o další obvinění z estrádní magie, a tak se obrátil na Hadleyho-Brighta. „Co jezdeckto nesnáší ze všeho nejvíce?“ zeptal se. Hadley-Bright se na chvíli zamyslel. „Bahno,“ odpověděl.

„Bahno? Vážně? Ano, asi máte pravdu. Navíc jen máloco je jednodušší a rutinnější než povětrnostní magie!“

Na Wellingtona dopadl jediný paprsek večerního slunce. Po celém hřebeni se k němu obrátily tváře vojáků. Jásot zesílil.

»Tak,« pomyslel si Strange, »tohle je správné použití anglické magie.«

Obloha potemněla. Objevil se inkoustově černý bouřkový mrak; velký byl jak celá Belgie a tak objemný a ztěžklý, že se svými potrhánými okraji otíral o koruny stromů. Udeřil blesk a svět se na chvilku zbarvil na bílo, jako slonová kost.

Ozvalo se ohlušující prásknutí hromu a hned nato se spustily takové provazy deště, že země pěníla a syčela.

Během několika minut se okolní pole proměnila v bahnisko. Rychlá a obratná jízda, kterou si francouzští kopiníci tolik oblibovali, v něm byla zcela vyloučena; Wellingtonův zadní voj se dostal do bezpečí.

Za hodinu Strange a Hadley-Bright s překvapením zjistili, že nějaké Waterloo skutečně existuje a že do něj právě dorazili. Vévoda seděl v dešti na koni a ve velmi dobré náladě shlížel na zablácené muže, koně a povozy. „Skvělé bahno, Merline!“ zavolal na něj spokojeně. „Velmi přilnavé a kluzké. To se Francouzům vůbec nebude líbit. Budte tak laskav a sešlete mi více deště! Apropó, vidíte strom na tom místě, kde se silnice prudce svažuje dolů?“

„Ten jilm, Vaše Milosti?“

„Přesně ten. Byl bych vám velmi zavázán, kdybyste zítra při bitvě stál právě u něj. Občas se tam podívám, nejspíš ale ne moc často. Pokyny vám přivezou moji mládenci.“

Toho večera zaujaly různé divize spojenecké armády pozice u nevysokého hřebene na jih od Waterloo. Všude kolem se rozléhal hrom a z oblohy se valily provazy deště. Čas od času se k jilmu vypravila delegace zmáčených vojáků a její členové Strange úpěnlivě prosili, ať to zarazí, on ale jen vždycky zavrtěl hlavou a řekl: „Přestanu, až dostanu pokyn od vévody.“ Ovšem veteráni z tažení po Pyrenejském poloostrově dešť vítali a prohlašovali, že za války stál vždycky na anglické straně. Svým druhům vykládali: „Podívejte, nás dešť uklidňuje, je to pro nás stará vesta – zato ostatní národy dokáže rozhodit. Noc před Fuentes de Onoro, Salamankou a Vitorii taky pršelo.“ (Šlo o jména Wellingtonových velkých vítězství za války na Pyrenejském poloostrově.)